

Grey Scale #13

A

1

2

3

4

5

6

M

8

9

10

11

12

13

14

15

B

17

18

19

~~572~~ 44.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SZTAB GENERALNY — ZARZĄD II

~~POUFNE~~

Egz. nr 710

WOJNA PARTYZANCKA
I DZIAŁANIA WOJSK
SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA

REGULAMIN POŁOWY SIŁ ZBROJNYCH
STANÓW ZJEDNOCZONYCH FM 31-21

(Tłumaczenie z angielskiego)

R/350

WARSZAWA

1969

~~542~~ 44.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SZTAB GENERALNY — ZARZĄD II

~~POUFNE~~

Egz. nr 770

WOJNA PARTYZANCKA
I DZIAŁANIA WOJSK
SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA

REGULAMIN POŁOWY SIŁ ZBROJNYCH
STANÓW ZJEDNOCZONYCH FM 31-21

(Tłumaczenie z angielskiego)

R/350

W A R S Z A W A

1 9 6 9

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SZTAB GENERALNY — ZARZĄD II

~~POWIERZONY~~

Egz. nr

715

WOJNA PARTYZANCKA
I DZIAŁANIA WOJSK
SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA

REGULAMIN POŁOWY SIŁ ZBROJNYCH
STANÓW ZJEDNOCZONYCH FM 31-21

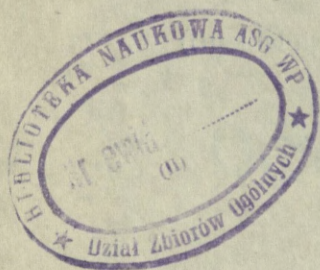
(Tłumaczenie z angielskiego)

~~R/350~~

W A R S Z A W A

1 9 6 9

33668

DSG 2. Zam. 129/69. B-716.

Wydawnictwo zawiera 228 str.

T R E Ś Ć

	Str.
Wprowadzenie	5
Rozdział I. Zasady ogólne	5
Rozdział II. Ruch oporu i wojna partyzancka	7
Część I — Organizacja sił specjalnego przeznaczenia. Struktura dowodzenia i zabezpieczenia działań	21
Rozdział III. Połączone siły wojny niekonwencjonalnej	21
Rozdział IV. Grupa wojsk specjalnego przeznaczenia	25
1. Zasady ogólne	25
2. Baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia	31
3. Dowodzenie i kontrola działań	36
4. Kierowanie działalnością administracyjną i szkoleniową	47
Rozdział V. Zabezpieczenie działań na TDW	54
1. Logistyka	54
2. Rozpoznanie	64
3. Łączność	69
4. Nawiązanie styczności	76
Część II — Działania	77
Rozdział VI. Infiltracja	77
Rozdział VII. Organizacja i działanie dowództwa rejonu działań specjalnych	82
1. Zasady organizacyjne	82
2. Elementy ruchu oporu	93
3. Bezpieczeństwo i ubezpieczenie	101
4. Rozpoznanie w rejonach działań partyzanckich	106
5. Łączność w rejonach działań partyzanckich	107
6. Wsparcie logistyczne w rejonach działań partyzanckich	109

	Str.
Rozdział VIII. Działania bojowe	119
1. Wprowadzenie	119
2. Działania zaczepne	125
3. Działania wzbraniające	148
4. Działania obronne	156
5. Użycie sił niekonwencjonalnych do wsparcia działań wojsk regularnych	165
6. Użycie sił niekonwencjonalnych po połączeniu się z woj- skami regularnymi	188
Rozdział IX. Działania psychologiczne w ramach wojny niekon- wencjonalnej	194
Rozdział X. Demobilizacja	204

Załączniki:

1 — Wytyczne do studiowania terenu działań	213
2 — Analiza rejonu działań oddziałów partyzanckich	224

WPROWADZENIE

Rozdział I

ZASADY OGÓLNE

1. Cel i zakres

a. Regulamin ten stanowi przewodnik dla dowódców i oficerów sztabu wszystkich szczebli w zakresie problematyki wojny niekonwencjonalnej i działań wojsk specjalnego przeznaczenia. Podstawowe zasady wojny niekonwencjonalnej przedstawione zostały w regulaminie w taki sposób, aby zapoznać czytelnika z organizacją wojsk specjalnego przeznaczenia, zasadami i metodami działań, obowiązkami i zadaniami sił lądowych w zakresie kierowania wojną niekonwencjonalną.

b. Pełne zrozumienie pojęć zawartych w tym regulaminie ułatwi dowódcom i oficerom sztabu pobieranie decyzji i organizowanie odpowiedniej pracy posiadających wpływ na planowanie i prowadzenie działań wojsk specjalnego przeznaczenia.

c. Poniżej przedstawione są szczegółowe metody i technika działań wojsk specjalnego przeznaczenia, natomiast tajne informacje dotyczące wszystkich rodzajów działań wojny niekonwencjonalnej zawarte są w Regulaminie FM 31-21A.

2. Definicja wojny niekonwencjonalnej

Na pojęcie wojny niekonwencjonalnej składają się następujące główne dziedziny działań przeciwko wrogiemu państwu: działania partyzanckie, rozpoznawcze, prowadzenie sabotażu i dywersji oraz organizowanie ucieczek z niewoli. Wszystkie te rodzaje działań są uzależnione od siebie i wzajemnie się zająwiają. Działania wojny niekonwencjonalnej są prowadzone na nieprzyjacielskim lub kontrolowanym przez

nieprzyjaciela terenie, w zasadzie przez miejscową ludność, wspieraną zazwyczaj i w różnym stopniu kierowaną przez ośrodki z zewnątrz.

3. Zakres odpowiedzialności za kierowanie wojną niekonwencjonalną

a. Odpowiedzialność za organizowanie i kierowanie niektórymi wyżej wymienionymi dziedzinami wojny niekonwencjonalnej należy do służb specjalnych zajmujących się wyłącznie tymi zagadnieniami, natomiast kierowanie wojną partyzancką należy do obowiązków amerykańskich sił lądowych.

b. Wewnątrz pewnych, określonych rejonów geograficznych, nazywanych strefami działań partyzanckich, siły lądowe mogą być odpowiedzialne za prowadzenie wszystkich trzech dziedzin działalności, w zależności od konkretnych potrzeb i sytuacji.

c. Działania wojskowe w ramach ruchu oporu są zazwyczaj wspierane i wspomagane działaniami o charakterze politycznym i ekonomicznym, zarówno jawnymi, jak i ukrytymi, przez osoby lub grupy osób działające z ukrycia lub współdziałające z partyzantami.

Pojęcie „wojna niekonwencjonalna” jest używane w niniejszym regulaminie dla oznaczenia wszystkich działań niekonwencjonalnych, kierowanych przez siły lądowe. Natomiast pojęcie „wojna partyzancka” oznacza zasadnicze, jawne działania oddziałów partyzanckich.

Rozdział II

RUCH OPORU I WOJNA PARTYZANCKA

4. Ruch oporu

a. *Zasady ogólne.* Ruch oporu jest podstawą wojny partyzanckiej. Konspiracja podziemna, jak i walki partyzanckie są przejawami ruchu oporu.

b. *Definicja.* Ruch oporu jest to akt sprzeciwu pojedynczej osoby lub grupy ludzi w stosunku do innej osoby lub grupy osób. W innym ujęciu, ruch oporu jest to zorganizowane wystąpienie niezadowolonej ludności przeciwko własnym kołom rządowym lub władzom okupacyjnym, z zamiarem przejścia ze stanu biernego do aktywnego sprzeciwu. Ruch oporu rozpoczyna się w momencie, gdy niezadowolenie wśród ludności przybiera postać mocnego oburzenia i gniewu, i gdy ludność ta nie ma już możliwości dochodzenia swych praw i żądań przy pomocy legalnych i pokojowych środków.

c. Charakter ruchu oporu

1) Ruch oporu, bunt lub wojna domowa wybucha w kraju, w którego społeczeństwie nastąpił podział polityczny, socjalny, ekonomiczny lub religijny. Podziały tego rodzaju są najczęściej konsekwencją naruszenia praw i przywilejów, a także ucisku określonych grup społecznych przez panujący ustrój lub władze okupacyjne. Mogą one również wystąpić wskutek zagrożenia życia lub wolności obywateli. Ruch oporu może również powstać w kraju, w którym dotychczasowy rząd (władze), dawniej popierany i cieszący się zaufaniem społeczeństwa, zawiódł jego zaufanie, gdyż nie zrealizował obiecanych postulatów, np. nie zdołał poprawić ciężkiej sytuacji społecznej lub ekonomicznej.

Ruch oporu, oprócz pobudek wewnętrznych, może być zorganizowany na skutek inspiracji zewnętrznych kół politycznych lub wojskowych, w celu zmiany sytuacji w danym kraju.

Ruch oporu może być bierny lub czynny (aktywny). Bierny ruch oporu może przejawiać się w formie powszechnego niezadowolenia, gniewu i oburzenia. Wymaga on tylko odpowiedniego kierownictwa lub innych podnieć, aby przekształcić się w czynny ruch oporu.

- 2) Niektórzy ludzie biorą udział w ruchu oporu z przyrodzonej potrzeby do przeżyć i przygód. Inni angażują się w nim z powodu głębokich ideologicznych przekonań o słuszności sprawy, o którą walczą. Wszyscy jednak, niezależnie od początkowych motywów, łączą się razem do walki przeciwko wspólnemu wrogowi.

Część uczestników ruchu oporu walczy zbrojnie pozostając przez cały czas w oddziałach partyzanckich. Inni występują zbrojnie tylko w oddzielnych, pojedynczych akcjach, lub też uczestniczą w działalności różnych cywilnych organizacji popierających oddziały partyzanckie, zwanych jednostkami pomocniczymi. Jeszcze inni biorą udział w konspiracyjnej działalności podziemnej.

d. *Czynniki wpływające na rozwój ruchu oporu i wojny partyzanckiej*

1) *Środowisko*

- a) *Czynniki terenowe.* Ukształtowanie i charakterystyka terenu w rejonie zawiązania się ruchu oporu ma poważny wpływ na jego organizację i taktykę walki. W zależności od charakteru terenu, warunków ukrycia i zabezpieczenia działań (góry, bagna, duże kompleksy leśne lub dżungla) uczestnicy ruchu oporu decydują się na jawne lub partyzanckie formy walki. Tereny płaskie i duże miasta są bardziej odpowiednie do prowadzenia podziemnej działalności konspiracyjnej, chociaż nie można również wykluczyć możliwości zorganizowania w tych warunkach drobnych grup partyzanckich.
- b) *Czynniki społeczne.* Środowisko społeczne ma również duży wpływ na organizację ruchu

oporu. Zdobyć broni i zaopatrzenia, zabezpieczenie ukryć i ucieczek, zwalczanie przeciwnika, wszystko to jest zależne od zaplecza społecznego w rejonie ruchu oporu. Ludzie ze środowiska wiejskiego nie podlegają ścisłej kontroli władz nadrzędnych, mają więcej możliwości do otwartego ujawniania swojej wrogości wobec władz okupacyjnych w drodze jawnych i aktywnych metod, jak np. walki partyzanckiej. Ludność w rejonach miejskich i uprzemysłowionych, ze względu na ściślejszą i ostrzejszą kontrolę władz, ogranicza się zazwyczaj do takich form działalności, jak sabotaż, propaganda, dywersja, akty biernego oporu i działalność wywiadowcza na rzecz kierownictwa ruchu oporu i protektorów zagranicznych.

- c) **Stopień kontroli ludności.** Jeśli władze okupacyjne zdolne są do roztoczenia i sprawowania kontroli nad ludnością cywilną, ruch oporu jest prowadzony przeważnie w sposób skryty. Natomiast w warunkach, kiedy policja i siły wojskowe okupanta są zaangażowane w wykonywaniu innych zadań lub też z różnych przyczyn są mało operatywne, ruch oporu może wyrażać się w formie jawnej walki partyzanckiej.
- 2) **Motywy.** Poza środowiskiem geograficznym i społecznym, wpływającym na organizację i taktykę walki partyzanckiej, klimat socjologiczny stwarza wiele czynników, które również posiadają głęboki wpływ na zwartość ruchu oporu. Silne przekonania indywidualne są niezbędne przy organizacji ruchu oporu, jakkolwiek niektóre z nich nie są w pełni idealne, a jeśli wyrażane są otwarcie, mogą nawet przynieść szkodę działalności partyzanckiej. Poniżej podane są przykłady niektórych, prawdziwych motywów działalności w ruchu oporu.
- a) **Ideologia.** W oddziałach partyzanckich, wśród pewnej ilości ludzi powstają mocne przekonania ideologiczne o konieczności chwycenia za broń i prowadzenia walki. Przekonania te wypływają z dwóch, krańcowo różnych źródeł — politycznego i religijnego. Wielu ludzi oddaje się całkowicie swojej ideologii, pracuje wytrwale i wiernie dla

„sprawy”. Wśród niektórych bojowników ruchu oporu ideologiczny motyw walki jest nadzwyczaj silny.

- b) *Względy ekonomiczne*. Wielu ludzi przyłącza się do ruchu oporu z pobudek ekonomicznych, np. z powodu ciężkiej sytuacji materialnej, utraty środków utrzymania itp. Zorganizowany ruch oporu może wywierać wpływ ekonomiczny na ludzi, którzy odmawiają wsparcia i pomocy w jego działalności.
- c) *Zysk osobisty*. Często czynnikiem decydującym o udziale w ruchu oporu jest zysk osobisty. Osoby o takich przekonaniach mogą w każdej chwili opuścić szeregi ruchu oporu, jeśli będą przekonane, że mogą uzyskać więcej, walcząc po stronie przeciwnika.
- d) *Nienawiść*. Ludzie, którzy utracili bliskie i drogie im osoby w wyniku akcji wroga, mogą na skutek nienawiści wstąpić do ruchu oporu, aby niszczyć i mścić się na przeciwniku. Niekontrolowana nienawiść może stworzyć jednak poważne problemy dla kierownictwa ruchu oporu, ponieważ trudno jest powstrzymać fanatyzm takich osób i prawidłowo pokierować ich działaniami.
- e) *Względy bezpieczeństwa osobistego*. Jeśli ruch oporu zorganizowany jest na mocnych podstawach, ma perspektywy rozwoju i powodzenia, może przyciągnąć wielu ludzi ze względu na poczucie bezpieczeństwa osobistego. Najczęściej ma to miejsce wtedy, gdy działalność ruchu oporu jest dobrze zorganizowana, a siły wroga zostały osłabione w wyniku innych działań. Wiele osób przyłącza się do ruchu oporu, aby uciec i zabezpieczyć się przed poborem do wojska lub zaangażowaniem do innej służby w szeregach przeciwnika.
- f) *Osobowość*. Każda osoba posiada w pewnym stopniu takie cechy, jak: siła, duma, czy chęć zaznania przygód. W zależności od walorów moralnych danej osoby, cechy te mogą pomóc jej w przetrwaniu okresów większego napięcia i wysiłku.
- g) *Strach*. Pewne osoby biorą udział w ruchu oporu nie z powodu osobistej chęci walki, ale z obawy i strachu przed represjami przeciwko nim, czy ich rodzinom.

3) *Możliwości powodzenia*

Niezależnie od motywów uczestnictwa w ruchu oporu i wpływu środowiska na jego działalność, ludność musi odczuwać jeszcze przekonanie, że istnieje szansa na ostateczne jego zwycięstwo, gdyż inaczej rozwijająca się działalność ruchu oporu nie będzie dawała żadnych efektów. Dlatego też aktywna walka w jakimkolwiek ruchu oporu wypływa z wiary w jego zwycięstwo.

4) *Kierownictwo*

Ruch oporu utrzymuje się lub upada, w zależności od walorów i zdolności jego przywódców i członków kierownictwa. Zrozumienie wpływu i znaczenia czynników środowiskowych oraz indywidualnych motywów walki poszczególnych uczestników ruchu oporu może poważnie pomóc tym, którzy chcą osiągnąć maksimum efektów z działalności ruchu partyzanckiego. Szczegółowa analiza tych czynników wpływa w poważnym stopniu na prawidłową ocenę sił i możliwości ruchu oporu.

5. **Wojna partyzancka**

Wojna partyzancka obejmuje działania bojowe prowadzone w głównej mierze przez ludność miejscową na terenie zajętym przez wroga, przeciwko jego wojskowym, paramilitarnym i przemysłowym bazom i ośrodkom, w celu ograniczenia możliwości bojowych przeciwnika, zdolności i wydajności jego przemysłu oraz osłabienia morale jego wojsk.

Działania partyzanckie prowadzone są przez stosunkowo małe grupy bojowe stosujące ofensywne formy walki.

6. **Charakterystyka wojny partyzanckiej**

a. *Zasady ogólne.* Wojna partyzancka charakteryzuje się aktywnymi i zaczepnymi formami działań. Polegają one na wysokiej ruchliwości i manewrowości oddziałów partyzanckich, umiejętności unikania walki z silniejszym przeciwnikiem, wymykania się z rejonów zagrożonych i uzyskiwania niespodziewanego zaskoczenia.

Niezależnie od tych cech, istnieje jeszcze cały szereg czynników posiadających wpływ na charakter działań partyzanckich, jak np. poparcie ludności cywilnej, poparcie kół zagranicznych patronujących ruchowi oporu, aspekty polityczne, prawne, taktyczne i rozwojowe.

b. Czynniki poparcia

1) *Poparcie ludności cywilnej*

Prowadzenie ruchu partyzanckiego zależy od stałego poparcia moralnego i materialnego ze strony ludności cywilnej. Społeczeństwo miejscowe znajduje się często pod silną presją grupy antypartyzanckiej.

Przeciwko sprzymierzeńcom i członkom aktywu popierającego i współpracującego z partyzantami są stosowane różne kary, jak: represje, terror, deportacja, ograniczenia ruchu, konfiskata dóbr i mienia itp., co powoduje, że udzielanie pomocy partyzantom jest rzeczą trudną i niebezpieczną. Jeżeli jednak ludność kieruje się silną wolą i mocnym postanowieniem wytrwania w swojej działalności na rzecz ruchu partyzanckiego, represje nieprzyjaciela powodują tylko zwiększenie aktywności podziemia.

Ludność cywilna może udzielać pomocy partyzantom w różnych formach, a m.in. poprzez: dostarczanie zaopatrzenia, zabezpieczenie bazy rekrutacyjnej, udzielanie informacji o przeciwniku, szybkie ostrzeganie przed grożącym niebezpieczeństwem, udzielanie pomocy podczas pokonywania przeszkód, organizowania odwrotu, uciezek i ukryć.

W wypadku umocnienia się oddziału partyzanckiego i ustabilizowania jego panowania w określonym rejonie, może zaistnieć konieczność objęcia przez kierownictwo oddziału władzy nad miejscową grupą ludności cywilnej w celu odpowiedniego pokierowania jej działalnością w zakresie udzielania pomocy, np. zmuszanie obojętnej lub przeciwstawnej części ludności do wspierania i wspomaganie ruchu partyzanckiego.

Ludność cywilna uczestnicząca w tego rodzaju akcji, niezależnie od działania w podziemnym ruchu oporu, tworzy tzw. pomocnicze siły partyzanckie.

2) *Patronat zewnętrzny*

Działania partyzanckie dają większe efekty, jeśli są popierane i wspomagane przez ośrodki z zewnątrz. W okresie wojennym może to być pomoc polityczna, psychologiczna, zaopatrzeniowa, jak również i taktyczna. Ośrodki zagraniczne patrolujące ruchowi oporu decydują o pomocy dla partyzantów wówczas, gdy uważają, że ich działalność może przyczynić się do realizacji szczególnie ważnych zadań o znaczeniu państwowym.

c. *Aspekty polityczne*

- 1) Wojna partyzancka uważana jest często za wojnę o charakterze bardziej politycznym aniżeli wojskowym. Oczywiście, że jest ona jak najbardziej wojskową z taktycznego punktu widzenia, ale jest ona również polityczną, ponieważ ruch partyzancki wpływa głównie z lokalnych źródeł siły i walki o władzę.

Partyzanci walczą najczęściej dla osiągnięcia określonych celów politycznych, chociaż w tych dążeniach do osiągnięcia swoich własnych celów mogą oni pomagać czynnikom patronującym im w osiągnięciu ich celów wojskowych.

- 2) Przewaga aspektów politycznych w wojnie partyzanckiej może być dostrzegalna z innego punktu widzenia. Przywódcy oddziałów partyzanckich występujących przeciwko wspólnemu wrogowi, w przypadku posiadania odmiennych poglądów politycznych — mogą rozproszyć i osłabić swoje wysiłki przez zwalczanie się wzajemne.

Dowódca oddziału partyzanckiego o odmiennej orientacji politycznej może spowodować poważne trudności poprzez wstrzymanie działań i odmowę współpracy tak długo, dopóki nie otrzyma odpowiednich przyrzeczeń i poręczeń natury politycznej od kierownictwa ruchu oporu.

Idea polityczna w wojnie partyzanckiej jest jednak oddzielnym zagadnieniem, które musi być bardzo dokładnie i szczegółowo studiowane.

d. *Aspekty prawne*

Wojna partyzancka jest ograniczona przepisami Umowy Genewskiej w takim samym zakresie, jak i wojna konwencjonalna. W myśl umów międzynarodowych, prawne podstawy działalności partyzanckiej warunkują cztery zasadnicze czynniki, a mianowicie:

- 1) oddziały partyzanckie muszą być dowodzone przez osoby odpowiedzialne za działalność i czyny swych podwładnych;
- 2) żołnierze oddziałów partyzanckich muszą nosić stałe, wyróżniające się z większej odległości znaki rozpoznawcze;
- 3) prowadzić operacje zgodnie z prawem i zasadami wojny;

4) nosić broń jawnie i otwarcie.

Jeśli te cztery warunki są przestrzegane, to partyzanci podlegają takiemu samemu traktowaniu w razie dostania się do niewoli, jak każdy żołnierz wojsk regularnych.

W okresie II wojny światowej, gen. Eisenhower wyśtosował deklarację zarówno do faszystów hitlerowskich, jak i do Francuzów, uznając formalnie oddziały partyzanckie francuskiego ruchu oporu jako część składową alianckich sił zbrojnych. W deklaracji tej ostrzegł on Niemców, że muszą traktować partyzantów na takich samych prawach honorowych, jak żołnierzy walczących pod jego dowództwem w alianckich siłach ekspedycyjnych.

e. *Aspekty taktyczne*

1) *Rozważania wstępne*

Ponieważ partyzanci są żołnierzami sił nieregularnych, najczęściej nie mogą osiągnąć jedności działań w takim stopniu, w jakim udaje się to oddziałom konwencjonalnym sił zbrojnych. Z tego względu, jak również z powodu dwóch innych czynników, tj. zaopatrzenia i rezerw osobowych, partyzanci zasadniczo nie mogą mieć nadziei na całkowite rozbicie w walce oddziałów wojsk regularnych. Działania partyzanckie ułatwiają natomiast w poważnym stopniu prowadzenie innych działań wojennych poprzez odciążenie dużej części wojsk przeciwnika. Jeśli jednak siły nieprzyjaciela nie są zaangażowane w innych działaniach, zwalczają partyzantów przy użyciu najlepszych oddziałów w celu ochrony i utrzymania najważniejszych obiektów i ośrodków politycznych, wojskowych i ekonomicznych. Wówczas siły partyzanckie muszą koordynować i uzgadniać swoje działania z innymi sojusznicznymi siłami zbrojnymi i atakować nieprzyjaciela w najbardziej niespodziewanych dla niego miejscach. Ataki takie są zazwyczaj dokonywane w warunkach ograniczonej widzialności (np. w nocy) i są kierowane przeciwko izolowanym i słabo bronionym obiektom przeciwnika lub na jego kolumny marszowe.

Uznając swoje ograniczone możliwości i słabości, partyzanci mogą mieć nadzieję na przetrwanie

i osiągnięcie ewentualnego zwycięstwa. W początkowym okresie są oni liczebnie słabsi, dysponują z zasady mniejszą siłą ognia, gorszą łącznością i zapotrzebowaniem niż przeciwnik oraz są słabiej zorganizowani. Dorównują jednak, a nawet przewyższają przeciwnika w zakresie zdobywania wiadomości wywiadowczych, maskowania i ukrycia, mylenia i wprowadzania przeciwnika w błąd oraz umiejętnego wykorzystania czynnika czasu.

2) *Taktyka zaczepna*

Podstawą zwycięskich walk partyzanckich są działania zaczepne połączone z zaskoczeniem nieprzyjaciela. Partyzanci atakują zazwyczaj w warunkach ograniczonej widzialności, usiłując zyskać chwilową przewagę ognia, zniszczyć lub wziąć do niewoli żołnierzy przeciwnika, zdobyć jego sprzęt i uzbrojenie, a następnie możliwie jak najszybciej opuścić pole bitwy. Normalnie partyzanci nie działają stale w tym samym miejscu, ale zmieniają rejon operacji nie stosując jednak szablonu i ustalonych metod. W miarę możliwości, partyzanci uderzają jednocześnie na dwa lub trzy obiekty (rejon) nieprzyjaciela, w celu rozdzielenia jego interweniujących sił i utrudnienia pościgu.

3) *Taktyka obronna*

Partyzanci na ogół znajdują się w bardzo dogodnej sytuacji obronnej. Będąc na ich usługach osoby cywilne dostarczają im informacji o garnizonach nieprzyjaciela, wszelkich ruchach jego wojsk, zamierzeniach i przedsięwzięciach przeciwpartyzanckich. Te ostrzeżenia uprzedzające dają partyzantom czas na odpowiednie przeciwdziałania i podjęcie kroków obronnych.

Jeśli z jakichkolwiek przyczyn partyzanci znajdują się w obliczu przeważających sił przeciwnika lub zostaną okrążeni — nie poddają się, lecz usiłują oderwać się od nieprzyjaciela rozproszonymi małymi grupkami, czy nawet pojedynczo, lub też przedzierają się przez ugrupowanie wojsk przeciwnika sposobem zwartym i zorganizowanym.

f. *Aspekty rozwojowe*

Aby mieć pełny obraz wojny partyzanckiej, należy zrozumieć również wzajemny stosunek czasu i przestrzeni w tych działaniach. Znaczy to, że nie wystarczy ustalić

jedynie pewne zasady wojny partyzanckiej, ale należy również odpowiednio umiejscowić wszystkie przedsięwzięcia dotyczące działań partyzanckich w czasie i przestrzeni.

1) *Elementy czasu*

Działania partyzanckie trwają podczas wszystkich etapów konfliktu, od momentu rozpoczęcia aż do zakończenia walki, aczkolwiek w początkowym stadium konfliktu, gdy wróg jest jeszcze silny, działalność ruchu oporu nie jest prowadzona zupełnie jawnie i otwarcie. W okresie tym na pierwszy plan wybija się konieczność zabezpieczenia członków ruchu oporu. Nawet wtedy, gdy ruch oporu rozwija się i umacnia, ale w warunkach otoczenia silnego przeciwnika, bezpieczeństwo jego członków powinno pozostawać nadal naczelnym hasłem, nakazującym zachowanie daleko idącej ostrożności w planowaniu wszelkiej działalności. Działalność w tym okresie powinna ograniczać się do zbierania informacji o przeciwniku, rekrutacji i szkolenia członków ruchu oporu, działalności organizacyjnej i niezbędnych tylko akcji zbrojnych na małą skalę.

2) *Sytuacja*

W miarę upływu czasu, gdy w wyniku osłabienia sił przeciwnika, czy też dzięki innym przychylnym dla ruchu oporu warunkom, sytuacja zmienia się na korzyść partyzantów, to ich działania stają się coraz bardziej jawne, aktywne i wszechstronne, a nawet istnieją już możliwości przeprowadzania akcji zbrojnych na szeroką skalę. Z chwilą, kiedy sytuacja na to pozwala, siły partyzanckie przystępują do rozbudowy i organizowania swoich oddziałów na wzór jednostek konwencjonalnych (regularnych).

3) *Elementy przestrzeni*

Wojna partyzancka posiada różne aspekty, w zależności od obszaru geograficznego, na którym toczą się działania. W niektórych rejonach świata wojna partyzancka wyprzedza wkroczenie do walki wojsk regularnych, podczas gdy w innych rejonach ruch partyzancki aktywizuje się po rozpoczęciu działań wojsk regularnych.

W niektórych rejonach świata całokształt struktury socjalnej i ekonomicznej jest tak ze sobą zaze-

biony i rozbudowany w jeden obszerny system, że można go łatwo zdeorganizować przy pomocy działań partyzanckich. Im jest wyższy stopień rozwoju przemysłowego danego państwa, tym mniej korzystne istnieją w nim warunki dla działalności partyzanckiej i odwrotnie — na terenach mniej uprzemysłowionych warunki te są dogodniejsze. Ludność terenów słabo uprzemysłowionych jest mniej uzależniona od siebie w zakresie usług i zaopatrzenia a dezorganizacja społeczeństwa nie koniecznie musi wpływać ujemnie na położenie poszczególnych grup społecznych. Także oddziaływanie wojny partyzanckiej na ludność nie jest tak duże, a zatem walki partyzanckie mogą rozwijać się na tym terenie bardziej wszechstronnie, zachowując dominującą rolę. Tak więc w ocenie potencjału i efektów ruchu partyzanckiego, rejon (obszar), w którym działalność partyzancka ma miejsce, odgrywa poważną rolę.

7. Działania wojsk specjalnego przeznaczenia

Znaczenie koordynacji działań partyzanckich z operacjami wojsk regularnych oraz konieczność planowania rozwoju i szkolenia wojsk specjalnego przeznaczenia w czasie pokoju zostały należycie docenione przez Stany Zjednoczone. Specjalnie zorganizowaną i szkoloną jednostką dla realizacji zadań sił lądowych w zakresie kierowania działaniami partyzanckimi jest powietrznodesantowa grupa wojsk specjalnego przeznaczenia*. Jednostki wojsk specjalnego przeznaczenia mogą być wyznaczone do działań zarówno w wojnie powszechnej, ograniczonej, jak i w wojnie zimnej.

a. *Wojna powszechna.* Przedstawione w niniejszym regulaminie zasady odnoszą się wyłącznie do warunków wojny powszechnej.

W wojnie powszechnej wojska specjalnego przeznaczenia organizują ruch partyzancki w celu wsparcia działań wojsk regularnych kierowanych przez dowództwo teatru działań wojennych. Działania tych wojsk są prowadzone na ogół na terytorium kontrolowanym przez nieprzyjaciela.

b. *Wojna ograniczona.* Działania wojsk specjalnego przeznaczenia w warunkach wojny ograniczonej mogą mieć ogólny charakter połączony z infiltracją pododdziałów tych wojsk

---

* Jest to pełna nazwa, jaką Amerykanie określają tego rodzaju jednostki; dalej będzie używana nazwa „grupa wojsk specjalnego przeznaczenia” — przyp. tłum.

na terytorium opanowane przez nieprzyjaciela, lub też mogą one prowadzić szkolenie na terenach sojuszniczych a infiltrację wykonują wyłącznie pododdziały składające się z ludności miejscowej (autochtonicznej), przeszkolone przez wojska specjalnego przeznaczenia.

c. *Wojna zimna.* Jednostki wojsk specjalnego przeznaczenia mogą uczestniczyć w szkoleniu personelu wojskowego w zakresie zwalczania partyzantów, działalności terrorystycznej i dywersyjnej. Mogą one również prowadzić szkolenie personelu wojskowego krajów zaprzyjaźnionych w technice prowadzenia wojen partyzanckich, a także pomagać w podwyższaniu zdolności i możliwości obronnych danego kraju. Użyte w ten sposób wojska specjalnego przeznaczenia udzielają wydatnej pomocy grupom amerykańskich doradców wojskowych i ułatwiają realizację zadań stojących przed siłami lądowymi.

8. Możliwości i ograniczenia

a. *Możliwości.* Użycie wojsk specjalnego przeznaczenia przez dowódcę TDW przynosi poważne efekty i korzyści. Wojska te umożliwiają prowadzenie działań i wpływanie na przebieg wydarzeń daleko przed rubieżą starcia wojsk i poza zasięgiem dostępnym dla wojsk operacyjnych. Wojska specjalnego przeznaczenia kierują oddziałami partyzanckimi (nazywanymi siłami niekonwencjonalnymi) i prowadzą działania, które mogą być podzielone na następujące kategorie:

- 1) *Zadania w zakresie pomocy dla dowódcy TDW*
  - a) blokowanie linii komunikacyjnych, kluczowych punktów terenowych, obiektów wojskowych i przemysłowych;
  - b) prowadzenie działań psychologicznych;
  - c) prowadzenie rozpoznania specjalnego, wyszukiwanie celów i określanie stopnia zniszczeń obiektów wojskowych i terenu;
  - d) unikanie walki i wychodzenie spod uderzeń przeciwnika;
  - e) osłona i działania pozorowane.
- 2) *Zadania w zakresie wsparcia działań bojowych oddziałów regularnych*

Niezależnie od wymienionych wyżej zadań, siły niekonwencjonalne (oddziały partyzanckie) wykonują zadania na korzyść współdziałających z nimi sił konwencjonalnych prowadzących działania bojowe na określonym kierunku operacyjnym. Zadania te mogą obejmować:

- a) opanowanie kluczowych pozycji terenowych, w celu ułatwienia desantowania oddziałom desantu powietrznego lub morskiego;
- b) wykonywanie zadań rozpoznawczych i ubezpieczeniowych;
- c) opanowanie węzłowych obiektów i nie dopuszczenie do zniszczenia ich przez nieprzyjaciela;
- d) wykonywanie w ramach działań osłonowych i pozornych ataków dywersyjnych przeciwko określonym siłom nieprzyjaciela;
- e) działania mające na celu izolowanie określonych rejonów pola bitwy, jak np. rejonów wysadzenia desantu powietrznego lub przyczółka desantu morskiego itp.

3) *Zadania realizowane po połączeniu się z oddziałami wojsk sojuszniczych*

W wypadku, gdyby oddziały partyzanckie działały na korzyść Stanów Zjednoczonych, mogłyby one po połączeniu się z wojskami amerykańskimi wykonywać następujące zadania:

- a) rozpoznanie i działania ubezpieczające;
- b) prowadzenie konwencjonalnych działań bojowych w wypadku odpowiedniego przeszkolenia i posiadania dostatecznego wsparcia i zabezpieczenia w środki walki;
- c) zabezpieczenie rejonów tyłowych;
- d) działania przeciwpartyzanckie;
- e) wsparcie przedsięwzięć i zamierzeń dotyczących spraw ludności cywilnej.

b. *Ograniczenia.* W użyciu oddziałów partyzanckich istnieją pewne szczególne ograniczenia. Oto niektóre z nich:

- 1) ograniczone możliwości prowadzenia obrony statycznej lub działań zmierzających do utrzymania przez długi okres czasu określonego obiektu lub terenu.
- 2) brak warunków do odpowiedniego przeszkolenia i przygotowania oddziałów oraz wyposażenia w sprzęt, broń i zaopatrzenie do działań na większą skalę.
- 3) zależność od miejscowej ludności cywilnej i kół zewnętrznych w zakresie zaopatrzenia i wyposażenia.
- 4) ograniczone możliwości i duże trudności w utrzymaniu stałej łączności między obszarem działań partyzanckich a wyższym dowództwem kierującym i

koordynującym, znajdującym się na terytorium za-
przyjaźnionego państwa.

- 5) znaczne wydłużenie się czasu potrzebnego na wy-
konanie zadań nakazanych przez dowództwo TDW,
wynikające z decentralizacji dowodzenia i rozśrod-
kowania sił partyzanckich.
- 6) ograniczone możliwości wsparcia ogniowego walki
oddziałów partyzanckich przez siły sprzymierzone,
spowodowane koniecznością częstego przenoszenia
się partyzantów oraz bezpieczeństwem miejscowej
ludności cywilnej.
- 7) od momentu nawiązania pierwszej styczności z prze-
ciwnikiem do czasu zakończenia walki powodzenie
działań uzależnione jest od precyzji i zdobytych w
odpowiednim czasie dokładnych informacji o prze-
ciwniku.

CZĘŚĆ I

ORGANIZACJA SIŁ SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA. STRUKTURA DOWODZENIA I ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ

Rozdział III

POŁĄCZONE SIŁY WOJNY NIEKONWENCJONALNEJ

9. Zasady ogólne

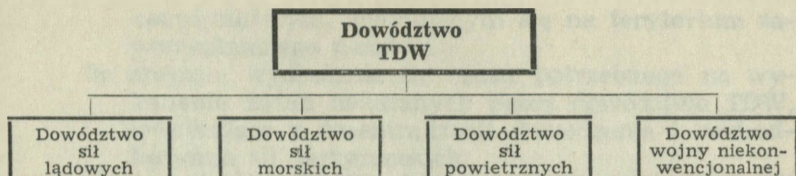
a. Dowódca TDW jest odpowiedzialny za prowadzenie wojny niekonwencjonalnej na podlegającym mu obszarze działań wojennych.

b. W ramach tej odpowiedzialności wyznacza on strefy działań partyzanckich i powiązanych z nimi innych niekonwencjonalnych działań wojennych.

10. Organizacja dowództwa wojny niekonwencjonalnej

a. Dowódca TDW posiada uprawnienia do zorganizowania dowództwa wojny niekonwencjonalnej według zasad i koncepcji, które uzna on za najbardziej odpowiednie dla realizacji zadań.

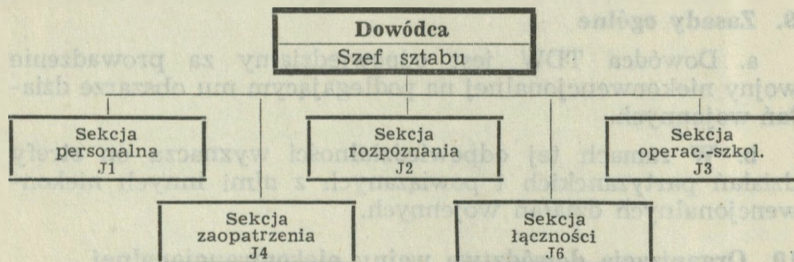
b. Dowództwo wojny niekonwencjonalnej o ustalonej organizacji podporządkowane jest dowódcy TDW na tych samych prawach i zasadach, jak dowództwa poszczególnych rodzajów sił zbrojnych (schemat 1). W skład dowództwa wojny niekonwencjonalnej wchodzi przedstawiciele rodzajów wojsk i służb podporządkowanych dowódcy TDW oraz odpowiednio przygotowani i przeszkoleni personel cywilny.

Schemat 1. Organizacja dowodzenia na szczeblu TDW

c. Drugim możliwym rozwiązaniem organizacyjnym w zakresie kierowania wojną niekonwencjonalną jest utworzenie odpowiednich sekcji planowania wojny niekonwencjonalnej w komórkach operacyjno-szkoleniowych lub odnośnych specjalnych komórkach dowództw sił zbrojnych.*

d. Wewnętrzno-sztabowa struktura dowództwa wojny niekonwencjonalnej jest podobna do organizacji sztabu jakiegokolwiek dowództwa wojskowego i składa się z następujących komórek: personalnej, rozpoznawczej, operacyjno-szkoleniowej, zaopatrzenia, łączności oraz innych niezbędnych przedstawicieli rodzajów wojsk i służb specjalnych (schemat 2). Funkcje i zadania komórki planowania w dowództwie wojny niekonwencjonalnej spełnia komórka operacyjno-szkoleniowa.

Schemat 2. Organizacja sztabu w dowództwie wojny niekonwencjonalnej

e. Zarówno całe zespoły, jak i poszczególni oficerowie specjaliści są wyznaczani na stałe lub przydzielani okresowo do dowództwa na czas wykonywania przez nie zadań.

Sekcje planowania wojny niekonwencjonalnej w komórkach operacyjno-szkoleniowych odpowiednich sztabów wykonują wówczas takie same funkcje i zadania, jak oddzielne dowództwo. Wszystkie dalsze rozważania dotyczą zadań i obowiązków oddzielnego dowództwa wojny niekonwencjonalnej.

f. Grupa wojsk specjalnego przeznaczenia, stanowiąca zasadniczą siłę zbrojną dowództwa wojny niekonwencjonalnej, organizuje bazę operacyjną służącą do kierowania i wspierania pododdziałów operacyjnych zarówno przed, jak i po przybyciu do wyznaczonych stref działań partyzanckich.

11. Obowiązki i zadania dowództwa wojny niekonwencjonalnej

a. Dowódca i jego sztab opracowują plany operacyjne i kierują wszystkimi działaniami w ramach wojny niekonwencjonalnej. Do głównych zadań dowództwa wojny niekonwencjonalnej należy:

- 1) wybór i wyznaczanie geograficznych obszarów dla prowadzenia działalności partyzanckiej;
- 2) zdobywanie i gromadzenie materiałów wywiadowczych, niezbędnych do efektywnego prowadzenia wojny niekonwencjonalnej;
- 3) opracowywanie i realizacja planów operacyjnych, administracyjnych i zaopatrzeniowych oraz innych przedsięwzięć w zakresie zabezpieczenia wojny niekonwencjonalnej;
- 4) koordynowanie we współdziałaniu z innymi dowództwami i służbami, wchodzącymi w skład dowództwa TDW, planów operacyjnych dotyczących wszystkich rodzajów działań wojennych;
- 5) rozwinięcie sieci łączności w celu zabezpieczenia realizacji planów wojny niekonwencjonalnej;
- 6) planowanie i prowadzenie szkolenia jednostek lądowych, powietrznych i morskich, wyznaczonych do prowadzenia lub wspierania działań wojny niekonwencjonalnej;
- 7) koordynowanie i uzgadnianie z przedstawicielami sił sprzymierzonych przedsięwzięć w zakresie opracowywania planów wojny niekonwencjonalnej;
- 8) utrzymywanie łączności z innymi dowództwami i jednostkami wojny niekonwencjonalnej;
- 9) proponowanie i zalecanie wielkości sił miejscowych oddziałów partyzanckich wspierających działania sił wojny niekonwencjonalnej;
- 10) utrzymywanie łączności operacyjnej i administracyjnej z odpowiednimi agencjami wywiadowczymi, koordynowanie zadań i zapotrzebowań wywiadowczych, utrzymywanie łączności i zbieranie wiadomości z innych źródeł rozpoznania działających na terenie opanowanym przez nieprzyjaciela, plano-

wanie działań organów rozpoznawczych w celu zabezpieczenia działań konwencjonalnych sił zbrojnych, jeśli zarządzi tak dowódca TDW;

- 11) utrzymywanie łączności z organami do spraw ludności cywilnej w celu rozstrzygnięcia jej problemów w wojnie niekonwencjonalnej.

b. Działalność i praca sztabu w dowództwie wojny niekonwencjonalnej jest w zasadzie taka sama, jak w innych sztabach wojskowych.

12. Dowodzenie siłami wojny niekonwencjonalnej

a. Dowództwo nad siłami wojny niekonwencjonalnej Stanów Zjednoczonych sprawuje dowódca TDW. Dowodzi on bezpośrednio grupą wojsk specjalnego przeznaczenia, której sztab kieruje z kolei poszczególnymi pododdziałami operacyjnymi wojny niekonwencjonalnej.

b. W wypadku gdy strefa działań partyzanckich znajdzie się w obszarze wpływów wysuniętych dowództw jednostek taktyczno-operacyjnych, dowodzenie siłami wojny niekonwencjonalnej w tym obszarze jest z zasady przekazywane ze szczebla TDW do szczebla grupy armii lub armii polowej. Wraz z przekazaniem dowodzenia, również i poszczególne elementy organizacyjne grupy wojsk specjalnego przeznaczenia są przydzielone do sztabów armii w celu zabezpieczenia ciągłości nadzoru i kontroli.

c. Dowódca armii polowej może przydzielić funkcje dowodzenia siłami wojny niekonwencjonalnej jednemu z podległych mu dowództw związku operacyjnego. Zadań dowodzenia siłami wojny niekonwencjonalnej nie przekazuje się poniżej szczebla dywizji.

Bardziej szczegółowe informacje dotyczące wykorzystania sił i środków wojny niekonwencjonalnej przez dowództwa taktyczno-operacyjne są zawarte w rozdziale VIII.

Rozdział IV

GRUPA WOJSK SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA

1. Zasady ogólne

13. Grupa wojsk specjalnego przeznaczenia jest jednostką amerykańskich sił lądowych, specjalnie szkoloną do prowadzenia wojny partyzanckiej, jak również innych działań w ramach wojny niekonwencjonalnej. Wojska specjalnego przeznaczenia są siłami strategicznymi podlegającymi poszczególnym dowództwom TDW. Dowódca TDW wykorzystuje wojska specjalnego przeznaczenia do prowadzenia działań zaczepnych, głęboko na terytorium nieprzyjaciela.

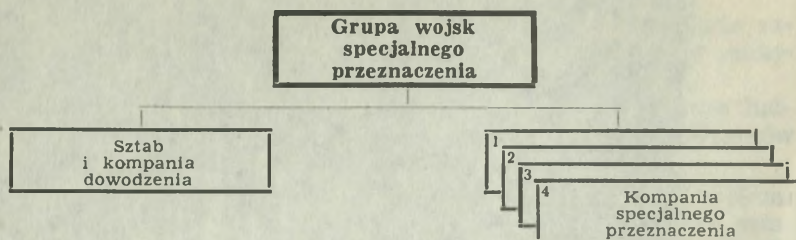
14. Zadania i odpowiedzialność

a. *Zadania.* Głównym zadaniem wojsk specjalnego przeznaczenia jest organizowanie, wyposażanie i szkolenie oddziałów partyzanckich spośród miejscowej ludności, jak również kierowanie ich działaniami w ramach wojny partyzanckiej. Wojska specjalnego przeznaczenia mogą również udzielać porad, prowadzić szkolenie oraz współdziałać z oddziałami miejscowymi w zakresie działań przeciwpowstańczych (zwalczania przeciwstawnego ruchu oporu).

b. *Odpowiedzialność.* Wojska specjalnego przeznaczenia są odpowiedzialne za prowadzenie wszystkich działań niekonwencjonalnych w strefie działań partyzanckich oraz mogą być powołane do organizowania innych sił i środków dla udziału lub wspierania wojny partyzanckiej.

15. Grupa wojsk specjalnego przeznaczenia

a. *Organizacja.* W skład grupy wojsk specjalnego przeznaczenia wchodzi: sztab i kompania dowodzenia oraz cztery kompanie specjalnego przeznaczenia (schemat 3).

Schemat 3. Organizacja grupy wojsk specjalnego przeznaczenia

b. *Możliwości.* Grupa wojsk specjalnego przeznaczenia może być użyta do:

- 1) przerzutu swoich pododdziałów do rejonu działań drogą powietrzną, morską lub lądową, w zależności od posiadanych środków transportowych;
- 2) organizowania, szkolenia i kierowania działaniami określonej ilości oddziałów partyzanckich o różnej sile i wielkości;
- 3) kierowania przy pomocy środków łączności o dalekim zasięgu działaniami sił wojny niekonwencjonalnej na nieprzyjacielskim lub kontrolowanym przez nieprzyjaciela terytorium, mającymi na celu zmniejszenie jego możliwości bojowych, zdolności produkcyjnych przemysłu i obniżenia morale jego wojsk;
- 4) wykonywania specjalnych zadań wywiadowczych, zgodnie z zarządzeniami wyższych dowództw i potrzebami zdobycia niezbędnych wiadomości określonych przez specjalistów wywiadu;
- 5) prowadzenia szkolenia i udzielania pomocy siłom zbrojnym zaprzyjaźnionych państw w zakresie działań partyzanckich i przeciwpartyzanckich;
- 6) zakładania baz operacyjnych wojsk specjalnego przeznaczenia w wypadku dodatkowego wzmocnienia przez jednostki wsparcia i ubezpieczenia.

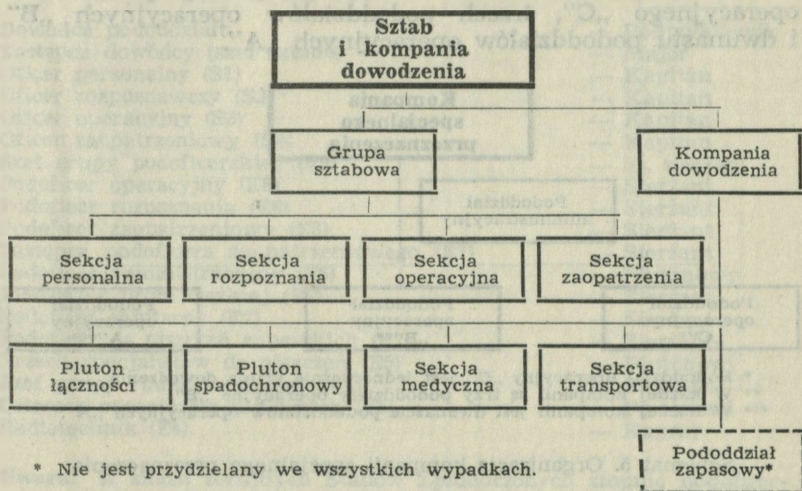
c. *Uwagi uzupełniające*

- 1) grupa wojsk specjalnego przeznaczenia, w celu prowadzenia ciągłych i różnorodnych działań z bazy operacyjnej, wymaga odpowiedniego wzmocnienia jednostkami wsparcia i zabezpieczenia. Szczegółowe dane dotyczące potrzeb wzmocnienia podane są w punkcie 21;

- 2) szybkość reagowania pododdziałów bojowych sił specjalnego przeznaczenia różni się od szybkości reagowania oddziałów piechoty konwencjonalnej, głównie z powodu ograniczeń transportowo-komunikacyjnych i większych odległości dzielących je od rejonów rozmieszczenia do rejonów akcji bojowych.

16. Sztab i kompania dowodzenia (schemat 4)

a. *Zadania.* Sztab i kompania dowodzenia zapewniają wsparcie i pomoc dla wyznaczonych elementów sił specjalnego przeznaczenia w zakresie łączności, administracji, szkolenia, rozpoznania oraz zaopatrzenia w całym okresie działań.

Schemat 4. Sztab i kompania dowodzenia grupy wojsk specjalnego przeznaczenia

b. *Możliwości.* Sztab i kompania dowodzenia grupy wojsk specjalnego przeznaczenia mogą być użyte do:

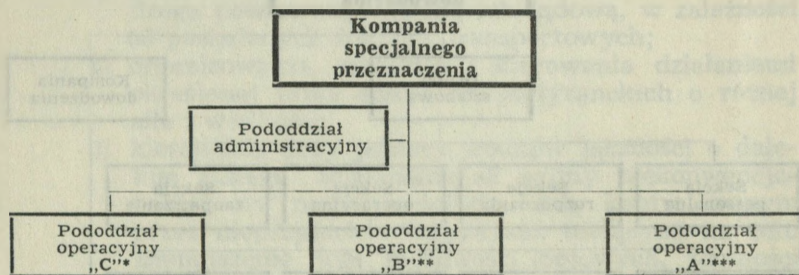
- 1) zabezpieczenia i zapewnienia planowania działań oraz dowodzenia i kontroli poszczególnych elementów sił specjalnego przeznaczenia zarówno przed, jak i po rozwinięciu do działań;
- 2) zapewnienia organizacji ciągłego zaopatrzenia (z wyjątkiem dostaw) do poszczególnych elementów wojsk specjalnego przeznaczenia;

- 3) zapewnienia łączności dalekosiężnej pomiędzy bazami operacyjnymi wojsk specjalnego przeznaczenia a wyznaczonymi elementami bojowymi tych wojsk;
- 4) zabezpieczenia pomocy medycznej i dentystycznej dla wojsk specjalnego przeznaczenia;
- 5) zapewnienia baz remontowych dla radiostacji i lekkiego uzbrojenia.

c. *Organizacja.* Szczegółowe dane organizacyjne znajdują się na przedstawionych schematach organizacyjnych.

17. Kompania specjalnego przeznaczenia (schemat 5)

a. *Organizacja.* Kompania specjalnego przeznaczenia składa się z pododdziału administracyjnego, jednego pododdziału operacyjnego „C”, trzech pododdziałów operacyjnych „B” i dwunastu pododdziałów operacyjnych „A”.

* Pododdział operacyjny „C” jest jednocześnie grupą dowodzenia.

** W każdej kompanii są trzy pododdziały operacyjne „B”.

*** W każdej kompanii jest dwanaście pododdziałów operacyjnych „A”.

Schemat 5. Organizacja kompanii specjalnego przeznaczenia

b. *Pododdział administracyjny* wykonuje normalne funkcje administracyjne dowództwa kompanii. Dowódca pododdziału wykonuje rozkazy i zarządzenia dowódcy pododdziału operacyjnego „C”, który jest jednocześnie dowódcą kompanii specjalnego przeznaczenia. W trakcie działań, gdy pododdział operacyjny „C” przystępuje do wykonywania swych zadań bojowych, pododdział administracyjny przechodzi pod rozkazy sztabu grupy wojsk specjalnego przeznaczenia.

c. *Pododdział operacyjny „C”* (tabela 1) jest najwyższym w hierarchii pododdziałem w kompanii specjalnego przeznaczenia. Dowódca tego pododdziału jest jednocześnie dowódcą całej kompanii. Do zadań pododdziału „C” należy:

- 1) wspólne działanie z oddziałami partyzanckimi;

- 2) kierowanie i dowodzenie podporządkowanymi mu pododdziałami;
- 3) organizowanie grupy oficerów łącznikowych do armii polowej lub innych związków operacyjnych i taktycznych w wypadku, gdy dowodzenie wojskami specjalnego przeznaczenia przechodzi w ręce dowódców tych związków. W takiej sytuacji pododdział operacyjny „C” zostaje przydzielony do sztabu danego związku operacyjnego.

Tabela 1

Skład pododdziału operacyjnego „C”

Dowódca pododdziału	— Podpułkownik
Zastępca dowódcy (szef sztabu)	— Major
Oficer personalny (S1)	— Kapitan
Oficer rozpoznawczy (S2)	— Kapitan
Oficer operacyjny (S3)	— Kapitan
Oficer zaopatrzeniowy (S4)	— Kapitan
Szef grupy podoficerskiej (E9)	— St. sierżant
Podoficer operacyjny (E8)	— Sierżant
Podoficer rozpoznania (E8)	— Sierżant
Podoficer zaopatrzeniowy (E8)	— Sierżant
Zastępca podoficera zaopatrzeniowego (E7)	— Sierżant
Podoficer administracyjny (E6)	— Plutonowy
Instruktor broni ciężkiej (E7)	— Sierżant
Podoficer sanitarny (E7)	— Sierżant
Podoficer ds niszczeń saperskich (E7)	— Sierżant
Trzech specjalistów ds niszczeń (E5)	— Plutonowi
Szef grupy radiooperatorów (E6)	— Sierżant
Czterech operatorów radiowych (E5)	— Plutonowi
Radiotechnik (E4)	— Kapral

Uwaga: W siłach zbrojnych Stanów Zjednoczonych stopnie podoficerskie podaje się skrótowo, według grup uposażeń (litera „E” z odpowiednią cyfrą). Na przykład:

E-1 — poborowy (rekrut)	E-7 — sierżant 1-szej klasy
E-2 — szeregowiec	(sergeant first class)
E-3 — st. szeregowiec	E-8 — starszy sierżant
E-4 — kapral	(master sergeant)
E-5 — plutonowy	E-9 — główny sierżant
E-6 — sierżant sztabowy	(sergeant major)
(staff sergeant)	

d. Pododdział operacyjny „B” (tabela 2), podobnie jak i pododdział „C”, działa wspólnie z oddziałami partyzanckimi. W wypadku wspólnych działań z innymi pododdziałami operacyjnymi, pododdział „B” sprawuje kierownictwo nad podporządkowanymi pododdziałami, lub zostaje sam podporządko-

wany pododdziałowi operacyjnemu „C”. Może on również stanowić element pododdziału łącznikowego w sztabie jednostki taktyczno-operacyjnej.

Tabela 2

Organizacja pododdziału operacyjnego „B”

Dowódca pododdziału	— Major
Zastępca dowódcy (szef sztabu)	— Kapitan
Oficer personalny	— Porucznik
Oficer rozpoznania	— Porucznik
Oficer operacyjny	— Porucznik
Oficer zaopatrzeniowy	— Porucznik
Szef grupy podoficerskiej	— St. sierżant
Podoficer operacyjny (E8)	— Sierżant
Podoficer rozpoznania (E8)	— Sierżant
Podoficer zaopatrzenia (E7)	— Sierżant
Zastępca podoficera zaopatrzenia (E6)	— Sierżant
Podoficer administracyjny (E6)	— Sierżant
Instruktor broni ciężkiej (E7)	— Sierżant
Podoficer sanitarny (E7)	— Sierżant
Podoficer ds niszczeń saperskich (E7)	— Sierżant
Trzech specjalistów ds niszczeń saperskich (E5)	— Plutonowi
Szef grupy radiooperatorów (E6)	— Sierżant
Czterech operatorów radiowych (E5)	— Plutonowi

e. *Pododdział operacyjny „A”* (tabela 3) prowadzi działania — wspólnie z oddziałami partyzanckimi — zarówno samodzielnie, jak i we współdziałaniu z innymi pododdziałami operacyjnymi. Pododdział operacyjny „A” jest normalnie podporządkowany pododdziałowi operacyjnemu „B”.

Tabela 3

Organizacja pododdziału operacyjnego „A”

Dowódca pododdziału	— Kapitan
Zastępca dowódcy (szef sztabu)	— Porucznik
Podoficer operacyjny (E8)	— Sierżant
Podoficer rozpoznania (E7)	— Sierżant
Instruktor broni lekkiej (E7)	— Sierżant
Instruktor broni ciężkiej (E7)	— Sierżant
Podoficer sanitarny (E7)	— Sierżant
Pomocnik podoficera sanitarnego (E6)	— Sierżant
Starszy operator radiowy (E6)	— Sierżant
Operator radiowy (E5)	— Plutonowy
Podoficer ds niszczeń saperskich (E6)	— Sierżant
Specjalista ds niszczeń saperskich (E5)	— Plutonowy

18. Pododdział zapasowy (dodatkowo przydzielony)

a. Pododdział zapasowy posiada identyczny skład jak pododdział operacyjny „C”.

- b. Pododdział zapasowy może:
- 1) pomagać dowódcy w kierowaniu działaniami;
  - 2) tworzyć pododdział łącznikowy przy sztabie jednostki operacyjnej, gdy przejmuje ona dowodzenie pododdziałami specjalnego przeznaczenia;
  - 3) stanowić załączek zapasowego sztabu operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia;
  - 4) prowadzić działania na obszarze działań partyzanckich.
- c. Bardziej szczegółowe dane dotyczące użycia pododdziału zapasowego są ujęte w punkcie 21.

2. Baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia

19. Zasady ogólne

a. Baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia jest ośrodkiem operacyjnym i administracyjnym działalności wojny partyzanckiej na teatrze działań wojennych amerykańskich sił zbrojnych. Jest ona rozmieszczona na własnym terytorium lub zaprzyjaźnionego państwa, zazwyczaj w strefie komunikacji. Miejsce rozmieszczenia bazy operacyjnej wyznacza dowódca właściwego TDW.

b. Organizacją i działalnością bazy operacyjnej kieruje grupa wojsk specjalnego przeznaczenia wspierana przez odpowiednie wyznaczone jednostki strefy komunikacji. Wskazaniem jest, aby baza operacyjna była organizowana i rozpoczynała aktywną działalność przed rozpoczęciem działań wojennych. W wypadku, kiedy aktywizacja działań nie jest usankcjonowana i uzasadniona, w okresie przedkonfliktowym bazę operacyjną organizuje się i utrzymuje w pełnej gotowości do działania. W tym okresie rozbudowuje ona węzły łączności dalekosiężnej na terenie TDW i pomiędzy poszczególnymi elementami bazy operacyjnej oraz przygotowuje odpowiednie magazyny sprzętu.

c. Baza operacyjna może być zorganizowana w jednym rejonie lub obiekcie, albo może być rozśrodkowana w kilku mniejszych obiektach (rejonach), zazwyczaj w obrębie innych obiektów wojskowych, takich jak baza lotnicza, składy i magazyny strefy komunikacyjnej itp. Rozwiązania te zależą od sytuacji panującej w danym rejonie.

20. Przeznaczenie

Zadaniem bazy operacyjnej jest przygotowanie pododdziałów operacyjnych do rozpoczęcia działań na obszarach kontro-

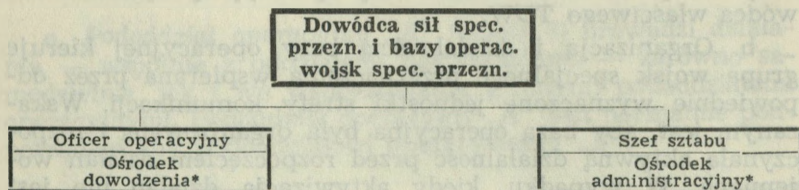
lowanych przez partyzantów, a po rozpoczęciu przez nich działań, kierowanie i wspieranie sił partyzanckich.

W bazie operacyjnej wykonywane są następujące zadania:

- a) planowanie i kierowanie działaniami;
- b) zabezpieczenie w łączność;
- c) zabezpieczenie rozpoznania;
- d) zabezpieczenie zaopatrzeniowe;
- e) końcowe szkolenie i stawianie zadań dla pododdziałów operacyjnych przygotowujących się do działań na terytorium przeciwnika;
- f) organizowanie przenikania (infiltracji);
- g) utrzymywanie łączności i uzgadnianie działań z innymi jednostkami przy pomocy oficerów łącznikowych;
- h) szkolenie;
- i) czynności administracyjne.

21. Organizacja (schemat 6)

a. *Zasady ogólne.* Baza operacyjna pod względem organizacyjnym dzieli się, zgodnie z funkcjonalnymi zadaniami, na dwie podstawowe grupy: operacyjną oraz administracyjno-szkoleniową.

* Oficerowie sztabu przydzielani są do obydwu ośrodków, zarówno dowodzenia, jak i administracyjnego.

Schemat 6. Organizacja bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia

b. *Grupa operacyjna.* W skład tej grupy wchodzi:

- 1) *Ośrodek dowodzenia.* Jest to komórka, w ramach której są zgrupowani przedstawiciele jednostek i specjalnych sekcji sztabowych oraz innych dowództw zainteresowanych aktualną sytuacją w strefie działań partyzanckich. Szczegółowe informacje są zawarte w punkcie 23.
- 2) *Rejon wyjściowy.* Jest to odosobniony i izolowany obiekt lub obszar, w którym pododdziały operacyjne

wojsk specjalnego przeznaczenia otrzymują swoje zadania bojowe i prowadzą końcowe przygotowania do infiltracji na terytorium przeciwnika. Bliższe informacje są zawarte w punkcie 24.

- 3) *Zespół sił i środków łączności.* Zespół ten składa się z urzędzeń i środków łączności umożliwiających zabezpieczenie i zapewnienie stałego kontaktu między bazą operacyjną a strefą działań partyzanckich. W skład zespołu wchodzi pluton łączności grupy wojsk specjalnego przeznaczenia oraz przydzielone i wspierające pododdziały łączności wraz ze sprzętem. Oficer łączności grupy wojsk specjalnego przeznaczenia jest koordynatorem całokształtu spraw związanych z organizacją łączności, a dowódca plutonu łączności jest kierownikiem i organizatorem instalacji i urzędzeń łączności. Bliższe szczegóły są zawarte w punkcie 25.

4) *Pododdział zapasowy*

- a) Pododdział zapasowy od momentu rozpoczęcia swego funkcjonowania zapewnia dowódcy grupy wojsk specjalnego przeznaczenia możliwość większego manewrowania siłami i środkami oraz większą elastyczność dowodzenia.
- b) Pododdział zapasowy może być wykorzystany dla udzielenia dowódcy pomocy w kierowaniu działaniami. W tym przypadku dowódca pododdziału spełnia funkcję zastępcy dowódcy grupy wojsk specjalnego przeznaczenia do spraw operacyjnych a jednocześnie nadzoruje grupę operacyjną. Pozostały personel pododdziału zapasowego jest wyznaczony do wykonywania zadań w rejonie wyjściowym oraz wzmocnienia komórki organizacyjnej bazy operacyjnej.
- c) Pododdział zapasowy może być wykorzystany jako zespół łącznikowy wojsk specjalnego przeznaczenia z dowództwem armii polowej lub innymi dowództwami taktycznymi. W tej sytuacji pododdział jest przydzielony do danego dowództwa i wykonuje na jego korzyść zadania związane z kierowaniem działaniami w wyznaczonym rejonie operacji partyzanckich.
- d) Pododdział zapasowy może organizować zapasowy sztab bazy operacyjnej wojsk specjalnego

przeznaczenia. W tym przypadku może on być wzmocniony dodatkowym personelem i sprzętem przydzielonym ze sztabu grupy wojsk specjalnych i kompanii dowodzenia, jak również w razie potrzeby — z innych źródeł.

- e) Pododdział zapasowy może być wykorzystany do zadań operacyjnych w celu wykonywania zadań określonych dla pododdziału operacyjnego „C”.
- f) Kilka pododdziałów zapasowych może być wykorzystanych do zorganizowania i rozwinięcia bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia.

c. *Grupa administracyjno-szkoleniowa*

W skład grupy administracyjno-szkoleniowej wchodzi:

- 1) *Ośrodek administracyjny*. Jest to komórka, wewnątrz której zgrupowani są przedstawiciele jednostek i specjalnych sekcji sztabowych oraz innych dowództw zainteresowanych w bieżącym wsparciu administracyjnym działań, bezpieczeństwie bazy operacyjnej i kontroli niszczeń na obszarze działań. Dalsze szczegóły są zawarte w punkcie 29.
- 2) *Zespół wsparcia logistycznego*. Jest to nieetatowy zespół grupujący jednostki służb technicznych sił specjalnego przeznaczenia i przydzielonych ze strefy komunikacji. Tworzy się go w celu zabezpieczenia bazy operacyjnej i strefy działań partyzanckich. Grupa oficera zaopatrzeniowego (S4) nadzoruje działalność elementów wsparcia logistycznego, które obejmują:
  - a) organiczne pododdziały grupy wojsk specjalnego przeznaczenia, tj. sekcję zaopatrzenia, sekcję transportową, pluton sprzętu spadochronowego i sekcję medyczną;
  - b) elementy wspierające, które w zależności od potrzeb mogą składać się z jednostek transportowych, personelu inżynieryjno-saperskiego, jednostek remontowych, pracowników cywilnych, miejscowych jednostek zaopatrzenia tyłowego, jednostek medycznych oraz sekcji oficerów łącznikowych ze strefy komunikacji.
- 3) *Inne jednostki wsparcia*. Jakkolwiek grupa wojsk specjalnego przeznaczenia posiada personel do zorganizowania bazy operacyjnej, zabezpieczenia rozwinięcia pododdziałów operacyjnych w strefie działań

partyzanckich i zapewnienia w ograniczonym zakresie zaopatrzenia materiałowego, wymaga ona jednak dodatkowego wzmocnienia i wsparcia w celu zapewnienia ciągłości zabezpieczenia działań. Szczególnie niezbędne są w tym celu specjalne pododdziały służby kontrwywiadowczej, ochrony bazy i wsparcia logistycznego. W miarę wzrostu liczebności rejonów działań w związku z rozbudową sił partyzanckich, zwiększa się administracyjne wsparcie działań drogą korespondencyjną. Jednostki takie, jak wymienione wyżej w punkcie 2, są niezbędne do wzmocnienia bazy operacyjnej. Jednostki policji wojskowej i grupy funkcjonariuszy kontrwywiadu są również włączane do bazy operacyjnej i działają zgodnie z zaleceniami dowódcy grupy i oficera rozpoznania. Do bazy operacyjnej może być przydzielony pododdział lotnictwa sił lądowych w celu zabezpieczenia odpowiedniego wsparcia lotniczego. Pododdział służby bezpieczeństwa sił lądowych może zorganizować nasłuch środków łączności w celu zabezpieczenia przestrzegania tajemnicy rozmów. W niektórych przypadkach jednostki służb technicznych lub urządzenia i instalacje techniczne nie są rozmieszczane w obrębie bazy operacyjnej, lecz zapewniają ogólne lub określone zarządzaniem wsparcie jako część swoich własnych zadań. W takiej sytuacji baza operacyjna nie sprawuje kierownictwa i kontroli nad tymi elementami technicznymi, lecz jedynie korzysta z nich. Przykładem może być tu wsparcie bronią lub inżynierskiej jednostki wyższej.

- 4) *Sztab i kompania dowodzenia*. Sztab oraz kompania dowodzenia wzmocniona służbami technicznymi, jednostkami bezpieczeństwa i ochrony ze strefy komunikacyjnej, zajmują się całokształtem wewnętrznej działalności i pracy w bazie operacyjnej. Dowódca kompanii dowodzenia jest jednocześnie komendantem ochrony sztabu.
- 5) *Kompanie specjalnego przeznaczenia* (nie wyznaczone jeszcze do działań). Kompanie i pododdziały operacyjne nie wyznaczone jeszcze do działań kontynuują szkolenie i przygotowują się do przyszłych działań w strefie operacji partyzanckich. Są one systematycznie zapoznawane z sytuacją istniejącą w planowanych dla nich obszarach działań.

3. Dowodzenie i kontrola działań

22. Zasady ogólne

Grupa wojsk specjalnego przeznaczenia organizuje funkcjonalne kierowanie działaniami w strefie operacji partyzanckich. Do kierowania działaniami wykorzystuje się:

- 1) ośrodek dowodzenia;
- 2) personel rejonu wyjściowego;
- 3) zespół łączności.

23. Ośrodek dowodzenia

a. *Zasady ogólne.* Ośrodek dowodzenia jest elementem organizacyjnym grupującym etatowy personel funkcyjny, który pomaga dowódcy bazy operacyjnej w koordynacji i kierowaniu działaniami sił wojny niekonwencjonalnej w strefie działań partyzanckich.

b. *Zadania*

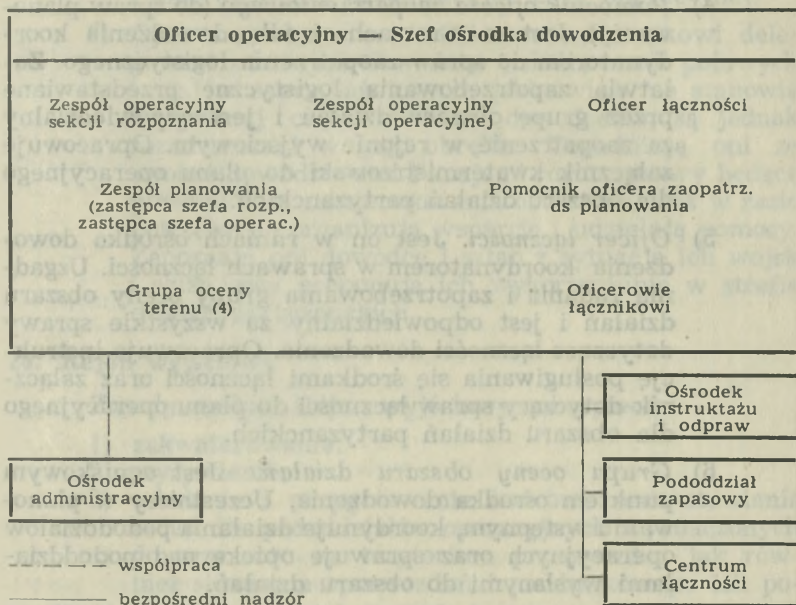
- 1) Szczegółowe planowanie działalności w strefie działań partyzanckich, włącznie z przygotowaniem planu działań dla każdego pododdziału operacyjnego oddzielnie. Planowanie to odbywa się na bazie planu wojny niekonwencjonalnej dowódcy TDW.
- 2) Prowadzenie szkolenia i przygotowania końcowego; stawianie zadań i udzielanie wytycznych dla pododdziałów skierowanych do rejonu wyjściowego.
- 3) Uzgadnianie w razie potrzeby problemów i zagadnień z innymi służbami lub instytucjami.
- 4) Sprawowanie nadzoru w zakresie działalności operacyjnej nad obszarami kontrolowanymi przez oddziały partyzanckie.
- 5) Przedstawianie zaleceń dotyczących rozwinięcia i użycia oddziałów partyzanckich dla zabezpieczenia operacji ogólnowojskowych. Mogą one dotyczyć również, w razie potrzeby, niezbędnych reorganizacji.
- 6) Występowanie w roli ośrodka dowodzenia i koordynacji w stosunku do obszarów działań partyzanckich.

c. *Organizacja ośrodka dowodzenia (schemat 7)*

W skład ośrodka dowodzenia wchodzi następujący oficerowie i elementy organizacyjne:

- 1) *Oficer operacyjny (S3).* Jest on jednocześnie szefem ośrodka i ponosi główną odpowiedzialność za jego działalność.
- 2) *Zespół planowania.* Zespół ten opracowuje plany przyszłych działań, a po zatwierdzeniu ich wprowadza je w życie poprzez grupę oceny obszaru działań.

Zespół składa się z pomocnika oficera rozpoznawczego, pomocnika oficera operacyjnego i kilku przydzielonych żołnierzy.

Schemat 7. Organizacja ośrodka dowodzenia

3) *Operacyjny zespół oficera rozpoznawczego.* Zespół ten składa się z oficera rozpoznawczego (S2), podoficera rozpoznawczego, redaktora opracowań rozpoznawczych, kilku analitycznych pracowników informacyjnych oraz kilku specjalistów opracowujących rozkazy i zarządzania bojowe.

Zespół rozpoznawczy zbiera i ocenia informacje rozpoznawcze otrzymywane z obszarów działań partyzanckich. W oparciu o te dane, jak również meldunki i komunikaty otrzymane z innych dowództw i sztabów, zespół ten opracowuje i rozsyła własne meldunki rozpoznawcze i komunikaty. Zespół prowadzi szkolenie końcowe oraz stawia zadania pododdziałom operacyjnym w rejonie wyjściowym, jak

również wysłuchuje sprawozdań i meldunków po powrocie tych pododdziałów z obszaru działań. Dodatkowe szczegóły są zawarte w punkcie 27.

- 4) *Pomocnik oficera zaopatrzeniowego* (do spraw planowania). Jest on w ramach ośrodka dowodzenia koordynatorem do spraw zaopatrzenia logistycznego. Załatwia zapotrzebowania logistyczne przedstawiane przez grupę obszaru działań i jest odpowiedzialny za zaopatrzenie w rejonie wyjściowym. Opracowuje załącznik kwatermistrzowski do planu operacyjnego dla obszaru działań partyzanckich.
- 5) *Oficer łączności*. Jest on w ramach ośrodka dowodzenia koordynatorem w sprawach łączności. Uzgadnia żądania i zapotrzebowania grupy oceny obszaru działań i jest odpowiedzialny za wszystkie sprawy dotyczące łączności dowodzenia. Opracowuje instrukcję posługiwania się środkami łączności oraz załącznik dotyczący spraw łączności do planu operacyjnego dla obszaru działań partyzanckich.
- 6) *Grupa oceny obszaru działań*. Jest ogniskowym punktem ośrodka dowodzenia. Uczestniczy w planowaniu wstępnym, koordynuje działania pododdziałów operacyjnych oraz sprawuje opiekę nad pododdziałami wysłanymi do obszaru działań.

Grupa oceny obszaru działań składa się z oficera specjalisty dla danego obszaru działań, którym jest pomocnik oficera operacyjnego, starszego podoficera i dwóch innych specjalistów. Grupa ta musi być ekspertem we wszystkich sprawach dotyczących cech charakterystycznych i specyficznych właściwości obszaru i kraju, na którym toczą się działania partyzanckie, i sprawować nadzór nad walczącymi tam pododdziałami operacyjnymi. Stanowi ona dla tych pododdziałów rodzaj sztabu na głębokich tyłach, który zabezpiecza ich nieprzerwaną działalność poprzez wysyłanie zarządzeń do pododdziałów i odbieranie od nich meldunków.

Podczas przygotowania i szkolenia końcowego oraz stawiania zadań dla pododdziału przed przetrzymaniem go na teren przeciwnika, utrzymywany jest bezpośredni kontakt i więź między grupą oceny obszaru działań a przygotowującym się do infiltracji pododdziałem operacyjnym.

- 7) *Centrala łączności.* Jest ona obsługiwana przez wydzieloną grupę plutonu łączności. Rozmieszczona w obrębie ośrodka dowodzenia, zabezpiecza ośrodek i inne elementy organizacyjne bazy operacyjnej.
- 8) *Oficerowie łącznikowi.* Oficerowie łącznikowi delegowani z różnych dowództw i służb, armii polowych i krajów zaprzyjaźnionych, jakkolwiek nie stanowią integralnej części ośrodka dowodzenia, są jednak rozmieszczeni w jego obrębie. Uzgadniają oni ze swoimi dowództwami i krajami różne sprawy będące przedmiotem zainteresowania obu stron oraz w razie potrzeby — organizują wsparcie i udzielają pomocy. Zapoznają oni dowódcę i sztab z sytuacją ich wojsk i służb oraz proponują ich wykorzystanie w strefie działań partyzanckich.

24. Rejon wyjściowy

a. Zasady ogólne. Rejon wyjściowy zabezpiecza:

- 1) zakwaterowanie;
- 2) wyżywienie;
- 3) szkolenie i przygotowanie końcowe oraz stawianie zadań dla pododdziałów operacyjnych wyznaczonych do przerzutu na terytorium przeciwnika, jak również składanie sprawozdań i meldunków po ich powrocie;
- 4) prowadzenie studiów i zapoznawanie się z przyszłym obszarem działań;
- 5) opiekę lekarską;
- 6) szkolenie specjalne;
- 7) magazynowanie i składowanie posiadanego zaopatrzenia;
- 8) wychowanie polityczne i podnoszenie morale żołnierzy;
- 9) przesyłanie pododdziałów operacyjnych do obiektów wysyłkowych (porty, lotniska).

b. *Kierownictwo.* W całym rejonie wyjściowym — dostępnym wyłącznie dla personelu, którego obecność jest tam niezbędna — są zapewnione warunki maksymalnego bezpieczeństwa. Wszelka działalność w tym rejonie jest nadzorowana i kierowana przez oficera operacyjnego. Szef sztabu jest odpowiedzialny za działalność administracyjną i bezpieczeństwo rejonu wyjściowego. Obsługę szkoleniowo-instruktorską

i administracyjną zapewnia personel pododdziału zapasowego i pododdziału administracyjnego kompanii specjalnego przeznaczenia.

c. *Działalność*

- 1) Szef ośrodka dowodzenia (oficer operacyjny) koordynuje i kieruje całokształtem przygotowań pododdziału operacyjnego do rozpoczęcia działań na terytorium nieprzyjaciela. Przygotowuje on wytyczne i instrukcje oraz organizuje ćwiczenia i przykładowe działania pododdziału operacyjnego na specjalnie przygotowanych i zbliżonych do warunków przyszłych działań — placach ćwiczeń w rejonie wyjściowym. Szkolenie i instruktaż w rejonie wyjściowym prowadzą oficerowie specjaliści znający dokładnie teren w rejonie przyszłych działań danego pododdziału, oficerowie sztabu z ośrodka dowodzenia oraz przydzielani, w razie potrzeby, inni oficerowie ze sztabu grupy wojsk specjalnego przeznaczenia, a bardzo często z innych dowództw i sztabów wojsk i służb. W przygotowaniach tych uczestniczą czasem specjaliści krajów zaprzyjaźnionych.
- 2) Pododdziały operacyjne przygotowują własne plany oparte na zasadniczych planach operacyjnych opracowanych dla właściwych obszarów działań partyzanckich. Pododdziały operacyjne składają i pakują własny sprzęt i wyposażenie. Pododdziałom wyznacza się maksimum czasu potrzebnego na przestudiowanie materiałów otrzymanych w czasie przygotowań w rejonie wyjściowym. Ponieważ wiele z tych materiałów i informacji jest tajnych, pododdziały wyuczane są ich na pamięć. Dokumenty z trudniejszymi do zapamiętania, bardzo ważnymi informacjami są kopiowane w formie miniaturowych odbitek.
- 3) System składania sprawozdań i meldunków z przeprowadzonych działań po powrocie pododdziałów ze strefy działań partyzanckich jest identyczny z systemem obowiązującym w przypadku odpraw, szkolenia i przygotowań pododdziałów w rejonie wyjściowym. Pododdziały, do czasu złożenia sprawozdań, są izolowane w rejonie wyjściowym.
- 4) Szkolenie pododdziału operacyjnego w rejonie wyjściowym ogranicza się tylko do problemów najbardziej istotnych dla przyszłych działań, z którymi

pododdział nie mógł zostać zapoznany w innych warunkach ze względu na brak odpowiednich instruktorów i bazy szkoleniowej. Zazwyczaj dopiero w rejonie wyjściowym personel pododdziału operacyjnego zaznajamia się z nowym rodzajem sprzętu lub uzbrojenia otrzymanym w ostatniej chwili, przeprowadza próbne strzelania z nowej broni, zapoznaje się z techniką i specjalnymi metodami przenikania na terytorium przeciwnika, poznaje nowe wzory i specyficzne właściwości sprzętu i uzbrojenia stosowanego przez przeciwnika.

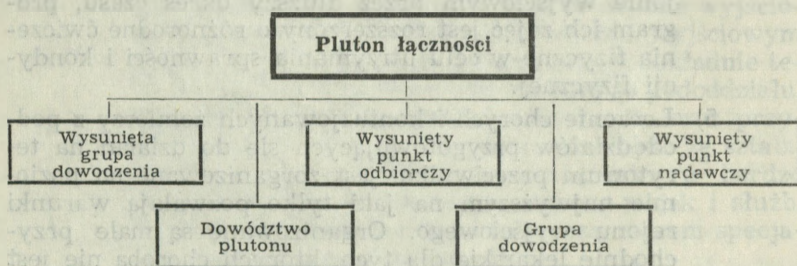
Jeśli pododdziały operacyjne są izolowane w rejonie wyjściowym przez dłuższy okres czasu, program ich zajęć jest rozszerzony o różnorodne ćwiczenia fizyczne w celu utrzymania sprawności i kondycji fizycznej.

- 5) Leczenie chorych i kontuzjowanych żołnierzy z pododdziałów przygotowujących się do działań na terytorium przeciwnika jest zorganizowane na poziomie najwyższym na jaki tylko pozwalają warunki rejonu wyjściowego. Organizowane są małe przychodnie lekarskie dla tych, których choroba nie jest na tyle poważna, aby mogła ich wyeliminować z uczestnictwa w wykonywaniu zadań operacyjnych pododdziału. Poważnie chorzy są ewakuowani do szpitali strefy komunikacyjnej. Izoluje się również zakaźne chorych, którzy są wysyłani na leczenie szpitalne poza obrębem rejonu wyjściowego.
- 6) Praktyczne szkolenie pododdziałów operacyjnych na specjalnie przygotowanych i przystosowanych do warunków przyszłych działań placach i obiektach ćwiczebnych w rejonie wyjściowym — jest prowadzone przez oficera operacyjnego. Grupa oceny obszaru działań jest bezpośrednio odpowiedzialna za przygotowanie tych pododdziałów i towarzyszy im przez cały czas przygotowania, włącznie do przejścia z rejonu wyjściowego do obiektów wysyłkowych (punktów załadowczych). Wymagania dowództwa (służby) zajmującego się przerzutem pododdziału do strefy działań partyzanckich w zakresie np. wytycznych do załadowania i przelotu, ustalane są zawczasu. W razie konieczności czyni się odpowiednie przygotowania dla zabezpieczenia warunków bytowania w obiektach wyjściowych (punktach załadowania).

25. Zespół łączności bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia

a. Organizacja plutonu łączności (schemat 8)

- 1) Dowództwo plutonu łączności dostarcza oficerowi łączności grupy wojsk specjalnego przeznaczenia odpowiedniego personelu do pracy administracyjnej i obsługi sprzętu.
- 2) Centralą łączności kieruje grupa dowodzenia ośrodka operacyjnego, natomiast grupa wysunięta ośrodka dowodzenia kieruje i kontroluje pracę punktów nadawczych i odbiorczych.

Schemat 8. Organizacja plutonu łączności

b. Możliwości

- 1) *Zabezpieczenie łączności telefonicznej wewnątrz bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia.* Pluton instaluje linie telefoniczne na obszarze bazy operacyjnej i obsługuje łącznicę telefoniczną.
- 2) *Rozbudowa końcówek linii łączności prowadzonych z innych dowództw i sztabów.* Podstawowym środkiem porozumiewania się między dowództwem wojny niekonwencjonalnej oraz innymi organami wojskowymi TDW funkcjonującymi w obrębie własnego i zaprzyjaźnionego terytorium jest telefon oraz dalekopis. Organa łączności sił zbrojnych TDW zakładają więc długie linie łączności przewodowej. Pluton łączności na zakończeniach tych linii instaluje dalekopisy i urządzenia do transmisji utajnionych zarówno radiowych, radioliniowych i telefonicznych, jak i zwykłych transmisji telefonicznych.

- 3) *Punkty nadawcze i odbiorcze bazy operacyjnej.* Punkty nadawcze i odbiorcze bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia mogą być rozmieszczane na znacznej nawet odległości od bazy. Wówczas baza jest odpowiednio połączona z tymi punktami przy pomocy naziemnej linii telefonicznej lub dalekopisowej.
- 4) *Zabezpieczenie w zapasową radiolinie.* Pluton łączności zapewnia zapasową radiolinie między bazą operacyjną a punktami odbiorczymi i nadawczymi.
- 5) *Obsługa centrali łączności.* Pluton łączności szyfruje i rozszyfrowuje przekazywane przez linie łączności rozkazy, zarządzenia i inną korespondencję. Poprzez centralę przekazuje i odbiera korespondencję do i z oddalonych punktów odbiorczych i nadawczych.

c. *Odpowiedzialność oficera łączności.* Oficer łączności jest odpowiedzialny za:

- 1) Ustalanie częstotliwości pracy urządzeń radiowych i przedsięwzięcie odpowiednich ograniczeń w eksploatacji środków łączności koniecznych dla zapewnienia ciągłej i sprawnej łączności radiowej z pododdziałami operacyjnymi.
- 2) Utrzymywanie reżimu częstotliwości jako konieczności i uzgadnianie ze wspierającym dowódcą łączności zasad wykorzystywania poszczególnych częstotliwości.
- 3) Ustalanie sygnałów wywoławczych i kryptonimów oraz rozprowadzanie stale obowiązujących instrukcji operacyjnych i stałych instrukcji łączności.
- 4) Planowanie, zapotrzebowywanie i uzgadnianie wymaganej pomocy inżynieryjno-saperskiej dla zainstalowania placu antenowego i głównych linii łączności.
- 5) Zapotrzebowanie niezbędnych materiałów i planów do zainstalowania wymienionych placów antenowych i głównych linii łączności kluczowej.
- 6) Zapotrzebowanie dodatkowych sił i środków łączności niezbędnych do zainstalowania dalekosiężnych i lokalnych linii łączności, np. z bazy operacyjnej do poszczególnych instalacji łączności.
- 7) Zapotrzebowanie środków łączności telefonicznej i dalekopisowej w razie istniejącej potrzeby.
- 8) Dowodzenie łącznościową grupą zaopatrzeniową w sprawach zaopatrywania w sprzęt łączności.

9) Nadzorowanie i szkolenie sekcji łączności, a gdy jest to wskazane — szkolenie całego personelu łączności w grupie wojsk specjalnego przeznaczenia.

d. *Planowanie łączności*

1) Dla utrzymania ciągłej i trwałej łączności między bazą operacyjną a obszarami działań partyzanckich, niezbędne jest perspektywiczne planowanie. Odległość między bazą operacyjną a pododdziałami operacyjnymi, problemy bezpieczeństwa rozmów wynikające z działań na terenie nieprzyjaciela oraz wyposażenie pododdziałów operacyjnych w sprzęt łączności o małej mocy, wszystko to powoduje poważne trudności technicznej. Zapewnienie trwałej łączności w tych warunkach wymaga odpowiedniego wyboru częstotliwości i zakresów rozmów, a ich użycie musi być uzgodnione z oficerem łączności TDW.

Dodatkowe rozważania na temat łączności zawarte są w rozdz. V i VII.

2) Oficer łączności grupy wojsk specjalnego przeznaczenia powinien upewnić się, czy oficer łączności dowództwa wojny niekonwencjonalnej jest zaznajomiony ze wszystkimi aspektami łączności bazy operacyjnej, gdyż inaczej nie będzie w stanie udzielić wymaganej pomocy i wsparcia.

3) Planowanie powinno wybiegać tak daleko naprzód, jak tylko jest to możliwe. Pewność i trwałość łączności będzie wprost proporcjonalna w stosunku do wcześniejszego planowania i odpowiedniego nadzoru.

26. Plany

Planowanie, szczególnie przed przerzutem pododdziałów operacyjnych, jest jedną z głównych funkcji grupy wojsk specjalnego przeznaczenia. Ogniskowym punktem planowania jest grupa planowania oficera operacyjnego. Plany operacyjne wykonuje grupa oceny obszaru działań nadzorowana przez pomocnika oficera operacyjnego do spraw planowania, przy pomocy innych oficerów sztabowych. Biorąc pod uwagę rozmieszczenie, zadania i podstawowe cele stojące przed pododdziałami operacyjnymi, grupa oceny obszaru działań przygotowuje plany operacyjne dla poszczególnych stref działań partyzanckich. Planowanie winno być ciągłe a plany uzupełniane i korygowane w zależności od rozwoju sytuacji i potrzeb.

Jak najszerszy zakres działań pododdziałów operacyjnych jest zasadą i myślą przewodnią planów operacyjnych dla obsza-

rów działań partyzanckich. Wybór pododdziału operacyjnego do wykonania danej misji jest oparty na paru czynnikach, z których najważniejszymi są stopień wyszkolenia pododdziału oraz zdolność i doświadczenia dowódcy pododdziału.

Ze względu na bezpieczeństwo, pododdziały operacyjne nie mają dostępu do planów operacyjnych dopóty, dopóki nie zostaną skierowane do rejonu wyjściowego, jakkolwiek dla ułatwienia poznania charakterystyki i właściwości terenu pododdziałom podaje się wcześniej rejon geograficzny, w skład którego wchodzi obszar działań partyzanckich, w którym pododdział ma w przyszłości działać.

27. Sekcja rozpoznania

a. *Zasady ogólne.* Sekcja rozpoznawcza grupy wojsk specjalnego przeznaczenia jest odpowiedzialna za:

- 1) Szkolenie w zakresie rozpoznania wojskowego.
- 2) Przydzielanie personelu rozpoznawczego do pododdziałów operacyjnych przed i po wykonaniu przez nie zadań w strefie działań partyzanckich.
- 3) Prowadzenie odprawy i instruktażu końcowego oraz stawianie zadań pododdziałom operacyjnym w rejonie wyjściowym oraz wysłuchiwanie meldunków i sprawozdań po ich powrocie.
- 4) Analizę i ocenę informacji wywiadowczych otrzymanych z obszaru działań partyzanckich.
- 5) Zabezpieczenie przed działalnością wywiadowczą przeciwnika.
- 6) Sprawowanie nadzoru, we współdziałaniu z oficerem personalnym, w zakresie zapewnienia zewnętrznego i wewnętrznego bezpieczeństwa bazy operacyjnej, oraz realizację programu szkolenia i zaznajamianie personelu z zasadami i przepisami bezpieczeństwa.

b. *Organizacja i zadania*

- 1) *Oficer rozpoznania* nadzoruje działalność sekcji wywiadowczej, zapoznaje dowódcę i sztab z bieżącą sytuacją wywiadowczą i uzgadnia niezbędne zagadnienia z innymi sekcjami sztabu i instytucjami z zewnątrz.
- 2) *Szkolenie i działalność administracyjna.* Administracja i szkolenie organów rozpoznawczych jest nadzorowane przez oficera szkoleniowego. Planuje on i nadzoruje szkolenie organów rozpoznawczych i prowadzi bieżące sprawy administracyjne sekcji w zakresie takich czynności, jak: prowadzenie spraw do-

tyczących sprawdzania lojalności, przechowywania tajnych dokumentów oraz rozprowadzania materiałów wywiadowczych wewnątrz bazy operacyjnej.

- 3) *Planowanie rozpoznania.* Pomocnik oficera rozpoznawczego jest głównym wykonawcą planów rozpoznania w bazie operacyjnej. Reprezentuje on sekcję rozpoznania w zespole planowania w ośrodku dowodzenia. Opracowuje on również załączniki rozpoznawcze do planu operacyjnego i uzgadnia z pozostałym personelem sekcji rozpoznania wymagania i potrzeby w zakresie specjalnego wsparcia po linii rozpoznania.
- 4) *Działalność sekcji.* Oficer rozpoznania kieruje działalnością podoficerów rozpoznawczych, redaktora materiałów wywiadowczych, analitycznych oficerów informacyjnych i specjalistów oceny materiałów dotyczących sił i ugrupowania przeciwnika, aby zabezpieczyć pod względem informowania wywiadowczego strefę działań partyzanckich i inne dowództwa i szta-by. Wymieniony personel przygotowuje oceny, plany i wnioski dotyczące rozpoznania, bieżące i specjalne komunikaty i meldunki rozpoznawcze, ocenia i rozpracowuje informacje otrzymane ze strefy działań partyzanckich oraz przekazuje informacje do pododdziałów operacyjnych działających w tej strefie. Poza tym sekcja opracowuje i przechowuje teczkę ocen sił i ugrupowania przeciwnika, uzgadnia sprawę rozpoznania z innymi jednostkami i dowództwami, przygotowuje i prowadzi odprawy i instruktaże z pododdziałami operacyjnymi w rejonie wyjściowym, oraz wysłuchuje meldunków i sprawozdań tych pododdziałów po ich powrocie ze strefy działań.

c. *Przydzielone lub wspierające elementy rozpoznawcze:*

Grupa specjalnego przeznaczenia organizująca działania z określonej bazy operacyjnej wymaga dodatkowego wzmocnienia elementami rozpoznania wojskowego, gdyż zakres zadań przekracza możliwości organicznych pododdziałów. Grupa nie ma możliwości prowadzenia działalności kontrwywiadowczej i wymaga odpowiedniego wzmocnienia w tym zakresie. Niektórzy specjaliści rozpoznania wojskowego mogą zostać przydzieleni do pododdziału operacyjnego w rejonie wyjściowym podczas jego przygotowywania się do infiltracji na terytorium przeciwnika.

4. Kierowanie działalnością administracyjną i szkoleniową

28. Zasady ogólne

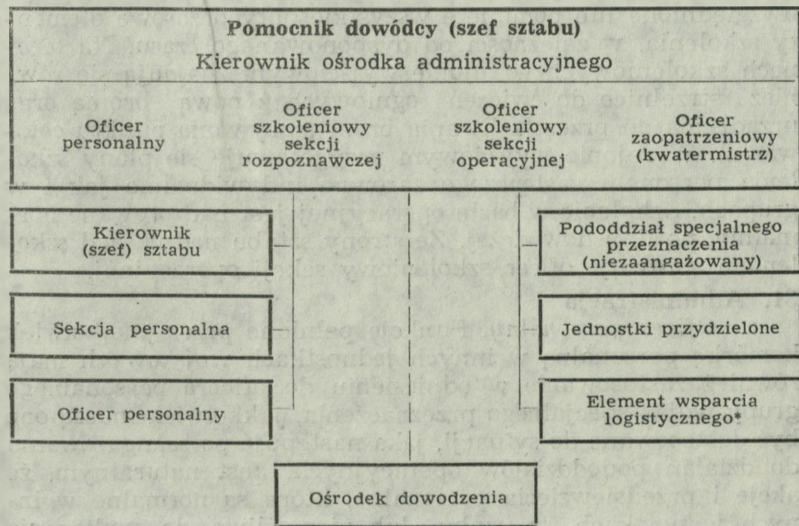
a. Grupa wojsk specjalnego przeznaczenia organizuje ośrodek administracyjny w obrębie bazy operacyjnej w celu kierowania działalnością administracyjną i szkoleniową.

b. Pomocnik dowódcy (szef sztabu) grupy specjalnego przeznaczenia sprawuje nadzór nad ośrodkiem administracyjnym i innymi elementami organizacyjnymi, które zaangażowane są w działalności administracyjnej i szkoleniowej w obrębie bazy operacyjnej.

29. Ośrodek administracyjny (schemat 9)

a. *Skład.* W skład ośrodka administracyjnego wchodzi:

- 1) Pomocnik dowódcy (szef sztabu), który jest kierownikiem ośrodka.
- 2) Grupa oficera personalnego (S1).
- 3) Grupa oficera zaopatrzeniowego (kwatremistrza) (S4).
- 4) Oficer szkoleniowy sekcji rozpoznawczej.
- 5) Oficer szkoleniowy sekcji operacyjnej.
- 6) Inni żołnierze specjaliści, w zależności od potrzeb.

— współpraca i koordynacja

— nadzór i kontrola

* Odpowiedzialność sztabu spełniana jest przez oficera zaopatrzeniowego.

Schemat 9. Organizacja ośrodka administracyjnego

b. *Zadania.* Ośrodek administracyjny planuje i kontroluje działalność administracyjną i szkoleniową w bazie operacyjnej, kieruje różnymi sekcjami, jednostkami i przydzielonymi siłami w zakresie realizacji przez nie zadań wsparcia administracyjnego. Poprzez skoordynowane planowanie ośrodek administracyjny zapewnia obszarom działań partyzanckich i bazie operacyjnej niezbędną pomoc administracyjną, a pododdziałom operacyjnym nie wyznaczonym jeszcze do działań, odpowiednie przygotowanie do wykonywania przyszłych zadań.

30. Szkolenie

Szkolenie odbywa się w obrębie bazy operacyjnej w dwóch oddzielnych pionach i okresach: przed izolacją pododdziału szkolonego — w rejonie wyjściowym, a następnie szkolenie wewnątrz rejonu wyjściowego. Szkolenie otwarte, przed otrzymaniem przez pododdział operacyjny skierowania do rejonu wyjściowego, ma głównie na celu utrzymanie pododdziału w wysokiej sprawności bojowej, nauczanie niektórych specjalnych zasad i metod działania oraz zapoznanie personelu z nowym sprzętem i wyposażeniem. W szkoleniu pododdziału skierowanego do rejonu wyjściowego, obok specjalnego programu przygotowawczego do przyszłych działań, mogą być uwzględnione lub pominięte wszystkie dotychczasowe elementy szkolenia, w zależności od dysponowanego czasu. Na terenach szkoleniowych w rejonie wyjściowym znajdują się również strzelnice do ćwiczeń ogniowych z nową bronią oraz urządzenia do przestrzeliwania broni (zgrywania punktu celowania). W rejonie wyjściowym przygotowuje się plany szkolenia personelu zastępczego zarówno indywidualnie jak i w grupach. Szkolenie w bazie operacyjnej jest nadzorowane normalnie, po linii dowódczej. Ze strony sztabu nadzór nad szkoleniem sprawuje oficer szkoleniowy sekcji operacyjnej.

31. Administracja

a. *Oficer personalny.* Funkcje pełnione przez jakąkolwiek komórkę personalną w innych jednostkach wojskowych mają również zastosowanie w odniesieniu do oficera personalnego grupy wojsk specjalnego przeznaczenia, jakkolwiek muszą one być dostosowane do sytuacji, jaka następuje po zaangażowaniu do działań pododdziałów operacyjnych. Jest naturalnym, że akcje i przedsięwzięcia personalne, które są normalne w innych jednostkach, są trudne lub niemożliwe do wykonania w odniesieniu do personelu wojsk specjalnych zaangażowanego w walce na terytorium przeciwnika. Oficer personalny przygotowuje stałą instrukcję określającą zasady uzupełniania dających się przewidzieć niezbędnych kontyngentów

ludzkich oraz podejmuje kroki w celu załatwienia normalnych spraw personalnych pododdziału operacyjnego przed jego wysłaniem na terytorium przeciwnika. Zamierzenia i akcje personalne wymagające wyrażenia zgody przez żołnierzy przebywających na terytorium działań partyzanckich, powinny być uzgadniane w formie krótkich szyfrowych sygnałów, aby ograniczyć do minimum transmisje radiowe służące głównie do celów operacyjnych.

Oficer personalny udziela również częściowych instrukcji i wytycznych w rejonie wyjściowym w ramach przygotowań pododdziału operacyjnego do przerzutu na terytorium przeciwnika.

Niektóre funkcje oficera personalnego grupy wojsk specjalnego przeznaczenia są dyskusyjne pod względem ich celowości w odniesieniu do personelu walczącego w strefie działań partyzanckich.

- 1) *Stan osobowy.* O stanie personelu melduje się przełożonym tylko w wypadku zaistnienia zmian, jak np. zranienia, zaginięcia, dostania się do niewoli lub zabicia.
- 2) *Wymiana personelu.* Wysyłanie personelu na zmianę uzależnione jest od możliwości przyjęcia go przez pododdział operacyjny oraz od możliwości przerzutu przez odpowiednią służbę TDW. Wymiana personelu następuje indywidualnie lub poszczególnymi pododdziałami.
- 3) *Dyscyplina, prawo i porządek.* Dowódcy pododdziałów operacyjnych zaangażowanych w strefie działań partyzanckich mają jasno ustalone i sprecyzowane przez dowództwo wyższe swoje uprawnienia dyscyplinarne.
- 4) *Jeńcy wojenni.* Traktowanie jeńców będzie zależało od istniejącej sytuacji, chociaż jest ustalonym faktem, że Stany Zjednoczone ściśle przestrzegają humanitarnego traktowania i opiekowania się jeńcami wojennymi.
- 5) *Rejestracja grobów.* Dowódca sił zbrojnych TDW określa specjalne instrukcje i wytyczne o konieczności meldowania i oznaczania grobów poległych żołnierzy na obszarze działań partyzanckich.
- 6) *Morale żołnierzy a służba personalna.* Wnioski dowódców pododdziałów operacyjnych dotyczące przyznania odznaczeń są załatwiane natychmiastowo odgórnie, lub też dowódcy pododdziałów otrzymują

pełnomocnictwo do odznaczania podległych im żołnierzy.

Poczta doręczana jest według z góry ustalonego systemu. Odpowiedzi w razie potrzeby są przekazywane natychmiast, stosownie do żądań zainteresowanych. Systematyczne dostawy okresowe mogą być zapewnione przy pomocy zrzutów spadochronowych, jeśli istnieją odpowiednie warunki bezpieczeństwa w rejonie zrzutów. Indywidualne potrzeby personelu są zaspakajane równolegle z dostawą zaopatrzenia. W strefie działań partyzanckich pododdziały zdobywają zaopatrzenie we własnym zakresie (źródła miejscowe) lub też dostarczane jest ono im drogą powietrzną (zrzuty). Dotyczy to zarówno pododdziałów operacyjnych wojsk specjalnego przeznaczenia, jak i oddziałów partyzanckich.

- 7) *Postępowanie personalne.* Wnioski awansowe są przygotowywane zawczasu, na pewien okres przód, aby móc je natychmiast urzeczywistnić, kiedy zaproponuje to dowódca pododdziału. Prawo degradowania przysługuje dowódcy TDW.
- 8) *Różne.* Kwity płatnicze lub dowody uznania dla oddziałów miejscowych są przydzielane przez dowódcę TDW. W razie potrzeby, dowódcy pododdziałów operacyjnych otrzymują poufne fundusze. Artykuły wymienne, takie jak lekarstwa, złoto lub inne cenne i rzadkie artykuły są wydawane lub przyjmowane na rozkaz. W niektórych przypadkach może być zorganizowany system kredytowy opłacania usług. Może on dotyczyć również opłaty za żołąd. Oficer personalny załatwia i zabezpiecza te sprawy przed wysłaniem pododdziału operacyjnego do strefy działań bojowych. Z każdym żołnierzem załatwia on odpowiednie formalności personalne, zgodnie ze stale obowiązującą instrukcją postępowania personalnego.

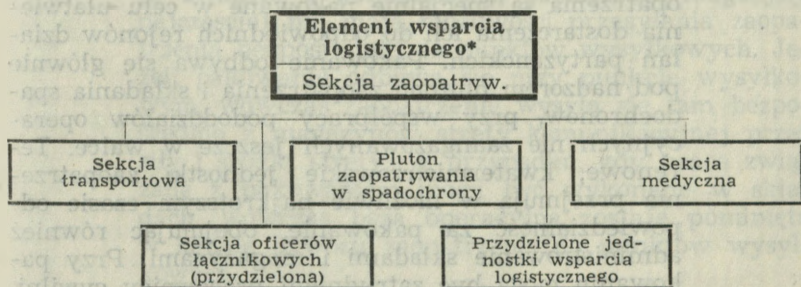
W b. *Ośrodek rozdzielczy.* Oficer personalny organizuje i nadzoruje ośrodek rozdzielczy w celu terminowego doręczania korespondencji do sztabu, w obrębie sztabu i ze sztabu na zewnątrz. Ośrodek ten kontroluje całą korespondencję, z wyjątkiem tej, która pochodzi z pododdziałów operacyjnych działających w strefie kontrolowanej przez partyzantów, lub korespondencji wysłanej przez dowództwo taktyczne. Ośrodek łączności kierowany przez pluton łączności kon-

troluje korespondencję wychodzącą do pododdziałów operacyjnych i otrzymywaną z tych pododdziałów.

32. Zaopatrzenie

a. *Zasady ogólne.* Odpowiedzialność bazy operacyjnej za sprawę zaopatrzenia jest dwukierunkowa. Po pierwsze — odpowiada ona za zaopatrywanie obszaru działań partyzanckich, po drugie — za zaopatrywanie wewnętrzne w ramach bazy i innych wyznaczonych jednostek wojny niekonwencjonalnej. W tym celu grupa wojsk specjalnego przeznaczenia organizuje element wsparcia logistycznego. W skład tego elementu wchodzi organiczne sekcje zaopatrzeniowe grupy wojsk specjalnego przeznaczenia oraz wszystkie przydzielone lub wspierające jednostki zaopatrzeniowe z innych dowództw i sztabów lub strefy komunikacyjnej. Oficer zaopatrzeniowy grupy wojsk specjalnego przeznaczenia kieruje działalnością elementu wsparcia logistycznego. Kiedy rozmiar zabezpieczenia materiałowego osiągnie taki zakres, że zaistnieje potrzeba dalszego wzmocnienia bazy operacyjnej w elementy zaopatrzenia materiałowego, wówczas z szefostwa zaopatrzenia strefy komunikacji wyznaczony zostaje specjalny, kierunkowy szef zaopatrzenia w celu udzielania niezbędnej pomocy oficerowi zaopatrzenia grupy wojsk specjalnego przeznaczenia.

b. *Organizacja.* Typowa organizacja elementu wsparcia logistycznego bazy operacyjnej przedstawiona jest na schemacie 10.

- * a) Przyjmuje i określa potrzeby z dowództwa obszaru (poprzez ośrodek operacyjny) i ośrodka administracyjnego.
- b) Otrzymuje, pakuje i w ograniczonym zakresie magazynuje oraz wysyła zaopatrzenie do obiektów wysylkowych, lub uzgadnia sposób dostarczenia, załadowania i przewozu do obiektów wysylkowych.

Schemat 10. Element wsparcia logistycznego bazy operacyjnej

c. *Planowanie*. Pomocnik oficera zaopatrzeniowego pełni funkcję oficera do spraw planowania sekcji zaopatrzenia. Przygotowuje on załącznik administracyjny do planu operacyjnego dla obszaru działań partyzanckich. Uzgadnia on również z grupą planowania oficera operacyjnego przygotowanie załącznika administracyjnego. Pomocnik oficera zaopatrzeniowego jest jego przedstawicielem w dowództwie taktycznym.

d. *Działalność zaopatrzeniowa bazy operacyjnej*. Element wsparcia logistycznego koordynuje sprawy zabezpieczenia materiałowego wszystkich komórek organizacyjnych bazy operacyjnej i strefy działań partyzanckich.

W realizacji tego szczególnie ważne są następujące czynniki:

- 1) *Wymagania*. Nieustanne sprawdzanie i ustalanie potrzeb i przedkładanie tych potrzeb odpowiedniej służbie zaopatrzeniowej.
- 2) *Organizowanie magazynów*. Baza operacyjna jest przygotowana do krótkoterminowego magazynowania zaopatrzenia. Magazynowane jest ono dopóty, dopóki zaopatrzenie nie zostanie spakowane i odesłane do służby transportowej. Nie przewiduje się składowania w bazie operacyjnej dużych zasobów zaopatrzenia, jakkolwiek niestandardowe i specjalne jego rodzaje mogą być tam przechowywane przez dłuższy okres czasu.
- 3) *Przygotowanie zaopatrzenia*. Normalnie środki zaopatrzenia są specjalnie pakowane w celu ułatwienia dostarczenia ich do odpowiednich rejonów działań partyzanckich. Pakowanie odbywa się głównie pod nadzorem plutonu zaopatrzenia i składania spadochronów, przy współpracy pododdziałów operacyjnych nie zaangażowanych jeszcze w walce. Terenowe, kwatermistrzowskie jednostki zaopatrzenia przejmują w możliwie najkrótszym czasie odpowiedzialność za pakowanie, obejmując również administrowanie składami i magazynami. Przy pakowaniu mogą być zatrudnieni pracownicy cywilni. Prace te w niektórych okresach mogą przybrać szeroki rozmach i wówczas prowadzone będą w pobliżu bazy operacyjnej lub w rejonie przyległym do obiektów wysyłkowych (portów, lotnisk). W warunkach panowania w powietrzu może zostać ustalony stały system zaopatrywania przy pomocy spec-

jalnych, dużych ładunków zrzuconych przy pomocy specjalnych spadochronów lub wyładowywanych po wyładowaniu samolotu na przygotowanym lądowisku. W przypadku kiedy istnieją warunki i możliwości pakowania w składach strefy komunikacyjnej, baza operacyjna nie zajmuje się pakowaniem środków zaopatrzenia.

- 4) *Koordynacja.* Sekcja oficerów łącznikowych przydzielonych do elementu wsparcia logistycznego uzgadnia wszystkie sprawy dotyczące zaopatrzenia i współpracuje z szefostwem zaopatrzenia logistycznego dowództwa TDW. Sekcja ta, składająca się z przedstawicieli jednostek logistycznych strefy komunikacji i innych służb i dowództw, przekazuje problemy zaopatrzeniowe dotyczące bazy operacyjnej.
- 5) *Wsparcie innych jednostek wojny niekonwencjonalnej i przydzielonych jednostek wspierających.* Baza operacyjna zabezpiecza pod względem logistycznym dodatkowe jednostki i sztaby przewidziane planem. Mogą to być służby techniczne i elementy wsparcia rozmieszczone w bazie operacyjnej oraz inne jednostki wojny niekonwencjonalnej, takie np. jak dowództwo wojny niekonwencjonalnej.
- 6) *Przesyłanie zaopatrzenia do jednostek transportowych.* Przesyłanie zaopatrzenia do punktów wysyłkowych jest obowiązkiem bazy operacyjnej. W związku z koniecznością pakowania, magazyny najczęściej nie mają możliwości przesyłania zaopatrzenia bezpośrednio do punktów wysyłkowych. Jeżeli pakowanie odbywa się przy punkcie wysyłkowym, wówczas zaopatrzenie wysyła się tam bezpośrednio z magazynów strefy komunikacyjnej przez siły i środki strefy. W przypadku, gdy prace związane z pakowaniem mogą być wykonane w składach, wówczas baza operacyjna zostaje pominięta w kanale dowozu zaopatrzenia do punktów wysyłkowych.

Rozdział V

ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ NA TDW

1. Logistyka

33. Dane ogólne

a. *Aspekty zabezpieczenia.* Na teatrze działań wojennych może wystąpić jedna lub więcej grup wojsk specjalnego przeznaczenia, które będą zabezpieczać zadania dowódcy TDW. Oprócz zasad organizacyjnych, omówionych w rozdziałach III i IV, występują także pewne aspekty zabezpieczenia, które zostaną omówione z punktu widzenia planowania w sztabie TDW i w bazie operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia. Wspomniane aspekty zabezpieczenia zostaną omówione niżej w podrozdziałach: logistyka, rozpoznanie, łączność oraz nawiązanie styczności.

b. *Logistyka.* Jednym z głównych środków stosowanych przez zewnętrzne mocarstwo w udzielaniu pomocy ruchowi partyzanckiemu jest zabezpieczenie logistyczne. Chociaż oczekuje się, że oddziały partyzanckie będą w stanie zapewnić sobie większą część swych potrzeb logistycznych ze źródeł lokalnych, to jednak pewną część wyspecjalizowanego wyposażenia muszą one otrzymać od wspierającego państwa. Jednakże trzeba się liczyć z wieloma trudnościami i przeszkodami w zapewnieniu dostatecznego zaopatrzenia oddziałom partyzanckim, znajdującym się zwykle na terenach bardzo odległych od obiektów logistycznych kraju wspierającego. Problemy skrytego transportu i dostarczania stosunkowo dużej ilości zaopatrzenia zwiększają się proporcjonalnie do odległości od terytorium opanowanego przez przeciwnika. Jednakże zapotrzebowanie logistyczne oddziału partyzanckiego jest ilościowo mniejsze i mniej skomplikowane niż zaopatrzenie

nie podobnego oddziału sił konwencjonalnych. To doprowadza do wyrównania niektórych ujemnych cech.

34. Połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych

Połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych jest odpowiedzialne przed dowódcą TDW za prowadzenie wojny niekonwencjonalnej, ale każde dowództwo rodzajów sił zbrojnych wchodzących w skład TDW jest odpowiedzialne za zabezpieczenie logistyczne własnych oddziałów wyznaczonych do połączonego dowództwa działań niekonwencjonalnych. Sztab połączonego dowództwa działań niekonwencjonalnych przygotowuje lub pomaga w przygotowaniu załącznika działań niekonwencjonalnych do planów wojennych dowódcy TDW, a także planuje i koordynuje całe wsparcie logistyczne przewidziane w działaniach niekonwencjonalnych na TDW. W ramach połączonego dowództwa działań niekonwencjonalnych wyznacza się dowódców elementów wydzielonych z poszczególnych sił zbrojnych, jednakże nie przejmują oni dowodzenia do czasu osiągnięcia przez połączone dowództwo wyznaczonej gotowości operacyjnej. Z tych przyczyn, sztab połączonego dowództwa musi współpracować bezpośrednio z dowództwami zabezpieczenia logistycznego rodzajów sił zbrojnych wchodzących w skład TDW i musi zapewnić zabezpieczenie jednostek sił lądowych, morskich i powietrznych, które mogą być przydzielone do połączonego dowództwa działań niekonwencjonalnych. Dowódca grupy wojsk specjalnego przeznaczenia, występujący jednocześnie jako dowódca bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia, jest zwykle dowódcą oddziałów wydzielonych z sił lądowych. Sztab połączonego dowództwa działań niekonwencjonalnych przekazuje dowództwu strefy komunikacji sił lądowych na TDW oceny logistyczne dla zabezpieczenia bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia, zaangażowanych pododdziałów wojsk specjalnego przeznaczenia oraz sił partyzanckich, które mają być utworzone. Ten typ planowania wymaga uwzględnienia mnóstwa szczegółów, a wiele różnych potrzeb wynikających z położenia geograficznego obszarów, w których operują oddziały partyzanckie, oraz z różnych rozmiarów potencjalnych sił partyzanckich, czyni to planowanie bardziej skomplikowanym.

35. Oddział zaopatrzenia

Ponieważ do czasu rozpoczęcia operacji połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych nie posiada podległych dowództw, oddziałów czy też możliwości zabezpieczenia logistycznego, dlatego oddział zaopatrzenia połączonego dowódz-

twą zwykle nie kieruje bezpośrednio sprawami związanymi ze wsparciem logistycznym, lecz jest głównym sztabem planującym i koordynującym, który dba o to aby zapewnić wystarczające środki. Zalecenia i zapotrzebowania połączonego dowództwa są włączane do planów i dyrektyw TDW. To rozpoczyna fizyczny proces związany z zapewnieniem potrzeb zabezpieczenia logistycznego.

36. Siły lądowe TDW

Dowódca strefy komunikacji sił lądowych TDW jest odpowiedzialny za zapewnienie zabezpieczenia logistycznego i administracyjnego oddziałom specjalnego przeznaczenia rozmieszczonym na TDW oraz innym oddziałom wyznaczonym do prowadzenia działań niekonwencjonalnych na TDW, jeżeli takie są przydzielone. Obecny system zakupu, odbioru, magazynowania, zabezpieczenia i rozdziału zaopatrzenia i sprzętu oraz zapewnienia obsługi i urządzeń, które są konieczne dla wsparcia i zabezpieczenia oddziałów sił lądowych w operacjach wojny niekonwencjonalnej, różni się w małym stopniu od logistycznego zabezpieczenia jednostek konwencjonalnych lub też jest identyczny. Jakikolwiek konieczne odchylenie jest określone przez bezpośrednie planowanie i koordynację pomiędzy dowództwem strefy komunikacji a połączonym dowództwem działań niekonwencjonalnych lub grupą specjalnego przeznaczenia.

37. Grupa specjalnego przeznaczenia

a. Grupa lub grupy specjalnego przeznaczenia przydzielone na TDW są odpowiedzialne za planowanie zabezpieczenia logistycznego zaangażowanych pododdziałów operacyjnych oraz za pomoc połączonemu dowództwu działań niekonwencjonalnych przy planowaniu utworzenia bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia. Przed przydzieleniem do połączonego dowództwa działań niekonwencjonalnych, grupa specjalnego przeznaczenia jest odpowiedzialna za spowodowanie włączenia do planów działań niekonwencjonalnych zaopatrzenia specjalnego i niestandardowego oraz sprzętu.

b. Pomiędzy połączonym dowództwem działań niekonwencjonalnych a grupą specjalnego przeznaczenia jest obowiązkowa możliwie najściślejsza współpraca w zakresie:

1) Wymagań operacyjnych dotyczących:

- a) ilości zaopatrzenia i sprzętu;
- b) zabezpieczenia medycznego;
- c) jednostek i urządzeń dla bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia.

- 2) Przekazywania do sztabu połączonego dowództwa zapotrzebowań innych rodzajów sił zbrojnych.
- 3) Koordynacji planów dostarczania zaopatrzenia i sprzętu do rejonów operacyjnych.

38. Doktryna i polityka logistyczna

a. *Dane ogólne.* Zastosowanie operacji logistycznych dla zabezpieczenia działań niekonwencjonalnych różni się od zabezpieczenia innych rodzajów sił na TDW.

b. Zastosowanie

1) Pięć operacji logistycznych to:

- a) transport;
- b) ewakuacja i hospitalizacja;
- c) zaopatrzenie;
- d) obsługa;
- e) zarządzanie.

2) Ich specjalne zastosowanie do sytuacji działań niekonwencjonalnych jest omówione w poniższych paragrafach.

39. Transport

Działania niekonwencjonalne mogą być zabezpieczone środkami transportu lądowego, morskiego lub powietrznego. Z praktycznego doświadczenia wynika, że jednak większość operacji i sytuacji wymaga zabezpieczenia drogą powietrzną. Ze względu na głębokość penetracji, ciężar ładunku, który ma być przerzucony oraz szybkość z jaką ma się przeprowadzić tę operację, najlepsze możliwości dla tego rodzaju zabezpieczenia posiadają siły powietrzne. W niektórych sytuacjach, przy wykonywaniu specjalnych operacji, siły morskie mogą posiadać bardziej odpowiednie możliwości, szczególnie przy wykorzystaniu samolotów bazujących na lotniskowcach. Ta możliwość jest wykorzystana przez dowódcę TDW, który wyznacza potrzebne środki sił morskich dla wykonania zadania wsparcia logistycznego. W celu zabezpieczenia przerzutu pododdziałów specjalnego przeznaczenia lub ładunków drogą powietrzną, konieczne jest wykonywanie lotów nocą, na dużą odległość i na małej wysokości (15—120 m). Pozwala to uniknąć przechwycenia samolotów przez nieprzyjaciela przy pomocy urządzeń elektronicznych. Obowiązkiem załóg lotniczych jest szkolenie się razem z oddziałami wojsk specjalnych w lotach na małych wysokościach oraz w technice nawigacji.

40. Ewakuacja

Ewakuacja dla celów medycznych lub innych z rejonu operacyjnego działań partyzanckich jest brana pod uwagę jedynie w odniesieniu do szczególnie ważnych osób. Głównymi czynnikami decydującymi o możliwości ewakuacji są: zdolność TDW do zapewnienia transportu oraz możliwości partyzantów do czasowego zabezpieczenia miejsc ewakuacji.

41. Zaopatrzenie

a. *Określenie potrzeb.* Odpowiedzialność za właściwe przygotowanie do operacji działań niekonwencjonalnych jest nałożona na wszystkie dowództwa od szczebla grupy specjalnego przeznaczenia wzwyż. Inicjatywa do rozpoczęcia planowania logistycznego musi wypływać z każdego szczebla. Pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi dowództwami i instytucjami musi odbywać się swobodny przepływ zaleceń i wskazań do planowania. Proces określenia potrzeb rozpoczyna się wówczas, gdy dowódca TDW podejmie decyzję odnośnie dwu podstawowych zagadnień dotyczących:

- 1) wyznaczenia obszaru geograficznego, na którym będą rozmieszczone rejon operacyjny działań partyzanckich;
- 2) wielkości wspieranych sił partyzanckich.

Potrzeby są ustalane na podstawie operacyjnych planów wojennych, czynników bieżącego planowania logistycznego i innych czynników, takich jak warunki kulturalne, okresowe i klimatyczne. Są one również ustalane na podstawie zabezpieczenia logistycznego, które może istnieć w rejonach operacyjnych działań partyzanckich. Dowódcy pododdziałów specjalnego przeznaczenia, oficerowie sztabu grupy, a szczególnie oficerowie sztabu połączonego dowództwa działań niekonwencjonalnych muszą być stale w gotowości do określenia tych przedmiotów standardowego i niestandardowego zaopatrzenia lub sprzętu, który jest konieczny dla zabezpieczenia zadań operacyjnych. Po określeniu potrzeb i priorytetów, zapotrzebowania przesyła się w normalnym trybie przez kanały logistyczne sił lądowych. Lokalna procedura nabycia może decydować o przyspieszeniu zakupu niestandardowych lub zastępczych artykułów. Określenie potrzeb i ich włączenie do odpowiednich planów wojennych jest głównym krokiem w kierunku zapewnienia wystarczającego zabezpieczenia logistycznego.

b. Zapasy

- 1) Pod pojęciem „zapasy” rozumie się gromadzenie rezerwowych zasobów mobilizacyjnych dla zabezpieczenia planów strategicznych oraz zamierzanych operacji wojsk specjalnego przeznaczenia w rejonach operacyjnych działań partyzanckich. W normalnych warunkach zapasy przewidziane do wykorzystania w działaniach niekonwencjonalnych są magazynowane przez siły lądowe TDW dla zaspokojenia potrzeb przewidywanych na pierwsze 60 dni operacji. Zgromadzenie zapasów w wystarczającej ilości, rozmiarze i w odpowiednio dogodnym miejscu, zależy od dokładnego i szczegółowego planowania rozpoczynającego się od jasnego sprecyzowania potrzeb, włączenia tych potrzeb do zatwierdzonych planów wojennych oraz od możliwości uzyskania odpowiednich funduszy. Zapasy na czas działań niekonwencjonalnych tworzy się podobnie jak zapasy dla jednostek konwencjonalnych. Przy zabezpieczaniu działań niekonwencjonalnych należy brać pod uwagę, że istnieją ograniczenia odnośnie zapasów zaopatrzenia i sprzętu nie będącego już na wyposażeniu. Tego typu sprzęt i zaopatrzenie winny pozostawać pod nadzorem i kontrolą obsługi technicznej, w celu zachowania jego wartości użytkowej. Znajdujące się na terytorium Stanów Zjednoczonych zapasy sprzętu nie będącego na wyposażeniu winny być utrzymywane na tej samej zasadzie.
- 2) Na ogół zapasy przewidziane do działań niekonwencjonalnych nie są składowane oddzielnie lecz zostają odpowiednio oznakowane i przechowywane w składach razem z innymi, podobnymi przedmiotami przeznaczonymi dla sił lądowych na TDW. Ostateczne priorytety dla dostarczania poszczególnych materiałów ustala szef zaopatrzenia TDW. Problemy obsługi technicznej i przeglądów tego sprzętu w magazynach jak również określenie najważniejszych miejsc rozmieszczenia oddzielnych magazynów rozwiązuje się praktycznie w ten sposób, że zapasy wojny niekonwencjonalnej przechowuje się w składach strefy komunikacji. Plany logistyczne ujmują kolejność dostarczania zaopatrzenia do poszczególnych rejonów. Wyjątki dotyczące składo-

wania zapasów w składach strefy komunikacji zostały omówione poniżej w paragrafie „e”.

- 3) Chociaż za utworzenie tego typu zapasów odpowiada dowódca TDW to skład zapasów, z punktu widzenia jakości i przydatności, musi być określony przez personel grupy specjalnego przeznaczenia. Zapasy małego rozmiaru zawierające jedynie przedmioty, które zostaną zabrane przez pododdziały w czasie przenikania, lub obejmujące jedynie początkowe uzupełnienie tych pododdziałów, są trzymane oddzielnie i w gotowości do natychmiastowego alarmowego użycia.

c. *Wstępne pakowanie.* Wstępne pakowanie zapasów do działań niekonwencjonalnych oznacza, że komplety zaopatrzenia i sprzętu przeznaczonego zarówno do pierwszego zaopatrzenia, jak i do następnego uzupełnienia są przechowywane w paczkach przewidzianych do bezpośredniego rozdziału. Wszystkie przedmioty standardowego zaopatrzenia i sprzętu, które mają być przerzucone do rejonu operacyjnego są zapakowane w zestawy o wadze 22,5 kg przewidziane do przenoszenia przez jednego człowieka. Każda paczka-zestaw powinien zawierać równoważne przedmioty. Ukompletowany zestaw do natychmiastowego użycia (broń z amunicją itp.) powinien być zabezpieczony przed szkodliwym wpływem warunków atmosferycznych, transportu i innymi. Zestaw taki powinien być ponadto zaopatrzone w uchwyty lub paski ułatwiające jego przenoszenie. Zmniejszenie wagi i rozmiaru paczki umożliwi włączenie do niej takich przedmiotów jak umundurowanie i bielizna. Głównym celem wstępnego pakowania jest przygotowanie paczek-zestawów gotowych do wysyłki. Wartość użytkowa tych paczek zależy jednak od tego ile czasu upłynie od zapakowania zapasów do faktycznego ich wykorzystania.

d. *Schowki alarmowe.* Dowódca TDW opierając się na zaleceniach połączonego dowództwa działań niekonwencjonalnych planuje rozmieszczenie schowków alarmowych do składowania szczególnie ważnego zaopatrzenia przeznaczonego dla zabezpieczenia projektowanych operacji. Schowki te tworzy się wówczas, gdy wystąpią szczególne potrzeby, będzie zapewnione wystarczające bezpieczeństwo a opakowanie zapewni, że po otwarciu paczki możliwy do przyjęcia procent zaopatrzenia będzie nadawał się do użycia. Wiele różnych czynników jak: czas użycia, miejsce, zabezpieczenie, możliwość

zepsucia, koszty i inne powodują, że każdy schowek jest sprawą do oddzielnego rozważania.

e. *Zestaw zaopatrzenia do zabrania ze sobą.* Zestawy zaopatrzenia przeznaczonego do zabrania ze sobą oraz do pierwszego uzupełnienia celem zabezpieczenia działań niekonwencjonalnych są planowane na zasadzie użytkowości. Zestawy te zawierają przedmioty w ilościach koniecznych do prowadzenia walki i przetrwania pododdziałów przez okres 30 dni. Specyficzną ilość materiałów wybuchowych, broni, amunicji i środków medycznych określa sekcja planowania grupy specjalnego przeznaczenia po ocenie wyznaczonego zadania ujętego w planach wojennych. Po zebraniu zaopatrzenia przeznaczonego do zabrania ze sobą i do pierwszego uzupełnienia przystępuje się do pakowania i przygotowania do wysyłki. Tego typu zaopatrzenie nie powinno być przechowywane tak, jak ogólne zapasy w istniejących składach strefy komunikacji, lecz rozmieszczone w pobliżu obiektów, z których zaopatrzenie zostanie wysłane.

f. *Odpowiedzialność.* Formalne rozliczenie ze sprzętu i zaopatrzenia następuje w magazynach wysyłkowych. Zaopatrzenie i sprzęt wydane z magazynu wysyłkowego, celem wykorzystania operacyjnego, zostaje spisane z ewidencji. W planowaniu logistycznym nie bierze się pod uwagę żadnych przedsięwzięć dotyczących ocalenia lub odzyskania sprzętu i zaopatrzenia. Chociaż wszyscy zainteresowani dowódcy są odpowiedzialni za bezpieczeństwo i właściwe wykorzystanie materiałów, to największa odpowiedzialność spoczywa na dowódcach pododdziałów specjalnego przeznaczenia. Na bazie operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia spoczywa nieoficjalna odpowiedzialność za całość zaopatrzenia, a w związku z tym obowiązek meldowania o ilości wydatkowanych przedmiotów o ważnym znaczeniu, takich jak broń, a znajdujących się w rejonie operacyjnym działań partyzanckich. Zaopatrzenie i rozdział przedmiotów o szczególnie ważnym znaczeniu podlega kontroli celem łatwiejszego i uporządkowanego przejścia na pracę pokojową w okresie powojennym.

g. *Technika zaopatrywania.* Dla zredukowania strat w sprzęcie, jakie mogą mieć miejsce w czasie infiltracji i następujących po niej działań, baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia planuje zarówno automatyczną jak i alarmową technikę zaopatrzenia.

1) *Zaopatrzenie automatyczne.* Zaopatrzenie automatyczne planuje się wysłać wkrótce po wyjściu pododdziału do wykonania zadań. Jest ono uprzednio

ustalone co do czasu, miejsca dostarczenia oraz składu ładunku. Zaopatrzenie to jest dostarczane automatycznie do czasu, gdy dowódca pododdziału odwoła je lub wprowadzi zmiany do pierwotnego planu.

Zaopatrzenie automatyczne planuje się w celu wymiany utraconego lub uszkodzonego sprzętu czy zaopatrzenia, lub uzupełnienia pododdziału w sprzęt, który nie mógł być zabrany w czasie przenikania.

- 2) *Zaopatrzenie alarmowe.* Zaopatrzenie alarmowe przewiduje się dostarczyć po wkroczeniu pododdziału do działań i jest ono ustalone co do czasu i składu ładunku. Pododdział, po przeniknięciu, wybiera miejsce dostarczenia ładunku i melduje o jego położeniu. Wysyłka zaopatrzenia alarmowego jest warunkowa, a z własnej inicjatywy można je wysłać, gdy nastąpią zakłócenia w łączności z pododdziałami operacyjnymi specjalnego przeznaczenia na z góry określony okres czasu. W skład zaopatrzenia alarmowego wchodzi zwykle sprzęt łączności oraz sprzęt mający na celu przetrwanie pododdziału i odbudowę jego możliwości operacyjnych.
- 3) *Częstotliwość zaopatrywania.* W okresie gdy nie będzie pewności, że loty nad rejonem operacyjnym działań partyzanckich zdekonspirują miejsce rozmieszczenia pododdziału lub nie zostanie zapewnione lokalne panowanie w powietrzu w uprzednio wybranym czasie i miejscu, częstotliwość zaopatrywania będzie ograniczona. W początkowym okresie planuje się zaopatrzenie zaangażowanego pododdziału najmniej raz na 30 dni. Częstotliwość zaopatrywania wzrasta w stopniu, w jakim własne siły zapewnią przewagę w powietrzu w czasie wykonywania zadania zaopatrywania.
- 4) *System katalogowy zaopatrywania.* W celu zrealizowania zapotrzebowań, zapewnienia dokładności w identyfikacji typów i ilości zaopatrzenia i sprzętu oraz dla ułatwienia utrzymania bezpieczeństwa łączności radiowej, oddziały wojsk specjalnego przeznaczenia stosują system zwiększonego kodu dla przesyłania zapotrzebowań na zaopatrzenie. Ten zwięzły kod jest znany pod nazwą „katalogowy system zaopatrywania”, a za jego przygotowanie odpowiada dowódca bazy operacyjnej wojsk specjalnego

przeznaczenia. Kod ten nadaje się dla wszystkich jednostek specjalnego przeznaczenia i partyzanckich. Używa się go w odniesieniu do trzech kategorii zaopatrzenia: (a) Szczególnie ważnych przedmiotów zaopatrzenia, niezbędnych do prowadzenia działań bojowych, np. broń, amunicja i materiał wybuchowy; (b) Szczególnie ważnych przedmiotów zaopatrzenia, niezbędnych do indywidualnego utrzymania się, np. racje żywnościowe, środki medyczne i umundurowanie; (c) Zwiększonych ilości szczególnie ważnych przedmiotów ujętych w kategoriach (a) i (b) ale pakowanych razem do wykorzystania w fazie szybkiej rozbudowy i rozwoju sił partyzanckich.

- a) Zasobniki z zaopatrzeniem kategorii (a) i (b) są dostarczane głównie podczas wstępnej fazy operacji a zasobniki z kategorią (c) są dostarczane gdy rozwija się ruch oporu lub gdy tempo walki wymaga zwiększenia ważnego zaopatrzenia bojowego.
- b) Charakterystyki skutecznego katalogowego systemu zaopatrywania są następujące: szczególnie ważne przedmioty są pakowane w paczki o wadze 22,5 kg i mniejsze; paczki są tak pakowane aby mogły być przenoszone przez jedną osobę; muszą być zabezpieczone przed zniszczeniem w czasie transportu oraz zabezpieczone przed wpływami atmosferycznymi. Przy zaszyfrowanym zapotrzebowaniu, kod identyfikacyjny ma zapewnić uzyskanie dokładności doręczenia.

42. Obsługa

Plany alarmowe i wojenne sił lądowych TDW wyraźnie określają odpowiedzialność jednostek obsługi i zabezpieczenia w strefie komunikacji odnośnie pomocy grupie specjalnego przeznaczenia w utworzeniu bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia. Wyznaczone jednostki tego typu mogą być bezpośrednio przydzielone do bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia lub mogą otrzymać zadanie bezpośredniego zabezpieczenia tej bazy. Jednostki te mogą wykonywać na korzyść bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia zadania:

- a. inżynieryjne (zabezpieczenie urządzeń);
- b. uzbrojenie (trzeci rzut);

- c. medyczne (ponad szczebel apteki);
- d. łączność (trzeci rzut i zabezpieczenie instalacji);
- e. transport;
- f. lotnictwo sił lądowych;
- g. kontrwywiad;
- h. żandarmeria (bezpieczeństwo);
- i. Agencja Bezpieczeństwa sił lądowych;
- j. praca osób cywilnych;
- k. kwatermistrzowskie zaopatrzenie drogą powietrzną.

43. Zarządzanie

Funkcje zarządzania logistycznego w bazie operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia są wypełniane ogólnie w ten sam sposób, jak w innych jednostkach wojskowych. Zarządzanie to obejmuje:

- a. nadzór operacji logistycznej;
- b. oceny i plany logistyczne;
- c. załączniki administracyjne do rozkazów;
- d. sprawozdania i meldunki logistyczne;
- e. koordynacja z agencjami logistycznymi TDW.

2. Rozpoznanie

44. Dane ogólne

a. Dokładna znajomość nieprzyjaciela, terenu i potencjalnego ruchu oporu, połączona z gruntownym zrozumieniem miejscowej ludności w rejonach operacyjnych jest szczególnie ważna dla osiągnięcia powodzenia w działaniach niekonwencjonalnych. Przed przerzuceniem pododdziały specjalnego przeznaczenia zbierają pełne dane dotyczące rozpoznania rejonu i otrzymują w bazie operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia wyczerpujące dane rozpoznawcze. Po przerzuceniu pododdziały w dalszym ciągu gruntownie rozpoznają i oceniają teren, wykorzystując system rozpoznania rozwinięty w tym rejonie. Tak więc pododdział uzbrojony w dane rozpoznawcze zdobyte przed i po przeniknięciu jest w stanie w swoim rejonie dowodzenia lepiej zespolić elementy w skoordynowane i skuteczne siły zdolne do zabezpieczenia operacji wojskowych TDW.

b. Paragrafy 45 i 46 ułatwią dowódcom zrozumienie potrzeb rozpoznania do działań niekonwencjonalnych w ogólności, a dla działań partyzanckich w szczególności.

c. Szczegóły procedury i techniki związanej z rozpoznaniem bojowym, które są zawarte w serii regulaminów nr 30

podstawowych rodzajów wojsk, zostały w tym regulaminie ominięte.

45. Potrzeby

a. Dane ogólne

- 1) Zapotrzebowanie na dane rozpoznania na wszystkich szczeblach dowodzenia, związanych z działaniami niekonwencjonalnymi, obejmuje cały wachlarz danych z rozpoznania. Przed operacją połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych oraz grupa specjalnego przeznaczenia uzależnione są od rozpoznania strategicznego. Z chwilą rozpoczęcia operacji i rozwinięcia pododdziałów specjalnego przeznaczenia na terytorium nieprzyjaciela, rozpoznanie bojowe uzupełnia rozpoznanie strategiczne. Chociaż z rozpoznania bojowego najczęściej korzysta dowództwo rejonu, to baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia oraz połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych wykorzystuje to rozpoznanie odpowiednio do swego szczebla.
- 2) Aby zwiększyć szanse powodzenia w działaniach bojowych, pododdziały specjalnego przeznaczenia wymagają przed rozwinięciem znacznie lepszego przygotowania w zakresie rozpoznania niż jakakolwiek jednostka sił lądowych szczebla odpowiedniego do grupy bojowej. Wskazaniem jest aby pododdziały te zdobyły wiadomości rozpoznawcze na długo przed operacją poprzez intensywne studia i rozpoznanie terenu w z góry wyznaczonych regionach świata.
- 3) Koordynacji działalności rozpoznawczej i kontrwywiadowczej dla zabezpieczenia planowanej operacji wojsk specjalnego przeznaczenia dokonuje w okresie pokoju dowódca TDW zgodnie z połączonymi planami działań niekonwencjonalnych. W czasie wojny koordynację działalności rozpoznawczej i kontrwywiadowczej dla zabezpieczenia sił partyzanckich przeprowadza się poprzez połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych.

b. Potrzeby przed przenikaniem

- 1) *Pododdziały operacyjne.* Wymaga się aby pododdziały operacyjne specjalnego przeznaczenia przed przenikaniem gruntownie zaznałomiły się ze swoim rejonem operacyjnym. Znajomość tę osiąga się poprzez analizę terenu, która dzieli się na dwie fazy:

- a) **Ogólna analiza terenu.** Jest to przyswojenie sobie ogólnej znajomości rejonu, regionu lub kraju. Patrz załącznik I „Wytyczne do studiowania terenu działań”.
  - b) **Rozpoznanie rejonu operacyjnego.** Jest to szczegółowe rozpoznanie wyznaczonego rejonu operacyjnego działań partyzanckich, obejmujące takie informacje konieczne dla pododdziału operacyjnego, jak:
    - 1. przeniknięcie do rejonu operacyjnego;
    - 2. kontakt z elementami ruchu oporu;
    - 3. rozpoczęcie działań. Patrz załącznik I „Wytyczne do studiowania terenu działań”.
- 2) *Grupa specjalnego przeznaczenia.* Wymaga się aby grupa specjalnego przeznaczenia posiadała bieżące dane z rozpoznania przydzielonych jej rejonów operacyjnych działań partyzanckich, w celu prowadzenia przedalarmowego planowania do przenikania pododdziałów operacyjnych. Chociaż rozpoznanie terenu jest przygotowane i zapewnione dla pododdziałów przez specjalne agencje badawcze, rozpoznanie to jest opracowane w bardziej odpowiedniej formie do użytku operacyjnego. Sekcja rozpoznawcza uzyskuje potrzebne dokumenty rozpoznawcze, na podstawie których przygotowuje się rozpoznanie terenu dla pododdziału. Przy wykorzystaniu wyznaczonych kanałów osiąga się współdziałanie ze wszystkimi właściwymi agencjami wywiadowczymi TDW, w celu stałego otrzymywania aktualnych danych rozpoznawczych rejonów operacyjnych. Istnieje kilka możliwych metod przygotowania danych rozpoznania terenu.
- a) Pododdziały przygotowują ogólne dane z rozpoznania terenu, natomiast z rozpoznania rejonu operacyjnego tylko w takim zakresie, na ile pozwalają im względy bezpieczeństwa. Z punktu widzenia znajomości pododdziału metoda ta jest najbardziej korzystna. Niekorzystnymi momentami są czas, bezpieczeństwo i brak stabilności w obsadzie personalnej.
  - b) Sekcja rozpoznawcza grupy przygotowuje dane ogólne rozpoznania terenu i dane rozpoznania rejonu operacyjnego.

c) Zespoły specjalistów rozpoznania terenu przygotowują ogólne dane z rozpoznania terenu oraz rozpoznania rejonu operacyjnego.

d) Różne kombinacje powyższych metod. Sekcja rozpoznawcza stale uaktualnia rozpoznanie terenu, opierając się na najnowszych danych rozpoznawczych; sekcja rozpoznawcza utrzymuje rozpoznanie rejonu operacyjnego tak dokładnie i aktualnie, jak tylko jest to możliwe.

3) *Połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych*

a) Wymaga się aby połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych posiadało dane z rozpoznania terenu całego obszaru operacji TDW. Materiał do tego rozpoznania terenu zapewnia dowódca TDW. Te dane rozpoznawcze dają dowódcy połączonego dowództwa podstawę do przedstawiania wniosków odnośnie wyboru rejonów operacyjnych działań partyzanckich, które w jak najlepszym stopniu zabezpieczają plany wojenne TDW. Po zatwierdzeniu tych rejonów przez dowódcę TDW, połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych przydziela pewne rejonu grupie specjalnego przeznaczenia, stosując zasadę pierwszeństwa.

b) Połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych koordynuje zdobywanie materiału rozpoznawczego potrzebnego grupie specjalnego przeznaczenia do wykonania swych zadań operacyjnych. Zapotrzebowuje ono od innych sił zbrojnych TDW materiał rozpoznawczy oraz troszczy się aby zostały zaspokojone potrzeby grupy specjalnego przeznaczenia.

c. *Potrzeby po przeniknięciu*

1) *Baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia*

a) Baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia jest głównie zainteresowana takimi danymi rozpoznawczymi, które:

1. Zabezpieczą przeprowadzenie operacji w ramach czynnych lub potencjalnych baz operacyjnych.

2. Pomogą w określeniu bieżących kierunków politycznych w rejonach operacyjnych.

3. Pomogą w określeniu głównej działalności nieprzyjaciela, która to działalność ma wpływ na operację w zainteresowanym rejonie oraz w innych częściach TDW.
  4. Pomogą w określeniu warunków meteorologicznych na trasie do rejonu, które to warunki mają wpływ na zewnętrzne zabezpieczenie.
  5. Zabezpieczą operacje wojny psychologicznej w rejonie działań partyzanckich.
  6. Pomogą w określeniu możliwości przeciwnika, który mógłby interweniować w działaniach bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia.
  7. Zabezpieczą ukrycie i wprowadzenie w błąd przeciwnika.
    - b) Baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia posiada dane z rozpoznania bojowego, które interpretuje i ocenia w świetle przewidywanych operacji TDW.
    - c) Po rozwinięciu pododdziałów specjalnego przeznaczenia w rejonach operacyjnych, baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia staje się agencją gromadzącą informacje rozpoznawcze, które będą dostępne dla wszystkich wojsk i agencji na TDW.
    - d) Baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia dostarcza dane z rozpoznania zaangażowanym pododdziałom, jeśli wyniknie taka potrzeba. Większość tych danych rozpoznawczych otrzymuje się od innych wojsk na TDW.
- 2) *Połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych*
- a) Potrzeby rozpoznawcze połączonego dowództwa działań niekonwencjonalnych wywodzą się z planowania i koordynacji działań niekonwencjonalnych w ramach TDW. Tego typu zapotrzebowania, ze względu na ich szeroki i głęboki zasięg, są bardzo podobne do zapotrzebowań dowódcy TDW.
  - b) Większość danych rozpoznawczych wykorzystywanych przez połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych dostarczają rodzaje wojsk na TDW. Połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych jest głównym organem zbierającym poprzez podległe jednostki dane rozpoznawcze z rozpoznania strategicznego dla TDW. Wymaga

się ścisłego współdziałania z oddziałami rozpoznawczymi TDW i właściwymi agencjami wywiadowczymi innych rodzajów sił zbrojnych i wojsk, wchodzących w skład TDW, w celu połączenia wysiłku zbierania danych z rejonów tyłowych nieprzyjaciela.

46. Działalność rozpoznawcza w rejonach operacyjnych działań partyzanckich

Rozwinięty pododdział specjalnego przeznaczenia wykorzystując miejscowe organy i źródła podległe dowództwu rejonu działań specjalnych może zbierać i przekazywać do bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia informacje rozpoznawcze, przedstawiające wartość dla dowódcy TDW i sił wchodzących w skład TDW. Jednakże istnieją pewne praktyczne ograniczenia co do ilości przekazywanych danych z rejonu operacyjnego działań partyzanckich do wyższych dowództw. Bezpieczeństwo pododdziałów specjalnego przeznaczenia oraz wysiłek ruchu oporu ograniczają ruch radiowy a w konsekwencji ilość informacji rozpoznawczych, których można by oczekiwać. Wyżsi dowódcy określają takie elementy informacji wymaganych od pododdziałów specjalnego przeznaczenia i zapewnią konieczne systemy kodów dla zredukowania długości raportów rozpoznawczych przekazywanych przez radio.

3. Łączność

47. Dane ogólne

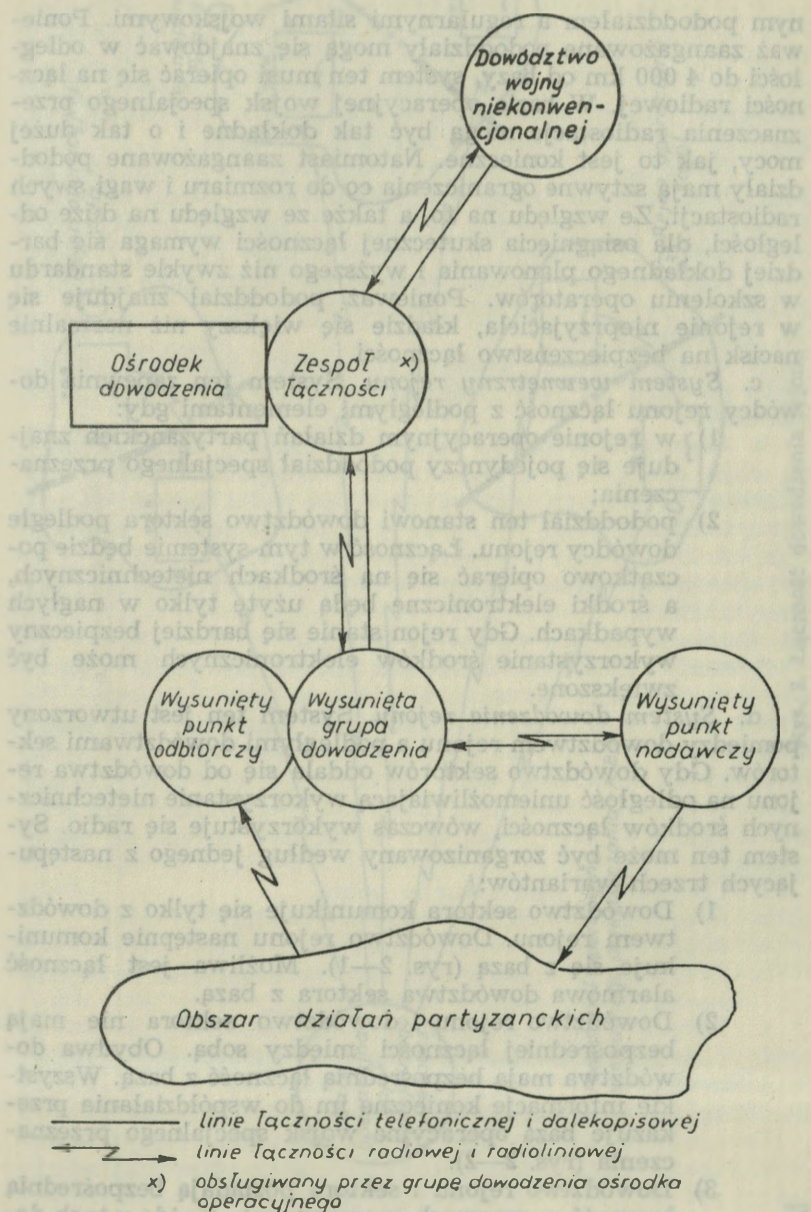
Dla zabezpieczenia wojny niekonwencjonalnej na TDW tworzy się system łączności, którego przeznaczeniem jest zapewnienie dowódcy TDW środków do sprawowania kontroli nad szeroko rozstródkowanymi siłami, wyznaczonymi do działań niekonwencjonalnych, rozmieszczonymi w rejonach opanowanych przez przeciwnika. System ten musi również zabezpieczać działalność poszczególnych elementów, wyznaczonych z jednostek przewidzianych do działań niekonwencjonalnych a rozmieszczonych na własnym terytorium i wchodzących w skład bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia. Połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych jest odpowiedzialne za planowanie i koordynację systemu łączności, zabezpieczającego działania niekonwencjonalne na TDW. System łączności wojsk specjalnego przeznaczenia, ze swym centrum znajdującym się w bazie operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia, zapewnia łączność elementom wojsk specjalnego przeznaczenia.

48. Rodzaje systemów

a. Baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia — system TDW

- 1) Celem tego systemu jest zapewnienie łączności pomiędzy bazą operacyjną wojsk specjalnego przeznaczenia a innymi agencjami TDW, oraz pomiędzy poszczególnymi elementami bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia. Ponieważ baza ta znajduje się na własnym terytorium, jej system łączności jest podobny do systemu łączności jakiegokolwiek dowództwa konwencjonalnego. W bazie znajduje się łącznica telefoniczna i telegraficzna. Łącznica ta jest podłączona do rejonowej centrali łączności a przez urządzenie rejonowego systemu łączności do dowództwa sił lądowych i innych na TDW. Grupa specjalnego przeznaczenia posiada urządzenia umożliwiające podłączenie się do końcówek linii łączności zarówno telefonicznej, jak i dalekopisowej wykorzystywanej dla prowadzenia korespondencji tekstem otwartym lub zaszyfrowanym.
- 2) Z przyczyn zarówno technicznych jak i operacyjnych radiostacje nadawcze i odbiorcze obsługujące daną bazę mogą być rozmieszczone na znacznych odległościach od niej. Pomędzy stanowiskami operacyjnej bazy oraz radiostacji nadawczych i odbiorczych organizuje się i utrzymuje stałą łączność. Do tego celu mogą być wykorzystane urządzenia rejonowego systemu łączności.
- 3) Łączność telefoniczną w ramach właściwej bazy zapewnia pluton łączności kompanii dowodzenia grupy specjalnego przeznaczenia. Jednakże pluton ten nie posiada ludzi ani odpowiedniego sprzętu do zapewnienia łączności telefonicznej na duże odległości. Łączność telefoniczną na duże odległości zapewnia rejonowy ośrodek łączności. Pluton łączności posiada sprzęt radiowy oraz radiodalekopisowy do wzmocnienia łączności telefonicznej dalekiego zasięgu, zapewnionej w ramach rejonowego systemu łączności.

b. System dowodzenia bazy (rys. 1). System ten zapewnia łączność pomiędzy bazą operacyjną wojsk specjalnego przeznaczenia a pododdziałem znajdującym się w rejonie operacyjnym działań partyzanckich. Jest to system łączności, przy pomocy którego dowódca koordynuje i kontroluje wysiłek partyzancki. Jest to normalnie jedyne połączenie pomiędzy zaangażowa-

Rys. 1. System łączności bazy operacyjnej

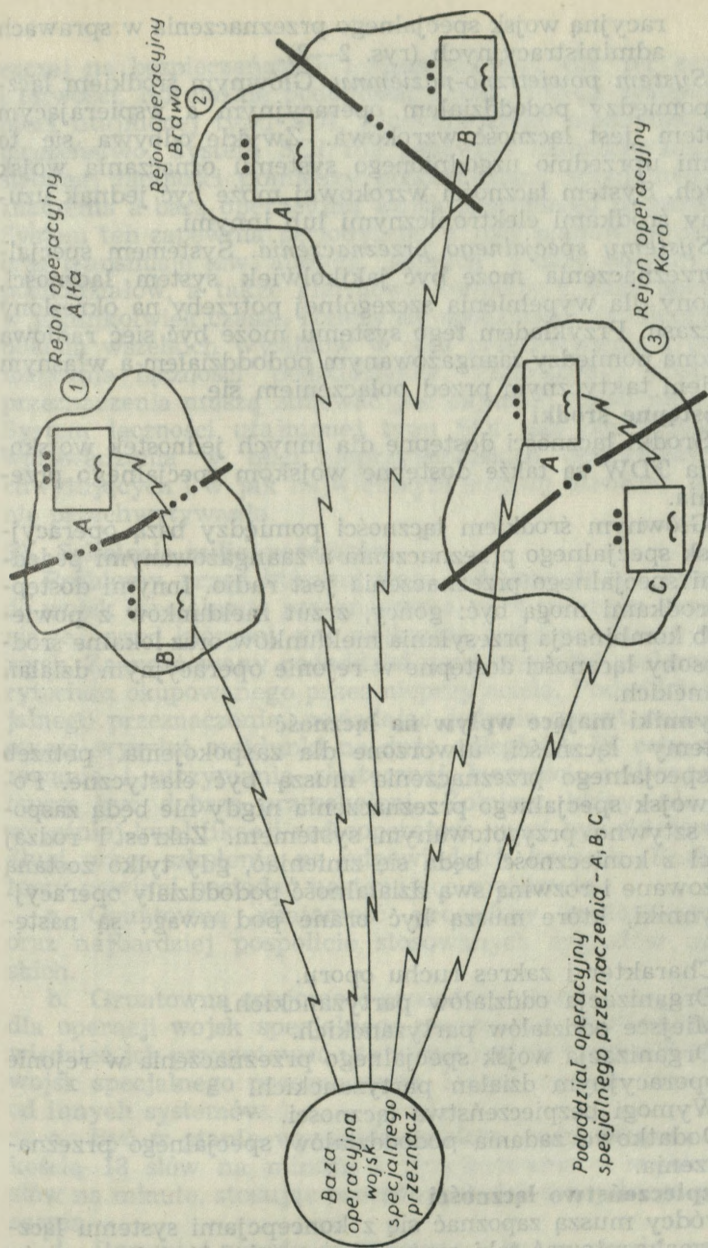
nym pododdziałem a regularnymi siłami wojskowymi. Ponieważ zaangażowane pododdziały mogą się znajdować w odległości do 4 000 km od bazy, system ten musi opierać się na łączności radiowej. W bazie operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia radiostacje mogą być tak dokładne i o tak dużej mocy, jak to jest konieczne. Natomiast zaangażowane pododdziały mają sztywne ograniczenia co do rozmiaru i wagi swych radiostacji. Ze względu na to, a także ze względu na duże odległości, dla osiągnięcia skutecznej łączności wymaga się bardziej dokładnego planowania i wyższego niż zwykle standardu w szkoleniu operatorów. Ponieważ pododdział znajduje się w rejonie nieprzyjaciela, kładzie się większy niż normalnie nacisk na bezpieczeństwo łączności.

c. *System wewnętrzny rejonu.* System ten zapewnia dowódcy rejonu łączność z podległymi elementami gdy:

- 1) w rejonie operacyjnym działań partyzanckich znajduje się pojedynczy pododdział specjalnego przeznaczenia;
- 2) pododdział ten stanowi dowództwo sektora podległe dowódcy rejonu. Łączność w tym systemie będzie początkowo opierać się na środkach nietechnicznych, a środki elektroniczne będą użyte tylko w nagłych wypadkach. Gdy rejon stanie się bardziej bezpieczny wykorzystanie środków elektronicznych może być zwiększone.

d. *System dowodzenia rejonu.* System ten jest utworzony pomiędzy dowództwem rejonu a podległymi dowództwami sektorów. Gdy dowództwo sektorów oddala się od dowództwa rejonu na odległość uniemożliwiającą wykorzystanie nietechnicznych środków łączności, wówczas wykorzystuje się radio. System ten może być zorganizowany według jednego z następujących trzech wariantów:

- 1) Dowództwo sektora komunikuje się tylko z dowództwem rejonu. Dowództwo rejonu następnie komunikuje się z bazą (rys. 2—1). Możliwa jest łączność alarmowa dowództwa sektora z bazą.
- 2) Dowództwo rejonu i dowództwo sektora nie mają bezpośredniej łączności między sobą. Obydwa dowództwa mają bezpośrednią łączność z bazą. Wszystkie informacje konieczne im do współdziałania przekazuje baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia (rys. 2—2).
- 3) Dowództwo rejonu i sektora posiadają bezpośrednią łączność w sprawach operacyjnych. Każde z tych dowództw posiada bezpośrednią łączność z bazą ope-

Pododdział operacyjny specjalnego przeznaczenia - A, B, C

Rys. 2. Łączność dowodzenia rejonu

racyjną wojsk specjalnego przeznaczenia w sprawach administracyjnych (rys. 2—3).

e. *System powietrzno-naziemny*. Głównym środkiem łączności pomiędzy pododdziałem operacyjnym a wspierającym samolotem jest łączność wzrokowa. Zwykle odbywa się to środkami uprzednio uzgodnionego systemu oznaczania wojsk własnych. System łączności wzrokowej może być jednak uzupełniony środkami elektronicznymi lub innymi.

f. *Systemy specjalnego przeznaczenia*. Systemem specjalnego przeznaczenia może być jakikolwiek system łączności, utworzony dla wypełnienia szczególnej potrzeby na określony okres czasu. Przykładem tego systemu może być sieć radiowa utworzona pomiędzy zaangażowanym pododdziałem a własnym związkiem taktycznym przed połączeniem się.

49. Dostępne środki

a. Środki łączności dostępne dla innych jednostek wojskowych na TDW są także dostępne wojskom specjalnego przeznaczenia.

b. Głównym środkiem łączności pomiędzy bazą operacyjną wojsk specjalnego przeznaczenia a zaangażowanymi pododdziałami specjalnego przeznaczenia jest radio. Innymi dostępnymi środkami mogą być: gońcy, zrzut meldunków z powietrza, lub kombinacja przesyłania meldunków oraz lokalne środki i sposoby łączności dostępne w rejonie operacyjnym działań partyzanckich.

50. Czynniki mające wpływ na łączność

Systemy łączności utworzone dla zaspokojenia potrzeb wojsk specjalnego przeznaczenia muszą być elastyczne. Potrzeby wojsk specjalnego przeznaczenia nigdy nie będą zaspokojone sztywno przygotowanym systemem. Zakres i rodzaj łączności z konieczności będą się zmieniać, gdy tylko zostaną zaangażowane i rozwiną swą działalność pododdziały operacyjne. Czynniki, które muszą być brane pod uwagę są następujące:

- a. Charakter i zakres ruchu oporu.
- b. Organizacja oddziałów partyzanckich.
- c. Miejsce oddziałów partyzanckich.
- d. Organizacja wojsk specjalnego przeznaczenia w rejonie operacyjnym działań partyzanckich.
- e. Wymogi bezpieczeństwa łączności.
- f. Dodatkowe zadania pododdziałów specjalnego przeznaczenia.

51. Bezpieczeństwo łączności

Dowódcy muszą zapoznać się z koncepcjami systemu łączności i zaakceptować taki system łączności, który jest oparty

raczej na bezpieczeństwie i niezawodności niż na szybkości i łatwości. Normalnie pododdział działa według systemu łączności utajnionej typu SOI, zapewniającego maksymalne bezpieczeństwo. System SOI nie zapewnia nieprzerwanej dwustronnej łączności pomiędzy pododdziałami specjalnego przeznaczenia a bazą operacyjną wojsk specjalnego przeznaczenia. System ten zapewnia periodyczne, z góry planowane kontakty oraz transmisję tzw. audycji „ślepych” z bazy operacyjnej do pododdziałów, a także alarmowe kontakty z bazą operacyjną w jakimkolwiek czasie. Należy się spodziewać, że nieprzyjaciel dokona wszelkich wysiłków w celu przechwycenia i przeanalizowania łączności pododdziałów. Pododdziały specjalnego przeznaczenia muszą zużywać jak najmniej czasu na audycje. System łączności utajnionej typu SOI jest przeznaczony do wprowadzania w błąd nieprzyjacielskich operatorów przechwytyjących i w jak największym stopniu utrudnić im zadanie przechwytywania.

52. Szkolenie radiooperatorów

Problemy, przed którymi stoją radiooperatorzy wyznaczeni do wojsk specjalnego przeznaczenia, są w pewnym sensie inne niż te, przed którymi stoi większość radiooperatorów wojskowych. Zaangażowany pododdział musi przesyłać meldunki z terytorium okupowanego przez nieprzyjaciela. Pododdziały specjalnego przeznaczenia, posiadając jedynie sprzęt małej mocy, muszą wysyłać meldunki na duże odległości. W celu zorganizowania i utrzymania skutecznej łączności, radiooperatorzy muszą być dobrze przeszkoleni. Żołnierz, który nie zdobył wcześniej kwalifikacji radiooperatora, musi być skierowany na długi okres szkolenia na odpowiednich kursach. Radiooperatorzy powinni posiadać następujące możliwości:

a. Gruntowną znajomość procedury radiotelegraficznej oraz najbardziej pospolicie stosowanych sygnałów operatorskich.

b. Gruntowną znajomość procedury operacyjnej, właściwej dla operacji wojsk specjalnego przeznaczenia. Ponadto muszą wiedzieć jak przygotować utajniony system łączności typu SOI wojsk specjalnego przeznaczenia i czym system ten różni się od innych systemów.

c. Być w stanie wysyłania znaków kodu Morse'a z szybkością 18 słów na minutę a przyjmowania z szybkością 20 słów na minutę, stosując procedurę wojsk specjalnego przeznaczenia.

d. Rozumieć zasady szyfrowania i być w stanie opracować i odpowiednio zabezpieczyć system szyfrowy na użytek party-

zantów. Muszą być biegli w użyciu głównego i zastępczego systemu szyfrowego wykorzystywanego przez wojska specjalnego przeznaczenia.

e. Znać teoretyczne podstawy radiolokacji i być w stanie usunąć uszkodzenia w organicznym sprzęcie będącym na wyposażeniu (radioodbiorniki i nadajniki).

f. Znać zasady nadawania przez radio w paśmie KF i UKF.

g. Znać konstrukcje i zasady pracy przy zastosowaniu polowych anten radiowych.

h. Znać potrzeby bezpieczeństwa łączności. Znać zasady ruchu radiowego.

i. Posiadać wystarczającą znajomość innych środków łączności, aby być w stanie służyć dowódcy pododdziału radą w ich wykorzystaniu.

4. Nawiązanie styczności

53. Nawiązanie kontaktu przed infiltracją

a. Kontakt z ruchem oporu powinien być nawiązany przed infiltracją. Odbywa się to w ramach pierwszych kontaktów nawiązywanych pomiędzy wspierającym mocarstwem a siłami ruchu oporu. Wstępny kontakt może mieć miejsce w każdym punkcie rozwoju sił ruchu oporu. Jednakże, dla osiągnięcia najlepszych efektów, przenikanie powinno odbywać się tak szybko, jak to jest tylko możliwe już po utworzeniu się załóżka oddziałów partyzanckich. W ten sposób personel wojsk specjalnego przeznaczenia będzie mógł wcześniej wywrzeć wpływ na rozwój tej organizacji.

b. Głównym celem wstępnego kontaktu jest przygotowanie przeniknięcia pododdziałów specjalnego przeznaczenia oraz przygotowanie współdziałania sił ruchu oporu ze wspierającym państwem. Pozwala to na dokonanie przygotowań, związanych np. z oznaczeniem rejonów zrzutu lub miejsc lądowania na wybrzeżu.

54. Nawiązanie kontaktu równocześnie z przenikaniem

Gdy nie można uzyskać kontaktu przed infiltracją, ale gdy są oznaki działalności partyzanckiej w danym rejonie, wynikiem konieczność wysłania pododdziału „na ślepo”. W takich wypadkach w rejonie zrzutu nie będzie zespołu przyjmującego a pododdział specjalnego przeznaczenia będzie posiadał jedynie najbardziej ogólne pojęcie o tym, gdzie znaleźć partyzantów. Ta metoda jest najmniej pożądana i jest wykorzystywana jedynie wówczas gdy nie istnieją inne możliwości.

CZĘŚĆ II

DZIAŁANIA

Rozdział VI

INFILTRACJA

55. Dane ogólne

a. Aktywna rola wojsk specjalnego przeznaczenia w rozwijaniu organizacji partyzanckich rozpoczyna się od infiltracji. Infiltracja jest to wprowadzenie ludzi i zaopatrzenia w rejon okupowany przez nieprzyjaciela. Pododdziały specjalnego przeznaczenia opuszczają bazę operacyjną wojsk specjalnego przeznaczenia i są transportowane lub przechodzą pieszo do rejonu operacyjnego działań partyzanckich. Infiltracja nie jest zakończona dopóty, dopóki pododdział specjalnego przeznaczenia nie nawiąże łączności z bazą operacyjną wojsk specjalnego przeznaczenia z rejonu operacyjnego działań partyzanckich.

b. Istnieją cztery następujące sposoby infiltracji wojsk specjalnego przeznaczenia:

- 1) drogą powietrzną;
- 2) drogą wodną;
- 3) drogą lądową;
- 4) pozostanie na tyłach.

Operacje infiltracji mogą obejmować kombinację powyższych sposobów.

56. Droga powietrzna

a. Droga powietrzna jest zwykle najbardziej praktycznym i szybkim sposobem infiltracji. Ludzie i zaopatrzenie mogą być przerzucane drogą powietrzną praktycznie do każdego miejsca na świecie.

b. Siły powietrzne są głównie odpowiedzialne za zapewnienie przerzutu powietrznego. W większości wypadków wykorzystuje się do tego celu standardowe samoloty transportu ludzi. Mogą być wykorzystane samoloty szturmowe, mające możliwość wykorzystywania stosunkowo krótkich, nieprzygotowanych pasów startowych, a także samoloty amfibijne (hydroplany), stosowane zwykle w powietrzno-morskich operacjach ratunkowych. W pewnych warunkach wykorzystuje się samoloty bombowe dalekiego zasięgu.

c. Siły lądowe mogą zapewnić zarówno samoloty, jak i śmigłowce, jednakże ich zasięgi operacyjne, jak i zdolności załadowcze są ograniczone.

d. *Korzystne strony drogi powietrznej:*

- 1) elastyczność;
- 2) szybkość przerzutu;
- 3) dokładność zrzutu;
- 4) stosunkowo krótkotrwały okres wystawienia na oddziaływanie nieprzyjaciela;
- 5) zdolność wykonywania równoległych zadań.

e. *Ujemne strony drogi powietrznej:*

- 1) precyzja nawigacji;
- 2) wrażliwość na ogień obrony powietrznej nieprzyjaciela;
- 3) zależność od pomyślnych warunków atmosferycznych;
- 4) możliwość ranienia ludzi i uszkodzenia sprzętu;
- 5) możliwość zdekonspirowania strefy zrzutu w wyniku obserwacji zrzutu lub wykrycia elektronicznego.

f. *Pożądane możliwości samolotu.* Chociaż personel wojsk specjalnego przeznaczenia musi być przygotowany do wykorzystania każdego typu samolotu, to jednak pożądane są następujące charakterystyki i możliwości samolotu:

- 1) zrzucenie na spadochronach, jednocześnie, minimum 15 ludzi i 2 250 kg ładunku;
- 2) loty na różnych wysokościach, w ciemności i w niepomyślnych warunkach atmosferycznych;
- 3) posiadanie wymaganych urządzeń nawigacyjnych dla uzyskania pewności znalezienia, z minimalną trudnością, miejsca zrzutu;
- 4) bojowy promień działania wystarczający do osiągnięcia rejonu operacyjnego;
- 5) lądowanie i start z nieprzygotowanych lądowisk z minimalną użytecznością pasów startowych o długości do 450 m;
- 6) w niektórych sytuacjach lądowanie i start z wody.

57. Droga wodna

a. *Dane ogólne.* Infiltracja drogą wodną obejmuje wykorzystanie środków nawodnych i podwodnych. Środki te uważa się jako najbardziej bezpieczne i ekonomiczne aż do punktu wysadzenia z macierzystego środka.

b. *Korzystne strony drogi wodnej:*

- 1) duży zasięg działania;
- 2) do punktu wysadzenia z macierzystego środka, warunki atmosferyczne mają mały lub żaden wpływ;
- 3) ewakuacja jest możliwa w każdym zadaniu;
- 4) w czasie rejsu można kontynuować szkolenie i stawić ostatecznie zadania operacyjne;
- 5) koncentracja i kontrola ludzi i sprzętu;
- 6) może być dostarczona duża ilość sprzętu.

c. *Ujemne strony drogi wodnej:*

- 1) często wymagane będzie przeładowanie lub rozładowanie na morzu;
- 2) możliwość strat w ludziach, sprzęcie i zaopatrzeniu w czasie przerzutu z okrętu na brzeg;
- 3) przerzut zaopatrzenia z miejsc lądowania do miejsc końcowego przeznaczenia uzależniony jest od ograniczeń lądowego przenikania;
- 4) wymaga się dodatkowych środków ostrożności przy pakowaniu, aby zabezpieczyć sprzęt przed korozją spowodowaną słoną wodą;
- 5) konieczne jest specjalne przeszkolenie;
- 6) wrażliwość na ogień obrony wybrzeża nieprzyjaciela w czasie operacji lądowania.

58. Droga lądowa

a. *Dane ogólne.* Droga lądowa jest ogólnie mniej pożądanym sposobem infiltracji i jest zwykle ograniczana do krótkich przerzutów pojedynczych osób lub małych pododdziałów. Infiltrację drogą lądową najlepiej jest wykonać w warunkach ograniczonej widoczności i w trudnym terenie. Infiltracja drogą lądową posiada największe szanse powodzenia, gdy linie nieprzyjaciela są nadmiernie rozszerzone, strefa bojowa płynna, lub odcinki jego granic państwowych są niewystarczająco strzeżone. Z drugiej strony, dobrze zorganizowana, stała, zwarła i głęboka obrona nie pozwoli na infiltrację drogą lądową.

b. *Korzystne strony drogi lądowej:*

- 1) wymaga minimalnego wsparcia różnych rodzajów wojsk;
- 2) zapewnia sposobność dla równoczesnego zbierania informacji rozpoznawczych;

3) zapewnią możliwość częstej zmiany drogi, stosownie do lokalnej sytuacji.

c. *Ujemne strony drogi lądowej:*

- 1) powolność, z jaką jest wykonywana infiltracja;
- 2) długi okres wystawienia na oddziaływanie ogniowe nieprzyjaciela i większa możliwość przechwycenia;
- 3) ograniczona ilość zaopatrzenia i sprzętu, który może być zabrany ze sobą.

59. Pozostanie na tyłach

a. *Dane ogólne.* Infiltracja po pozostaniu na tyłach obejmuje uprzednie rozmieszczenie i ukrycie się pododdziałów specjalnego przeznaczenia w proponowanych rejonach operacyjnych w czasie, gdy nieprzyjaciel opanowuje te rejon. Operacje pozostania na tyłach mogą byćbrane pod uwagę wówczas, gdy nieprzyjaciel posiada możliwości zajęcia własnych rejonów a ludność cywilna będzie popierać taką operację.

b. *Korzystne strony operacji pozostania na tyłach:*

- 1) nie wymaga się wsparcia infiltracji;
- 2) osiąga się maksymalne bezpieczeństwo;
- 3) kontakty cywilne są już ustanowione;
- 4) schowki z zaopatrzeniem i sprzętem są już z góry rozmieszczone;
- 5) ludzie są zapoznani z rejonem operacyjnym.

c. *Ujemne strony operacji pozostania na tyłach:*

- 1) ograniczona odległość od oddziałów bojowych nieprzyjaciela w czasie ich początkowej okupacji rejonu operacyjnego;
- 2) swoboda poruszania się i łączności jest początkowo ograniczona.

60. Czynniki mające wpływ na wybór sposobów infiltracji

a. *Zadanie.* Zadanie jest podstawowym czynnikiem brannym pod uwagę przy wyborze sposobów infiltracji. Zadanie natychmiastowego działania będzie podkreślać potrzebę szybkości. Z drugiej strony, jeśli wyznaczone zostanie zadanie wolnej rozbudowy, wówczas infiltracja będzie przebiegać w zwolnionym tempie.

b. *Sytuacja nieprzyjaciela.* Sytuacja nieprzyjaciela ma wpływ na sposób infiltracji. Na przykład, mocno strzeżona granica może uniemożliwić lądową infiltrację. Podobnie, silnie bronione i patrolowane wybrzeże może wyeliminować drogę wodną jako możliwy sposób.

c. *Warunki atmosferyczne.* Nie sprzyjające warunki atmosferyczne mają poważny wpływ na drogę powietrzną i nie-

które fazy drogi morskiej. Na odwrót, złe warunki atmosferyczne mogą sprzyjać lądowej infiltracji.

d. *Topografia*. Ukształtowanie terenu musi być brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji w sprawie sposobu infiltracji, jaki będzie użyty. Infiltracja drogą lądową będzie miała większe szanse powodzenia, jeśli wybrane drogi przechodzą przez rejony górzyste lub gęsto zalesione. Z drugiej strony, te same góry mogą zmusić samolot do lotu na wyższym pułapie, a zatem wystawić go na wykrycie i ogień obrony powietrznej przeciwnika.

e. *Hydrografia*. Czynniki hydrograficzne — dane przyplywu, głębokość wód przybrzeżnych oraz rozmieszczenie raf i ławic piaskowych — mają wpływ na wybór drogi wodnej jako sposobu infiltracji.

f. *Stan osobowy*. Liczba ludzi wyznaczonych do infiltracji może być czynnikiem ograniczającym. Rodzaj przeszkolenia, jaki posiada stan osobowy wojsk specjalnego przeznaczenia, jest następnym czynnikiem. Ponadto, jeśli inne pojedyncze osoby mają towarzyszyć pododdziałowi operacyjnemu, wymagać się będzie od nich specjalnego przeszkolenia przed rozpoczęciem infiltracji.

g. *Odległość*. Ze względu na odległość, jaką należy pokonać w czasie infiltracji, mogą być wyeliminowane niektóre dostępne środki i sposoby.

h. *Dostępny sprzęt*. Możliwości bojowe powietrznych i wodnych środków, będących w dyspozycji do infiltracji, liczba i typy wyposażenia specjalnego — sprzęt wodoodporny, zasobniki do zrzutu z samolotów itp. — są ważnymi czynnikami, które należy brać pod uwagę. Ograniczona liczba środków powietrznych lub wodnych ograniczy liczbę ludzi, która może być użyta do infiltracji.

Rozdział VII

ORGANIZACJA I DZIAŁANIE DOWÓDZTWA REJONU DZIAŁAŃ SPECJALNYCH

1. Zasady organizacyjne

61. Dane ogólne

Organizacja rejonu operacyjnego działań partyzanckich obejmuje wstępną organizację rejonu oraz rozbudowę sił ruchu oporu. Wstępna organizacja obejmuje utworzenie wymaganego dowództwa i struktury administracyjnej, przedsięwzięcie koniecznych środków bezpieczeństwa oraz szkolenie załóżka stanu osobowego partyzantki. Rozbudowa jest to rozszerzenie początkowego załóżka w jednostkę operacyjną, zdolną do wykonania wyznaczonego zadania. Pododdziały specjalnego przeznaczenia mogą przenikać do rejonu operacyjnego, zarówno przed, jak i po dokonaniu wstępnej organizacji.

62. Rejony odpowiedzialności

a. Rejon operacyjny działań partyzanckich

- 1) *Wyznaczenie*. Planowanie prac związanych z organizacją rozpoczyna się z chwilą, gdy dowódca TDW wyznaczy pewne rejony na obszarze opanowanym przez nieprzyjaciela jako rejony operacyjne działań partyzanckich. Rejon operacyjny działań partyzanckich jest to obszar geograficzny, w którym siły lądowe, poprzez wojska specjalnego przeznaczenia, są odpowiedzialne za prowadzenie działań partyzanckich i innych działań niekonwencjonalnych.
- 2) *Infiltracja*. Każdy typ pododdziału — A, B lub C — może brać udział w infiltracji jako pierwszy. Jeden pododdział jest początkowo odpowiedzialny za cały rejon operacyjny działań partyzanckich.

b. *Sektor operacyjny działań partyzanckich.* Wraz z rozwojem rejonu oraz wzrostem liczby pododdziałów wyłania się konieczność podziału danego rejonu na sektory. Sektor jest więc częścią rejonu operacyjnego i posiada te same cechy co on. Za każdy sektor jest odpowiedzialny określony pododdział operacyjny.

63. Organizacja i rozbudowa

a. *Cele organizacyjne.* Po dokonaniu infiltracji, głównym zadaniem pododdziału jest rozwinięcie zaczątków ruchu oporu do rozmiarów zapewniających skuteczność działania. Dla ułatwienia tego rozwoju należy dokonać szeregu następujących zadań:

- 1) wytworzenie dobrych stosunków wzajemnych, pracy pomiędzy żołnierzami pododdziału operacyjnego a członkami ruchu oporu;
- 2) zorganizowanie systemu bezpieczeństwa, zbierania danych z rozpoznania i łączności;
- 3) zorganizowanie systemu logistycznego;
- 4) dokonanie przedsięwzięć administracyjnych;
- 5) ustalenie programu szkolenia;
- 6) planowanie zadań bojowych proporcjonalnie do stanu i wyszkolenia jednostek partyzanckich;
- 7) rozwinięcie sił do takiego stanu, aby mogły zabezpieczyć cele i zadania TDW;
- 8) uzyskanie poparcia ludności cywilnej.

b. *Ocena rejonu.* Dowódca pododdziału specjalnego przeznaczenia przystępuje do oceny rejonu działań natychmiast po dokonaniu infiltracji. Porównuje on wiadomości uprzednio uzyskane z mapy i szkoleń z istniejącą rzeczywistością i w zależności od potrzeb, uaktualnia wcześniej opracowane wiadomości i plany działań. Ocena rejonu umożliwia dowódcy poznanie i zrozumienie istniejącej sytuacji i jest podstawą do opracowania planów wykonania poszczególnych zadań. Bierze on pod uwagę główne czynniki z tym związane, w tym sytuację nieprzyjaciela, środki bezpieczeństwa, zaplecze polityczne ruchu oporu oraz postawę ludności cywilnej. Ocena rejonu nie może być dokonywana schematycznie, w/g z góry określonej formuły, każdy dowódca musi sam decydować o tym, co winna ona obejmować oraz jakie wnioski należy wyciągnąć z zebranych danych. Na formę tej oceny wpływają czynniki zmienne, takie jak: zadanie pododdziału, osobowość dowódcy oraz dokładność przygotowania przed infiltracją. Szczegółowe rozważania na temat oceny rejonu znajdują się w załączniku 2.

64. Dowodzenie i kontrola

a. Organizacja i kontrola

- 1) Głównym zadaniem pododdziału specjalnego przeznaczenia jest rozwój i kontrola sił partyzanckich w danym rejonie. Ponieważ oddział partyzancki stanowi jedynie część sił ruchu oporu a zadanie wojsk specjalnego przeznaczenia obejmuje także prowadzenie innych działań niekonwencjonalnych, muszą więc być brane pod uwagę również inne siły ruchu oporu — siły pomocnicze i siły podziemne. Jednakże organizacja i kontrola sił partyzanckich jest najważniejszą sprawą dla wojsk specjalnego przeznaczenia, inne aspekty ruchu oporu są aktywizowane jedynie wówczas, gdy ich prowadzenie ułatwia wykonanie zadań przez pododdział wojsk specjalnego przeznaczenia.
- 2) Ruch partyzancki we wczesnym stadium rozwoju jest zwykle słabo zorganizowany. Ogólnie mówiąc, ludzie, którzy stali się partyzantami, korzystają z niskiego standardu życiowego. Główną ich troską jest zbieranie się w poszukiwaniu jedzenia, schronienia i szukanie wzajemnej ochrony. Często kilkanaście grup rozpoczyna niezależne i nie skoordynowane działania. Wojska specjalnego przeznaczenia mogą stanąć przed problemem, że oddziały partyzanckie nie będą chciały współpracować ze sobą, a nawet mogą wzajemnie się zwalczać. Pododdział specjalnego przeznaczenia musi osiągnąć kontrolę nad grupami partyzanckimi i skoordynować ich działalność dla zabezpieczenia wykonania zadań wyznaczonych przez dowódcę TDW. Stopień kontroli jest różny i zależy od tego, w jakiej części świata są prowadzone działania, a także od osobowości zaangażowanych ludzi. Gdy zakres operacji zwiększa się, wówczas wymaga się ściślejszej kontroli i koordynacji pomiędzy oddziałami partyzanckimi.

b. Problemy kontroli

- 1) Mimo że oczywiste są korzyści wojskowe wynikające ze ściślejszej współpracy pomiędzy oddziałami partyzanckimi, to dowódca wojsk specjalnego przeznaczenia może stanąć przed zagadnieniem, że partyzanci stawią opór jego wysiłkom zmierzającym do ich zjednoczenia. Opozycja ta może wynikać z antago-

nizmów personalnych lub różnic politycznych czy etycznych.

- 2) Środkiem nacisku dowódcy pododdziału specjalnego przeznaczenia na partyzantów, aby utworzyli siły zjednoczone, jest kontrola zaopatrzenia. Dowódca pododdziału może wykorzystać zaopatrzenie dostarczone mu przez wspierające państwo jako zachętę przyciągającą partyzantów do współpracy. Dowódca nie powinien otwarcie grozić wykorzystaniem tego czynnika, a stosować go w wyjątkowych przypadkach; ponieważ dowódcy partyzanczy zdają sobie sprawę ze swego położenia, czynnik ten może stanowić odpowiednie wsparcie sugestii dowódcy pododdziału specjalnego przeznaczenia za zjednoczeniem.
- 3) W czasie konferencji z kierownictwem ruchu oporu dowódca pododdziału musi uważać, aby nie zaangażować się w dysputy na temat różnic politycznych. Nie ma pewniejszego sposobu na utratę autorytetu i współpracy partyzantów, niż stanąć po którejś stronie w ich wewnętrznych dysputach.
- 4) Gdy tylko partyzanci zostaną przekonani o korzyściach wynikających ze ścisłej współpracy, dowódca pododdziału specjalnego przeznaczenia powinien ustalić system dowodzenia. Chociaż musi on dostosować się do warunków lokalnych, to jednak są pewne czynniki, które powinien wziąć pod uwagę w każdej sytuacji. Musi on posiadać dostateczną kontrolę nad partyzantami, aby upewnić się, że wykonają oni wyznaczone zadanie. Jednocześnie, charakter działań partyzanckich wymaga, aby poszczególne oddziały posiadały szeroki zakres swobody w wypełnianiu swego zadania.
- 5) Od dowódcy pododdziału wymaga się rozważnych decyzji dotyczących obsady stanowisk dowódczych w oddziałach partyzanckich. Jeśli przywódcy pierwotnych grup nie są zdolni do zajmowania stanowiska, jakie zajmowali, dowódca pododdziału specjalnego przeznaczenia powinien spowodować ich usunięcie bez wywołania waśni, które mogłyby zagrozić powodzeniu jego zadania.

65. Dowództwo rejonu

a. *Dane ogólne.* Dowództwo rejonu jest formalną organizacją jednoczącą pododdział(y) specjalnego przeznaczenia oraz siły ruchu oporu w ramach rejonu operacyjnego działań par-

tyzanckich. Jest ono tworzone wówczas, gdy tylko proces rozwoju wymaga takiego kroku. Nie ma schematycznego, z góry określonego, wzoru organizacji dowództwa rejonu. Musi ono spełniać podstawowe funkcje, dysponując odpowiednią siłą i składem dostosowanym do sytuacji i zadania. Gdy rejon operacyjny działań partyzanckich zostaje podzielony, jego części otrzymują nazwę dowództw sektorów.

b. *Skład.* Dowództwo rejonu w zasadzie składa się z grupy dowodzenia oraz trzech rodzajów sił ruchu oporu — oddziałów partyzanckich, sił pomocniczych i podziemnych.

1) *Grupa dowodzenia.* W skład grupy dowodzenia wchodzi pododdział specjalnego przeznaczenia, lokalny przywódca ruchu oporu oraz reprezentanci sił ruchu oporu tego rejonu. Jeśli jest konieczne, to grupa organizuje sztab. Zwykle grupa dowodzenia znajduje się razem z siłami partyzanckimi. Rozmieszcza się ona w takim miejscu, skąd może najlepiej kontrolować ruch oporu (patrz regulamin FM 31-21A).

2) *Siły ruchu oporu.* W danym rejonie dowodzenia są trzy organizacyjne działy: siły partyzanckie, podziemne i pomocnicze. W rejonie operacyjnym działań partyzanckich nie muszą być utworzone wszystkie trzy typy sił. Wojska specjalnego przeznaczenia zwracają główną uwagę na siły partyzanckie.

c. *Koncepcje*

1) *Dane ogólne.* Pododdziały specjalnego przeznaczenia, dążące do utworzenia dowództwa rejonu, mogą przenikać do rejonu operacyjnego działań partyzanckich w różnej kolejności. Kolejność przenikania, ugrupowanie i skład przenikającego pododdziału zależy od wielu czynników, z których najważniejszymi są: charakterystyka ruchu oporu, możliwości wojsk specjalnego przeznaczenia oraz potrzeby dowódcy TDW. Poniżej są wymienione niektóre formy, które mogą być stosowane przy tworzeniu typowych dowództw rejonu.

2) *Pierwsza infiltracja*

a) *Jeden pododdział.* Jeden pododdział — A, B albo C — może dokonać infiltracji w warunkach, gdy sytuacja nie jest dobrze znana, ruch partyzancki nie jest szeroki, lub gdy siły partyzanckie są tak dobrze zorganizowane, że konieczne jest jedynie minimum koordynacji.

- b) *Kilka pododdziałów.* Innym możliwym rozwiązaniem jest jednoczesna infiltracja dwóch albo więcej pododdziałów, przy czym każdy z nich zakłada samodzielną dowództwo sektora. To rozwiązanie przyjmuje się, gdy ukształtowanie terenu, sytuacja nieprzyjaciela lub problemy specyficzne dla ruchu partyzanckiego nie pozwalają na założenie na początku efektywnego dowództwa rejonu (rys. 3).
- 3) *Kolejna infiltracja*
- a) *Rozwinięcie z jednego pododdziału.* Po utworzeniu dowództwa rejonu, mogą być w drodze infiltracji przerzucone inne pododdziały celem utworzenia dowództw sektora w ramach tego rejonu (rys. 4). Droga infiltracji mogą być przerzucone zarówno pododdział B, jak i C, względnie, jeśli początkowo został przerzucony pododdział A, zostaje on przemianowany na pododdział B. Jeżeli w rejonie tym znalazł się początkowo pododdział B lub C można przerzucić pododdziały A dla utworzenia dowództw sektorów. Następny przerzut drogą infiltracji innych pododdziałów operacyjnych ma miejsce wówczas, gdy następuje rozwój sił partyzanckich, wzrost działań lub sprzyjają temu przyczyny polityczne.
- b) *Rozwinięcie z kilku pododdziałów.* Po utworzeniu oddzielnych dowództw może być przerzucony drogą infiltracji pododdział B lub C w celu utworzenia dowództwa rejonu dla tych samych przyczyn, co wymienione w punkcie a) powyżej (rys. 5).

d. *Kryteria kontroli.* Ze względu na charakter działań oraz związane z tym odległości, sposoby kontroli w ramach dowództwa rejonu nie są tak skuteczne, jak w konwencjonalnej organizacji wojskowej. Z tego względu ustanawia się niektóre kryteria, mające na celu zwiększenie skuteczności kontroli.

- 1) *Rozkaz operacyjny.* Rozkaz operacyjny dla podległych jednostek nakreśla w ogólnym zarysie dostateczne wskazówki obejmujące szerokie okresy czasu. Jest to szczególnie ważne, gdy działania wykluczają częste i regularne kontakty. Rozkazy operacyjne zawierają długoterminowe wskazówki dla ruchu oporu, dotyczące takich spraw, jak: działania psychologicz-

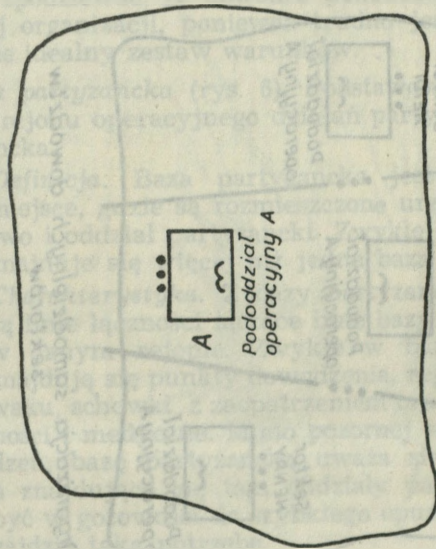
b) Kilka pododdziałów. Innym możliwym rozwiązaniem jest zachowanie oddziałów, co wiąże się z ograniczeniem czasu i zasobów. W tym celu należy wydzielić z pododdziałów, które są niezdolne do samodzielnego działania, pododdziały operacyjne A. W tym celu należy wydzielić z pododdziałów, które są niezdolne do samodzielnego działania, pododdziały operacyjne A.

UWAGA: Obydwa pododdziały operacyjne prowadzą działania pod kontrolą bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia.

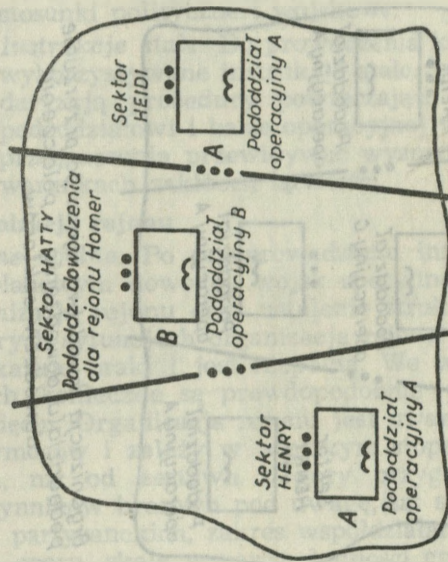
Rys. 3. Dwa samodzielne dowództwa sektora

Rejon operacyjny Homer

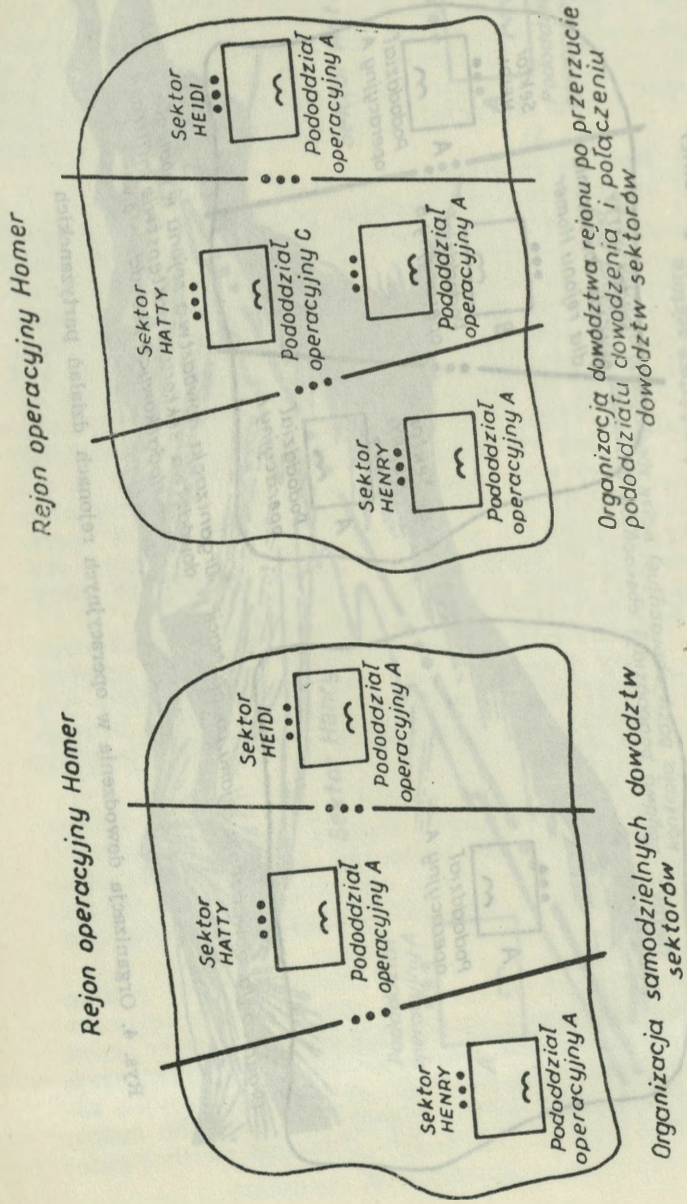
Organizacja dowodzenia rejonu po infiltracji

Rejon operacyjny Homer

Organizacja dowodztwa rejonu w podległe dowodztwa sektora w następstwie infiltracji dodatkowych pododdziałów

Rys. 4. Organizacja dowodzenia w operacyjnych rejonach działań partyzanckich

Rys. 5. Organizacja samodzielnych dowództw sektorów

ne, rozpoznanie, cel ataku, wsparcie lotnicze, zewnętrzne wsparcie logistyczne, pomoc w ucieczce oraz stosunki polityczne i wojskowe.

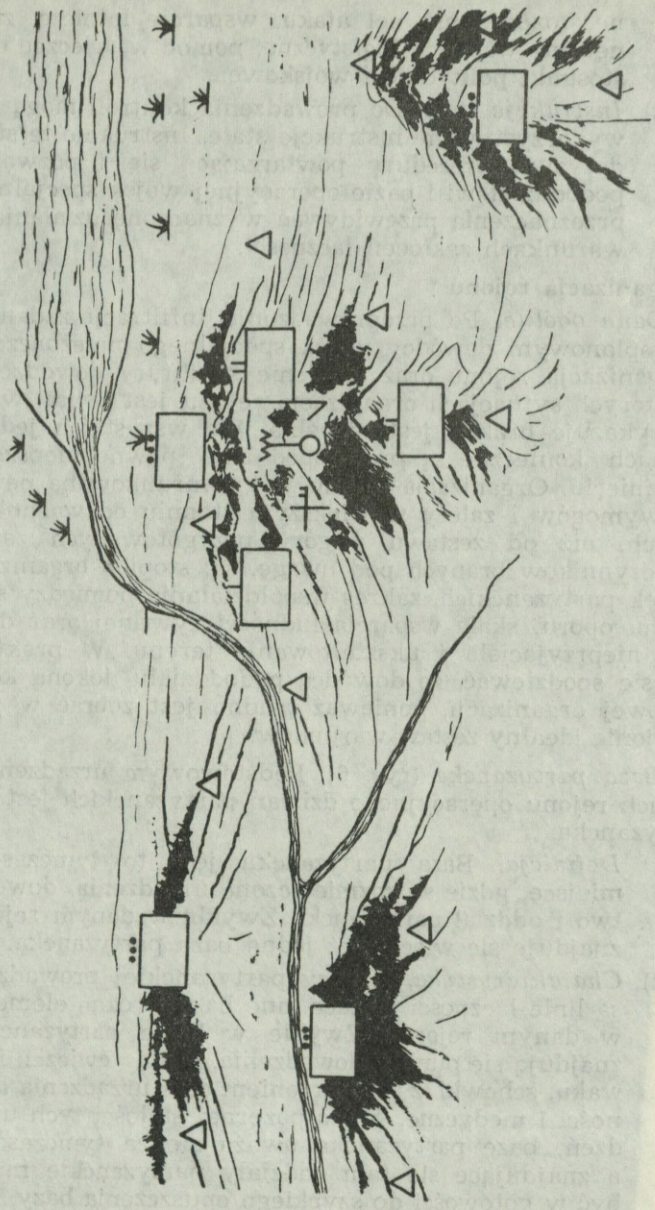
- 2) *Instrukcje stałe.* Do prowadzenia kontroli mogą być wykorzystywane instrukcje stałe. Instrukcje te standaryzują procedury powtarzające się i pozwalają pododdziałowi i bazie operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia przewidywać wyznaczone działania w warunkach zakłóceń łączności.

66. Organizacja rejonu

a. *Dane ogólne.* Po przeprowadzeniu infiltracji zadaniem pierwszoplanowym dowódcy wojsk specjalnego przeznaczenia jest organizacja rejonu oraz ustalenie struktury dowodzenia. W niektórych sytuacjach organizacja rejonu jest dobra, w innych wykazuje braki i jest niepełna. We wszystkich jednak wypadkach konieczne są prawdopodobnie pewne ulepszenia w rozwinięciu. Organizacja rejonu jest uwarunkowana pewną liczbą wymogów i zależy w większym stopniu od warunków lokalnych, niż od zestawu z góry przygotowanych zasad. Wśród czynników branych pod uwagę, są: stopień organizacji jednostek partyzanckich, zakres współdziałania pomiędzy siłami ruchu oporu, skala wsparcia ludności cywilnej oraz działalność nieprzyjaciela i ukształtowanie terenu. W praktyce należy się spodziewać, że dowódca pododdziału dokona kompromisowej organizacji, ponieważ trudno jest zebrać w jednym rejonie idealny zestaw warunków.

b. *Baza partyzancka* (rys. 6). Podstawowym urządzeniem w ramach rejonu operacyjnego działań partyzanckich jest baza partyzancka.

- 1) *Definicja.* Baza partyzancka jest to tymczasowe miejsce, gdzie są rozmieszczone urządzenia, dowództwo i oddział partyzancki. Zwykle w danym rejonie znajduje się więcej niż jedna baza partyzancka.
- 2) *Charakterystyka.* Z bazy partyzanckiej prowadzone są linie łączności łączące inne bazy i różne elementy w danym rejonie. Zwykle w bazie partyzanckiej znajdują się punkty dowodzenia, rejon ćwiczeń i biwaku, schowki z zaopatrzeniem oraz urządzenia łączności i medyczne. Mimo pozornej stałości tych urządzeń, bazę partyzancką uważa się za tymczasową, a znajdujące się tam oddziały partyzanckie muszą być w gotowości do szybkiego opuszczenia bazy, gdy zajdzie taka potrzeba.

Rys. 6. Baza partyzancka

c. Zespól rejonu

- 1) *Definicja.* Zespól rejonu składa się z baz partyzanckich oraz różnych urzędzeń i elementów zabezpieczających. Urządzenia w zespole rejonu zwykle obejmują: systemy ubezpieczeń i rozpoznania, systemy łączności, miejsca zabezpieczenia zadania, miejsca przyjmowania, urzędzenia związane z zaopatrzeniem, rejonu ćwiczeń i inne urzędzenia zabezpieczające.
- 2) *Charakterystyka.* Zespól rejonu nie posiada stałych urzędzeń; w ramach rejonu operacyjnego stale zmienia swoje położenie. Główna baza partyzancka stanowi w zespole tym ośrodek podobny do „pajęczyny”. Zespól rejonu nie jest statycznym, lecz w ramach rejonu operacyjnego stale zmienia swe położenie.
- 3) *Rozmieszczenie.* Z racji znajomości terenu, partyzanci powinni być w stanie zalecić wybór najlepszych rejonów rozmieszczenia instalacji. Chociaż rejonu niedostępne najlepiej nadają się do rozmieszczenia baz partyzanckich, to brak takich odosobnionych rejonów nie wyklucza działań partyzanckich. Na przykład, kiedy partyzanci będą w stanie prowadzić skuteczną walkę w miastach i na otwartych równinach. Podejścia do bazy są dobrze strzeżone i ukryte. Miejsca urzędzeń partyzanckich są rozproszone na zasadzie konieczności i znajomości terenu. Ponieważ siły partyzanckie rzadko bronią przygotowanych pozycji przez dłuższy okres czasu, tworzy się zapasowe rejonu, do których partyzanci wycofują się, jeśli ich rejon główny jest zagrożony lub zajęty przez nieprzyjaciela.

2. Elementy ruchu oporu

67. Siły partyzanckie

a. *Dane ogólne.* Punkt 65 nawiązuje do trzech głównych elementów ruchu oporu — sił partyzanckich, pomocniczych i podziemnych, z którymi pododdział specjalnego przeznaczenia może się prawdopodobnie spotkać lub je organizować w rejonie operacyjnym działań partyzanckich. Siły partyzanckie stanowią główny element zainteresowania. Z punktu widzenia organizacji partyzanckiej, siły pomocnicze i podziemne stanowią element zabezpieczający. Jednakże z punktu widzenia ca-

tego ruchu oporu, siły partyzanckie mogą zabezpieczać ruch podziemny. Z uwagi na charakter tego regulaminu, siły partyzanckie traktowane są jako element wspierany.

b. *Cel organizacyjny.* Ostatecznym celem organizacyjnym jest połączenie jednostek partyzanckich i pododdziału specjalnego przeznaczenia w zjednoczone siły; stopień zjednoczenia zależy od wielu czynników. Organizacja, która obejmuje pododdział specjalnego przeznaczenia i jednostkę partyzancką, niezależnie od stopnia spójności, nazywa się dowództwem rejonu lub dowództwem sektora, odtąd nazywane dowództwem rejonu.

c. *Definicja.* Siły partyzanckie są jawnym elementem wojсковej organizacji dowództwa rejonu.

d. *Utworzenie.* Siły partyzanckie tworzone są wówczas, gdy dowódca partyzancki zgadza się przyjąć zwierzchnictwo Stanów Zjednoczonych. Po oficjalnym uznaniu sił partyzanckich, dowódcy pododdziałów specjalnego przeznaczenia są odpowiedzialni za zjednoczenie i jak najlepszą kontrolę tych sił.

68. Siły pomocnicze

a. Aktywne poparcie części ludności cywilnej oraz bierne poparcie większości pozostałej części ludności jest szczególnie ważne dla rozszerzenia działań partyzanckich. Celem upewnienia się, że dowództwo rejonu będzie miało odpowiednie poparcie, zarówno aktywne, jak i bierne, wymagana jest pewna forma organizacji i kontroli. Kontrolę poparcia ludności cywilnej dokonuje się głównie poprzez siły pomocnicze. Siły pomocnicze tworzą ten element, ustanowiony przez dowództwo rejonu, który ma zapewnić i organizować poparcie ruchu oporu przez ludność cywilną.

b. Pojęcie „siły pomocnicze” oznacza ludzi zaangażowanych w różnej działalności. Ma ono zastosowanie do tych ludzi, którzy nie są członkami innych elementów ruchu oporu, ale którzy świadomie i dobrowolnie popierają wspólną sprawę. Obejmuje ono centralne kierownictwo, jak również ludzi okazujących poparcie okresowe. Pojedynczych osób lub grup ludzi, którzy udzielają poparcia nieświadomie lub wbrew swej woli, nie traktuje się jako sił pomocniczych. Siły pomocnicze mogą być zorganizowane w grupy; poszczególni ludzie mogą działać indywidualnie.

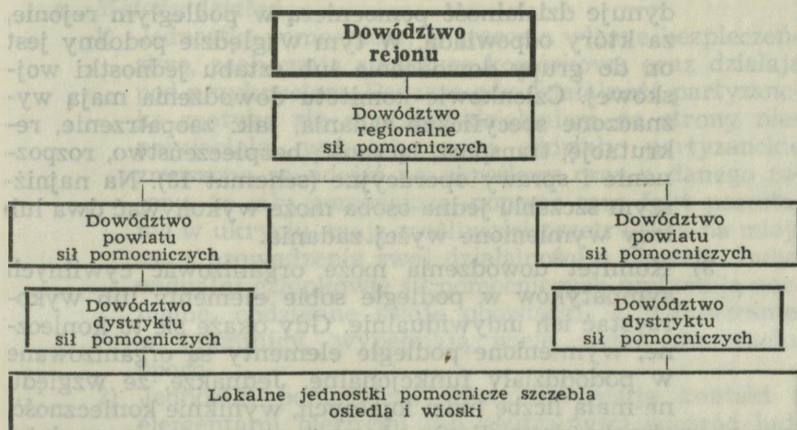
69. Charakterystyka sił pomocniczych

Siły pomocnicze charakteryzuje się miejscem, organizacją i metodą działania.

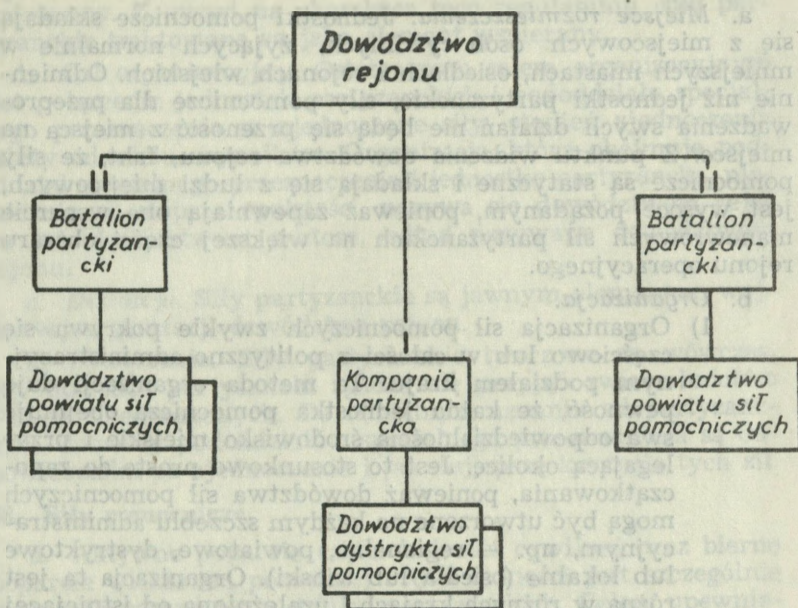
a. *Miejsce rozmieszczenia.* Jednostki pomocnicze składają się z miejscowych osób cywilnych, żyjących normalnie w mniejszych miastach, osiedlach i rejonach wiejskich. Odmienne niż jednostki partyzanckie, siły pomocnicze dla przeprowadzenia swych działań nie będą się przemieszczać z miejsca na miejsce. Z punktu widzenia dowództwa rejonu, fakt, że siły pomocnicze są statyczne i składają się z ludzi miejscowych, jest wysoce pożądanym, ponieważ zapewniają one wsparcie manewrowych sił partyzanckich na większej części obszaru rejonu operacyjnego.

b. *Organizacja.*

1) Organizacja sił pomocniczych zwykle pokrywa się częściowo lub w całości z polityczno-administracyjnym podziałem kraju. Ta metoda organizacji daje pewność, że każda jednostka pomocnicza obejmuje swą odpowiedzialnością środowisko miejskie i przylegającą okolicę. Jest to stosunkowo proste do zapoczątkowania, ponieważ dowództwa sił pomocniczych mogą być utworzone na każdym szczeblu administracyjnym, np. — regionalne, powiatowe, dystryktowe lub lokalne (osiedla lub wioski). Organizacja ta jest różna w różnych krajach i uzależniona od istniejącej struktury politycznej. Organizacja jednostek pomocniczych może się rozpoczynać na jakimkolwiek jednym lub kilku szczeblach jednocześnie i jest scentralizowana (schemat 11) lub zdecentralizowana (schemat 12).

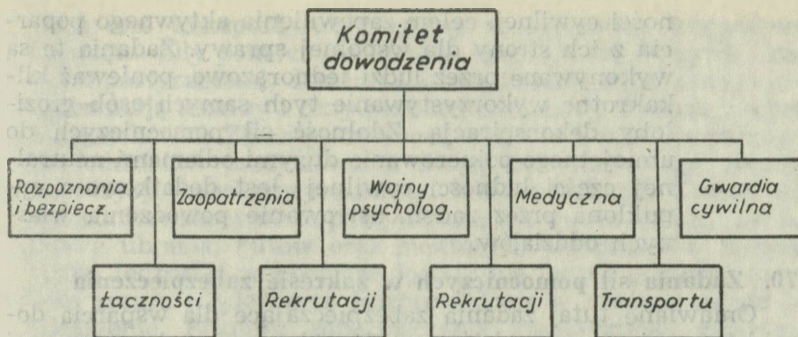

Schemat 11. Scentralizowana organizacja sił pomocniczych

Schemat 12. Zdecentralizowana organizacja sił pomocniczych

- 2) Podstawową organizacją na każdym szczeblu jest komitet dowodzenia. Komitet ten kontroluje i koordynuje działalność pomocniczą w podległym rejonie, za który odpowiada. W tym względzie podobny jest on do grupy dowodzenia lub sztabu jednostki wojskowej. Członkowie komitetu dowodzenia mają wyznaczone specyficzne zadania, jak: zaopatrzenie, rekrutację, transport, łączność, bezpieczeństwo, rozpoznanie i sprawy operacyjne (schemat 13). Na najniższym szczeblu jedna osoba może wykonywać dwa lub trzy wymienione wyżej zadania.
- 3) Komitet dowodzenia może organizować cywilnych sympatyków w podległe sobie elementy lub wykorzystywać ich indywidualnie. Gdy okaże się to konieczne, wymienione podległe elementy są organizowane w pododdziały funkcjonalne. Jednakże, ze względu na małą liczbę ludzi lojalnych, wyniknie konieczność, aby każdy podległy element pomocniczy wypełniał kilka funkcji.

UWAGA: Przedstawiona jest tu dobrze zorganizowana jednostka podzielona na funkcjonalne pododdziały.

Schemat 13. Typowy komitet dowodzenia

- 4) Gwardia cywilna jest paramilitarnym ramieniem sił pomocniczych. Oddziały gwardii cywilnej są kontrolowane przez różne komitety dowodzenia. Nie ma potrzeby, aby wszystkie elementy pomocnicze organizowały gwardię. Oddziały gwardii cywilnej wykonują wiele zadań na korzyść lokalnych sił pomocniczych, a m.in.: zadania taktyczne, ochrona schowków oraz szkolenie rekrutów. Ich stopień organizacji i wyszkolenia zależy od tego, w jakim zakresie nieprzyjaciel ustanowił skuteczną kontrolę w danym rejonie.

c. Metody działań

- 1) Jednostki pomocnicze, w trosce o własne bezpieczeństwo, zachowują strukturę komórkową oraz działają pod przykryciem. Podczas gdy działalność partyzanta spotyka się z przeciwdziałaniem ze strony nieprzyjaciela, wskutek czego oddziały partyzanckie zmuszone są odejść na określony czas z danego rejonu, to siły pomocnicze, poprzez sam fakt pozostania w ukryciu, mają możliwości przetrwania na miejscu i prowadzenia swej działalności z ukrycia. Indywidualni członkowie sił pomocniczych wykonują normalne, codzienne swoje obowiązki, a jednocześnie, w tajemnicy, wypełniają wiele zadań dla ruchu oporu.
- 2) Jednostki pomocnicze często nawiązują kontakt z elementami biernymi lub neutralnymi spośród lud-

ności cywilnej, celem zapewnienia aktywnego poparcia z ich strony dla wspólnej sprawy. Zadania te są wykonywane przez ludzi jednorazowo, ponieważ kilkakrotne wykorzystywanie tych samych osób groziłoby dekonspiracją. Zdolność sił pomocniczych do umiejętnego pokierowania dużymi odłami neutralnej części ludności cywilnej jest dodatkowo uwypuklona przez zademonstrowanie powodzenia własnych oddziałów.

70. Zadania sił pomocniczych w zakresie zabezpieczenia

Omawiane tutaj zadania zabezpieczające dla wsparcia dowództwa rejonu są podstawowymi zadaniami wykonywanymi przez siły pomocnicze. Niektóre z tych zadań są uzgadniane bezpośrednio z jednostkami partyzanckimi, a inne są kontrolowane przez ich własne wyższe dowództwo. Zwykle jednostkom pomocniczym wyznacza się zadania bezpośredniego wsparcia jednostek partyzanckich w ich rejonach działań.

a. *Ubezpieczenie i ostrzeżenie.* Jednostki pomocnicze zapewniają siłom partyzanckim system ubezpieczenia i ostrzeżenia. Organizują one szerokie kręgi cywilnych sympatyków, którzy prowadzą ciągłą obserwację sił nieprzyjaciela i ostrzegają partyzantów o ruchach nieprzyjaciela. Tego typu osoby cywilne zostały wybrane jako część systemu ubezpieczenia ze względu na ich korzystne rozmieszczenie, które pozwala im kontrolować ruchy nieprzyjaciela w kierunku baz partyzanckich.

b. *Rozpoznanie.* Jednostki pomocnicze zbierają informacje potrzebne dla zabezpieczenia ich własnych działań oraz działań dowództwa rejonu. Siły pomocnicze zapewniają bezpośrednie zabezpieczenie rozpoznawcze jednostkom partyzanckim działającym w ramach ich rejonu odpowiedzialności.

c. *Kontrwywiad.* Jednostka pomocnicza bierze udział w wysiłku kontrwywiadowczym dowództwa rejonu poprzez prowadzenie obserwacji osób cywilnych przebywających w rejonie od niedawna, selekcję rekrutów dla jednostek partyzanckich oraz kontrolę uciekinierów i innych niestałych mieszkańców tego rejonu. Ze względu na dokładną znajomość miejscowych ludzi, jednostki pomocnicze powinny być w stanie meldować o wysiłkach agentów nieprzyjaciela, zmierzających do infiltracji rejonu. Mogą one również podać nazwiska tych mieszkańców, których lojalność wobec ruchu oporu może być podejrzana.

d. *Logistyka.* Jednostki pomocnicze zabezpieczają partyzantów we wszystkich fazach operacji logistycznych. Zapew-

nią one transport lub tragarzy do przetrzutu zaopatrzenia i sprzętu. Siły pomocnicze zwykle opiekują się chorymi i rannymi partyzantami, dostarczają zaopatrzenia medycznego oraz zapewniają lekarzy i inny personel medyczny. Tworzą i ochraniają schowki. Zbierają żywność, ubranie i inne zaopatrzenie dla oddziałów partyzanckich drogą kontrolowanego systemu rekwizycji, handlu wymiennego lub kontrybucji. Czasem siły pomocnicze zapewniają partyzantom tak ważne usługi, jak: naprawa ubrania, butów oraz niektórych przedmiotów wyposażenia. Jednostki pomocnicze dostarczają ludzi i pomocy w strefach zrzutu i lądowania. Rozprowadzają w ramach rejonu zaopatrzenie. Rozmiar zabezpieczenia logistycznego zapewnionego przez siły pomocnicze zależy od zasobów rejonu, stopnia wpływu, jaki jednostki pomocnicze wywierają na ludność oraz od działalności nieprzyjaciela. Dalsze szczegóły o logistyce znajdują się w podrozdziale 6.

e. *Rekrutacja.* Uzupelnienia strat bojowych i rozszerzenie sił oddziałów partyzanckich jest uzależnione od rekrutacji wśród ludności miejscowej. Siły pomocnicze zapoznają, dokonują selekcji i rekrutują ludzi do oddziałów partyzanckich. Jeżeli rekruci są skierowani przez wiarygodne elementy pomocnicze, szanse nieprzyjaciela umieszczenia swych agentów w oddziałach partyzanckich są znacznie zredukowane. W niektórych przypadkach jednostki pomocnicze zapewniają przeszkolenie podstawowe dla rekrutów przewidzianych dla oddziałów partyzanckich.

f. *Wojna psychologiczna.* Bardzo ważnym zadaniem, w którym biorą udział jednostki pomocnicze, jest wojna psychologiczna. Rozsiewanie plotek, rozrzucanie ulotek oraz wykonywanie napisów i plakatów jest zgrane z zadaniami taktycznymi partyzantów i ma na celu wprowadzenie nieprzyjaciela w błąd. Ulotki mogą wprowadzić nieprzyjaciela w błąd odnośnie do intencji, możliwości i rozmieszczenia partyzantów. Rozpowszechnianie tego typu propagandy zwykle pociąga za sobą małe ryzyko dla rozpowszechniającego oraz stwarza nieprzyjacielowi duże trudności kontroli.

g. *Kontrola ludności cywilnej.* Dla zapewnienia kontroli nad ludnością cywilną oraz stworzenia u nieprzyjaciela wrażenia o dużej sile partyzanckiej, jednostki pomocnicze tworzą szcążkowy system legalnej kontroli. System ten może, na korzyść sił partyzanckich, kontrolować czarny rynek oraz spekulację. Siły pomocnicze mogą terroryzować lub likwidować kolaborantów. Ponadto jednostki pomocnicze mogą wyręczyć

partyzantów w kontroli dużej liczby uciekinierów w danym rejonie.

h. *Unikanie i ucieczki z niewoli.* Jednostki pomocnicze są idealnie przystosowane do zabezpieczenia procesów stosowania uników i pomocy w ucieczce z niewoli. Ich kontakt z ludnością cywilną oraz kontrola nad grupami ludności cywilnej dają dowódcy rejonu środki do udzielania pomocy uciekinierom.

i. *Inne zadania.* Jednostki pomocnicze mogą być powołane do wykonania wielu innych zadań zabezpieczających działania partyzanckie. Niektóre z nich są następujące:

- 1) działalność w połączeniu z partyzantami przeciw innym celom. Przykładem takiego wsparcia jest przecinanie linii telefonicznych pomiędzy urządzeniami nieprzyjaciela a jego siłami odwodowymi przed wykonaniem ataku przez partyzantów;
- 2) obsługa rejonów zrzutu lub lądowania;
- 3) organizacja systemu kurierskiego pomiędzy szeroko rozproszonymi jednostkami partyzanckimi;
- 4) dostarczanie przewodników jednostkom partyzanckim;
- 5) w pewnych warunkach prowadzą one aktywne, dorywcze działania partyzanckie w ich rejonach odpowiedzialności.

71. Podziemie

a. Środki bezpieczeństwa zastosowane przez nieprzyjaciela lub antypatia pewnych grup ludności często nie pozwalają na organizowanie sił partyzanckich lub pomocniczych w niektórych częściach rejonu operacyjnego. Ponieważ rejon te zwykle odgrywają ważne znaczenie w zabezpieczeniu operacji nieprzyjaciela, siły ruchu oporu dokładają wszelkich wysiłków, aby uzyskać wpływ na te rejon. Elementem wykorzystywanym do prowadzenia działalności w takich rejonach jest podziemie. Tak więc podziemie jest tym elementem sił ruchu oporu, które tworzy się do osiągnięcia celów niedostępnych dla innych elementów.

b. Pod wieloma względami podziemie jest bardzo podobne do sił pomocniczych. Prowadzą one działania w podobny sposób oraz wykonują w większości te same funkcje. Główne różnice są następujące:

- 1) podziemie jest zorganizowane w rejonach, które normalnie są niedostępne dla sił partyzanckich i pomocniczych;
- 2) podziemie wykonuje swoje zadania bez zwracania uwagi na kontrolę i wpływ na ludność cywilną. Sto-

pień, w jakim podziemie osiąga swoje cele, jest produktem ubocznym innych operacji. Kontrola ludności nie jest głównym celem podziemia.

c. Szczegółowe omówienie charakterystyki, organizacji i zadań podziemia znajduje się w regulaminie FM 31-21A.

72. Grupa dowodzenia

Grupa dowodzenia zapewnia środki do kontroli i koordynacji całej działalności ruchu oporu w rejonie operacyjnym działań partyzanckich. Grupa ta jest zwykle rozmieszczona razem z siłami partyzanckimi. W niektórych wypadkach grupa dowodzenia może być rozmieszczona z siłami pomocniczymi lub podziemiem. Przykłady typowych grup dowodzenia podano w regulaminie FM 31-21A.

3. Bezpieczeństwo i ubezpieczenie

73. Dane ogólne

Równocześnie z utworzeniem organizacji dowodzenia w rejonie operacyjnym działań partyzanckich organizuje się właściwy system ubezpieczeń. Bezpieczeństwo wszystkich elementów dowództwa rejonu operacyjnego opiera się na zasadzie niedopuszczenia do wykrycia przez nieprzyjaciela faktu istnienia ruchu oporu, a w wypadku wykrycia jego istnienia, niedopuszczenie do zlokalizowania sił ruchu oporu. Bezpieczeństwo ruchu oporu osiąga się przez połączenie następujących czynników oraz biernych środków i sposobów:

- a. System ostrzegania o niebezpieczeństwie.
- b. Rozśrodkowanie.
- c. Manewrowość jednostek i urządzeń.
- d. Dyscyplina maskowania (kamouflaż).
- e. Ubezpieczenie marszu.
- f. Zabezpieczenie łączności.
- g. Działalność kontrwywiadowcza.
- h. Zabezpieczenie dokumentacji.
- i. Ukrycie i wprowadzenie w błąd.

Ponieważ siły podziemia i siły pomocnicze osiągają swe bezpieczeństwo poprzez sam fakt pozostawiania w ukryciu i dzięki ich podstawowej strukturze komórkowej, dlatego podrozdział ten dotyczy jedynie kroków bezpieczeństwa, mających zastosowanie do sił partyzanckich.

74. Dwustrefowy system ubezpieczeń

a. *Dane ogólne.* Oddziały partyzanckie rozwijają zwykle dwustrefowy system ubezpieczeń (strefa wewnętrzna i zew-

nętrza). Z konieczności strefy te będą się pokrywać a odpowiedzialność za bezpieczeństwo zostanie rozłożona na dwa lub kilka elementów.

b. *Wewnętrzna strefa ubezpieczeń.* Za strefę tę są odpowiedzialne oddziały partyzanckie (jest to strefa odpowiedzialności oddziałów partyzanckich). W strefie tej system ubezpieczeń opiera się na standardowej technice wojskowej, takiej jak:

- 1) patrole;
- 2) czaty i placówki;
- 3) system wart;
- 4) urządzenia ostrzegawcze;
- 5) ukrycie i wprowadzenie w błąd.

c. *Zewnętrzna strefa ubezpieczeń.* W tej strefie ubezpieczenie oddziałów partyzanckich zapewniają siły pomocnicze i siły podziemia, przez dostarczenie na czas informacji o działalności nieprzyjaciela.

75. Zasady bezpieczeństwa

a. Rozśrodkowanie

- 1) Oddziały partyzanckie unikają dużych koncentracji sił w obozach i na biwakach. Mimo że sytuacja logistyczna może czasem sprzyjać większej koncentracji oddziałów, to jednak z zasady oddziały organizują się w mniejsze jednostki i rozśrodkowują się. Rozśrodkowanie ułatwia ukrycie, manewrowość i zachowanie tajemnicy. Niekiedy można koncentrować duże siły do wykonania specyficznego zadania, ale po jego wykonaniu następuje szybkie rozśrodkowanie.
- 2) Zasady rozśrodkowania odnoszą się zarówno do oddziałów, jak i urządzeń zabezpieczających. Na przykład duży oddział partyzancki dzieli się na kilka rzutów i rozśrodkowuje się w dużym rejonie.
- 3) W wypadku gdy nieprzyjaciel rozpocznie działanie przeciwpartyzanckie na szeroką skalę i dobrze zorganizowane, wówczas dowódca rejonu operacyjnego może nawet podzielić swoje oddziały na małe grupy celem osiągnięcia większego rozśrodkowania i ułatwienia partyzantom wyjścia z okrążenia. Rozdrabnianie sił partyzanckich na małe grupy jest stosowane wówczas, gdy wyczerpano wszystkie inne sposoby wydostania się z okrążenia. Krańcowe rozproszenie redukuje skuteczność danych sił na określony okres czasu. Taka działalność również obniża morale

partyzantów oraz osłabia wolę stawiania oporu przez ludność cywilną. Aby zwiększyć możliwość szybkiego zebrania się rozproszonych pododdziałów, w planach przewiduje się wybór zapasowych rejonów zbiórki.

b. *Ruchliwość*

- 1) Zarówno obiekty partyzanckie, jak i ich siły, charakteryzuje wysoki stopień ruchliwości. Plany ewakuacyjne tych obiektów i sił uwzględniają eliminowanie wszystkich śladów działalności partyzanckiej przed opuszczeniem rejonu.
- 2) Ruchliwość w celu przeprowadzenia ewakuacji osiąga się przez odpowiednie przygotowanie sprzętu, który ma być przenoszony przez pojedyncze osoby, ukrycie sprzętu, który jest trudny do transportu, ukrycie lub zniszczenie materiałów posiadających dla nieprzyjaciela wartość z punktu widzenia rozpoznawczego, uprzątnięcie danego rejonu i usunięcie śladów na drogach wycofywania się.

c. *Przedsięwzięcia maskowania i wprowadzania nieprzyjaciela w błąd.* Jedną z zasad zapewnienia bezpieczeństwa jest prowadzenie działań mających na celu wprowadzenie nieprzyjaciela w błąd. Działania w tym zakresie planuje się w celu zmylenia nieprzyjaciela co do rozmieszczenia, zamiaru lub sił oddziałów partyzanckich. Prowadzi się je w połączeniu z innymi działaniami obronnymi wykonywanymi w tym rejonie lub działaniami sił konwencjonalnych.

76. Dyscyplina ochrony tajemnicy

a. *Plany ochrony i sprawozdawczość*

- 1) Informacje dotyczące operacji partyzanckich są przekazywane tylko ograniczonej liczbie zainteresowanych osób. Sporządza się i przechowuje jedynie minimum potrzebnych kopii dokumentów. Poszczególne osoby otrzymują tylko te informacje, które potrzebne im są do wykonywania ich zadań. Szczególną uwagę zwraca się na ograniczenie przekazywania informacji osobom, które narażone są na schwytanie przez nieprzyjaciela.
- 2) Sprawozdania administracyjne ogranicza się do minimum i ukrywa. Ich rozmieszczenie jest znane tylko nielicznej, wybranej grupie osób. Podstawowe dokumenty sprawozdawcze są zazwyczaj fotografowane.

- 3) Gdzie tylko to jest możliwe, nazwiska i miejsca są kodowane, zaś klucz kodowy daje się tylko ograniczonej liczbie osób.
- 4) Sprawozdania, które nie będą przedstawiać w przyszłości wartości — niszczy się.
- 5) Partyzant polega na swej pamięci w znacznie większym stopniu, niż żołnierz sił regularnych. Na mapach lub szkicach, które wynosi się na zewnątrz bazy, nie zaznacza się obiektów. Partyzanci zazwyczaj zapamiętują miejsca obiektów i rejonów, do których mają dostęp.

b. *Przedsięwzięcia dotyczące ochrony tajemnicy.*

- 1) Zmusza się do ścisłego przestrzegania zasad ochrony tajemnicy. Przedsięwzięcia w tym zakresie obejmują:
  - a) dyscyplinę kamuflażu;
  - b) izolowanie od siebie oddziałów;
  - c) właściwy wybór i ścisły nadzór dróg kurierów między sztabami i oddziałami;
  - d) utrzymanie porządku w miejscach zakwaterowania i rozmieszczenia obiektów;
  - e) kontrolę ruchu wewnątrz i między bazami partyzanckimi;
  - f) izolowanie oddziałów partyzanckich od ludności cywilnej zamieszkującej oddzielnie. Każdy niezbędny kontakt z ludnością cywilną utrzymuje się poprzez personel z sił pomocniczych;
  - g) dokładne pouczenie wszystkich jednostek co do zachowania się w wypadku przesłuchiwania.
- 2) Świadomość przestrzegania zasad ochrony tajemnicy jest wpajana oddziałom partyzanckim od początku ich organizowania się i trwa przez cały czas prowadzenia działań. Dowódcy wszystkich szczebli stale dokładają starań, aby zwiększyć ochronę tajemnicy. Szczególną uwagę poświęca się tym oddziałom i pododdziałom, które nie uczestniczyły aktywnie w ostatnim okresie w działaniach lub były rozmieszczone w stosunkowo bezpiecznych rejonach.

77. Ubezpieczenie marszowe

a. Ubezpieczenie w czasie marszu opiera się na dokładnej znajomości rozmieszczenia sił nieprzyjaciela. Sekcja rozpoznawcza dowództwa strefy dostarcza podstawowych informacji dla podjęcia środków bezpieczeństwa w czasie marszu.

b. Po wybraniu marszrut, zapoznaje się oddziały z działalnością nieprzyjaciela, zasadniczymi i zapasowymi marszru-

tami, rejonami rozśrodkowania i zbiórki na drodze marszu, środkami bezpieczeństwa, jakie należy przestrzegać w czasie marszu. Jednostki pomocnicze na trasie przemarszu pomagają partyzantom, wydzielając pododdziały ubezpieczeniowe.

c. W czasie marszu siły partyzanckie stosują technikę ubezpieczenia marszowego, a więc: awangardę, ubezpieczenie boczne i ariergardę. Wybrane uprzednio biwaki, przed zajęciem ich przez oddziały partyzanckie, są starannie ochraniające przez patrole. Nawiązuje się kontakt z lokalnymi jednostkami pomocniczymi, wydzielonymi dla wsparcia partyzantów w czasie marszu. Siły pomocnicze są w ten sposób w stanie dostarczać dowódcom partyzanckim aktualnych informacji o nieprzyjacielu.

78. Kontrwywiad

a. Przedsięwzięcia dotyczące ochrony tajemnicy podejmowane przez partyzantów dla zabezpieczenia informacji, ochrony obiektów i łączności są uzupełniane przez działalność organów kontrwywiadowczych, organizowaną w celu zneutralizowania systemu wywiadowczego nieprzyjaciela i zapobieżenia penetracji sił partyzanckich przez agentów nieprzyjaciela.

b. Organizowanie kontrwywiadu należy do kompetencji dowództwa, zaś sztab poprzez sekcję wywiadowczą dowództwa strefy sprawuje nad nim nadzór. Wybrany personel, specjalnie szkolony w pracy kontrwywiadowczej, dokładnie sprawdza wszystkich członków organizacji partyzanckiej, aby nie dopuścić do infiltracji nieprzyjaciela. Planują oni również i nadzorują realizację szerokiej kampanii wprowadzania nieprzyjaciela w błąd.

- 1) Personel kontrwywiadowczy, poprzez siły pomocnicze, utrzymuje stałą kontrolę nad ludnością cywilną danego rejonu, aby przeciwdziałać obecności agentów nieprzyjaciela. Ludność cywilna, na której wsparcie liczą partyzanci, może zdemaskować wysiłki partyzanckie tak łatwo, jak i nielojalni partyzanci.
- 2) Falszywe pogłoski i informacje dotyczące siły partyzantów, ich dyslokacji, rejonu działań, szkolenia i uzbrojenia, mogą być rozpowszechniane przez personel kontrwywiadowczy. Wypacza się tendencyjnie fakty, aby pomniejszyć lub wyolbrzymić możliwości partyzantów w dowolnym czasie.
- 3) Podejmuje się aktywne środki, aby określić zamiary nieprzyjaciela, metody działań, główne zadania wywiadowcze oraz zidentyfikować personel wywiadowczy lub osoby miejscowe, które mogą być wykorzy-

stane w charakterze agentów. Środki te obejmują penetrację organów wywiadowczych i kontrwywiadowczych nieprzyjaciela przez wybrany personel, oraz pozorowanych zbiegów i agentów pracujących dla obu stron.

79. Rola sił pomocniczych i podziemia w zapewnieniu bezpieczeństwa

Zarówno siły pomocnicze, jak i podziemie są włączone do ubezpieczenia sił partyzanckich. Dodatkowo, oprócz podstawowej działalności, siły pomocnicze ustalają przedsięwzięcia podejmowane przez nieprzyjaciela lub wykrywają oznaki, które po dokładnym zbadaniu mogą ujawnić potencjalne niebezpieczeństwo dla sił partyzanckich. Organizują one specjalny system przeznaczony do ostrzegania o zbliżaniu się nieprzyjaciela. Prowadzą również zastraszanie kolaborantów i usiłują zdobyć informacje od personelu nieprzyjaciela, miejscowych przedstawicieli władzy i od policji. Siły pomocnicze i podziemie tworzą dla partyzantów swego rodzaju zewnętrzną strefę ubezpieczenia.

80. Reakcja na działanie nieprzyjaciela

Zbyt pochopny lub niepotrzebny ruch sił partyzanckich, spowodowany obecnością nieprzyjaciela, może narazić partyzantów na większe ryzyko niż pozostawanie w ukryciu. Tego rodzaju ruchy zrywają działania i powodują osłabienie bezpieczeństwa przez zdemaskowanie partyzantów wobec agentów nieprzyjaciela, informatorów i kolaborantów. Decyzję na przesmyczenie podejmuje dowódca sił partyzanckich tylko po dokładnej ocenie sytuacji.

4. Rozpoznanie w rejonach działań partyzanckich

81. Dane ogólne

Rozmieszczenie dowództwa rejonu działań specjalnych na terytorium kontrolowanym przez nieprzyjaciela stwarza dowódcy teatru działań wojennych dodatkowe możliwości zdobywania informacji rozpoznawczych. Dowództwo rejonu działań specjalnych jest w stanie wykorzystywać źródła zazwyczaj niedostępne dla innych sił na TDW. Dowództwo rejonu działań specjalnych nie jest traktowane wyłącznie jako organ rozpoznawczy, lecz jest uważane jako jednostka wojskowa podległa dowódcy TDW. Występując w tym charakterze, dowództwo rejonu zapewnia dopływ informacji rozpoznawczych jedynie w ramach zadań uzupełniających zadania zasadnicze.

82. Środki i źródła

a. Dowództwo rejonu działań specjalnych korzysta z trzech zasadniczych źródeł przy zdobywaniu informacji rozpoznawczych. Są to: siły partyzanckie, siły pomocnicze i podziemie.

b. W celu wykonania specjalnych zadań zdobywania informacji, pododdział wojsk specjalnego przeznaczenia może być wzmocniony przeszkolonymi specjalistami rozpoznania.

83. Możliwości

Dowództwo rejonu działań specjalnych ma następujące możliwości rozpoznawcze:

a. *Rozpoznanie w celu wsparcia swoich własnych działań.* System rozpoznania rejonu działań partyzanckich jest skierowany przede wszystkim na wsparcie dowództwa. W ramach tego systemu zdobywa się dane rozpoznawcze dla potrzeb partyzantów, podziemia i sił pomocniczych.

b. *Rozpoznanie w celu wsparcia działań teatru działań wojennych.* Dowództwo rejonu działań specjalnych, w toku rozwijania działań, zdobywa dane rozpoznawcze posiadające dużą wartość dla innych sił na teatrze działań wojennych. A oto niektóre z nich:

- 1) Dane rozpoznawcze dotyczące ugrupowania bojowego.
- 2) Informacje w celu wsparcia działań psychologicznych.
- 3) Informacje dotyczące celów dla lotnictwa taktycznego i strategicznego oraz wyników tych uderzeń.
- 4) Informacje rozpoznawcze, posiadające dużą wartość z punktu widzenia politycznego, socjologicznego i ekonomicznego.
- 5) Dane rozpoznawcze dla wsparcia specjalnych działań taktycznych, takich jak operacje powietrzno-desantowe, amfibijne lub pancerne.

5. Łączność w rejonach działań partyzanckich

84. Dane ogólne

Łączność wewnątrz rejonu działań specjalnych lub sektora umożliwi dowodzenie podporządkowanymi mu siłami. System łączności zorganizowany na terytorium nieprzyjaciela pracuje mniej sprawnie. W czasie formułowania planów należy więcej czasu przeznaczyć na przekazywanie rozkazów, niż to ma miejsce w konwencjonalnych jednostkach wojskowych.

85. Dostępne środki

Łączność wewnątrz sektora lub między dowództwem rejonu i sektorem organizuje się w oparciu o środki nieelektroniczne. Środki elektroniczne wykorzystuje się tylko w wypadkach szczególnie koniecznych. Ponieważ dowództwo rejonu działań specjalnych stanowi połączone w jedną całość organizację, składającą się z pododdziału wojsk specjalnego przeznaczenia i sił oporu, te same środki łączności muszą zaspokoić potrzeby obu stron. Między wojskami specjalnego przeznaczenia na szczeblu pododdziału a siłami partyzanckimi musi być utrzymana wzajemna łączność.

86. Ubezpieczenie łączności

a. Łączność jest zawsze narażona na podsłuch. Całkowite zabezpieczenie pracy łączności w tym zakresie nie istnieje. Podsłuch łączności jest doskonałym sposobem zdobywania informacji rozpoznawczych. Radiooperatorzy wojsk specjalnego przeznaczenia, aby utrudnić podsłuch elektronicznych środków łączności w czasie pracy, ściśle stosują się do określonych zasad. Jeżeli radiostacje partyzantów pracują w tym samym rejonie co i radiostacje wojsk specjalnego przeznaczenia, wówczas w czasie pracy zachowują te same środki ostrożności.

b. W początkowym etapie rozwoju działań partyzanckich, podstawowym środkiem łączności są łącznicy. Bezpieczeństwo zwiększa się przez dublowaną strukturę organizacyjną służby łączników, stosowanie systemu depesz szyfrowych i posiadanie odpowiednich dokumentów osobistych.

87. Czynniki oddziaływujące na łączność

Łączność radiowa wykorzystywana między dowództwami rejonu i sektora jest obsługiwana przez wyszkolonych radiooperatorów wojsk specjalnego przeznaczenia. Łączność wewnątrz rejonu lub sektora zależy od sytuacji operacyjnej, położenia w terenie dowództwa rejonu i sektora, przeszkód terenowych, wyszkolenia sił oporu, możliwości nieprzyjaciela organizowania podsłuchu środków nieelektronicznych, zabezpieczenia rejonu i dostępnego sprzętu łączności. Trudno jest przewidzieć jaki będzie zasięg radiostacji, które pracują w paśmie wysokiej częstotliwości. W niektórych wypadkach przekazywane przy pomocy tych środków wiadomości mogą być przechwytywane na dużych odległościach. Zasięg radiostacji o małej mocy, pracujących w paśmie bardzo wysokiej częstotliwości, rzadko kiedy sięga poza linię bezpośredniej widoczności. Do czasu ubezpieczenia rejonu, wykorzystanie radiostacji ogranicza się do przekazywania informacji, które w wypadku prze-

chwycenia przez nieprzyjaciela będą posiadać dla niego małą wartość informacyjną. Możliwość podsłuchu łączności elektronicznej przez nieprzyjaciela i ogólna sytuacja operacyjna są dwoma podstawowymi czynnikami, które należy brać pod uwagę przy planowaniu łączności wewnątrz rejonu działań partyzanckich.

6. Wsparcie logistyczne w rejonach działań partyzanckich

88. Dane ogólne

a. Wsparcie logistyczne sił partyzanckich czerpie się z dwóch zasadniczych źródeł: od instytucji organizującej działania partyzanckie i z zasobów miejscowych rejonu działań partyzanckich. Planowanie logistyczne dowództwa rejonu działań specjalnych opiera się na zasobach dostępnych z tych dwóch źródeł.

b. Przewiduje się, że rejon działań partyzanckich będzie zabezpieczał zwykle zasadnicze potrzeby wsparcia logistycznego wymaganego przez dowództwo rejonu działań specjalnych. Wsparcie to obejmuje miejscowe środki transportowe, opiekę nad chorymi i rannymi, różne usługi i te środki materiałowego zaopatrzenia, które są niezbędne do życia, takie jak żywność, ubranie i schronienie. W czasie prowadzenia działań rejon może być w stanie zabezpieczyć dostarczenie pewnej części broni i wyposażenia. Te środki są zwykle zdobywane w wyniku uderzeń na nieprzyjaciela lub siły ubezpieczeniowe i policje. W wysoko rozwiniętych rejonach świata można również zdobyć lokalnie pewną ilość sprzętu technicznego, na przykład radiostacje.

c. Instytucja kierująca działaniami partyzanckimi zabezpiecza dostawę tych podstawowych środków zaopatrzenia, które są niedostępne wewnątrz rejonu działań partyzanckich. Zwykle obejmują one broń, amunicję, materiały wybuchowe i sprzęt łączności, a więc podstawowe środki wsparcia działań bojowych. W niektórych wypadkach wsparcie logistyczne z instytucji kierującej działaniami partyzanckimi rozszerza się. Obejmuje ono wówczas ewakuację chorych i rannych, żywność, ubranie i inne potrzebne do życia środki niedostępne w danym rejonie.

89. Potrzeby logistyczne

Potrzeby logistyczne dowództwa rejonu działań specjalnych są bardzo proste, jeżeli porównać je z potrzebami sił konwencjonalnych o tym samym składzie. Potrzeby te w zasadzie sprowadzają się do:

a. Niezbędnych środków potrzebnych partyzantom do życia, takich jak żywność, ubranie, schronienie oraz sprzęt medyczny.

b. Sprzętu bojowego dla prowadzenia działań partyzanckich. Do ważniejszego z nich należą: broń, amunicja, materiały wybuchowe i sprzęt łączności.

c. Dostatecznej ilości środków transportowych, umożliwiających oddziałom partyzanckim dokonywanie rozdziału zaopatrzenia.

d. Środków medycznych potrzebnych do leczenia chorych i rannych.

e. Podstawowych usług, na przykład reperacji ubrania i obuwia.

90. Organizacja logistyczna

a. *Dowództwo rejonu działań specjalnych.* Dowództwo to organizuje wsparcie logistyczne wyznaczając zadania podporządkowanym mu pododdziałom.

b. *Siły partyzanckie.* Każdemu oddziałowi partyzanckiemu przydziela się część rejonu działań partyzanckich, z którego czerpie wsparcie logistyczne. Zazwyczaj jednostki partyzanckie są włączone w obszar sił pomocniczych i otrzymują bezpośrednio wsparcie logistyczne od jednostek pomocniczych, w granicach wyznaczonych im części rejonu działań partyzanckich. Dodatkowo, do wsparcia udzielanego im przez pododdziały pomocnicze, oddziały partyzanckie czerpią środki z przeprowadzonych przez nie akcji bojowych.

c. *Siły pomocnicze.* Jednym z głównych zadań jakie stawia się siłom pomocniczym jest wsparcie logistyczne oddziałów partyzanckich. Ponieważ siły pomocnicze są w dużym stopniu samowystarczalne, organizują one lokalne systemy logistyczne, przeznaczone dla wsparcia oddziałów partyzanckich.

d. *Podziemie*

1) Rola podziemia w zabezpieczeniu logistycznym polega w dużym stopniu na indywidualnym utrzymywaniu się poszczególnych członków. Podziemie zdobywa karty żywnościowe, dokumenty, pieniądze, zabezpiecza kwatery mieszkalne i sprzęt specjalny. W tym ostatnim wypadku, dowództwo rejonu działań specjalnych często dostarcza sprzęt specjalny otrzymywany od instytucji organizującej działania partyzanckie.

2) W niektórych wypadkach podziemie dostarcza dowództwu rejonu działań specjalnych określone przedmioty zaopatrzeniowe, które są trudne do zdo-

bycia. Na przykład mogą to być: lekarstwa i inne środki lecznicze, radia, surowiec dla produkcji środków wybuchowych, materiał fotograficzny itp.

91. Zaopatrzenie

a. *Zaopatrzenie z zewnątrz*

- 1) Zaopatrzenie dowództwa rejonu działań specjalnych ze źródeł z zewnątrz ogranicza się zwykle do tych środków materiałowych, które w danej chwili nie są dostępne w rejonie działań partyzanckich. W zależności jednak od warunków wewnątrz rejonu, zaopatrzenie to może się wahać od małych, nieregularnych dostaw do całkowitego wsparcia logistycznego.
- 2) Zgodnie z podstawową zasadą, zaopatrzenie dostarczane przez instytucję organizującą działania partyzanckie jest przesyłane bezpośrednio do określonego użytkownika. Na przykład, jeżeli dwa bataliony partyzantów są oddalone od siebie o około 32 km, zaopatrzenie dla każdego z nich jest zrzucone z samolotów w oddzielnych rejonach zrzutu, wybranych dla zabezpieczenia każdego batalionu.
- 3) Może zaistnieć taka sytuacja, że bezpośrednia dostawa zaopatrzenia do użytkownika nie jest wskazana lub też nie możliwa do zrealizowania. W tych wypadkach, zaopatrzenie jest dostarczane do wybranego miejsca a następnie rozdzielane między poszczególne użytkowników. Chociaż sposób ten wymaga dużo czasu i wysiłku, umożliwi centralizację kontroli zaopatrzenia dostarczanego przez instytucję organizującą działania partyzanckie i jest metodą bardziej wskazaną w sytuacjach wymagających bezpośredniego nadzoru podporządkowanych pododdziałów.

b. *Zaopatrzenie ze źródeł wewnętrznych.* Ten system obejmuje wszystkie metody stosowane przez dowództwo rejonu działań specjalnych w celu zdobycia zaopatrzenia i sprzętu, które można uzyskać wewnątrz rejonu działań partyzanckich. W postępowaniu z ludnością cywilną siły oporu muszą gdzieś własne potrzeby w zakresie zaopatrzenia z koniecznością pogłębiania współpracy ze wspierającą ludnością cywilną. Program tworzenia zapasów, opracowany bez uwzględnienia potrzeb ludności cywilnej może narzucić na nią tak ciężkie zobowiązania, że odmówi ona współpracy, ograniczając w ten

sposób operacje sił oporu, co zwiększy potrzeby dostaw zaopatrzenia z zewnątrz.

- 1) *Operacje zaczepne i zdobywanie zaopatrzenia na polu walki.* Prowadząc operacje zaczepne przeciwko nieprzyjacielowi, siły partyzanckie są w stanie zaspokoić wiele potrzeb z dziedziny logistycznej, a równocześnie uniemożliwić wykorzystanie tego zaopatrzenia przez nieprzyjaciela. Zdobywanie zaopatrzenia na przeciwniku ma tę zaletę, że nie zraża ludności cywilnej. Organizując właściwe rozpoznanie i przygotowując odpowiednie plany organizuje się napady i zasadzki na obiekty i konwoje przewożące środki zaopatrzenia potrzebne siłom partyzanckim. Przed rozpoczęciem operacji, każdy partyzant otrzymuje wytyczne, aby nie niszczyć tych środków materiałowo-technicznych, które posiadają ważne znaczenie dla sił partyzanckich. W rejonach gdzie przeprowadzone zostały uprzednio operacje konwencjonalne, partyzanci mogą zyskać pewną ilość zaopatrzenia zbierając porzucony sprzęt.
- 2) *Opodatkowanie.* Aby zapewnić sprawiedliwy system otrzymywania zaopatrzenia od ludności miejscowej, może być zorganizowany system opodatkowania, uwzględniający możliwości każdej rodziny lub grup rodzin do udzielania wsparcia. System ten jest zorganizowany i obsługiwany przez różne jednostki pomocnicze. Dzięki takiej organizacji, trudności zaopatrywania sił partyzanckich są rozłożone sprawiedliwie na całą ludność cywilną. Ludność może być poinformowana, że otrzyma ewentualnie odszkodowanie za dostarczone przez nią zaopatrzenie lub kwity transakcji przechowywane u oficera zaopatrzeniowego dowództwa rejonu działań specjalnych. Przy organizowaniu systemu opodatkowania, dowódca musi wziąć pod uwagę trudności, które mogą wpłynąć na gromadzenie zapasów zaopatrzenia w jego rejonie działań partyzanckich. Między innymi:
  - a) Chroniczny brak żywności.
  - b) Ingerowanie nieprzyjaciela i wyprzedzanie w zbieraniu zaopatrzenia.
  - c) Możliwa reakcja nieprzyjaciela na działanie bojowe partyzantów przez stosowanie taktyki „spalonej ziemi” oraz skażeń radioaktywnych.

- d) Uprzedzanie ze strony rywalizujących sił partyzanckich.
- 3) *Wymiana*. Ze względu na niekorzystny wynik końcowy, nie jest wskazane, aby dowództwa rejonu działań specjalnych angażowały się w bezpośrednią wymianę z ludnością cywilną. Jednak w niektórych wypadkach dopuszcza się wymianę niektórych przedmiotów, takich jak na przykład lekarstwa za żywność, ubranie lub usługi, z korzyścią dla obu stron.
- 4) *Zakup*. Pododdziały specjalnego przeznaczenia mogą otrzymać określoną sumę waluty w formie złota lub będących w obiegu pieniędzy papierowych. Pieniądze te są przeznaczone na zakup ważnych przedmiotów lub opłacenie usług wewnątrz rejonu działań partyzanckich. Jednak należy liczyć się z tym, że nie wystarczy one na opłacenie wszystkich potrzeb zaopatrzeniowych. Dodatkowo, niekontrolowane rozprzestrzenianie dużych sum pieniędzy może naruszyć lokalną ekonomikę. Zakupy stosuje się raczej dla uzupełnienia systemu opodatkowania niż jego zamiany.
- 5) *Konfiskowanie*. Konfiskowanie jest metodą stosowaną dla zaspokojenia potrzeb w zakresie zaopatrzenia, które nie mogą być zrealizowane innymi sposobami z wewnątrz. Konfiskatę stosuje się często w wypadkach, gdy pewne grupy ludności odmawiają współpracy lub współpracują aktywnie z nieprzyjacielem. Oczywiście, konfiskowanie jest w dużej mierze powodem zrażania ludności cywilnej i dlatego winno być stosowane tylko w wypadkach koniecznych lub celem ukarania kolaborantów. We wszystkich wypadkach konfiskowanie musi być ściśle kontrolowane, aby nie przerodziło się w masową grabież.

c. *Magazynowanie*

- 1) Magazynowanie lub ukrywanie zaopatrzenia i sprzętu odgrywa ważną rolę w planach logistycznych dowództwa działań specjalnych. Ponieważ wahania pogody oraz przeciwdziałanie nieprzyjaciela utrudniają planowe otrzymywanie zaopatrzenia od organu organizującego działania partyzanckie, dowództwo rejonu działań specjalnych musi być przygotowane do działania przez dłuższy okres czasu bez dostaw z zewnątrz. Narzuca to potrzebę magazynowania zaopatrzenia w celu wykorzystania go w przyszłości. Od-

działy partyzanckie nie magazynują nadmiernych ilości zaopatrzenia, ponieważ duża jego ilość ogranicza ruchliwość i nie wpływa na zwiększenie gotowości bojowej. Nadmiar zaopatrzenia, przekraczający bieżące potrzeby, jest ukrywany w szeregu izolowanych miejscach (kryjówkach), aby w ten sposób zmniejszyć do minimum ryzyko wykrycia go przez nieprzyjaciela. Ukryte zapasy są gromadzone i ochraniające przez partyzantów, jak i wspierające ich siły pomocnicze. Środki materiałowe są starannie opakowywane, aby zmniejszyć niszczący wpływ warunków atmosferycznych. Specjalne opakowanie środków zaopatrzenia zapewnia organ organizujący działania partyzanckie.

- 2) Kryjówki mogą być rozmieszczone wszędzie tam, gdzie można ukryć materiał, a więc w grotach, szuwarach, lasach, na cmentarzach i w jeziorach. Kryjówka winna być łatwo dostępna dla użytkownika. Rozśrodkowanie kryjówek w całym rejonie działań partyzanckich zapewnia siłom partyzanckim wysoki stopień ruchliwości operacyjnej.
- 3) Rozróżnia się zazwyczaj dwa rodzaje kryjówek. Są to kryjówki, w których znajdują się środki materiałowe dla zabezpieczenia potrzeb bieżących oraz kryjówki, w których przechowuje się środki przewidziane do wykorzystania w przyszłości. Każda jednostka ukrywa pewną nadwyżkę zaopatrzenia oraz sprzętu i korzysta z niej w razie potrzeby. Tylko dowódca jednostki i główny personel dowódczy zna miejsce rozmieszczenia kryjówek. W ten sam sposób dowódcy organizują kryjówki z zaopatrzeniem, które stanowią rezerwę wykorzystywaną w nagłej potrzebie, w całym rejonie.

92. Transport

a. Potrzeby transportowe dowództwa rejonu działań specjalnych są zaspakajane głównie środkami znajdującymi się wewnątrz rejonu, ponieważ trudno jest z reguły dla organu organizującego działania partyzanckie zapewnić wsparcie transportowe dla potrzeb operacyjnych. Aby zaspokoić potrzeby transportowe, dowództwo rejonu działań specjalnych wykorzystuje wszystkie dostępne środki.

b. Podstawowym sposobem poruszania się jest ruch pieszy, szczególnie w początkowym stadium rozwoju działań partyzanckich. W specyficznych sytuacjach, sposób ten może być uzupełniany lokalnie zdobytymi pojazdami mechanicznymi lub zwierzęcą siłą pociągową. Siły pomocnicze zabezpieczają jednostki partyzanckie w każdy dostępny lokalny środek transportu. Transport ten jest zwykle dostarczany na okres wykonywania zadań. Jednakże w niektórych wypadkach partyzanci stale korzystają z tych środków transportowych, organizując z nich tabory zaopatrzeniowe.

93. Służba medyczna

a. *Potrzeby medyczne dowództwa rejonu działań specjalnych.* Potrzeby medyczne dowództwa rejonu są zróżnicowane w poszczególnych rejonach działań partyzanckich, lecz różnią się zwykle od potrzeb medycznych w działaniach konwencjonalnych. Po pierwsze, ze względu na charakter działań partyzanckich, straty są zwykle niższe w oddziałach partyzanckich niż w regularnych jednostkach piechoty. Po drugie, wypadki zachorowań w oddziałach partyzanckich są często wyższe niż w jednostkach konwencjonalnych.

b. *System wsparcia medycznego rejonu.* System wsparcia medycznego rejonu opiera się przede wszystkim na lokalnych źródłach uzupełnianych zaopatrzeniem medycznym, dostarczanym przez instytucję organizującą działania partyzanckie.

c. *System wsparcia medycznego w rejonie działań partyzanckich.* System wsparcia medycznego w rejonie działań partyzanckich charakteryzuje się istnieniem zarówno zorganizowanych partyzanckich jednostek medycznych i pomocniczych obiektów medycznych dla zabezpieczenia pojedynczych osób, jak i małych grup. Jednostki medyczne są rozmieszczone w rejonach baz partyzanckich i są obsługiwane przez partyzanckie pododdziały medyczne. Pomocniczy obiekt jest to miejsce, w którym jeden lub mała grupa pacjentów przetrzymywani są jako rekonwalescenci.

d. *Partyzancki pododdział medyczny*

1) Mimo różnorodnego składu oddziałów partyzanckich, pododdziały medyczne zachowują zasadniczo tę samą strukturę i funkcję. Ich zadaniem jest utrzymać wysoki stopień zdrowotności w jednostkach partyzanckich, leczyć i ewakuować rannych oraz zapewnić możliwie szybki powrót do służby tym, którzy są chorzy i ranni. Pododdział medyczny może również

zapewnić opiekę medyczną oraz dostarczać lekarstwa pododdziałom pomocniczym i podziemi.

2) W skład pododdziału medycznego wchodzi trzy główne elementy:

- punkt medyczny, którego zadaniem jest udzielanie natychmiastowej pomocy oraz ewakuacja rannych;
- szpital, który zapewnia leczenie rannych i koordynuje całokształt działalności związanej z uzupełnianiem środków medycznych oraz szkoleniem;
- sekcja rekonwalescentów, która opiekuje się pacjentami wymagającymi odpoczynku i minimum aktywnej opieki lekarskiej przed powrotem do służby.

Sekcja rekonwalescentów nie rozmieszcza się w pobliżu szpitala, ponieważ zwiększa to rejon obiektu szpitalnego i stwarza trudności w ubezpieczeniu. Aby tego uniknąć, pacjenci są rozmieszczeni w prywatnych domach lub odizolowanych obozach rekonwalescentów.

3) W okresie początkowego rozwoju działań, organizacja medyczna jest mała i prawdopodobnie obejmuje punkt medyczny i szpital, które tworzą jeden obiekt. Wykorzystanie pomocniczych obiektów rekonwalescencji ma miejsce we wszystkich okresach działań.

e. Ewakuacja

1) Dla ewakuacji rannego personelu z pola walki podejmuje się wszystkie możliwe kroki. Stan rannych partyzantów może uniemożliwić przewiezienie ich razem z oddziałem do bazy. W tym przypadku ranni są ukrywani w osłoniętych miejscach, a równocześnie powiadomione zostają lokalne jednostki pomocnicze. Jednostki te sprawują następnie opiekę i ukrywają rannych do momentu, gdy mogą oni powrócić do macierzystych pododdziałów.

2) Ewakuacja zabitych z pola walki jest szczególnie ważna ze względów bezpieczeństwa. Identyfikacja zabitych przez nieprzyjaciela może narazić na niebezpieczeństwo ich rodziny, jak również ich jednostki. Ciała zabitych w walce są ewakuowane i ukrywane, aby móc je następnie pochować zgodnie z panującymi zwyczajami miejscowymi.

3) W miarę rozszerzania się rejonu działań partyzanckich i zaistnienia korzystnej sytuacji dla instytucji organizującej działania partyzanckie, można ewakuować chorych i rannych do rejonów rozmieszczenia własnych wojsk regularnych. Odciąża to dowództwo rejonu działań specjalnych od trudności wynikających z posiadania ograniczonej liczby obiektów i zapewnia lepszą pomoc medyczną pacjentom.

f. *Rozszerzanie się wsparcia medycznego*

1) W miarę jak dowództwo rejonu działań specjalnych rozszerza się, z medycznego punktu widzenia staje się bardziej korzystne zorganizowanie scentralizowanego systemu, aby zapewnić tym samym lepszą pomoc medyczną. Zapewnia to szpitalom polowym większą elastyczność, ze względu na możliwość szerszej selekcji wyszkolonego personelu, sprzętu dla zabezpieczenia specjalnej opieki i leczenia, co z kolei odciąża punkty medyczne od konieczności dłuższego leczenia pacjentów. Jednakże rozrastanie się szpitali posiadających dużą ilość sprzętu, może powodować ograniczenie się ruchliwości. Z tego też względu szpitale rozmieszcza się zazwyczaj w izolowanym rejonie, z dala od jednostek, sztabów i innych ważnych rejonów, jednak w takim oddaleniu aby były maksymalnie ochraniające przez oddziały partyzanckie.

2) Aby nie dopuścić do zbyt nadmiernej rozbudowy szpitala, a w związku z tym zwrócić na niego uwagę, podejmuje się odpowiednie kroki. Po pierwsze, gdy dysponuje się nadwyżką wyszkolonego personelu, zaopatrzenia i sprzętu, organizuje się dodatkowe szpitale. Po drugie, gdy tylko to jest możliwe, pacjenci są przesyłani do domów wypoczynkowych dla rekonwalescentów. W przypadku gdy poszczególne pacjenci są umieszczani w domach cywilnych, sporządza się dla nich odpowiednie dokumenty.

3) W niektórych przypadkach miejscowa ludność może nie być w stanie wspierać dowództwa rejonu działań specjalnych kwalifikowanym personelem medycznym. W miarę wzrostu zapotrzebowania na lekarzy i personel specjalistyczny, baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia będzie musiała wydzielić dodatkowy personel medyczny.

94. Usługi

W operacyjnych rejonach działań partyzanckich usługi ograniczają się przede wszystkim do podstawowego remontu i napraw sprzętu. Trudności w dostawach zaopatrzenia dyktują potrzebę utrzymywania surowej dyscypliny zaopatrywania. Cały personel musi wykonywać remonty z zakresu pierwszej pomocy. Aby przedłużyć żywotność sprzętu, w planach zakłada się maksymalne wykorzystywanie dostępnego zaopatrzenia i organizowanie lokalnych urzędzeń naprawczych. Niezbędne środki remontowo-naprawcze, takie jak narzędzia rusznikarskie, małe zestawy narzędzi do napraw broni strzeleckiej, zestawy maszyn krawieckich, elementy do czyszczenia i smarowania, są dostarczane w specjalnych opakowaniach przez instytucję organizującą działania partyzanckie. Ubrania i obuwie są naprawiane lokalnie.

Rozdział VIII

DZIAŁANIA BOJOWE

1. Wprowadzenie

95. Dane ogólne

a. Siły partyzanckie wkraczają do walki bardzo wcześnie. Ich działania osiągają jednak zwykle swój szczyt tuż przed połączeniem się sił konwencjonalnych z siłami niekonwencjonalnymi.

b. Dowodzenie oddziałami partyzanckimi i ich współdziałanie jest ułatwione przez ustalenie operacyjnych rejonów działań partyzanckich. Zagadnienie podziału tych rejonów zostało omówione w punkcie 62.

c. Siły partyzanckie mają znacznie większe szanse uzyskania powodzenia oraz mogą bardzo skutecznie wspierać konwencjonalne działania bojowe wówczas, gdy ich akcje są zgrane z działaniami innych sił na teatrze działań wojennych. Uzgodnienie wysiłków partyzanckich z planami operacyjnymi dowództw rodzajów wojsk odbywa się normalnymi kanałami dowodzenia: dowódca teatru działań wojennych, połączone dowództwo działań niekonwencjonalnych, baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia i pododdział operacyjny.

96. Kontrola rejonu

Siły partyzanckie rzadko kiedy są zainteresowane w zdobyciu i utrzymaniu terenu. Są one jednak zainteresowane w utrzymaniu kontroli nad wybranym rejonem, aby móc prowadzić swoje operacje. Kontrolę rejonu klasyfikuje się odpowiednio do jej stopnia. Rozróżnia się więc ograniczoną kontrolę rejonu i pełną kontrolę rejonu.

a. *Ograniczona kontrola rejonu.* Ograniczoną lub czasową kontrolę rejonu uzyskuje się przez maksymalne wykorzystanie czynnika zaskoczenia, maskowanie i manewr. Ten rodzaj kontroli utrzymuje się tylko przez pewien okres czasu, jaki jest potrzebny do wykonania zadania w warunkach nieingerencji ze strony nieprzyjaciela.

b. *Pełna kontrola rejonu.* Pełną lub całkowitą kontrolę rejonu uzyskuje się wówczas, gdy nieprzyjaciel nie jest w stanie skutecznie przeciwdziałać operacjom partyzanckim. Przez same tylko działania niekonwencjonalne rzadko kiedy uzyskuje się pełną kontrolę rejonu.

97. Charakter działań partyzanckich

a. Nic lepiej nie określa charakteru działań partyzanckich jak słowo „płynne”. W działaniach partyzanckich sytuacja jest zawsze płynna. Zarówno nieprzyjaciel, jak i jednostki partyzanckie są w ruchu, zmieniając swoje pozycje w ramach stosowanych manewrów taktycznych. Rejon aktywnej działalności partyzantów nie jest nigdy statyczny; sytuacja zmienia się stale w zależności od tego, jak nieprzyjaciel reaguje na działania partyzantów.

b. Najbardziej skuteczne rezultaty osiągają siły partyzanckie przez prowadzenie działań zaczepnych. Zazwyczaj siły partyzanckie stwarzają nieprzyjacielowi trudności w korzystaniu z linii komunikacyjnych oraz niszczą jego obiekty. Z wyjątkiem tych wypadków, gdy sytuacja taktyczna rozwija się wyraźnie na niekorzyść partyzantów, nie usiłują oni z reguły nawiązać bezpośredniego kontaktu z nieprzyjacielem, aby go zniszczyć. Przeciwnie, nieprzyjaciel musi wydzielać siły do ochrony swych ważnych obiektów i szukać kontaktu, w celu zniszczenia sił partyzanckich. Te przeciwstawne sposoby działań stwarzają określoną sytuację bojową, która jest w dużym stopniu płynna.

c. Partyzanci łatwiej uzyskują pełną kontrolę rejonu w trudnym terenie, który ogranicza obserwację i ruch nieprzyjacielowi. Utrudnia to przeciwnikowi przeprowadzenie szybko skoordynowanych operacji przeciwpartyzanckich i zapewnia oddziałom partyzanckim czas niezbędny dla uniknięcia związania się w statycznej walce obronnej. „Rejony umocnione”, w których partyzanci posiadają trwałą przewagę charakteryzują się tym, że w ich pobliżu nie ma rozmieszczonych ważnych celów nieprzyjaciela.

d. Nieprzyjaciel, w zależności od podjętej decyzji, może uzyskać ograniczoną lub pełną kontrolę w określonym rejonie, w każdym dowolnym czasie, jeżeli będzie w stanie wydzielić

wystarczające siły dla zrealizowania tego zamiaru. Mimo podejmowanych przez nieprzyjaciela środków bezpieczeństwa, siły partyzanckie mają stosunkowo dużą swobodę wyboru czasu i miejsca dla wykonania ataku i przeprowadzają one z powodzeniem operacje przeciwko wybranym celom.

e. Między rejonami kontrolowanymi przez nieprzyjaciela i czasowo kontrolowanymi przez partyzantów rozciąga się tzw. „strefa niczyja”. Ponieważ dowództwo rejonu działań specjalnych może inicjować operacje zaczepne, stosując różne metody ataku przeciwko szeroko rozrzuconym celom, całkowite zabezpieczenie tej strefy przez nieprzyjaciela jest w rzeczywistości niemożliwe.

f. Zarówno partyzanci jak i nieprzyjaciel usiłują zapewnić sobie kontrolę nad „strefą niczyją”, jednakże partyzanci nie są w stanie utrzymać określonego rejonu w wypadku zdecydowanego ataku nieprzyjaciela. Nieprzyjaciel utrzymuje wybrane rejonu przy użyciu siły, zaś partyzanci rozwijają swe działania tam gdzie nieprzyjaciel jest najsłabszy.

g. Pododdziały pomocnicze uzyskują lepsze rezultaty prowadząc swoje operacje w „strefie niczyjej” niż w rejonach, w których dominuje nieprzyjaciel. Możliwości rozwijania operacji zaczepnych przez partyzantów wzrastają znacznie wówczas, gdy są prowadzone w połączeniu z innymi działaniami. Organa rozpoznawcze śledzą wszystkie przedsięwzięcia nieprzyjaciela w strefie niczyjej. W całej tej strefie dąży się do stworzenia takich warunków aby nieprzyjaciel czuł się jak na wroгим mu terytorium. Nieprzyjaciel może kontrolować mały wycinek tej strefy przy użyciu siły, nie może jednak nigdy rozluźnić pododdziałów ochrony, aby nie być zaskoczonym przez partyzantów.

98. Rezultaty

a. Działania partyzanckie wyczerpują nieprzyjaciela, zadają mu straty, powodują niszczenie zaopatrzenia i jego obiektów oraz wzbraniają i przeszkadzają mu w przeprowadzaniu operacji. Sukcesy działań partyzanckich — nawet sam fakt istnienia tych sił — obniżają morale oraz prestiż nieprzyjaciela, dezorganizują ekonomikę i przemysł na terytorium nieprzyjaciela lub w rejonach okupowanych przez niego, podnoszą morale oraz wolę oporu miejscowej ludności.

b. Ponieważ działania partyzanckie są skierowane przede wszystkim przeciwko liniom komunikacyjnym, obiektom przemysłowym i głównym urządzeniom nieprzyjaciela, przeszkadzają one lub wzbraniają tym samym w dokonywaniu przetrzutu ludzi i zaopatrzenia oraz poważnie oddziałują na sy-

stem zaopatrywania, dowodzenia i utrzymywanie łączności z jego jednostkami bojowymi. Ponadto nieprzyjaciel jest zmuszony skierować siłę ludzką i sprzęt do walki z partyzantami.

99. Rodzaje zadań operacyjnych

Siły partyzanckie wykonują następujące rodzaje zadań operacyjnych:

a. *Zadania celem wsparcia dowódcy teatru działań wojennych.* Zadania te mają największy wpływ na planowanie na szczeblu teatru działań. Pododdziały specjalnego przeznaczenia kierują siłami partyzanckimi rozmieszczonymi na terytorium nieprzyjaciela lub na obszarach przez niego okupowanych. Operacyjne dowodzenie siłami prowadzącymi działania niekonwencjonalne sprawuje dowódca teatru działań wojennych przez bazę operacyjną wojsk specjalnego przeznaczenia. Bliższe szczegóły ujęte są w punkcie 100.

b. *Udzielenie pomocy siłom konwencjonalnym prowadzącym działania bojowe.* Zadania te są wykonywane celem udzielenia pomocy dowództwom taktycznym rodzajów wojsk, zaangażowanym w działaniach bojowych, zwykle armii polowej z podporządkowanymi jej elementami. Pododdziały wojsk specjalnego przeznaczenia kierują siłami partyzanckimi rozmieszczonymi na terytorium okupowanym przez nieprzyjaciela, zaś operacyjne dowodzenie tymi siłami sprawuje dowódca związku taktycznego przez pododdział łącznikowy wojsk specjalnego przeznaczenia. Logistyczne i administracyjne wsparcie sił niekonwencjonalnych pozostaje w kompetencji dowódcy teatru działań wojennych. Bliższe szczegóły są ujęte w punktach 132—139.

c. *Zadania wykonywane po połączeniu się z własnymi wojskami regularnymi.* Po połączeniu się z własnymi wojskami regularnymi siły partyzanckie mogą otrzymać do wykonania określone zadania. Operacyjne dowodzenie mogą sprawować dowódcy związków taktycznych lub może ono być przekazane innym dowództwom sił lądowych na TDW, na przykład dowództwu logistycznemu sił lądowych na TDW lub dowództwu do spraw cywilnych sił lądowych na TDW. Pododdziały wojsk specjalnego przeznaczenia mogą, lub też nie, kierować siłami partyzanckimi w wykonywaniu tych zadań. Bliższe szczegóły są ujęte w punktach 140—147.

100. Zadania celem wsparcia dowódcy teatru działań wojennych

a. *Dane ogólne.* Zadania te mogą mieć charakter strategiczny lub taktyczny, zaś oddziaływanie na nieprzyjaciela i jego siły zbrojne może być krótko lub długotrwałe. Zadania te

obejmują: wzbranianie korzystania z linii komunikacyjnych, kluczowych rejonów, urządzeń wojskowych i obiektów przemysłowych, działania psychologiczne, specjalne zadania wywiadowcze oraz działania mające na celu wyjście z rejonów opianowanych przez nieprzyjaciela i ucieczkę z niewoli.

b. *Wzbranianie*. Duży nacisk jest położony na wzbranianie korzystania z linii komunikacyjnych, kluczowych rejonów, obiektów przemysłowych i urządzeń wojskowych. Ze wszystkich operacji partyzanckich wzbranianie ma zwykle największy wpływ na nieprzyjaciela oraz jego możliwości prowadzenia wojny i w związku z tym jest uważane jako podstawowe zadanie w działaniach partyzanckich. W ramach operacji wzbraniających siły partyzanckie dezorganizują i niedopuszczają do korzystania z linii komunikacyjnych, uniemożliwiają nieprzyjacielowi wykorzystywanie pewnych rejonów oraz niszczyć obiekty przemysłowe, wojskowe i sprzęt. Wzbranianie obejmuje swoim zasięgiem pojedyncze akcje sabotażowe, aż do przygotowanych uderzeń sił partyzanckich włącznie. Odpowiednio zgrane z innymi operacjami prowadzonymi na teatrze działań wojennych, działania wzbraniające mogą przyczynić się poważnie do uzyskania powodzenia operacji prowadzonych na TDW. Bliższe szczegóły dotyczące techniki prowadzenia działań wzbraniających zostały omówione w punktach 101—136 i regulaminie FM 31—21A.

c. *Działania psychologiczne*. Wszystkie operacje prowadzi się w ten sposób aby stwarzały korzystny grunt do oddziaływania psychologicznego na ludność miejscową z równoczesnym zapoznawaniem jej z programami przewidzianymi do realizacji po zakończeniu wojny. Efekty uzyskiwane w wyniku działań psychologicznych przewyższają często znacznie rezultaty działań bojowych. W rejonie działań partyzanckich dowództwo rejonu działań specjalnych wykorzystuje działania psychologiczne do oddziaływania na siły przeciwnika, jednostki ubezpieczeniowe, aktywne elementy ruchu oporu oraz te odłamy ludności cywilnej, które wspierają, sprzeciwiają się lub są obojętne wobec ruchu oporu. Oddzielne operacje psychologiczne prowadzone przez siły partyzanckie są skierowane zwykle na wsparcie potrzeb rejonu działań partyzanckich i wynikają z ogólnych celów teatru działań wojennych. Stopień zapewnienia kontroli nad ludnością cywilną przez siły partyzanckie i uzyskanie jej poparcia w dużym stopniu zależy od tego, jak ludność cywilna jest ustosunkowana do ruchu oporu. Bliższe szczegóły działań psychologicznych dla wsparcia operacji partyzanckich omówione zostały w rozdziale IX.

d. *Specjalne zadania wywiadowcze*

- 1) Jakkolwiek pododdziały wojsk specjalnego przeznaczenia nie są organizacją wywiadowczą, mają one jednak możliwość wykonywania niektórych zadań w dziedzinie zbierania informacji. Intensywna działalność wywiadowcza jest prowadzona w celu wsparcia bieżących jak i przyszłych działań. Wysiłki w tej dziedzinie umożliwiają często zdobycie informacji wywiadowczych posiadających wartość dla innych sił TDW. Działalność wywiadowcza rozpoczyna się w zależności od tego jak na to zezwala sytuacja, lub odpowiednio do wytycznych bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia. Mogą być również podjęte kroki dla zdobycia specjalnych informacji celem wsparcia innych sił działających na TDW. Tego rodzaju działania są wykonywane przez siły pomocnicze lub siły podziemia i są kierowane przez dowództwo rejonu działań specjalnych. Głównymi zadaniami wykonywanymi w ramach tych działań jest rozpoznanie celów i określenie stopnia zniszczeń.
- 2) Podstawowe informacje o celu mogą być określone i przesłane do bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia. Ze względu na słabą łączność między rejonem działań partyzanckich i bazą, rozpoznawanie ogranicza się zwykle do celów, które nie charakteryzują się dużą ruchliwością ale posiadają istotne znaczenie dla dowódcy teatru działań wojennych.
- 3) Pododdziały operacyjne mogą informować o fizycznych i psychologicznych skutkach uderzeń, wykonanych przez inne siły TDW, na cele znajdujące się wewnątrz rejonów działań partyzanckich.
- 4) Jeżeli znaczenie, ważność i skomplikowany charakter zadań wywiadowczych dla wsparcia dowództwa TDW przewyższają możliwości sił niekonwencjonalnych, angażuje się dodatkowy personel wywiadowczy z zainteresowanych rodzajów wojsk. Siły niekonwencjonalne przejmują wydzielonych specjalistów wywiadowczych i przygotowują im bazę działania. Chociaż ich macierzysta jednostka wywiadowcza zabezpiecza im samodzielną łączność, dowódca rejonu działań specjalnych koordynuje ich działanie w interesie zachowania bezpieczeństwa.

e. *Wyjście z rejonów opanowanych przez nieprzyjaciela i ucieczka z niewoli.* Działania te prowadzi się celem udziela-

nia pomocy w ratowaniu żołnierzy własnych wojsk regularnych. Chociaż oddziały partyzanckie pomagają w tego rodzaju działaniach, prowadzą je jednak przede wszystkim siły pomocnicze.

2. Działania zaczepne

101. Dane ogólne

a. Rozpoczęcie działań bojowych przez siły partyzanckie wymaga udziału pododdziałów wojsk specjalnego przeznaczenia dla kierowania ruchem oporu. Z tymi działaniami bojowymi połączone są działania psychologiczne, działania w celu wyjścia z opanowanych przez nieprzyjaciela rejonów oraz ucieczki z niewoli i działalność wywiadowcza. Bliższe szczegóły dotyczące działań psychologicznych, działań w celu wyjścia z opanowanych przez nieprzyjaciela rejonów oraz działań wywiadowczych zostały ujęte w rozdziale IX.

b. Napady i zasadzki są podstawowymi metodami sił partyzanckich w działaniach zaczepnych. Napady i zasadzki mogą być połączone z innymi akcjami jak np. minowaniem i akcją strzelców wyborowych, względnie ta druga akcja może być prowadzona samodzielnie. Gdy napady, zasadzki, minowanie i akcje strzelców wyborowych są skierowane przeciwko liniom komunikacyjnym nieprzyjaciela, kluczowym rejonom, urządzeniom wojskowym i obiektom przemysłowym, przedsięwzięcia te są określane w całości jako działania wzbraniające.

c. Szczegółowe dane rozpoznawcze, dotyczące zamierzeń nieprzyjaciela, jego ruchów i taktyki, dokładne planowanie i przygotowanie oraz znajomość terenu są niezbędne przed przystąpieniem do rozpoczęcia działań zaczepnych partyzantów.

102. Charakterystyka partyzanckich działań bojowych

Działania bojowe sił partyzanckich charakteryzują się pewnymi cechami, które muszą być rozumiane przez personel wojsk specjalnego przeznaczenia, koordynujący i kierujący działalnością ruchu oporu. Te cechy charakterystyczne zostały omówione poniżej.

a. *Planowanie.* Staranne i dokładne planowanie jest podstawą działań bojowych partyzantów. Plany umożliwiają wykonanie uderzenia na wybrane cele, a następnie kontynuowanie operacji w celu rozwijania osiągniętego powodzenia. W planach określa się dodatkowo zapasowe cele, aby zapewnić podporządkowanym jednostkom możliwość wyboru korzystnych

obiektów w przypadku nagłej zmiany sytuacji taktycznej. Będąc zaangażowane w prowadzeniu jednej określonej operacji, dowództwo rejonu działań specjalnych ma małe możliwości szybkiego przerzucania podporządkowanych jednostek w celu wykonywania innych zadań. Te ograniczone możliwości natychmiastowego przeciwdziałania wynikają z braku radiowego sprzętu łączności w pododdziałach partyzanckich, przy równoczesnym istnieniu stosunkowo dużych stref działania. Dlatego też plany muszą być opracowane starannie i być na tyle elastyczne, aby pozwalały dowódcom, odpowiedzialnym za przeprowadzenie jednej lub kilku operacji, na wybór odpowiednio wcześniej przewidzianego sposobu działania w zaistniałej sytuacji.

b. *Rozpoznanie.* Podstawą planowania są dokładne i aktualne dane z rozpoznania. Przed rozpoczęciem działań bojowych gromadzone są szczegółowe dane rozpoznawcze dotyczące planowanego rejonu działań. Dane te są uzupełniane wiadomościami otrzymywanymi od jednostek regularnych. Podejmuje się równocześnie przedsięwzięcia, aby utrzymywać cel lub obiekt w danym rejonie pod stałą obserwacją aż do momentu ataku.

c. *Zdecentralizowane wykonywanie zadań.* Działania bojowe partyzantów cechuje scentralizowane planowanie i zdecentralizowane wykonywanie zadań. Akcje wszystkich pododdziałów ruchu oporu są kierowane i koordynowane przez dowództwo rejonu działań specjalnych. Jednakże, w ramach uprawnień przysługujących dowódcy rejonu działań specjalnych, podporządkowanym jednostkom daje się możliwie najszerszą swobodę w prowadzeniu przez nie działań bojowych.

d. *Zaskoczenie.* W działaniach bojowych partyzantów kładzie się duży nacisk na zaskoczenie. Uderzenia są najczęściej wykonywane w nieoczekiwanym miejscu i czasie. W działaniach bojowych unika się stosowania szablonu. Maksymalną korzyść osiąga się uderzając w czułe i słabe miejsca nieprzyjaciela. Słaba widoczność i zła pogoda jest wykorzystywana przez siły partyzanckie. Zaskoczenie można zwiększyć prowadząc równoległe akcje demonstracyjne.

e. *Krótki czas trwania akcji.* Działania partyzanckie charakteryzują się zazwyczaj krótkim czasem trwania poszczególnych akcji, wykonywanych przeciwko wybranym celom, po których następuje szybkie wycofanie się atakujących sił. Unika się prowadzenia długotrwałych akcji bojowych ze stałych pozycji.

f. *Równoczesne stosowanie uderzeń w kilku miejscach* (rys. 7). Inną cechą bojowych działań partyzanckich jest stosowanie uderzeń w kilku miejscach na dużym obszarze, małymi pododdziałami przystosowanymi do wykonywania samodzielnych zadań. Oznacza to wykonywanie szeregu ataków skierowanych przeciwko kilku celom równocześnie. Tego rodzaju akcje zmierzają do zmylenia nieprzyjaciela, co do aktualnego rozmieszczenia baz partyzanckich, wyolbrzymiają siłę partyzantów i zmuszają nieprzyjaciela do rozproszenia jednostek ubezpieczeniowych na zapleczu oraz rozproszenia działań przeciwpartyzanckich.

103. Przedsięwzięcia dowodzenia bojowego

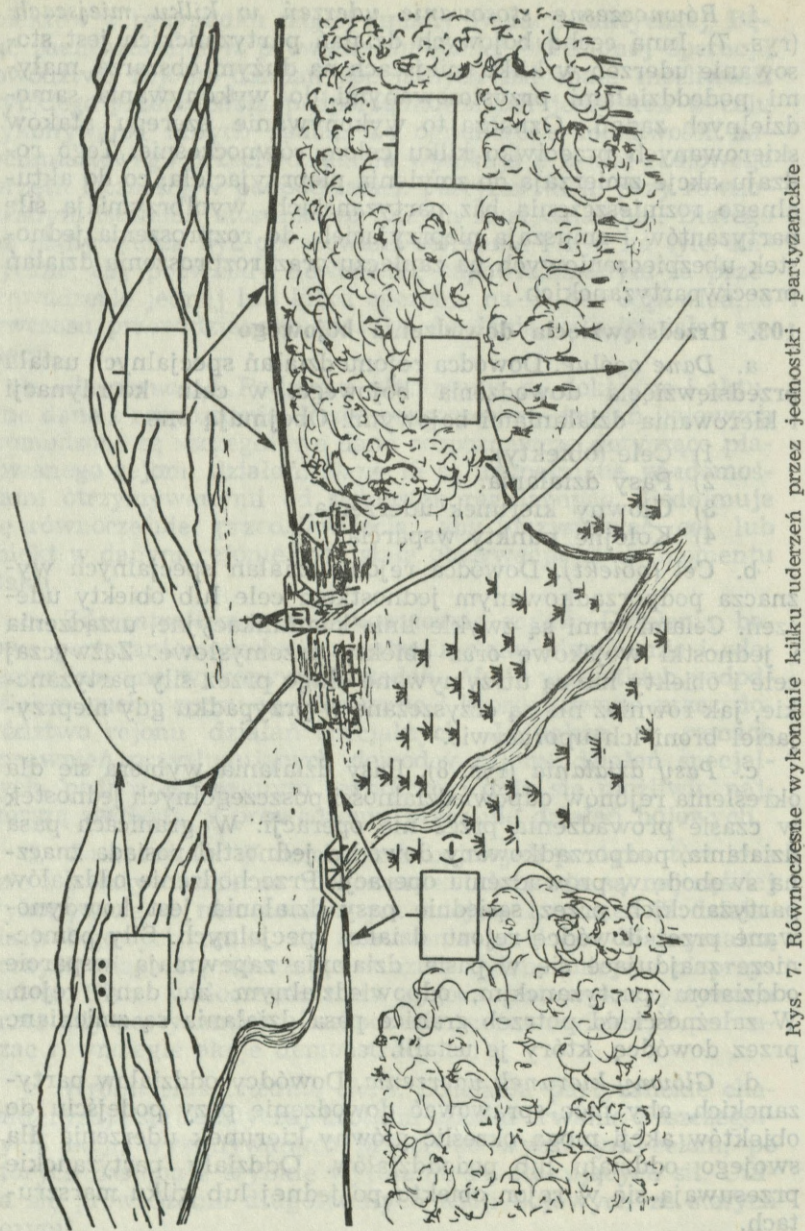
a. *Dane ogólne.* Dowódca rejonu działań specjalnych ustala przedsięwzięcia dowodzenia bojowego, w celu koordynacji i kierowania działaniami bojowymi. Obejmują one:

- 1) Cele (obiekty).
- 2) Pasy działania.
- 3) Główny kierunek uderzenia.
- 4) Kolejne punkty wsparcia.

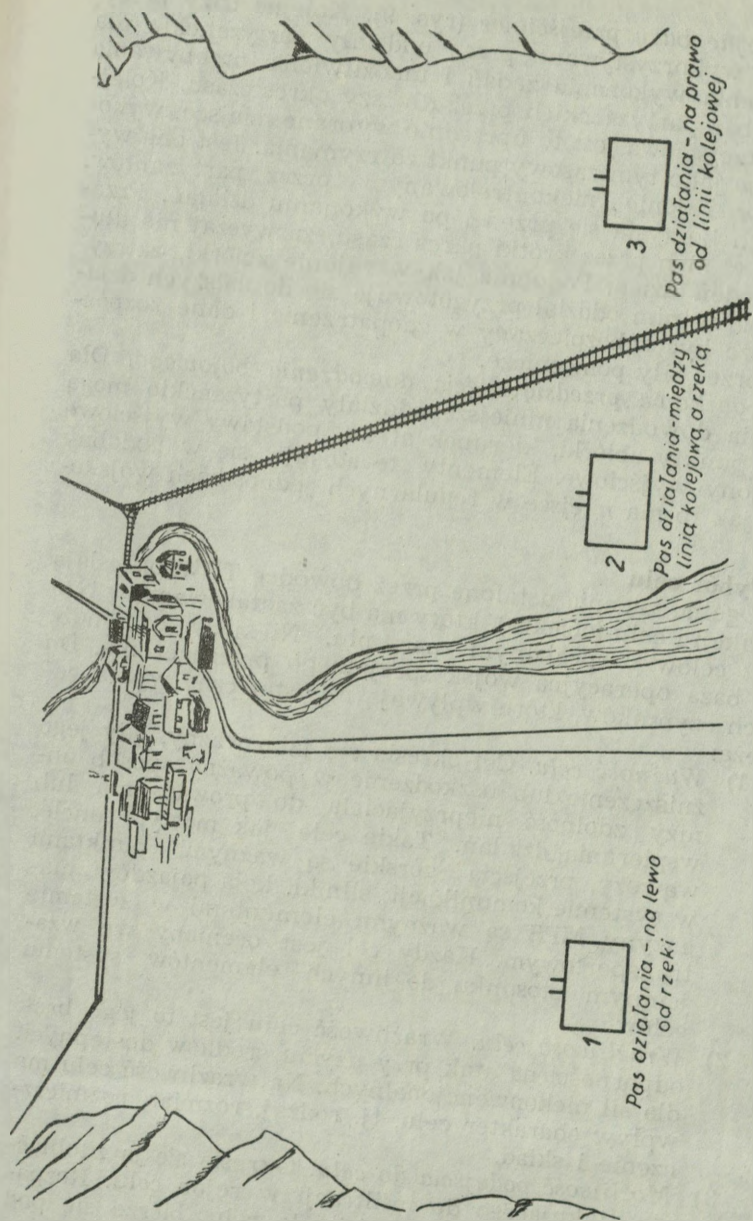
b. *Cel (obiekt).* Dowódca rejonu działań specjalnych wyznacza podporządkowanym jednostkom cele lub obiekty uderzeń. Celami tymi są zwykle linie komunikacyjne, urządzenia i jednostki wojskowe oraz obiekty przemysłowe. Zazwyczaj cele i obiekty nie są utrzymywane długo przez siły partyzanckie, jak również nie są oczyszczane w przypadku gdy nieprzyjaciel broni ich uporczywie.

c. *Pasy działania* (rys. 8). Pasy działania wybiera się dla określenia rejonów odpowiedzialności poszczególnych jednostek w czasie prowadzenia przez nie operacji. W granicach pasa działania, podporządkowany dowódca jednostki posiada znaczną swobodę w prowadzeniu operacji. Przechodzenie oddziałów partyzanckich przez sąsiednie pasy działania jest koordynowane przez dowódcę rejonu działań specjalnych. Siły pomocnicze znajdujące się w pasie działania zapewniają wsparcie oddziałom partyzanckim, odpowiedzialnym za dany rejon. W zależności od potrzeb granice pasa działania są zmieniane przez dowódcę, który je ustalił.

d. *Główny kierunek uderzenia.* Dowódcy oddziałów partyzanckich, aby móc sprawować dowodzenie przy podejściu do obiektów akcji mogą określić główny kierunek uderzenia dla swojego oddziału lub pododdziałów. Oddziały partyzanckie przesuwały się w rejon obiektu po jednej lub kilku marszruchach.

Rys. 7. Równoczesne wykonanie kilku uderzeń przez jednostki partyzanckie

Rys. 8. Przedsięwzięcia dowodzenia bojowego — pasy działania

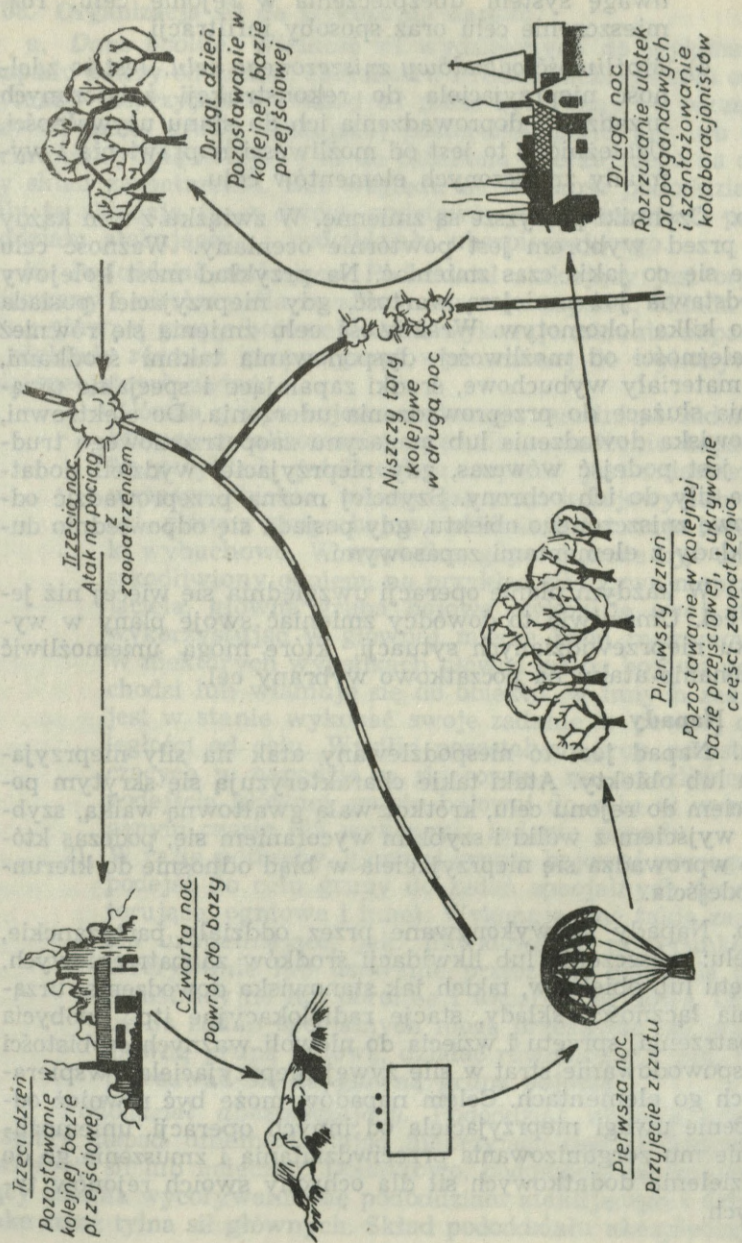
e. *Kolejne bazy przejściowe* (rys. 9). Kolejne bazy przejściowe są wykorzystywane przez oddziały partyzanckie dla zabezpieczenia wykonania zadań i umożliwienia przebywania z dala od baz partyzanckich przez dłuższy okres czasu. Kolejna baza przejściowa jest to uprzednio wybrane miejsce, wykorzystywane jako tymczasowy punkt zatrzymania. Jest ona wybierana w rejonie niekontrolowanym przez partyzantów. Z baz tych korzysta się przed i po wykonaniu działań. Przebywa się w nich przez krótki okres czasu, zazwyczaj nie dłużej jak jeden dzień. Podobnie jak w rejonie zbiórki, zatrzymujący się w nim oddział przygotowuje się do dalszych działań i może być zabezpieczany w zaopatrzenie i dane rozpoznawcze przez siły pomocnicze.

f. *Dodatkowe przedsięwzięcia dowodzenia bojowego*. Dla ułatwienia dowodzenia mniejsze oddziały partyzanckie mogą ustalać: punkty zbiórki, kierunek ataku, podstawy wyjściowe oraz rejony wyjściowe. Elementy te stosuje się w podobny sposób, jak to ma miejsce w regularnych jednostkach wojskowych.

104. Wybór celu

a. Ogólne zadania ustalone przez dowódcę TDW określają rodzaj akcji i celu (obiektu), który ma być zaatakowany, w tym również celów o specjalnym znaczeniu. Niekiedy cel może ustalić baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia. Do ważnych czynników, które wpływają na ostateczny wybór celu należą:

- 1) *Ważność celu*. Cel określa się jako ważny, gdy jego zniszczenie lub uszkodzenie w poważny sposób obniży zdolność nieprzyjaciela do prowadzenia lub wspierania działań. Takie cele jak mosty, tunele, wąwozy, przejścia górskie są ważnymi punktami w systemie komunikacji; silniki, koła pojazdów, magazyny MPS są ważnymi elementami w systemie transportowym. Każdy cel jest oceniony we wzajemnym stosunku do innych elementów systemu celów.
- 2) *Wrażliwość celu*. Wrażliwość celu jest to jego brak odporności na atak przy użyciu środków dostępnych dla sił niekonwencjonalnych. Na wrażliwość celu ma wpływ charakter celu, tj. rodzaj, rozmiar, rozmieszczenie i skład.
- 3) *Możliwość podejścia do celu*. Określa się ją zdolnością atakującego do infiltracji w rejon celu. Rozpatrując możliwość podejścia do celu, bierze się pod

Rys. 9. Przedsięwzięcia dowodzenia bojowego — kolejne bazy przejęciowe

uwagę system ubezpieczenia w rejonie celu, rozmieszczenie celu oraz sposoby infiltracji.

- 4) *Możliwość odbudowy zniszczonego celu.* Jest to zdolność nieprzyjaciela do rekonstrukcji zniszczonych urządzeń i doprowadzenia ich do stanu używalności. Uzależnione to jest od możliwości naprawienia i wymiany zniszczonych elementów celu.

b. Czynniki powyższe są zmienne. W związku z tym każdy cel przed wyborem jest powtórnie oceniany. Ważność celu może się co jakiś czas zmieniać. Na przykład most kolejowy przedstawia już mniejszą wartość, gdy nieprzyjaciel posiada tylko kilka lokomotyw. Wrażliwość celu zmienia się również w zależności od możliwości dysponowania takimi środkami, jak materiały wybuchowe, środki zapalające i specjalne urządzenia służące do przeprowadzenia uderzenia. Do elektrowni, stanowiska dowodzenia lub magazynu zaopatrzeniowego trudniej jest podejść wówczas, gdy nieprzyjaciel wydzieli dodatkowe siły do ich ochrony. Szybciej można przeprowadzić odbudowę zniszczonego obiektu, gdy posiada się odpowiednio duże składy z elementami zapasowymi.

c. W każdym planie operacji uwzględnia się więcej niż jeden cel. Umożliwia to dowódcy zmieniać swoje plany w wypadku nieprzewidzianych sytuacji, które mogą uniemożliwić wykonanie ataku na początkowo wybrany cel.

105. Napady

a. Napad jest to niespodziewany atak na siły nieprzyjaciela lub obiekty. Ataki takie charakteryzują się skrytym podejściem do rejonu celu, krótkotrwałą gwałtowną walką, szybkim wyjściem z walki i szybkim wycofaniem się, podczas którego wprowadza się nieprzyjaciela w błąd odnośnie do kierunku odejścia.

b. Napady są wykonywane przez oddziały partyzanckie, w celu: zniszczenia lub likwidacji środków zaopatrzeniowych, sprzętu lub obiektów, takich jak stanowiska dowodzenia, urządzenia łączności, składy, stacje radiolokacyjne itp.; zdobycia zaopatrzenia, sprzętu i wzięcia do niewoli ważnych osobistości lub spowodowanie strat w sile żywej nieprzyjaciela i wspierających go elementach. Celem napadów może być również odwrócenie uwagi nieprzyjaciela od innych operacji, uniemożliwienie mu zorganizowania przeciwdziałania i zmuszenie go do wydzielenia dodatkowych sił dla ochrony swoich rejonów tyłowych.

106. Organizacja sił do wykonania napadu

a. *Dane ogólne.* Wielkość sił wydzielonych do wykonania napadu zależy od zadań, charakteru i rozmieszczenia celu oraz sytuacji nieprzyjaciela. Skład sił może być różny — począwszy od małej grupy atakującej posterunek policyjny lub nieochranianą linię kolejową aż do batalionu uderzającego na duży skład zaopatrzenia. Bez względu na wielkość pododdziału, siły te składają się z dwóch podstawowych elementów: pododdziału atakującego i pododdziału ubezpieczającego.

b. *Pododdział atakujący.* Pododdział atakujący jest organizowany i szkolony dla zrealizowania celu napadu. Składa się on z głównej grupy bojowej, która wykonuje zadania napadu, a niekiedy również grupy (grup) wyznaczonej do wykonywania specjalnych zadań.

1) Główna grupa bojowa wykonuje zasadnicze zadanie, którego zrealizowanie zapewnia powodzenie napadu. Na przykład, jeżeli celem napadu jest zniszczenie ważnego obiektu, takiego jak most kolejowy lub tunel, główna grupa bojowa zakłada i detonuje ładunki wybuchowe. W wypadku, gdy cel może być unieszkodliwiony ogniem, na przykład siła żywa nieprzyjaciela, główna grupa bojowa wykonuje swój atak wykorzystując w głównej mierze broń maszynową. W niektórych wypadkach główna grupa bojowa podchodzi lub włamuje się do obiektu, w innych zaś — jest w stanie wykonać swoje zadanie w pewnej odległości od celu. Wysiłki pozostałych grup uczestniczących w napadzie są skierowane na umożliwienie podejścia głównej grupie bojowej do celu w wymaganym czasie dla wykonania zadania napadu.

2) W razie potrzeby, głównej grupie bojowej pomagają podejść do celu grupy do zadań specjalnych (grupy torujące, ogniowe i inne). Wykonują one takie zadania uzupełniające, jak: likwidowanie posterunków, przerywanie lub usuwanie przeszkód, działania demonstracyjne lub obronne i wsparcie ogniowe. Grupy do zadań specjalnych mogą przesuwać się przed główną grupą bojową, działać równoległe z nią, lub przesuwać się za główną grupą bojową.

c. *Pododdział ubezpieczający.* Pododdział ubezpieczający wspiera napad uniemożliwiając nieprzyjacielowi podciąganie świeżych sił lub ucieczkę. Dodatkowo, pododdział ubezpieczający osłania wycofywanie się pododdziału atakującego i działa jako straż tylna sił głównych. Skład pododdziału ubezpieczają-

cego zależy od możliwości interweniowania nieprzyjaciela w czasie przeprowadzania napadu.

107. Przygotowanie

a. Planowanie

- 1) Planowanie rozpoczyna się od wyboru celu. Oprócz czynników uwzględnionych przy wyborze celu, poruszonych w punkcie 104, poważny wpływ ma również charakter terenu i gotowość bojowa sił partyzanckich.
- 2) Dodatkowo dowódca sił niekonwencjonalnych musi uwzględniać czynniki, które mogą ujemnie oddziaływać na jego jednostki i ludność cywilną. Celem partyzantów jest osłabić potencjał wojskowy nieprzyjaciela, jednakże niewłaściwie wybrany moment operacji może spowodować przeciwną reakcję, której nie będą mogli oni się przeciwstawić. Pomyślnie wykonane operacje wzmacniają prestiż partyzantów wśród ludności cywilnej i zachęcają ją do udzielania wsparcia. Jednakże, partyzanci muszą postępować ostrożnie, aby nie narazić niepotrzebnie ludności cywilnej na akty represji ze strony nieprzyjaciela. Powodzenie akcji podnosi również morale jednostek partyzanckich i umacnia autorytet ich dowódców. Z drugiej strony, niepomyślny atak często może mieć zgubny wpływ na morale partyzantów.
- 3) Jakkolwiek plany przed wykonaniem napadu są przygotowywane drobiazgowo, muszą one być przede wszystkim proste i nie uzależnione od zbyt wielu czynników. Aby zwiększyć szanse powodzenia kluczowych operacji, plany przygotowuje się w dwóch wariantach. Działalność partyzantów w określonym rejonie jest tak planowana, aby nie zdradzić przygotowywanego ataku na dany obiekt. Może to być realizowane przez ograniczenie, kontynuowanie lub zwiększenie dotychczasowej aktywności działań. Przy planowaniu operacji rozpatruje się dokładnie takie czynniki jak czas i przestrzeń. Wystarczającą ilość czasu przeznaczają się na ześrodkowanie i ruch, szczególnie w nocy; potrzeby sytuacji określają czy ruch i atak mają być wykonane w ciągu dnia, czy też w nocy. Ciemności sprzyjają zaskoczeniu i są zwykle najlepszą porą prowadzenia działań, zwłaszcza gdy operacja jest prosta, zaś charakter obiektu i jego rozmieszczenie są dobrze znane. Przepro-

wadzenie operacji wczesnym świtem lub o zmierzchu jest celowe wówczas, gdy brak wyczerpujących danych o obiekcie lub inne czynniki narzucają potrzebę bezpośredniego dowodzenia działaniami. Wycofywanie się o zmierzchu lub w nocy utrudnia nieprzyjacielowi prowadzenie bezpośredniego pościgu.

b. *Rozpoznanie*. Dowódca musi posiadać maksimum dostępnych danych rozpoznawczych, dotyczących: celu, sił nieprzyjaciela zdolnych do przeciwdziałania, ludności cywilnej w sąsiedztwie celu oraz terenu na drodze podejścia do rejonu celu i odejścia. Napad poprzedza bardzo intensywne rozpoznanie partyzanckie. Pododdziały rozpoznawcze prowadzą rozpoznanie dróg doprowadzających do celu i w sprzyjających warunkach samego celu. Korzysta się także ze źródeł lokalnych sił pomocniczych, które w razie potrzeby mogą dostarczać powodników. Dozorowanie celu trwa przez cały czas, aż do momentu ataku. W czasie rozpoznania zachowuje się szczególne środki ostrożności, aby nie zdradzić przygotowywanej operacji działaniem partyzanckich pododdziałów rozpoznawczych lub sił pomocniczych.

c. *Praktyczne przeszkolenie sił przewidzianych do działania*. Pododdziały przewidziane do udziału w przyszłej akcji przechodzą odpowiednie przeszkolenie. Praktyczne przeszkolenie jest prowadzone w warunkach jak najbardziej zbliżonych do realnych. Gdy tylko jest to możliwe wybiera się teren podobny do tego, jaki znajduje się w rejonie celu. W przygotowaniu oddziałów partyzanckich pomocne są stoły plastyczne, mapy konturowe, fotografie i makiety celu. W czasie przygotowania rozpatruje się kilka wariantów działań, w zależności od istniejących sytuacji. Końcowy etap praktycznego szkolenia prowadzi się w warunkach zbliżonych do istniejących w rejonie celu.

d. *Końcowa kontrola*. Przed wymarszem na akcję dowódca oddziału przeprowadza końcową kontrolę stanu osobowego i sprzętu. W sprzyjających warunkach sprawdza się broń prowadząc ostre strzelania, zamienia się niesprawny sprzęt oraz przeprowadza kontrolne badania stanu osobowego. W czasie kontroli, w ramach profilaktyki kontrwywiadowczej, sprawdza się również osobiste wyposażenie każdego z partyzantów w celu upewnienia się czy nie posiadają oni przy sobie jakichkolwiek obciążających dokumentów. Kontrola taka upewnia dowódcę oddziału, że jego jednostka jest należycie wyposażona i w odpowiednim stopniu przygotowana do prowadzenia działań bojowych.

108. Przemarsz (rys. 10)

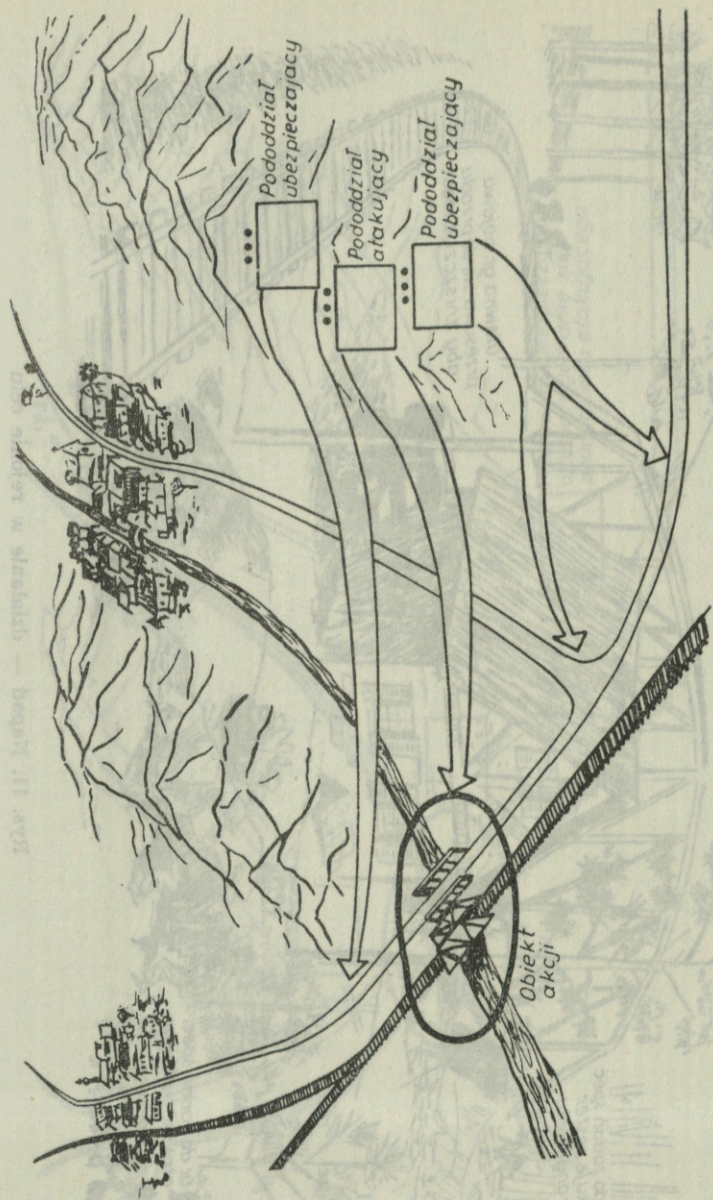
Przemarsz w rejon celu planuje się i przeprowadza tak, aby pododdziały mogły w sposób skryty podejść do obiektu akcji. Przemarsz może się odbywać po jednej lub kilku marszrutach. W zależności od ilości marszrut wybiera się na drodze przemarszu lub w jej pobliżu jedną lub kilka kolejnych baz przejściowych. W czasie przemarszu unika się stanowczo nawiązywania kontaktu z nieprzyjacielem. Po osiągnięciu kolejnej bazy dokonuje ostatecznego uzgodnienia współdziałania, przed przejściem na podstawę wyjściową do napadu.

109. Działania w rejonie akcji (rys. 11)

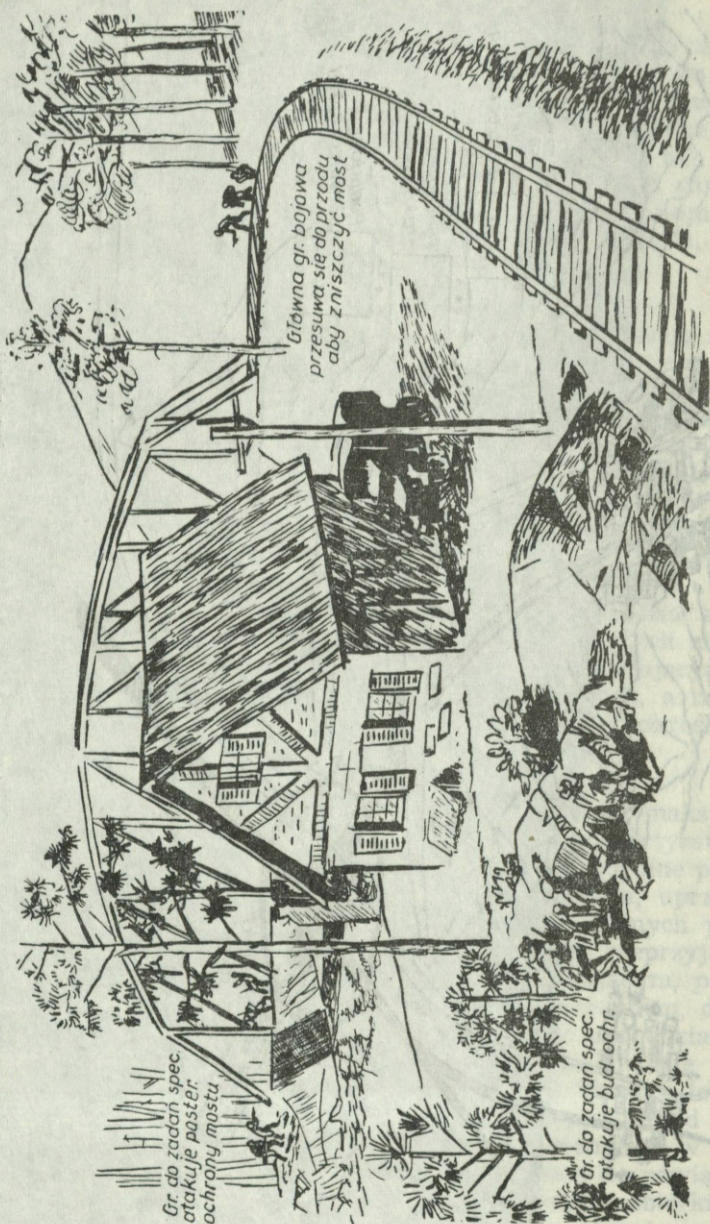
Grupy do zadań specjalnych (torujące) przesuwają się na swoje pozycje i likwidują posterunki, robią przejście w przeszkodach lub usuwają je, względnie wykonują inne wyznaczone im zadania. Główna grupa bojowa (pododdziału atakującego) szybko przesuwa się w rejon celu za grupą do zadań specjalnych (torującą). Po wykonaniu zadania, główna grupa bojowa wycofuje się pod osłoną wydzielonych grup wsparcia ogniowego oraz części sił ubezpieczających, lub tylko tych ostatnich. W wypadku niepowodzenia ataku, aby uniknąć niepotrzebnych strat, przerywa się akcję bojową. Grupy do zadań specjalnych wycofują się zgodnie z planem. Pododdział atakujący może się zbierać w jednym lub kilku punktach zbiórki. Pododdziały ubezpieczające w celu osłony wycofujących się pododdziałów atakujących pozostają na pozycjach, a następnie wycofują się same na sygnał lub zgodnie z określonym czasem.

110. Wycofanie się (rys. 12)

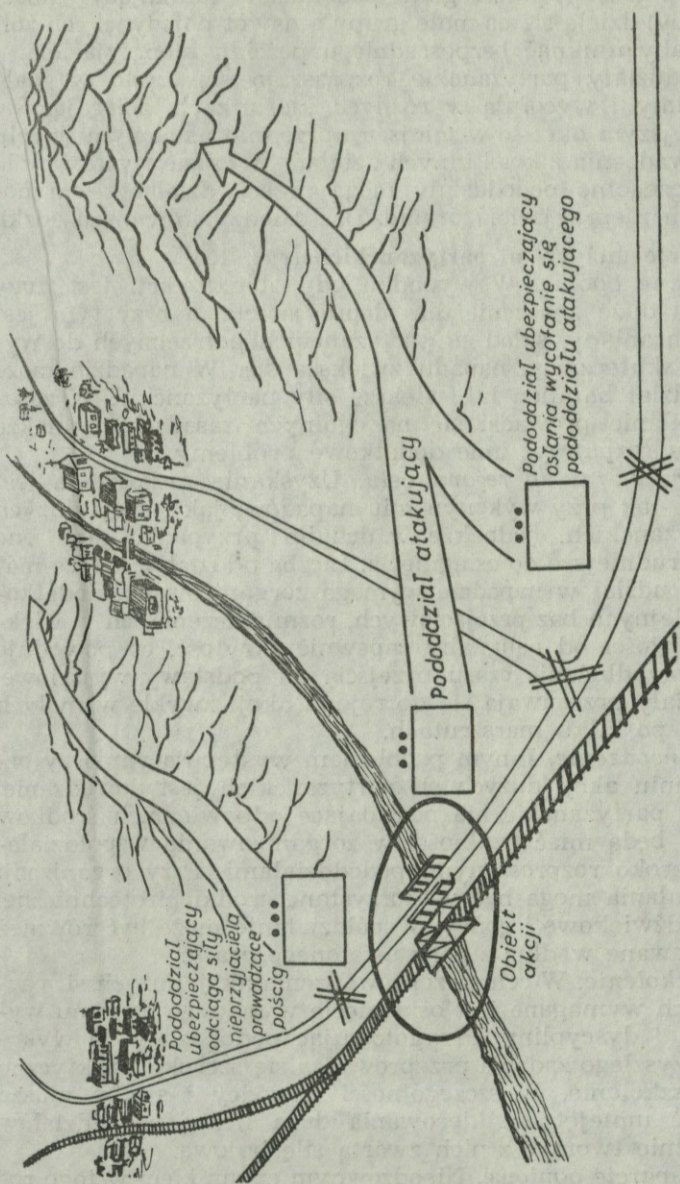
a. Wycofywanie odbywa się w ten sposób, aby maksymalnie zmylić nieprzyjaciela i umożliwić siłom partyzanckim w przyszłości dalsze wykonywanie zadań. Poszczególne pododdziały wycofują się w uporządkowanych sztykach, uprzednio ustalonymi marszrutami, zbierając się w określonych punktach zbiórki. W wypadku zorganizowania przez nieprzyjaciela bezpośredniego pościgu za pododdziałem atakującym, pododdział ubezpieczający wspomaga go ogniem i ruchem, dezorganizuje pościg nieprzyjaciela i opóźnia go. Te pododdziały, za którymi zorganizowany jest pościg nieprzyjaciela nie mogą odchodzić w kierunku początkowego punktu zbiórki, lecz — zgodnie z własną decyzją — odciągają nieprzyjaciela od pozostałych sił i akcjami mylącymi dążą do zgubienia go w trudnym terenie. W zależności od sytuacji dążą one do nawiązania kontaktu z siłami głównymi na innym punkcie zbiórki, lub jako samodzielna grupa kontynuują odejście do rejonu bazy.

Rys. 10. Napad — przemarsz w rejon akcji

Rys. 11. Napad — działanie w rejonie celu

Rys. 12. Napad — wycofanie z rejonu akcji

W razie potrzeby, poszczególne pododdziały (atakujący i ubezpieczający) dzielą się na małe grupy a nawet pojedynczych żołnierzy, aby uniknąć bezpośredniego pościgu nieprzyjaciela.

b. Oddziały partyzanckie rozpraszają się często w małe pododdziały i wycofują w różnych kierunkach, zbierając się w późniejszym okresie w miejscu uprzednio ustalonym w celu przeprowadzenia z kolei innych działań. W czasie wycofywania się poszczególne pododdziały mogą przeciwdziałać siłom pościgowym nieprzyjaciela organizując między innymi zasadzki.

111. Akcje dużych sił partyzanckich (rys. 13)

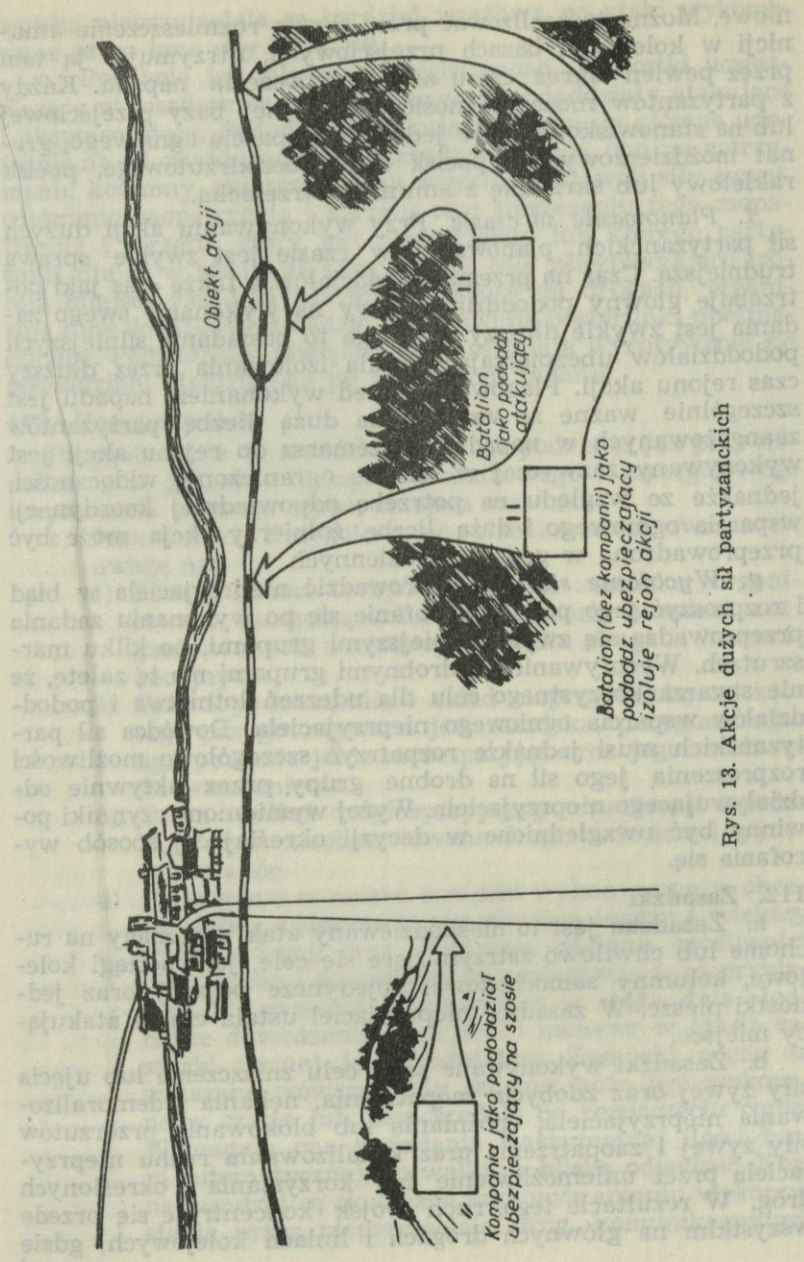
a. *Dane ogólne.* W wypadku gdy obiekt akcji jest duży i posiada duże znaczenie dla nieprzyjaciela, a przy tym jest silnie ochraniaany, skład sił partyzanckich potrzebnych do wykonania skutecznego napadu zwiększa się. W napadzie może wziąć udział batalion lub większe siły partyzanckie. W zasadzie działanie prowadzi się na ogólnych zasadach, jednakże należy tu rozpatrzyć inne dodatkowe problemy.

b. *Przemarsz do rejonu celu.* Uzyskanie zaskoczenia jest pożądane tak przy wykonywaniu napadów, jak i akcji dużych sił partyzanckich, jednakże w drugim przypadku jest ono zwykle trudniejsze do osiągnięcia. Liczba oddziałów, które mają wziąć udział w napadzie wymaga zorganizowania dodatkowych kolejnych baz przejściowych, rozmieszczenia ich w większej odległości od celu, aby zapewnić skrytość, co powoduje z kolei przedłużenie czasu przejścia na podstawy wyjściowe. Pododdziały przesuwiają się do rejonu akcji zwykle w małych grupach, po kilku marszrutach.

c. *Dowodzenie.* Innym problemem występującym przy organizowaniu akcji dużych sił partyzanckich jest dowodzenie. Oddziały partyzanckie nie posiadające odpowiednich środków łączności będą mieć trudności w zorganizowaniu współdziałania z szeroko rozproszonymi pododdziałami. Przy organizacji współdziałania mogą być wykorzystane środki pirotechniczne, sygnały dźwiękowe i gońcy. Współdziałanie może być również zorganizowane według z góry ustalonego czasu.

d. *Szkolenie.* W celu przeprowadzenia akcji dużych sił partyzanckich wymagane jest osiągnięcie wysokiego poziomu wyszkolenia i dyscypliny. Przygotowując pododdziały do wykonania przyszłego zadania przeprowadza się szerokie praktyczne ich przeszkolenie. W szczególności dowódcy i sztaby muszą opanować umiejętność kierowania dużą liczbą pododdziałów i umiejętnie tworzyć z nich zwartą siłę bojową.

e. *Wsparcie ogniowe.* Nieodzownym czynnikiem w tego rodzaju działaniach staje się zazwyczaj dodatkowe wsparcie og-

Rys. 13. Akcje dużych sił partyzanckich

niowe. Można to realizować przez skryte rozmieszczenie amunicji w kolejnych bazach przejściowych, utrzymując ją tam przez pewien okres czasu aż do rozpoczęcia napadu. Każdy z partyzantów może przenosić do kolejnej bazy przejściowej lub na stanowisko ogniowe jednostki wsparcia ogniowego, granat moździerzowy lub pocisk działa bezodrzutowego, pocisk raketowy lub skrzynkę z amunicją strzelecką.

f. *Planowanie w czasie.* Przy wykonywaniu akcji dużych sił partyzanckich planowanie w czasie jest zwykle sprawą trudniejszą. Czas na przemarsz oddziałów a także czas jaki potrzebuje główny pododdział bojowy na wykonanie swego zadania jest zwykle dłuższy. Wymaga to posiadania silniejszych pododdziałów ubezpieczających dla izolowania przez dłuższy czas rejonu akcji. Planowanie przed wykonaniem napadu jest szczególnie ważne ze względu na dużą liczbę partyzantów zaangażowanych w napadzie. Przemarsz do rejonu akcji jest wykonywany zazwyczaj w okresie ograniczonej widoczności, jednakże ze względu na potrzebę odpowiedniej koordynacji wsparcia ogniowego i dużą liczbę żołnierzy akcja może być przeprowadzona w godzinach dziennych.

g. *Wycofanie się.* Aby wprowadzić nieprzyjaciela w błąd i rozproszyć jego pościg, wycofanie się po wykonaniu zadania przeprowadza się zwykle mniejszymi grupami, po kilku marszrutach. Wycofywanie się drobnymi grupami ma tę zaletę, że nie stwarza korzystnego celu dla uderzeń lotnictwa i pododdziałów wsparcia ogniowego nieprzyjaciela. Dowódca sił partyzanckich musi jednakże rozpatrzyć szczegółowo możliwości rozproszenia jego sił na drobne grupy przez aktywnie oddziałyującego nieprzyjaciela. Wyżej wymienione czynniki powinny być uwzględnione w decyzji określającej sposób wycofania się.

112. Zasadzki

a. Zasadzka jest to niespodziewany atak wykonany na ruchome lub chwilowo zatrzymujące się cele, jak: pociągi kolejowe, kolumny samochodowe, pojedyncze pojazdy oraz jednostki piesze. W zasadzce nieprzyjaciel ustala czas a atakujący miejsce.

b. Zasadzki wykonywane są w celu zniszczenia lub ujęcia siły żywej oraz zdobycia zaopatrzenia, nękania i demoralizowania nieprzyjaciela, opóźniania lub blokowania przerzutów siły żywej i zaopatrzenia oraz kanalizowania ruchu nieprzyjaciela przez uniemożliwienie mu korzystania z określonych dróg. W rezultacie tego, ruch wojsk koncentruje się przede wszystkim na głównych drogach i liniach kolejowych, gdzie

wojska nieprzyjaciela są bardziej wrażliwe na ataki wykonywane przez inne siły na TDW.

c. Podobnie jak siły wykonujące napad, jednostki uczestniczące w zasadzce są zorganizowane w pododdziały atakujące i ubezpieczające. Pododdział atakujący wykonuje główne uderzenie na cel znajdujący się w zasadzce. Polega ono na zatrzymaniu kolumny, zniszczeniu lub wzięciu do niewoli siły żywej, odebraniu zaopatrzenia i sprzętu oraz zniszczeniu tego zaopatrzenia i sprzętu, który jest niepotrzebny lub którego partyzanci nie są w stanie ze sobą zabrać. Siły ubezpieczające izolują miejsca zasadzki ustawiając zapory na drogach, organizują inne dodatkowe zasadzki i wystawiają posterunki ubezpieczające. Pododdziały ubezpieczające osłaniają wycofywanie się pododdziału atakującego po wykonaniu zadania.

113. Przygotowanie

Przygotowanie do zasadzki przebiega podobnie jak przy napadzie z tą jednak różnicą, że dodatkowego i szczegółowego rozpatrzenia wymaga wybór miejsca zasadzki.

a. *Planowanie.* Przygotowując plan zasadzki zwraca się uwagę na:

- 1) Zadanie; może to być pojedyncza zasadzka zorganizowana na jedną kolumnę, lub seria zasadzek zorganizowanych na jednej lub kilku drogach komunikacyjnych.
- 2) Prawdopodobną siłę i skład nieprzyjaciela, na którego przygotowywana jest zasadzka, przypuszczalne ugrupowanie jakie może przyjąć oraz jego możliwości wzmocnienia.
- 3) Teren wzdłuż drogi sprzyjający organizacji zasadzki, w tym nieobserwowane drogi podejścia i wycofywania się.
- 4) Planowanie w czasie; zasadzki wykonywane w okresie słabej widoczności umożliwiają lepszy i większy wybór pozycji oraz stwarzają większe możliwości zaskoczenia i powodowania zamieszania u nieprzyjaciela niż zasadzki wykonywane w ciągu dnia. Jednakże dowodzenie, podejście i manewr w czasie zasadzki nocnej jest trudniejsze. Zasadzki nocne są wskazane wówczas, gdy zadanie może być wykonane w czasie lub bezpośrednio po rozpoczęciu ognia. Wymagają one posiadania maksymalnej ilości broni automatycznej, do walki na bliską odległość. Nocne zasadzki są skuteczne przy wzbranianiu wykorzystania przez nieprzyjaciela dróg komunikacyjnych

w nocy, podczas gdy własne lotnictwo wykonuje uderzenia na te same drogi w dzień. Zasadzki przeprowadzane w ciągu dnia ułatwiają dowodzenie i umożliwiają prowadzenie akcji ofensywnej przez dłuższy okres czasu. Dienne zasadzki umożliwiają również prowadzenie bardziej skutecznego ognia z takiej broni, jak wyrzutnie raketowe i działa bezodrzutowe.

b. *Rozpoznanie*. Ponieważ partyzanci często nie są w stanie ustalić zawczasu dokładnego składu sił i czasu przemarszu konwoju, ich wysiłek w dziedzinie rozpoznania winien być skierowany na określenie ugrupowania przyjmowanego przez nieprzyjaciela przy wykonywaniu przemarszów. Wykorzystując te informacje dowódcy partyzantów są w stanie przyjąć decyzję, którą z części kolumny należy zaatakować w zasadzce. Zasady prowadzenia rozpoznania w czasie napadu opisane w punkcie 107 znajdują również zastosowanie w zasadzce.

114. Wykonanie zasadzki

c. *Wybór miejsca*. Przy wyborze miejsca zasadzki podstawowe znaczenie ma dogodny teren, chociaż braki w sile ognia partyzanckiego i przerwy w dostawach zaopatrzenia w czasie akcji mogą również wpływać na wybór miejsca zasadzki. Miejsce zasadzki winno zapewnić dogodne rozmieszczenie stanowisk ogniowych i dobre pole ostrzału. W miarę możliwości ogień należy prowadzić przez zasłonę listowia. Teren w rejonie zasadzki winien umożliwić zepchnięcie nieprzyjaciela w strefę śmierci. Cała strefa śmierci jest pokryta ogniem, aby nie pozostawić pól minowych, które umożliwiałyby nieprzyjacielowi zorganizowanie oporu. Siły partyzanckie powinny wykorzystywać naturalne przeszkody, takie jak wąwozy, mokradła, urwiska, które ograniczać będą nieprzyjacielowi manewr przeciwko siłom w zasadzce. Gdy brak jest naturalnych przeszkód, stosuje się minowanie i niszczenie w celu kanalizowania ruchu nieprzyjaciela. Pododdziały ubezpieczające rozmieszcza się na drogach i ścieżkach prowadzących do miejsca zasadzki. Ostrzegają one pododdziały w zasadzce o zbliżaniu się nieprzyjaciela. Pododdziały ubezpieczające pomagają również w osłonie wycofującego się pododdziału atakującego z miejsca zasadzki. Niewielka odległość pododdziałów ubezpieczających od pododdziałów atakujących jest uwarunkowana charakterem terenu. W wielu wypadkach może zająć potrzeba zorganizowania dodatkowych zasadzek oraz przeszkód drogowych, aby powstrzymać i opóźnić siły nieprzyjaciela zdążające z odsieczą.

114. Wykonanie zasadzki

a. *Przemarsz.* Siły partyzanckie przesuwały się do miejsca zasadzki po uprzednio wybranej jednej lub kilku marszrutach. Wzdłuż marszruty prowadzącej do miejsca zasadzki należy wybrać zwykle jeden lub kilka kolejnych baz przejściowych. Pododdziały rozpoznawcze uzupełniają ostatnie dane z rozpoznania, zaś w miejscu kolejnej bazy przejściowej następuje ostateczne uzgodnienie współdziałania.

b. *Działanie w rejonie zasadzki*

1) Siły partyzanckie poszczególnymi pododdziałami przechodzą z rejonu wyjściowego w rejon zasadzki i zajmują swoje pozycje. Po wykryciu zbliżającej się kolumny nieprzyjaciela i rozpoznaniu jej dowódca pododdziału podejmuje decyzję na wykonanie zasadzki. Sposób wykonania zasadzki zależy od wielkości kolumny, ochrony i sił ubezpieczających oraz wartości celu odpowiednio do postawionego zadania. Z zasady awangardę (ubezpieczenie czołowe kolumny) przepuszcza się poza rejon zasadzki. Gdy czoło sił głównych kolumny osiągnie uprzednio określony punkt, zostaje zatrzymane ogniem, detonacją ładunków wybuchowych lub przy pomocy przeszkód. Na ten sygnał, cały pododdział atakujący otwiera ogień. Wyznaczone pododdziały do zadań specjalnych wiążą awangardę i ariergardę, aby uniemożliwić wzmocnienie sił głównych kolumny. Ogień prowadzony jest szybko i kierowany głównie na siłę żywą nieprzyjaciela znajdującą się na pojazdach, a szczególnie na obsługi broni maszynowej. Granaty przeciwpancerne, wyrzutnie rakietowe i działa bezodrzutowe wykorzystuje się do niszczenia pojazdów pancernych. Z broni maszynowej prowadzi się ogień zaporowy w poprzek dróg ucieczki nieprzyjaciela. Strefę śmierci ostrzeliwuje się moździerzami, granatnikami i obrzucą granatami ręcznymi. Jeżeli dowódca podejmie decyzję do ataku, wówczas jest on wykonywany na uprzednio określony sygnał pod przykryciem ognia. Po złamaniu oporu nieprzyjaciela, pododdziały specjalne zbliżają się do kolumny celem zabrania zaopatrzenia, sprzętu i amunicji. Gdy dowódca oceni, że zadanie zostało wykonane lub stwierdzi, że nieprzyjaciel podciąga świeże siły, decyduje się na zakończenie akcji i wycofanie się. Pierwszy wycofuje się pododdział atakujący a następnie pododdziały ubez-

pieczające. Pododdziały ubezpieczające osłaniają wycofujący się pododdział atakujący.

- 2) Jeżeli celem zasadzki jest nękanie i demoralizowanie nieprzyjaciela może być przyjęty inny sposób rozpoczęcia akcji. Awangardę wybiera się jako cel zasadzki i przeciwko niej jest skierowany ogień pododdziału atakującego. Powtarzające się ataki przeciwko awangardzie nieprzyjaciela odnoszą następujący skutek:

- a) Zmuszają nieprzyjaciela do utrzymywania nieproporcjonalnie dużych sił w awangardzie. Wpływa to na osłabienie innych elementów kolumny lub zmusza nieprzyjaciela do wydzielenia dodatkowych jednostek do zadań konwojowania.

- b) Mają ujemny psychologiczny wpływ na jednostki nieprzyjaciela. Stałe straty ponoszone przez awangardę powodują, że żołnierze niechętnie biorą udział w jej składzie.

- c. *Wycofanie się.* Wycofanie się z miejsca zasadzki jest osłaniane przez pododdziały ubezpieczające w podobny sposób jak to ma miejsce przy wycofaniu się po napadzie (pkt. 110).

115. Rodzaje zasadzek

- a. *Zasadzki na kolumny osłaniane przez broń pancerną.* Atak przeciwko kolumnom osłanianym przez pojazdy pancerne zależy od rodzaju i rozmieszczenia pojazdów pancernych w kolumnie oraz broni, jaką posiadają siły organizujące zasadzkę. Pojazdy pancerne niszczy się lub unieszkodliwia, jeżeli to jest możliwe, ogniem broni przeciwpancernej, minami przeciwpancernymi, granatami zapalającymi lub granatami ręcznymi wrzucanymi do otwartych luków. Dąży się do tego, aby zatrzymać pojazdy pancerne w takim miejscu, skąd nie będą one w stanie zapewnić wsparcia i osłony pozostałej części konwoju oraz będą blokować drogę innym pojazdom wspierającym.

- b. *Zasadzka na transporty kolejowe.* Pociągi w ruchu mogą być nęcane ogniem, jednakże najbardziej skuteczna zasadzka polega na wykolejeniu pociągu. Lokomotywy powinno się wykolejać na spadach terenu, ostrych zakrętach lub na wysokich mostach. Powoduje to wykolejenie się większej liczby wagonów i duże ofiary wśród pasażerów. Wskazaniem jest wykolejać pociąg w ten sposób, by jego szczątki pozostawały na torach celem zahamowania ruchu przez dłuższy okres czasu. Ogień kieruje się na wyjścia przewróconych wagonów, zaś wydzielone grupy uzbrojone w broń maszynową przesuwa się

szybko do przodu celem zaatakowania wagonów, które stoją nadal na torach. Inne grupy zabierają zaopatrzenie z wagonów towarowych, a następnie podpalają pociąg. Aby opóźnić przybycie posiłków przetrzucanych pociągami, usuwa się szyny z toru na pewnej odległości od miejsca zasadzki w obu kierunkach. Przy planowaniu zasadzki na transporty kolejowe należy pamiętać, że nieprzyjaciel może posiadać w składzie pociągu kolejowe wagony pancerne spełniające zadania osłony, i że ważne transporty może poprzedzać czołowa lokomotywa osłonowa lub drużyny kontrolne sprawdzające tory.

c. *Zasadzka na drogach wodnych.* Na środki pływające, takie jak barki, okręty i inne statki może być zorganizowana zasadzka podobnie jak na kolumnę samochodową. Siły biorące udział w zasadzce są w stanie zaminować drogę wodną i w ten sposób zatrzymać na niej ruch. Jeżeli trudno jest przeprowadzić minowanie w celu zatopienia lub uszkodzenia statku, można prowadzić ogień z dział bezodrzutowych. Ogień powinien być skierowany na pomieszczenia maszynowni, poniżej linii zanurzenia lub na mostek. Jeżeli statek unieruchomiony zostanie przy brzegu lub na płytkiej wodzie można wówczas zdobyć zaopatrzenie.

116. Minowanie i ogień strzelców wyborowych

a. Minowanie

- 1) Minowanie zapewnia dowódcy rejonu działań specjalnych możliwość zamknięcia dróg komunikacyjnych dla nieprzyjaciela i izolację kluczowych rejonów, przy małym zaangażowaniu siły ludzkiej. Minowanie daje ponadto wykonawcy możliwość oddalenia się od zaminowanego miejsca, zanim nieprzyjaciel spowoduje detonację. Wykorzystanie min jako środka wzbraniającego ma również skuteczny wpływ na obniżenie morale nieprzyjaciela.
- 2) Minowanie może być zastosowane w połączeniu z innymi działaniami, takimi jak napady, zasadzki i ogień strzelców wyborowych lub stanowić samodzielną akcję. W tym ostatnim przypadku miny są rozmieszczane wzdłuż dróg komunikacyjnych lub znanych dróg podejścia nieprzyjaciela w określonym rejonie w tym czasie, gdy nie ma dużego ruchu. Umożliwia to personelowi zakładającemu miny wykonać zadania bez specjalnych przeszkód a następnie oddalić się.
- 3) Zastosowanie min dla zabezpieczenia wycofania się sił biorących udział w napadzie lub zasadzce opóź-

nia pościg nieprzyjaciela. Zakładanie ich pod nawierzchnię dróg, podkłady torów kolejowych utrudnia i wzbrania normalny ruch. Miny mogą być również rozmieszczone wokół obiektów nieprzyjaciela. Będą one powodować straty wśród posterunków i patroli oraz ograniczać częstotliwość patrolowania na zewnątrz obiektów nieprzyjaciela.

b. *Ogień strzelców wyborowych.* Ogień strzelców wyborowych jest jednym ze sposobów akcji wzbraniającej. Charakteryzuje się on ekonomią wykorzystania stanu osobowego i ma demoralizujący wpływ na przeciwnika. Kilku wyszkolonych strzelców wyborowych może powodować straty w sile żywej nieprzyjaciela, wzbraniać i przeszkadzać mu w korzystaniu z określonych dróg oraz zmuszać do wydzielenia nieproporcjonalnie dużej liczby wojsk dla ich zlikwidowania. Strzelcy wyborowi mogą prowadzić ogień w celu osłony rejonów zaminiowanych, działać jako grupa ogniowa pododdziału atakującego tak przy organizacji napadu, jak i zasadzki, względnie działać samodzielnie. Strzelcy wyborowi osiągają najlepsze wyniki działając parami; występują przy tym, na przemian, w roli obserwatora i strzelca wyborowego.

3. Działania wzbraniające

117. Dane ogólne

a. Wzbranianie jest podstawową metodą wykonania zadań operacyjnych przez siły niekonwencjonalne. Wzbranianie ma na celu przeszkodzić lub uniemożliwić każdym dostępnym sposobem wykorzystywanie przez nieprzyjaciela określonego rejonu lub szlaku. Obejmuje ono szereg mniejszych akcji zaczepnych, takich jak rajdy, zasadzki, minowanie i ogień strzelców wyborowych. Najbardziej czułymi i korzystnymi celami dla prowadzenia działań wzbraniających są obiekty przemysłowe, urządzenia wojskowe i linie komunikacyjne.

b. Właściwie realizowany plan działań wzbraniających zakłada:

- 1) Skuteczne oddziaływanie na przerzut siły żywej, zaopatrzenia, sprzętu i surowców.
- 2) Niszczenie składów i obiektów produkcyjnych.
- 3) Niszczenie obiektów wojskowych. Dla uzyskania skuteczniejszych rezultatów, uderzenia wykonuje się przede wszystkim przeciwko najważniejszemu i zapasowym elementom każdego systemu celów.

c. W działaniach wzbraniających można osiągnąć dodatkowe korzyści, jeżeli prowadzi się je na dużym obszarze. Gdy siły niekonwencjonalne przeprowadzają ataki w różnych i szeroko rozrzuconych miejscach, wówczas:

- 1) Stwarza to nieprzyjacielowi trudność w dokładnym określeniu miejsc rozmieszczenia baz partyzanckich.
- 2) Wpływa na przecenianie sił i środków wsparcia sił partyzanckich przez nieprzyjaciela.
- 3) Może powodować demoralizację sił nieprzyjaciela i osłabia jego wolę walki.

d. Odpowiednimi celami, które mogą być atakowane w ramach działań wzbraniających są obiekty i środki materiałowe wykorzystywane dla potrzeb prowadzenia wojny. Do poważniejszych celów, wrażliwych na uderzenia sił niekonwencjonalnych należą:

- 1) Transport — linie kolejowe, drogi, linie wodne i powietrzne.
- 2) Łączność — telefoniczna, telegraficzna, radiowa, telewizja.
- 3) Przemysł — zakłady produkujące broń, samoloty, pojazdy, amunicję oraz stocznie okrętowe.
- 4) Źródła energii — elektrycznej, jądrowej, chemicznej.
- 5) Paliwo — benzyna, olej.
- 6) Obiekty wojskowe i siła żywa.

118. Planowanie

a. Dowódca sił niekonwencjonalnych planując działania wzbraniające bierze pod uwagę otrzymane zadanie. Zadanie winno określać rezultaty, jakie chce osiągnąć wyższy przełożony w rejonie działań partyzanckich i określać, które z celów winny być zaatakowane w pierwszej kolejności. Działania wzbraniające sił niekonwencjonalnych prowadzone w połączeniu z innymi rodzajami działań mają na celu poważnie zahamować lub uniemożliwić nieprzyjacielowi wsparcie jego sił bojowych.

b. Dowódca rejonu działań specjalnych wybiera cele i z podporządkowanych mu jednostek wyznacza pododdziały, które będą je atakować. Wybór celu uzależniony jest od zadania i kryteriów omówionych w punkcie 104. Zwykle działania są prowadzone na szeroką skalę i skierowane przeciwko możliwie dostępnej liczbie celów, z wykorzystaniem wszystkich dostępnych pododdziałów niekonwencjonalnych, które są w stanie wziąć udział w atakowaniu celów. Jednostki partyzanckie wykonują nieukrywane, otwarte uderzenia przeciwko oddziałom nieprzyjaciela, jego obiektom produkcyjnym oraz liniom

komunikacyjnym. Ścisłe skoordynowane z tymi atakami są akcje sabotażowe, napady i inne przedsięwzięcia inicjowane i kierowane przez podziemie i siły pomocnicze. Ataki są wykonywane w takim czasie, aby uzyskać maksymalne rezultaty w wyniku zaskoczenia i zamieszania. Często zbiegają się one z operacjami prowadzonymi przez inne siły TDW.

c. Reakcja nieprzyjaciela na prowadzone w szerokiej skali operacje sił niekonwencjonalnych jest zwykle gwałtowna, natychmiastowa i skierowana przeciwko ludności cywilnej. Nieuchronnie, straty wśród ludności cywilnej (siły pomocnicze i podziemie) mogą być wysokie. Stałe oddziaływanie dowództwa rejonu działań specjalnych może osłabić lub skierować przeciwdziałanie nieprzyjaciela na inne rejonu. Przy planowaniu operacji wzbraniających należy wszechstronnie rozpatrzyć skutki przeciwdziałania nieprzyjaciela przeciwko siłom niekonwencjonalnym.

119. System dróg kolejowych

a. *Dane ogólne.* Drogi kolejowe stanowią najbardziej opłacalne i łatwo dostępne cele, które mogą być atakowane przez partyzantów. Szczególnie odcinki torów kolejowych na otwartej przestrzeni, zwrotnice, zakłady remontowe oraz urządzenia zaopatrywania w węgiel i wodę stwarzają nieograniczone możliwości częstych ataków. Także podstacje, warsztaty i linie elektryczne są ważnymi i opłacalnymi celami. W zależności od rejonu geograficznego, zmieniają się również rodzaje celów linii kolejowych.

b. *Tory.* Tory kolejowe są łatwym obiektem ataku jednostek partyzanckich, ponieważ osłonięcie długich ich odcinków jest praktycznie rzeczą niemożliwą. Lekko uzbrojone i ruchliwe oddziały partyzanckie mogą spowodować duże zniszczenia torów. Ataki partyzantów na linie kolejowe oddziałują skutecznie na nieprzyjaciela, który w dużym stopniu uzależnia przerzuty wojskowe od transportu kolejowego.

- 1) Przy atakach na otwarte tory kolejowe zużywa się mniejszą ilość materiałów wybuchowych niż przy atakach przeprowadzanych na inne obiekty kolejowe. Pododdział partyzancki w sile 8—10 ludzi może zniszczyć w nocy znaczny odcinek torów kolejowych. Mała grupa partyzantów, prowadząca systematycznie działania, może na stałe uniemożliwić nieprzyjacielowi wykorzystywanie jednotorowej linii kolejowej.
- 2) Ataki na tory kolejowe powinny być wykonywane na znacznym obszarze. Przerwanie linii kolejowej w kilku miejscach należy przeprowadzić w tych rejo-

nach, gdzie można wykorzystać siły partyzanckie w składzie od drużyny lub większego pododdziału. Przerwanie torów przez pojedynczych żołnierzy lub bardzo małe pododdziały powinno być wykonane w rejonach, które są niedostępne dla dużych oddziałów partyzanckich. Równocześnie przerywa się linie telegraficzne i telefoniczne biegnące wzdłuż torów kolejowych.

- 3) Gdy ataki przeprowadza się na więcej niż jedną linię kolejową, wówczas są one szczególnie starannie planowane, aby jak najbardziej ekonomicznie wykorzystać siły partyzanckie i środki materiałowe oraz osiągnąć jak najlepsze rezultaty. Określenie głównych szlaków komunikacyjnych w systemie linii kolejowych i ich głównych połączeń jest szczególnie ważne w planowaniu i przygotowaniu na nie ataków.
- 4) W razie potrzeby, na skrzydłach atakowanego obiektu, wzdłuż torów oraz na wszystkich drogach prowadzących do rejonu celu rozmieszcza się pododdziały ubezpieczające. Przed atakiem uzgadnia się współdziałanie, szczególnie w działaniach nocnych, aby małe pododdziały atakujące odcinek linii kolejowej nie ostrzelały się przypadkowo wzajemnie. Aby umożliwić wycofanie się dla uporządkowania pododdziałów, określa się kolejne bazy przejściowe.

c. *Ważny sprzęt.* Ponieważ jest on zwykle ochraniały, zaatakowanie urządzeń naprawczych, rezerwowych magazynów sprzętu, dźwigów kolejowych i innych ważnych środków może być trudniejszym przedsięwzięciem. Trudności te można zniwelować przez starannie zaplanowane i wykonane akcje. Zakładając rezultaty takich akcji, należy jednak brać pod uwagę możliwość poniesienia większych strat przez partyzantów.

d. *Tabor kolejowy.* Tabor kolejowy może być niszczony równocześnie przy wykonywaniu ataków na linie kolejowe. Przerwanie linii w czasie przejazdu pociągów może spowodować większe zniszczenia torów i ich podkładów, umożliwić zdobycie zaopatrzenia, zabicie i zranienie siły żywej nieprzyjaciela lub uwolnienie jeńców. Pociągi przejeżdżające przez rejony zagrożone przez partyzantów poruszają się wolno i są silnie ochraniały. Ataki na ochraniały pociągi wymagają dobrze wyszkolonych i uzbrojonych partyzantów. Potrzebne są zazwyczaj wyrzutnie rakietowe lub inny sprzęt zdolny do prowadzenia ognia przeciwpancernymi pociskami dużego kalibru. Mogą być również wykorzystywane miny.

e. *Ważne punkty.* Mosty, tunele i wąskie przejścia linii kolejowych są z reguły dobrze ochraniane. Ponieważ sprzęt naprawczy oraz elementy mostowe są zwykle rozmieszczone w pobliżu, winny one być atakowane równocześnie.

f. *Wynik działań wzbraniających wykorzystywanie linii kolejowych.* Ograniczone akcje skierowane na niszczenie torów kolejowych i dezorganizację przeczutów mają jedynie charakter nękający, dlatego należy prowadzić szeroko rozproszone działania, zanim nieprzyjaciół odczuje dotkliwie ich skutki. Nękanie ekip naprawczych przez strzelców wyborowych oraz zasadzki wpływają skutecznie na osłabienie morale przeciwnika i zniechęcenie jego personelu do uczestniczenia w pracach naprawczych.

- 1) Jednostki podziemia i pomocnicze prowadzą akcje wzbraniające wykorzystywanie linii kolejowych w rejonach, które są oddalone od obszarów kontrolowanych przez partyzantów.
- 2) Wzbranianie ruchu na liniach kolejowych w szeregu punktach, na dużym obszarze, jest zwykle bardziej skuteczne niż wykonywanie ataków skierowanych na kompletne zniszczenie krótkiego odcinka linii kolejowej. Oprócz psychologicznego oddziaływania na siły nieprzyjaciela i ludność cywilną, prowadzenie działań wzbraniających na dużym obszarze bardziej dezorganizuje ruch niż całkowite zniszczenie ważnych urządzeń w jednym miejscu.
- 3) W porę przeprowadzone działania wzbraniające na liniach kolejowych hamują poczynania zaczepne nieprzyjaciela oraz mogą zapobiec dokonywaniu przez niego deportacji ludności cywilnej na dużą skalę. Wynikiem skutecznych działań wzbraniających jest zahamowanie przepływu zaopatrzenia nieprzyjaciela, przeczutu jednostek i produkcji przemysłowej. Dodatkowe rezultaty, jakie osiąga się w wyniku tych działań, to:
  - a) dezorganizacja ustalonych zgodnie z planem przewozów i kontroli ruchu kolejowego, co z kolei może spowodować tworzenie się na stacjach wyładowniczych, węzłach kolejowych i stacjach rozrządowych celów o dużych rozmiarach. Cele te są wrażliwe na uderzenia wykonywane przez inne rodzaje sił;
  - b) uszczuplanie zapasów materiałów naprawczych, co z kolei zmusza nieprzyjaciela do rozmontowy-

- wania linii kolejowych o drugorzędym znaczeniu w celu naprawy linii głównych;
- c) zmuszenie do ograniczenia ruchu na liniach kolejowych i przeniesienie transportu na drogi i szosy, które są wrażliwe na uderzenia partyzantów i lotnictwa;
  - d) zwiększanie trudności i kłopotów jednostkom ubezpieczającym i ekipom naprawczym.

120. Systemy dróg kołowych

a. Drogi kołowe są mniej wrażliwymi celami niż linie kolejowe. Uszkodzenia dróg usuwa się szybciej, do ich naprawy nie potrzeba dużej ilości specjalnych materiałów i wykwalifikowanych robotników.

b. Wrażliwymi punktami w sieci drogowej są mosty, podziemne przejścia i tunele. Wrażliwymi są również odcinki dróg, które mogą być zniszczone w wyniku wylewu pobliskich rzek, kanałów lub jezior. Dodatkowo drogi mogą być przerwane przez celowe obsuwanie skał lub ziemi.

c. Ponieważ drogi kołowe mają mniej czułych punktów, należy przypuszczać, że miejsca te będą silnie ochraniane. Wymagać to będzie użycia dużych sił partyzanckich i wykorzystywania cięższej broni w celu zneutralizowania schronów i umocnień. Z tych względów łatwiej jest skoncentrować się na atakowaniu konwojów i kolumn, które korzystają z dróg kołowych. W początkowym okresie działań małe mosty, tunele, wykopy, przepusty i groble mogą być ochraniane niedostatecznie. W miarę nasilania się ataków partyzanckich i uzyskiwania coraz lepszych wyników, siły ubezpieczające nieprzyjaciela wzmacniają osłonę tych prawdopodobnych celów partyzantów.

d. Tam, gdzie drogi nie mogą być zniszczone, ruch przerwywa się przy pomocy min. W dogodnym terenie organizuje się zasadzki. Ogień prowadzony ze stanowisk rozmieszczonych z dala od dróg dezorganizuje ruch nieprzyjaciela.

e. Punkty dróg do zniszczenia należy tak wybierać, aby nieprzyjacieli nie mógł łatwo wznowić ruchu przez stosowanie objazdów.

121. System dróg wodnych

a. Do wrażliwych elementów systemu dróg wodnych należą urządzenia elektryczne, zapory wodne, śluzy, które są zazwyczaj silnie ochraniane. Zniszczenie tych urządzeń może spowodować skuteczne przerwanie ruchu na dłuższy okres czasu. Inne urządzenia dróg wodnych, takie jak: sygnały i boje świetlne, oznakowania koryta rzeki, mogą być również sku-

tecznie atakowane. W blokowaniu ruchu na drogach wodnych niemałą rolę odgrywa zatapianie okrętów przy podejściach do portów minami pływającymi i magnetycznymi lub prowadzenie ognia z dział ciężkiego kalibru.

b. Podrywanie mostów, obsuwanie brzegów i niszczenie grobli utrudnia ruch statków na drogach wodnych.

c. Personel obsługujący urządzenia dróg wodnych — piloci i operatorzy — może być zlikwidowany. Ponieważ personelu tego nie można łatwo zastąpić, ich strata wpłynie ujemnie na wykorzystywanie dróg wodnych.

d. Miny i ładunki wybuchowe mogą być zakładane w punktach o znaczeniu strategicznym na drogach wodnych. Przy stosowaniu min pływających rozpoznaje się drogi wodne w celu ustalenia rozmieszczenia siatek przeciwminowych. Siatki te są przymocowane przy pomocy lin do pali lub drzew po obu stronach drogi wodnej, względnie są utrzymywane przez łodzie zakotwiczone na rzece; liny utrzymujące siatkę należy przeciąć przed zastosowaniem min pływających.

122. Systemy dróg powietrznych

a. Wzbranianie wykorzystania dróg powietrznych polega na atakowaniu tych obiektów, które stanowią elementy wsparcia. Obiektami ataków są: lotniska załadowczo-wylądowcze, system łączności, system nawigacyjny, składy MPS, urządzenia obsługi i kluczowy personel.

b. Ponieważ ruch drogą powietrzną jest uzależniony od paliwa, smarów, części zapasowych i urządzeń naprawczych, atakuje się linie łączności i urządzenia zabezpieczające dostawę tych środków.

123. Systemy łączności

a. Łączność przewodowa jest wrażliwa na uderzenia partyzantów, jednakże zniszczenie pojedynczej osi w systemie łączności rzadko kiedy wpływa na przerwanie dalekosiężnej łączności telefonicznej lub dalekopisowej. Możliwe jest korzystanie z łączności zapasowej, lecz zniszczenie któregośkolwiek odcinka w systemie łączności powoduje przeciążenie pozostałych urządzeń.

- 1) W dalekosiężnej łączności telefonicznej i dalekopisowej wykorzystuje się kable lub połączony system kabli i stacji przekaźnikowych. Kable mogą być nadziemne lub podziemne. W rejonach zamieszkałych, kable biegną zazwyczaj wzdłuż dróg, podczas gdy w rejonach niezamieszkałych mogą przebiegać na przełaj. Kable podziemne przebiegają zazwyczaj

na przełaj, lecz wówczas ich trasa jest oznakowana, aby ułatwić pracę ekipom naprawczym.

2) Linie napowietrzne mogą być zniszczone przez ścięcie słupów i przecięcie kabli. Podziemne kable biegną często w betonowych kanałach i z tego względu wymagają więcej czasu, aby je zniszczyć. Naprawę kabli można opóźnić, zabierając pewne ich odcinki. Niszczenie central telefonicznych i stacji przekaźnikowych powoduje większe szkody i wymaga więcej czasu na ich naprawę niż samo tylko przecięcie kabli.

b. Radiostacje mogą być rozmieszczone w rejonach dobrze ochronianych, gdzie trudno jest wykonać atak. Jednakże urządzenia antenowe znajdują się w znacznej odległości od stacji nadawczych i odbiorczych. Są one podłączane do stacji przy pomocy linii przekaźnikowych. Łatwiej zazwyczaj jest zniszczyć urządzenia antenowe i (lub) linie przekaźnikowe niż stacje nadawcze i odbiorcze.

124. System sieci elektrycznej

Linie elektryczne są tak samo wrażliwe na przerwanie, jak sieć łączności przewodowej. Słupy linii wysokiego napięcia są często niszczone za pomocą ładunków wybuchowych.

W każdym systemie sieci elektrycznych najbardziej wrażliwymi elementami są stacje transformatorowe. Jeśli stacje te nie mogą być zaatakowane bezpośrednio przez oddziały partyzanckie, niszczy się je ogniem z broni małego lub dużego kalibru. Niekiedy elektrownie i siłownie mogą być silnie strzeżone przed atakami sił partyzanckich. W takich przypadkach oddziały partyzanckie powinny dążyć do przecięcia dostaw paliwa dla nich.

125. System zaopatrywania w wodę

Uszkodzenie systemów zaopatrywania w wodę zakładów przemysłowych może przynieść wielkie korzyści. Rurociągi wodne są zwykle prowadzone pod ziemią i mogą być zniszczone za pomocą ładunków materiału wybuchowego. Mogą być również wykonywane napady na zbiorniki wodne i stacje filtrów wodociągów zaopatrujących ludność cywilną. Przy podejmowaniu tego rodzaju przedsięwzięć należy jednak uwzględnić postawę ludności cywilnej w czasie występowania trudności w zaopatrywaniu w wodę.

126. System zaopatrywania w paliwa

Do rejonów uprzemysłowionych paliwa płynne i gaz naturalny są dostarczane zwykle za pomocą rurociągów. Uszkodze-

nie, przerwanie lub podpalenie systemów zaopatrzenia w paliwo przynosi znacznie większe szkody niż dezorganizacja systemu zaopatrzenia w wodę. Duże zbiorniki paliw płynnych i gazowych znajdujące się na przeciwległych końcach rurociągów są szczególnie podatne na ogień z każdej broni palnej, a zwłaszcza przy prowadzeniu ognia pociskami zapalającymi. Systemy zaopatrzenia w paliwo mogą być także zanieczyszczane przez wprowadzenie do rurociągów odpowiednich środków.

4. Działania obronne

127. Dane ogólne

Operacje partyzanckie przede wszystkim mają charakter działań ofensywnych. Oddziały partyzanckie są stosunkowo słabo uzbrojone i wyposażone. Ich podstawowym uzbrojeniem jest lekka broń. Dlatego wartość bojowa jednostek wojsk niekonwencjonalnych pod względem siły bojowej i siły ognia jest mniejsza od tego samego szczebla jednostek regularnych nieprzyjaciela. Z tego względu powinny one unikać prowadzenia operacji obronnych. Działania obronne mogą być prowadzone tylko w razie konieczności narzuconej przez nieprzyjaciela lub w ramach wsparcia wojsk własnych, działających w danym rejonie TDW. Partyzanci prowadzą obronę przez manewr i rozśrodkowanie sił, wycofanie się lub organizowanie działań dywersyjnych. W miarę możliwości, działaniom obronnym powinny towarzyszyć działania ofensywne na skrzydłach i tyłach wojsk nieprzyjaciela.

128. Przygotowania do odparcia ataku nieprzyjaciela

a. Odpowiednio zorganizowany system rozpoznania umożliwia zazwyczaj wykrycie na czas planowanej na dużą skalę operacji przeciwpartyzanckiej. Dowódcy jednostek partyzanckich mogą wykryć przygotowania nieprzyjaciela do rozpoczęcia operacji przeciwpartyzanckich w rejonach ich działania przede wszystkim na podstawie obserwacji przedsięwzięć nieprzyjaciela i wnikliwej analizy sytuacji operacyjno-taktycznej oraz warunków meteorologicznych. Szczególnie następujące czynniki wskazują na zamiar podjęcia przez nieprzyjaciela operacji przeciwpartyzanckich:

- 1) nadejście sprzyjającej pogody do prowadzenia operacji na dużą skalę;
- 2) przybycie nowych dowódców wojsk nieprzyjacielskich;

- 3) zmiany w sytuacji operacyjno-taktycznej na polu walki, które umożliwiają wydzielenie dodatkowych sił do prowadzenia operacji przeciwpartyzanckich, a szczególnie zmiany wynikające z odniesienia zwycięstwa w bitwie nad wojskami własnymi, przerwy w działaniach bojowych lub skrócenia frontu;
- 4) zwiększenie sił miejscowych garnizonów lub przybycie nowych jednostek do danego rejonu, a przede wszystkim jeżeli nowo przybyłe wojska regularne są specjalnie przystosowane do prowadzenia operacji przeciwpartyzanckich, jak na przykład: jednostki radiopelengacyjne, radiolokacyjne, CBR — chemiczne, biologiczne i radiologiczne, pododdziały śmigłowców, wojska górskie, powietrzno-desantowe lub rozpoznawcze;
- 5) zwiększenie liczby czat, nasilenie działalności patroli i rozpoznania powietrznego;
- 6) wzrost działalności organów rozpoznania i wywiadu nieprzyjaciela skierowanego przeciwko partyzantom.

b. Po otrzymaniu informacji wskazujących na przygotowanie się nieprzyjaciela do rozpoczęcia operacji przeciwpartyzanckiej, dowódca oddziału partyzanckiego powinien nasilić działalność swoich organów rozpoznawczych, określić rozmieszczenie i zadania podległych mu jednostek i uaktualniać plany odparcia przewidywanych ataków nieprzyjaciela.

129. Przedsięwzięcia obronne

a. W celu skierowania uwagi dowódcy nieprzyjacielskich wojsk na drugorzędne kierunki, dowódca oddziału partyzanckiego zarządza prowadzenie różnorodnych działań bojowych w innych rejonach oraz nasila akcje na przerwanie linii komunikacyjnych i niszczenie różnego rodzaju obiektów nieprzyjaciela. Pełne wykorzystanie możliwości wojsk partyzanckich i organizacji pomocniczych pomaga w prowadzeniu operacji, mających na celu zmylenie nieprzyjaciela co do rzeczywistego rozmieszczenia sił niekonwencjonalnych.

b. Przygotowując się do odparcia operacji przeciwpartyzanckiej nieprzyjaciela, główne instalacje partyzanckie przenosi się do rejonów zapasowych. Ważne dokumenty i zaopatrzenie przetrzuca się do nowych rejonów rozmieszczenia jednostek partyzanckich. Natomiast mniej ważną dokumentację i środki materiałowo-techniczne, które nie mogą być zabrane, niszczy się lub chowa w wielu kryjówkach. W wypadku, gdy dowódca oddziału partyzanckiego zdobędzie wiarygodne i dokładne dane o nieprzyjacielskim planie operacji przeciwparty-

zanckiej, może on zarządzić natychmiastową ewakuację jednostek i urządzeń partyzanckich z danego rejonu.

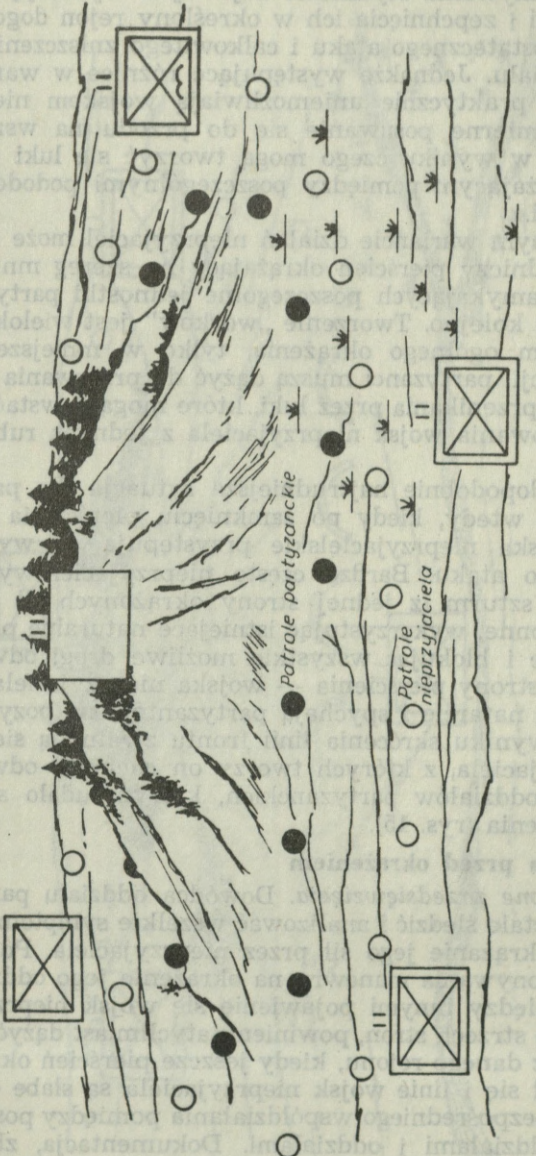
c. Dowódca może podjąć decyzję prowadzenia działań opóźniających i nękających siły nieprzyjaciela prowadzące operację przeciwpartyzancką. W tym przypadku głównym celem dowódcy jest zadanie nieprzyjacielowi maksymalnych strat, które zmuszą go do przerwania operacji i przyjęcia dotychczasowego ugrupowania i rozmieszczenia sił. Przy prowadzeniu tego rodzaju operacji, partyzanci wzmacniają ubezpieczenia na rubieżach zewnętrznych i wewnątrz swojego rejonu działań, wykorzystując w maksymalnym stopniu naturalne warunki obronne terenu i organizując zasadzki w taki sposób, aby zadać nieprzyjacielowi jak największe straty i utrudnić mu rozwinięcie działań ofensywnych. W celu nękania wojsk nieprzyjacielskich, szeroko wykorzystuje się przeciwpiechotne pola minowe. W miarę pokonywania i opanowywania przez nieprzyjaciela punktów umocnionych, partyzanci wycofują się na kolejne rubieże obrony, opóźniając natarcie wojsk nieprzyjacielskich. W sprzyjającej sytuacji taktycznej oddziały partyzanckie rozpraszają się i przechodzą przez luki w pierścieniu okrążającym, a następnie dokonują ataków na skrzydła, tyły i linie zaopatrzenia nieprzyjaciela. Jeśli nieprzyjaciel jest zdecydowany kontynuować operację przeciwpartyzancką, partyzanci powinni dążyć do zerwania styczności z nieprzyjacielem i wycofać się z zagrożonego rejonu. W żadnym wypadku partyzanci nie powinni pozwolić się okrążyć w takim stopniu, aby utracić swobodę manewru i umożliwić nieprzyjacielowi zamknięcie pierścienia okrążającego i zniszczenie otoczonych sił.

d. Kiedy nieprzyjaciel posiada zdecydowaną przewagę, dowódca oddziału partyzanckiego może rozproszyc swoje siły, które w postaci małych pododdziałów lub pojedynczo będą wymykały się z okrążenia w celu uniknięcia zniszczenia. Tego rodzaju decyzja powinna być podjęta tylko w ostateczności, ponieważ rozproszenie oddziału partyzanckiego uniemożliwia prowadzenie jakiegokolwiek skutecznej akcji przez pewien okres czasu po wyjściu z okrążenia.

130. Okrążenie

Manewr okrążający jest największym niebezpieczeństwem dla partyzantów, ponieważ uniemożliwia on swobodę ruchu i działanie. Po okrążeniu przez nieprzyjaciela określonych sił partyzanckich, może on dążyć do ich zniszczenia stosując jeden z poniższych wariantów działań (rys. 14).

a. Najczęściej po zamknięciu piętkiem, nieprzyjaciel da-
 ze do utrzymania styczności bojowej z wyodrębniając się
 partyzantami i zepchnięciem ich w określony teren dogodny do
 wykonania ostrego zadania i celowego zamieszania okrę-
 żonego oddziału. Jedyną wysłaną w warunkach
 terenowych "pakiet" nieprzyjaciela nieprzyja-
 ciela równomiernie powołać do siebie w wszystkich
 kierunkach, w tym celu stosować w celu luki w pier-
 ścieniu okręgu, nieprzyjaciela, nieprzyjaciela
 i żołnierzami. W tym celu należy użyć
 zarówno zasadniczo, jak i w warunkach
 "worków" zamieszanie. W tym celu należy
 i niechcąc je mieć. W tym celu należy
 powstrzymać się od przesady. W tym celu
 W tej sytuacji należy użyć. W tym celu
 nie, albo do p... nie, albo do p...
 nie manewrować...
 drugie...
 tow...
 jace...
 decy...
 decy...
 pozyc...
 dy...
 drugi...
 jaja...
 kujące...
 sity...
 zwalnia...
 waś...
 131. Obrona przed...
 a. Wstępne...
 kiego...
 zujące...
 dzenia...
 wskazuje...
 z dwóch...
 coła...
 nie...
 nawisano...
 były...
 zapobieżenie...

Rys. 14. Okrażenie

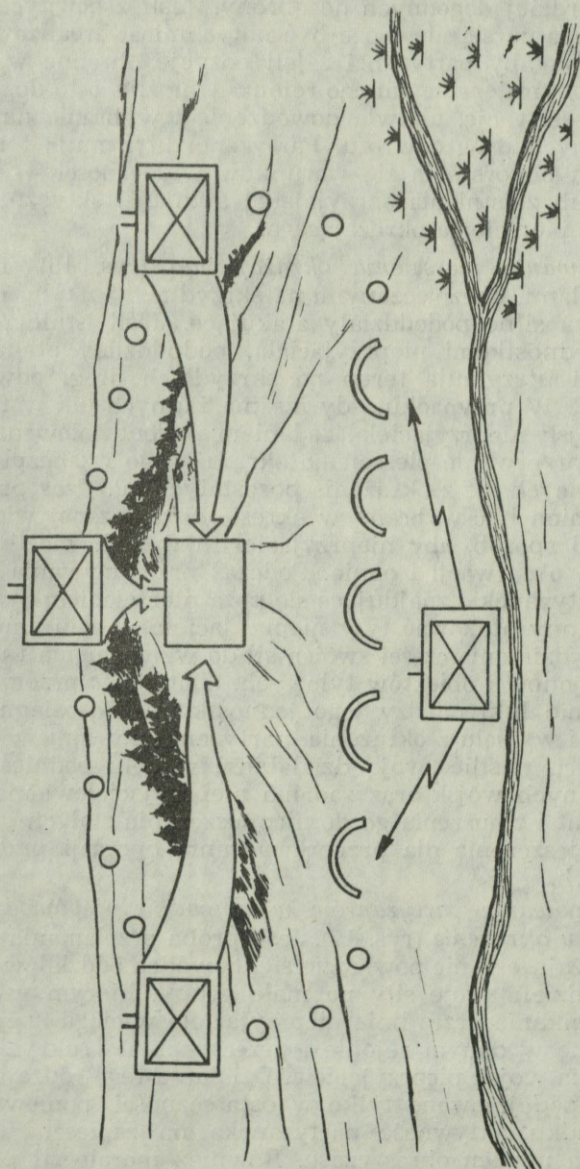
a. Najczęściej po zamknięciu pierścienia, nieprzyjaciel dąży do utrzymania styczności bojowej z wycofującymi się partyzantami i zepchnięcia ich w określony rejon dogodny do wykonania ostatecznego ataku i całkowitego zniszczenia okrążonego oddziału. Jednakże występujące różnice w warunkach terenowych praktycznie uniemożliwiają wojskom nieprzyjaciela równomierne posuwanie się do przodu na wszystkich kierunkach, w wyniku czego mogą tworzyć się luki w pierścieniu okrążającym pomiędzy poszczególnymi pododdziałami i żołnierzami.

b. W innym wariantcie działań nieprzyjaciel może sam zerwać zasadniczy pierścień okrążający na szereg mniejszych „worków” zamykających poszczególne jednostki partyzanckie i niszczyć je kolejno. Tworzenie „worków” jest wielokrotnym powtórzeniem ogólnego okrążenia, tylko w mniejszej skali. W tej sytuacji, partyzanci muszą dążyć do przerwania okrążenia, albo do przenikania przez luki, które mogą powstać w czasie manewrowania wojsk nieprzyjaciela z jednych rubieży na drugie.

c. Prawdopodobnie najtrudniejsza sytuacja dla partyzantów istnieje wtedy, kiedy po zamknięciu pierścienia okrążającego wojska nieprzyjacielskie przystępują do wykonania decydującego ataku. Bardzo często nieprzyjaciel wykonując decydujący szturm z jednej strony okrążonych sił zajmuje pozycje obronne, wykorzystując istniejące naturalne przeszkody terenowe i blokując wszystkie możliwe drogi odwrotu, z drugiej zaś strony pierścienia — wojska nieprzyjaciela rozwijają szybkie natarcie i spychają partyzantów na pozycje blokujące. W wyniku skrócenia linii frontu zwalniają się pewne siły nieprzyjaciela, z których tworzy on ruchome odwody do zwalczania oddziałów partyzanckich, którym udało się wyrwać z okrążenia (rys. 15).

131. Obrona przed okrążeniem

a. *Wstępne przedsięwzięcia.* Dowódca oddziału partyzanckiego musi stale śledzić i analizować wszelkie symptomy wskazujące na okrążanie jego sił przez nieprzyjaciela. Po stwierdzeniu wykonywania manewru na okrążenie jego oddziału, co wskazuje między innymi pojawienie się wojsk nieprzyjaciela z dwóch lub trzech stron, powinien natychmiast dążyć do wycofania się z danego rejonu, kiedy jeszcze pierścień okrążający nie zamknął się i linie wojsk nieprzyjaciela są słabe oraz nie nawiązano bezpośredniego współdziałania pomiędzy poszczególnymi pododdziałami i oddziałami. Dokumentacja, zbyt liczne zaopatrzenie i broń winny być starannie ukryte lub zniszczo-

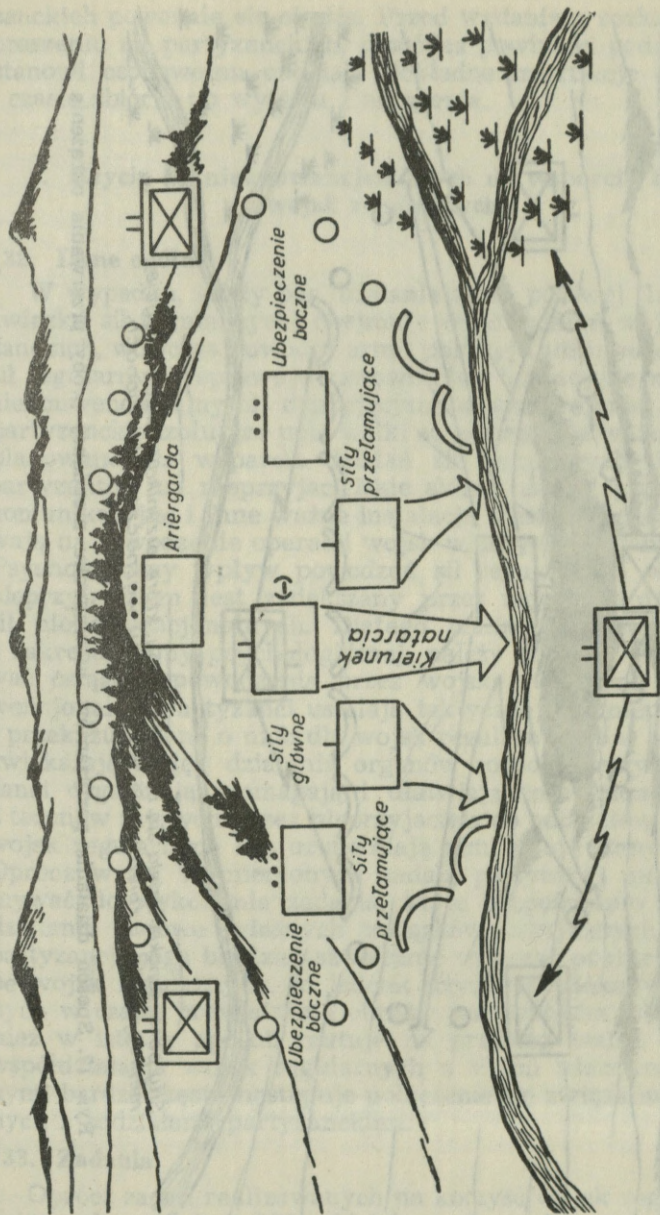

Rys. 15. Okrążenie i szturm

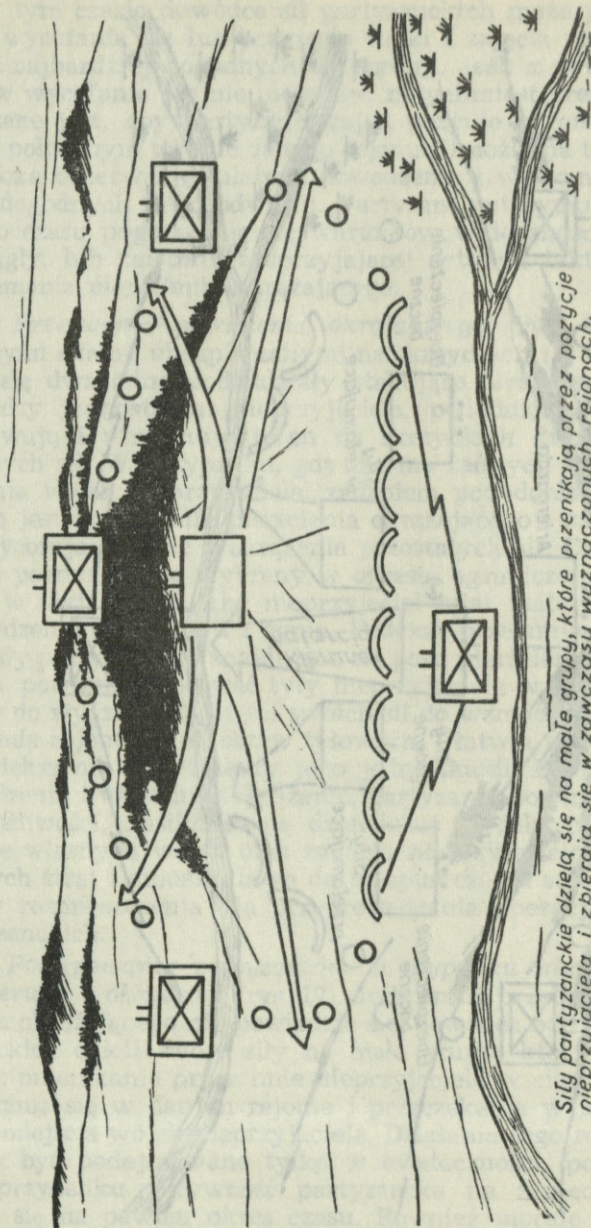
ne. W tym czasie dowódca sił partyzanckich może podjąć decyzję wycofania się lub przyjęcia walki i zajęcia rubieży możliwie najbardziej dogodnych do obrony. Jeśli z pewnych powodów wycofanie się nie może być natychmiast zrealizowane, wskazane jest, aby partyzanci zajęli pozycje obronne w najwyższej położonym terenie danego rejonu. Umożliwia to dogodną i głęboką obserwację, ułatwia dowodzenie i wybranie najbardziej dogodnych dróg odwrotu. Partyzanci utrzymują ten rejon do czasu pogorszenia się warunków widoczności — nocy lub mgły, lub zaistnienia sprzyjającej sytuacji taktycznej do przełamania pierścienia okrążającego.

b. *Przerwanie pierścienia okrążającego* (rys. 16). Przed głównymi siłami, ubezpieczanymi na skrzydłach i z tyłu, posuwają się dwa silne pododdziały atakujące. Jeśli istnieją luki pomiędzy jednostkami nieprzyjaciela, pododdziały atakujące opanowują i utrzymują teren na skrzydłach drogi odwrotu głównych sił. W przypadku, gdy nie ma żadnych luk w ugrupowaniu wojsk nieprzyjaciela, zadaniem pododdziałów atakujących jest przerwanie pierścienia okrążającego i zabezpieczenie wycofujących się z okrążenia pozostałych sił. Czas przełamania powinien być wybrany w okresie ograniczonej widoczności w taki sposób, aby nieprzyjaciel miał małe możliwości prowadzenia obserwacji i ognia. Podczas przełamywania pododdziały partyzanckie znajdujące się poza pierścieniem okrążającym powinny atakować tyły nieprzyjaciela w celu zmuszenia go do wydzielenia części swoich sił do wzmocnienia i ubezpieczenia rejonów i obiektów tyłowych. Ułatwia to przerwanie i powiększenie luki między jego jednostkami. Po osiągnięciu powodzenia i wyjściu z okrążenia, partyzanci powinni, w miarę możliwości, nasilić swoją działalność w celu podniesienia morale własnych wojsk oraz zadania nieprzyjacielowi maksymalnych strat i zmuszenia go do nieopuszczania stałych garnizonów rozmieszczenia dla przeprowadzania operacji przeciwpartyzanckich.

c. *Postępowanie partyzantów w wypadku niepowodzenia w przerwaniu okrążenia* (rys. 17). Jeśli próba przełamania pierścienia okrążającego nie powiedzie się, dowódca oddziałów partyzanckich dzieli swoje siły na małe grupy, którym wydaje rozkaz przenikania przez linie nieprzyjaciela w ciągu nocy lub schowania się w danym rejonie i przeczekania w ukryciu do czasu odejścia wojsk nieprzyjaciela. Działania tego rodzaju powinny być podejmowane tylko w ostateczności, ponieważ w tym przypadku aktywność partyzancka na zapleczu wroga osłabi się na pewien okres czasu. Również morale sił party-

Rys. 16. Przerwanie pierścienia okrążającego przez partyzantów

Sily partyzanckie dzielą się na małe grupy, które przenikają przez pozycje nieprzyjaciela i zbierają się w zawczasu wyznaczonych rejonach.

Rys. 17. Sposób działania partyzantów w wypadku nieudanej próby przerwania okrążenia

zanckich poważnie się obniża. Przed wydaniem rozkazu o rozproszeniu sił partyzanckich, dowódca powinien podać całemu stanowi osobowemu oddziału dokładne instrukcje o miejscu i czasie zbiórki po wyjściu z okrążenia.

5. Użycie sił niekonwencjonalnych do wsparcia działań wojsk regularnych

132. Dane ogólne

W wypadku, kiedy pas działania armii polowej (lub innego związku sił regularnych) obejmuje rejon działań wojsk partyzanckich, wówczas dowódca armii polowej (lub innego związku sił regularnych) sprawuje kierownictwo operacyjne nad siłami niekonwencjonalnymi, działającymi w tym rejonie. Operacje partyzanckie izolujące pole walki są szczególnie ważne i często planowane dla wsparcia działań sił regularnych. Uderzenia partyzantów na nieprzyjacielskie składy zaopatrzenia, linie komunikacyjne i inne ważne instalacje w istotny sposób wpływają na powodzenie operacji wojsk własnych na danym TDW. Psychologiczny wpływ powodzeń sił regularnych w walce z nieprzyjacielem jest zwiększany przez natężenie działalności sił niekonwencjonalnych. Dlatego realizując przedsięwzięcia z zakresu wojny psychologicznej, należy szeroko wykorzystywać osiągnięte powodzenia przez wojska regularne i niekonwencjonalne. Partyzanci ustalają taktyczne cele nieprzyjaciela i przekazują dane o nich dla wojsk regularnych i w ten sposób zwiększają zasięg działania organów rozpoznawczych. Partyzanci organizują, pomagają i ułatwiają żołnierzom ucieczkę z terenów zajętych przez nieprzyjaciela do oddziałów własnych wojsk regularnych lub uzupełniają nimi swoje stany liczebne. Oprócz wyżej wymienionych zadań, partyzanci mogą otrzymywać do wykonania zadania, które bezpośrednio wspierają działania bojowe własnych związków taktycznych. Chociaż partyzanci mogą bardziej skutecznie wspierać operacje zaczepne wojsk regularnych, to jednak użycie sił niekonwencjonalnych w czasie prowadzenia obrony przez wojska własne również w istotny sposób rzutuje na przebieg walki. W czasie współdziałania wojsk regularnych z siłami niekonwencjonalnymi bardzo często następuje połączenie się związków taktycznych z oddziałami partyzanckimi.

133. Zadania

Oprócz zadań realizowanych na korzyść wojsk regularnych, opisanych w punkcie 132, oddziały partyzanckie mogą wspierać

działania tych wojsk wykonujących obejście sił nieprzyjaciela lub prowadzących operacje przenikające. Między innymi, siły partyzanckie mogą wykonywać następujące zadania na korzyść armii polowej (lub innego związku sił regularnych):

a. Zdobywać ważne rejon-y w celu ułatwienia prowadzenia operacji powietrznodesantowych lub morskich operacji desantowych. Zadanie to może obejmować zdobycie przyczółków, rejonów zrzutu i lądowania wojsk powietrznodesantowych oraz ubezpieczanie określonych rubieży.

b. Prowadzić rozpoznanie lub działać jako ubezpieczenie.

c. Opanowywać ważne obiekty i nie dopuszczać do ich zniszczenia przez nieprzyjaciela. Obiektami takimi mogą być np.: mosty, cieśniny, tunele, tamy itp.

d. Wykonywać pozorne ataki w celu wsparcia wojsk regularnych, prowadzących operacje demonstracyjne i mylące nieprzyjaciela.

e. Prowadzić operacje w celu izolowania określonych rejonów pola walki, obiektów natarcia wojsk powietrznodesantowych lub przyczółków.

134. Możliwości oddziałów partyzanckich

a. Dowódcy związkw taktycznych i operacyjnych, którzy kierują działalnością partyzantów, muszą dokładnie rozważać ich możliwości przy stawianiu im konkretnych zadań do wykonania. Oddziały partyzanckie są zorganizowane i szkolone do prowadzenia planowych operacji ofensywnych na terenach zajętych przez nieprzyjaciela. Możliwości bojowe partyzantów w zakresie prowadzenia długotrwałych operacji zależą od wielu czynników, a między innymi od: wielkości oddziału, jego organizacji, dowództwa, wyszkolenia, uzbrojenia i sprzętu, cech osobistych stanu osobowego oraz zakresu udzielanego mu poparcia przez społeczeństwo cywilne. Powyższe cechy w znacznie większym stopniu oddziałują na możliwości bojowe oddziałów partyzanckich niż wojsk regularnych tego samego szczebla. W rezultacie oddziały partyzanckie częstokroć nie są w stanie wykonać normalnych zadań jednostek regularnych tej samej wielkości. Przy stawianiu zadań oddziałom partyzanckim należy uwzględniać ich lekkie uzbrojenie oraz dokładną znajomość rejonu działań. Przydzielony do partyzantów specjalny personel łącznikowy przedstawia dowódcy wojsk regularnych właściwe zadania, jakie praktycznie może wykonać dany oddział partyzancki.

b. Należyte wykorzystanie sił partyzanckich do wsparcia działań wojsk regularnych prawdopodobnie najbardziej ogra-

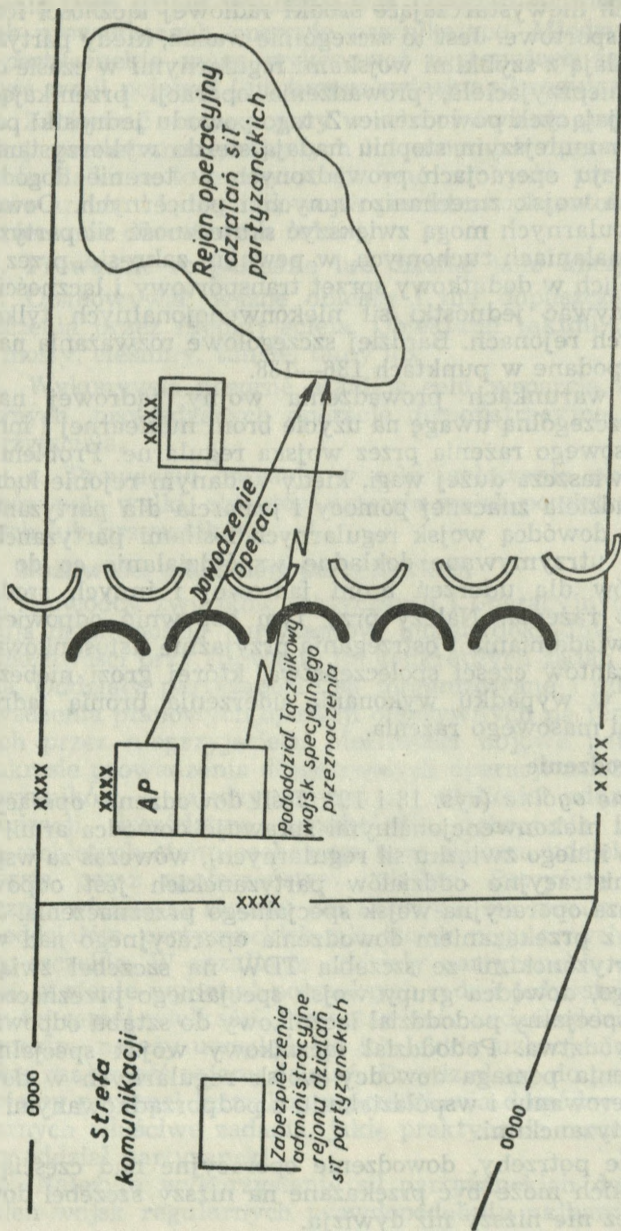
niczają ich niewystarczające środki radiowej łączności fonicznej i transportowe. Jest to szczególnie ważne, kiedy partyzanci współdziałają z szybkimi wojskami regularnymi w czasie obejścia sił nieprzyjaciela, prowadzenia operacji przenikających lub rozwijających powodzenie. Z tego powodu jednostki partyzanckie w mniejszym stopniu nadają się do wykorzystania w tego rodzaju operacjach prowadzonych w terenie dogodnym do działań wojsk zmechanizowanych i pancernych. Dowódcy wojsk regularnych mogą zwiększyć skuteczność sił partyzanckich w działaniach ruchomych, w pewnym zakresie, przez wyposażenie ich w dodatkowy sprzęt transportowy i łączności lub wykorzystywać jednostki sił niekonwencjonalnych tylko w określonych rejonach. Bardziej szczegółowe rozważania na ten temat są podane w punktach 136—138.

c. W warunkach prowadzenia wojny jądrowej należy zwracać szczególną uwagę na użycie broni nuklearnej i innych broni masowego rażenia przez wojska regularne. Problem ten nabiera zwłaszcza dużej wagi, kiedy w danym rejonie ludność cywilna udziela znacznej pomocy i poparcia dla partyzantów. Pomiędzy dowódcą wojsk regularnych i siłami partyzanckimi musi być utrzymywane dokładne współdziałanie co do wyboru celów dla uderzeń broni jądrowej i innych środków masowego rażenia. Należy przy tym zapewnić odpowiednie środki powiadamiania i ostrzegania przyjaźnie ustosunkowanej do partyzantów części społeczeństwa, której grozi niebezpieczeństwo w wypadku wykonania uderzenia bronią jądrową i środkami masowego rażenia.

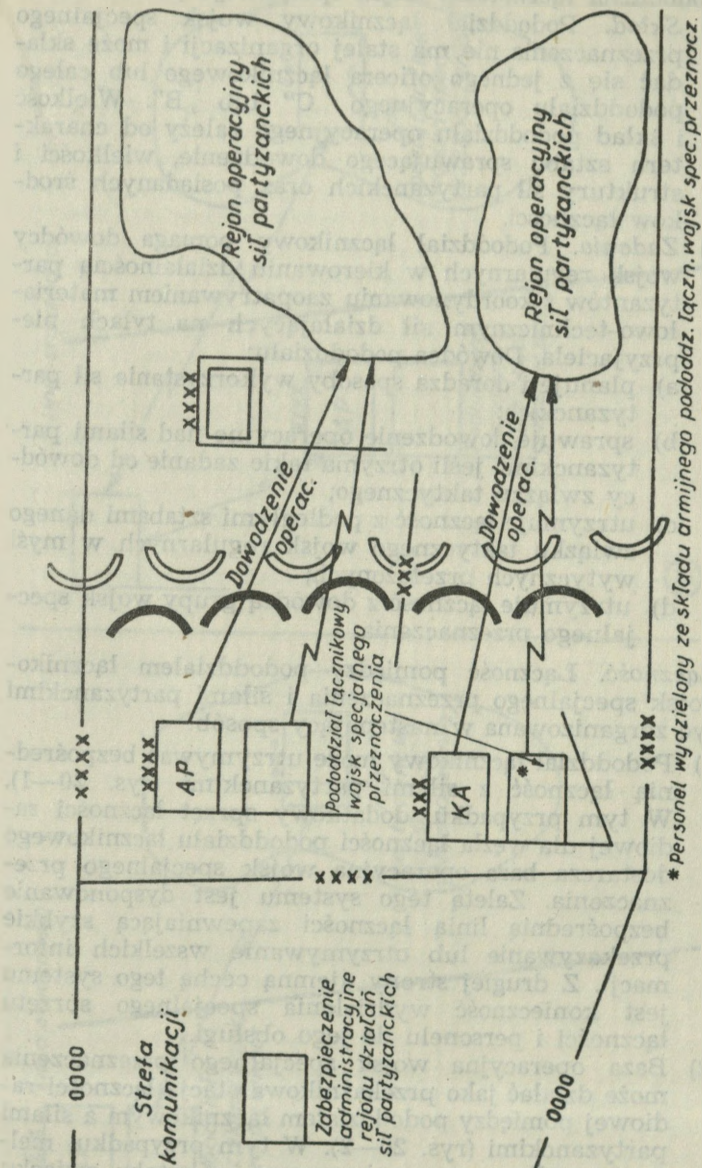
135. Dowodzenie

a. *Dane ogólne* (rys. 18 i 19). Jeśli dowodzenie operacyjne nad siłami niekonwencjonalnymi sprawuje dowódca armii polowej (lub innego związku sił regularnych), wówczas do wsparcia administracyjne oddziałów partyzanckich jest odpowiedzialna baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia. Jednocześnie z przekazaniem dowodzenia operacyjnego nad wojskami partyzanckimi ze szczebla TDW na szczebel związku taktycznego, dowódca grupy wojsk specjalnego przeznaczenia wydziela specjalny pododdział łącznikowy do sztabu odpowiedniego dowództwa. Pododdział łącznikowy wojsk specjalnego przeznaczenia pomaga dowódcy wojsk regularnych w dowodzeniu, kierowaniu i współdziałaniu z podporządkowanymi mu siłami partyzanckimi.

W razie potrzeby, dowodzenie operacyjne nad częścią sił partyzanckich może być przekazane na niższy szczebel dowodzenia, lecz nie niższy niż dywizja.

Rys. 18. Dowódzenie operacyjne sprawowane przez dowódcę wojsk operacyjnych

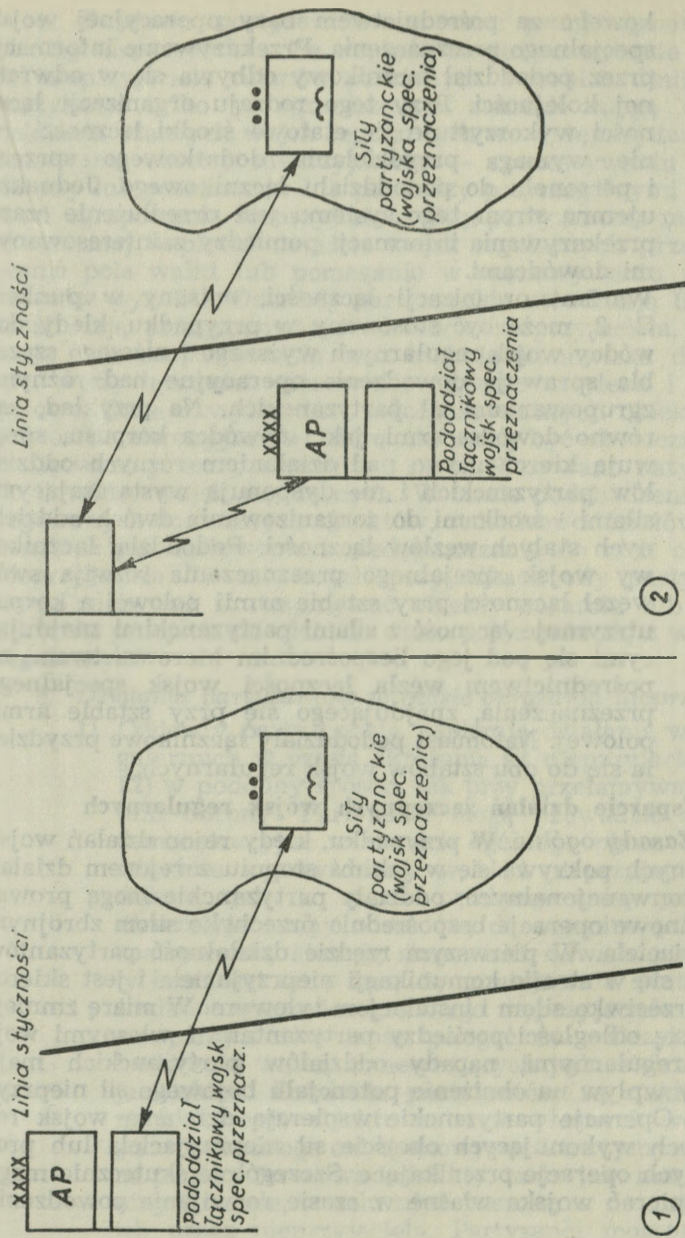
Rys. 19. Dowodzenie operacyjne sprawowane przez kilka dowództw wojsk operacyjnych

b. *Pododdział łącznikowy wojsk specjalnego przeznaczenia*

- 1) *Skład.* Pododdział łącznikowy wojsk specjalnego przeznaczenia nie ma stałej organizacji i może składać się z jednego oficera łącznikowego lub całego pododdziału operacyjnego „C” lub „B”. Wielkość i skład pododdziału operacyjnego zależy od charakteru sztabu sprawującego dowodzenie, wielkości i struktury sił partyzanckich oraz posiadanych środków łączności.
- 2) *Zadania.* Pododdział łącznikowy pomaga dowódcy wojsk regularnych w kierowaniu działalnością partyzantów i koordynowaniu zaopatrywaniem materiałowo-technicznym sił działających na tyłach nieprzyjaciela. Dowódca pododdziału:
  - a) planuje i doradza sposoby wykorzystania sił partyzanckich;
  - b) sprawuje dowodzenie operacyjne nad siłami partyzanckimi, jeśli otrzyma takie zadanie od dowódcy związku taktycznego;
  - c) utrzymuje łączność z podległymi sztabami danego związku taktycznego wojsk regularnych w myśl wytycznych przełożonych;
  - d) utrzymuje łączność z dowódcą grupy wojsk specjalnego przeznaczenia.

c. *Łączność.* Łączność pomiędzy pododdziałem łącznikowym wojsk specjalnego przeznaczenia i siłami partyzanckimi może być zorganizowana w następujący sposób:

- 1) Pododdział łącznikowy może utrzymywać bezpośrednio łączność z siłami partyzanckimi (rys. 20—1). W tym przypadku, dodatkowy sprzęt łączności radiowej dla węzła łączności pododdziału łącznikowego dostarcza baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia. Zaletą tego systemu jest dysponowanie bezpośrednią linią łączności zapewniającą szybkie przekazywanie lub otrzymywanie wszelkich informacji. Z drugiej strony ujemną cechą tego systemu jest konieczność wydzielenia specjalnego sprzętu łączności i personelu do jego obsługi.
- 2) Baza operacyjna wojsk specjalnego przeznaczenia może działać jako przekątnikowa stacja łączności radiowej pomiędzy pododdziałem łącznikowym a siłami partyzanckimi (rys. 20—2). W tym przypadku, meldunki radiowe są przekazywane ze sztabu związku taktycznego sił regularnych do pododdziału łączni-

Rys. 20. Schemat łączności pomiędzy wojskami regularnymi i siłami partyzanckimi

kowego za pośrednictwem bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia. Przekazywanie informacji przez pododdział łącznikowy odbywa się w odwrotnej kolejności. Przy tego rodzaju organizacji łączności wykorzystuje się etatowe środki łączności, co nie wymaga przydzielania dodatkowego sprzętu i personelu do pododdziału łącznikowego. Jednakże ujemną stroną tego systemu jest przedłużenie czasu przekazywania informacji pomiędzy zainteresowanymi dowódcami.

- 3) Wariant organizacji łączności, opisany w punkcie C—2, może być stosowany w przypadku, kiedy dowódca wojsk regularnych wyższego i niższego szczebla sprawują dowodzenie operacyjne nad różnymi zgrupowaniami sił partyzanckich. Na przykład, zarówno dowódca armii, jak i dowódca korpusu, sprawują kierownictwo nad działaniem różnych oddziałów partyzanckich i nie dysponują wystarczającymi siłami i środkami do zorganizowania dwóch oddzielnych stałych węzłów łączności. Pododdział łącznikowy wojsk specjalnego przeznaczenia rozwija swój węzeł łączności przy sztabie armii polowej a korpus utrzymuje łączność z siłami partyzanckimi znajdującymi się pod jego bezpośrednim kierownictwem za pośrednictwem węzła łączności wojsk specjalnego przeznaczenia, znajdującego się przy sztabie armii polowej. Natomiast pododdziały łącznikowe przydzielają się do obu sztabów wojsk regularnych.

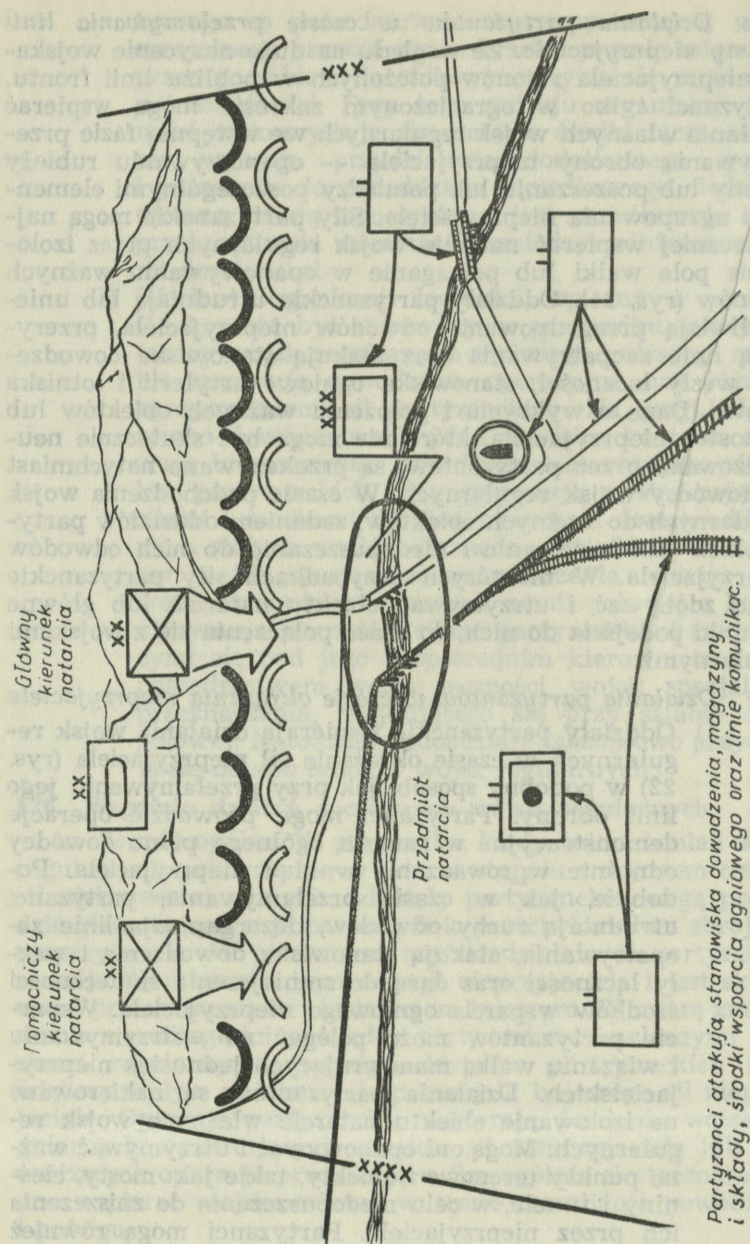
136. Wsparcie działań zaczepnych wojsk regularnych

a. *Zasady ogólne.* W przypadku, kiedy rejon działań wojsk regularnych pokrywa się w jakimś stopniu z rejonem działań sił niekonwencjonalnych, oddziały partyzanckie mogą prowadzić planowe operacje bezpośrednio przeciwko siłom zbrojnym nieprzyjaciela. W pierwszym rzędzie działalność partyzantów rozwija się w strefie komunikacji nieprzyjaciela i jest skierowana przeciwko siłom i instalacjom tyłowym. W miarę zmniejszania się odległości pomiędzy partyzantami i własnymi wojskami regularnymi, napady oddziałów partyzanckich mają większy wpływ na obniżenie potencjału bojowego sił nieprzyjaciela. Operacje partyzanckie wspierają działania wojsk regularnych wykonujących obejście sił nieprzyjaciela lub prowadzących operacje przenikające. Szczególnie skutecznie mogą one wspierać wojska własne w czasie rozwijania powodzenia i pościgu.

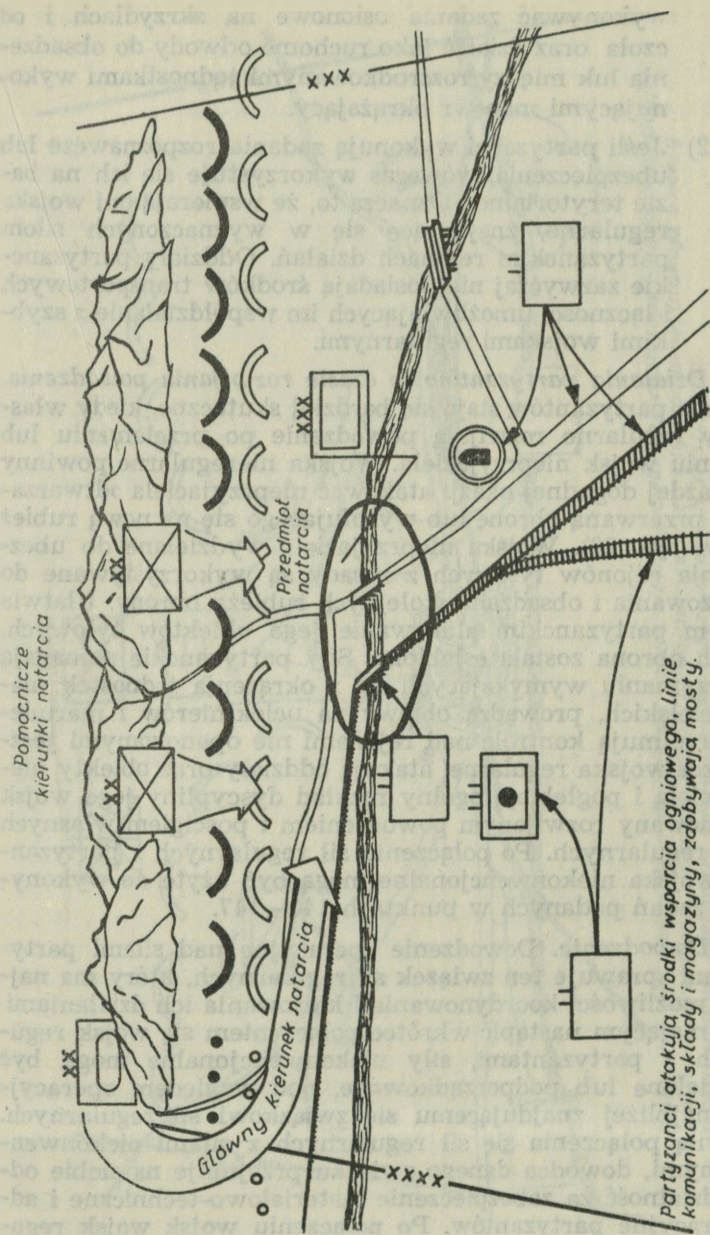
b. *Działania partyzantów w czasie przełamywania linii obrony nieprzyjaciela.* Ze względu na duże nasycenie wojskami nieprzyjaciela rejonów położonych w pobliżu linii frontu, partyzanci tylko w ograniczonym zakresie mogą wspierać działania własnych wojsk regularnych we wstępnej fazie przełamywania obrony nieprzyjaciela — opanowywaniu rubieży obrony lub poszerzaniu luk pomiędzy poszczególnymi elementami ugrupowania nieprzyjaciela. Siły partyzanckie mogą najskuteczniej wspierać natarcie wojsk regularnych przez izolowanie pola walki lub pomaganie w opanowywaniu ważnych rejonów (rys. 21). Oddziały partyzanckie utrudniają lub uniemożliwiają przegrupowanie odwodów nieprzyjaciela, przerywają linie zaopatrywania oraz atakują stanowiska dowodzenia, węzły łączności, stanowiska ogniowe artylerii i lotniska polowe. Dane o wykryciu i położeniu ważnych obiektów lub jednostek nieprzyjaciela, które nie mogą być skutecznie neutralizowane przez partyzantów, są przekazywane natychmiast do dowódcy wojsk regularnych. W czasie podchodzenia wojsk regularnych do ważnych obiektów, zadaniem oddziałów partyzanckich jest izolowanie i niedopuszczanie do nich odwodów nieprzyjaciela. W niektórych przypadkach siły partyzanckie mogą zdobywać i utrzymywać obiekty natarcia lub główne kierunki podejścia do nich, do czasu połączenia się z wojskami regularnymi.

c. *Działania partyzantów w czasie okrążania nieprzyjaciela*

- 1) Oddziały partyzanckie wspierają działania wojsk regularnych w czasie okrążania sił nieprzyjaciela (rys. 22) w podobny sposób, jak przy przełamywaniu jego linii obrony. Partyzanci mogą prowadzić operacje demonstracyjne w ramach ogólnego planu dowódcy odnośnie wprowadzania w błąd nieprzyjaciela. Podobnie, jak w czasie przełamywania, partyzanci utrudniają ruchy odwodów, dezorganizują linie zaopatrywania, atakują stanowiska dowodzenia i węzły łączności oraz dążą do zmniejszenia skuteczności środków wsparcia ogniowego nieprzyjaciela. Wsparcie partyzantów może polegać na wstrzymywaniu i wiązaniu walką manewrujących jednostek nieprzyjacielskich. Działania partyzantów są nakierowane na izolowanie obiektu natarcia własnych wojsk regularnych. Mogą oni opanowywać i utrzymywać ważne punkty terenowe i obiekty, takie jak: mosty, cieśniny i tunele, w celu niedopuszczenia do zniszczenia ich przez nieprzyjaciela. Partyzanci mogą również

Rys. 21. Działania partyzantów w czasie przełamywania linii obrony nieprzyjaciela

Rys. 22. Działania partyzantów w czasie okrażenia nieprzyjaciela

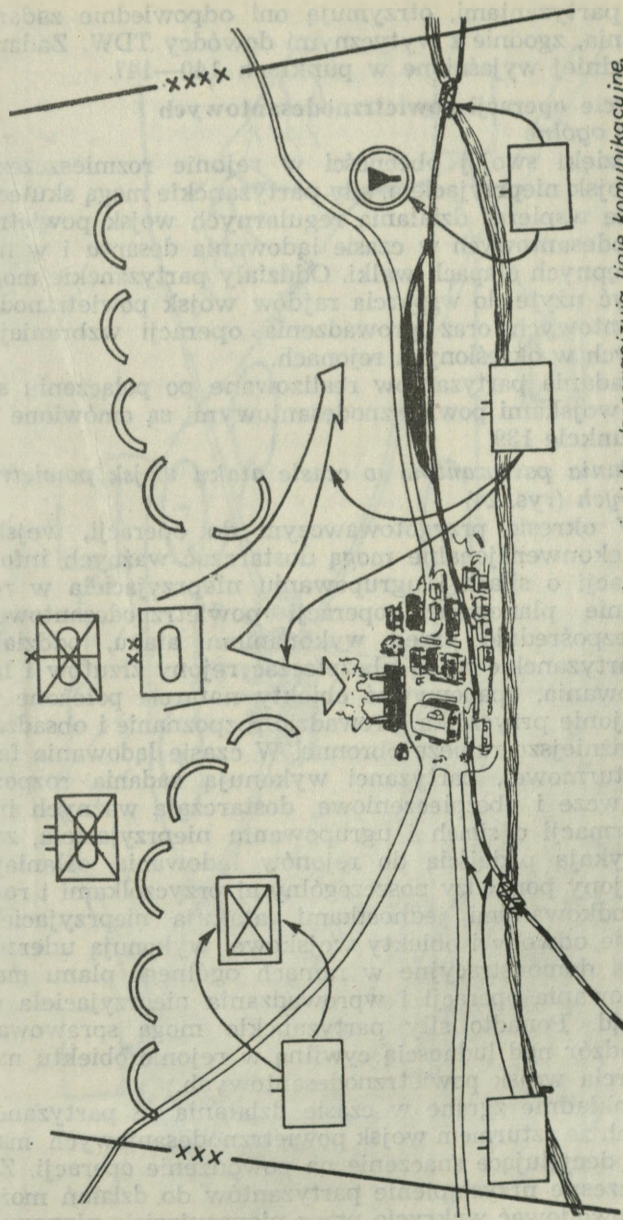
wykonywać zadania osłonowe na skrzydłach i od czoła oraz działać jako ruchome odwody do obsadzenia luk między rozśrodkowanymi jednostkami wykonującymi manewr okrążający.

- 2) Jeśli partyzanci wykonują zadania rozpoznawcze lub ubezpieczenia, wówczas wykorzystuje się ich na bazie terytorialnej. Oznacza to, że wspierają oni wojska regularne, znajdujące się w wyznaczonych siłom partyzanckim rejonach działań. Oddziały partyzanckie zazwyczaj nie posiadają środków transportowych i łączności umożliwiających im współdziałanie z szybkimi wojskami regularnymi.

d. *Działania partyzantów w czasie rozwijania powodzenia.*

Działania partyzantów stają się bardziej skuteczne, kiedy własne siły regularne rozwijają powodzenie po przełamaniu lub okrążeniu wojsk nieprzyjaciela. Wojska nieregularne powinny przy każdej dogodnej okazji atakować nieprzyjaciela odtwarzającego przerwaną obronę lub wycofującego się na nową rubież obrony (rys. 23). Wojska nieprzyjaciela wydzielane do ubezpieczania rejonów tyłowych z zasady są wykorzystywane do organizowania i obsadzania kolejnych rubieży obrony. Ułatwia to siłom partyzanckim atakowanie jego obiektów tyłowych, których obrona została osłabiona. Siły partyzanckie pomagają w zatrzymaniu wymykających się z okrążenia jednostek nieprzyjacielskich, prowadzą obławy na uciekinierów i maruderów, przejmują kontrolę nad rejonami nie opanowanymi jeszcze przez wojska regularne, atakują oddziały oraz obiekty nieprzyjaciela i pogłębiają ogólny rozkład dyscypliny jego wojsk spowodowany rozwijanym powodzeniem i pościgiem własnych wojsk regularnych. Po połączeniu sił regularnych z partyzantami, wojska niekonwencjonalne mogą być użyte do wykonywania zadań podanych w punktach 140—147.

e. *Dowodzenie.* Dowodzenie operacyjne nad siłami partyzanckimi sprawuje ten związek sił regularnych, który ma najlepsze możliwości koordynowania i kierowania ich działaniami. Przed mającym nastąpić wkrótce połączeniem się wojsk regularnych z partyzantami, siły niekonwencjonalne mogą być przydzielone lub podporządkowane, pod względem operacyjnym, najbliższemu znajdującemu się związkowi sił regularnych. Z chwilą połączenia się sił regularnych z siłami niekonwencjonalnymi, dowódca danego związku przejmuje na siebie odpowiedzialność za zabezpieczenie materiałowo-techniczne i administracyjne partyzantów. Po połączeniu wojsk wojsk regu-

Partyzanci zatrzymują wycykające się wojska nieprzyjaciela, dezorganizują linię komunikacyjną, izolują rejon natarcia, asaniują odcinki nieobsadzone przez siły regularne, atakują obiekty zapotrzymania, zdobywają mosty i niedopuszczają do ich zniszczenia.

Rys. 23. Działania partyzantów w czasie rozwijania powodzenia

larnych z partyzantami, otrzymują oni odpowiednie zadania do wykonania, zgodnie z wytycznymi dowódcy TDW. Zadania te są dokładniej wyjaśnione w punktach 140—147.

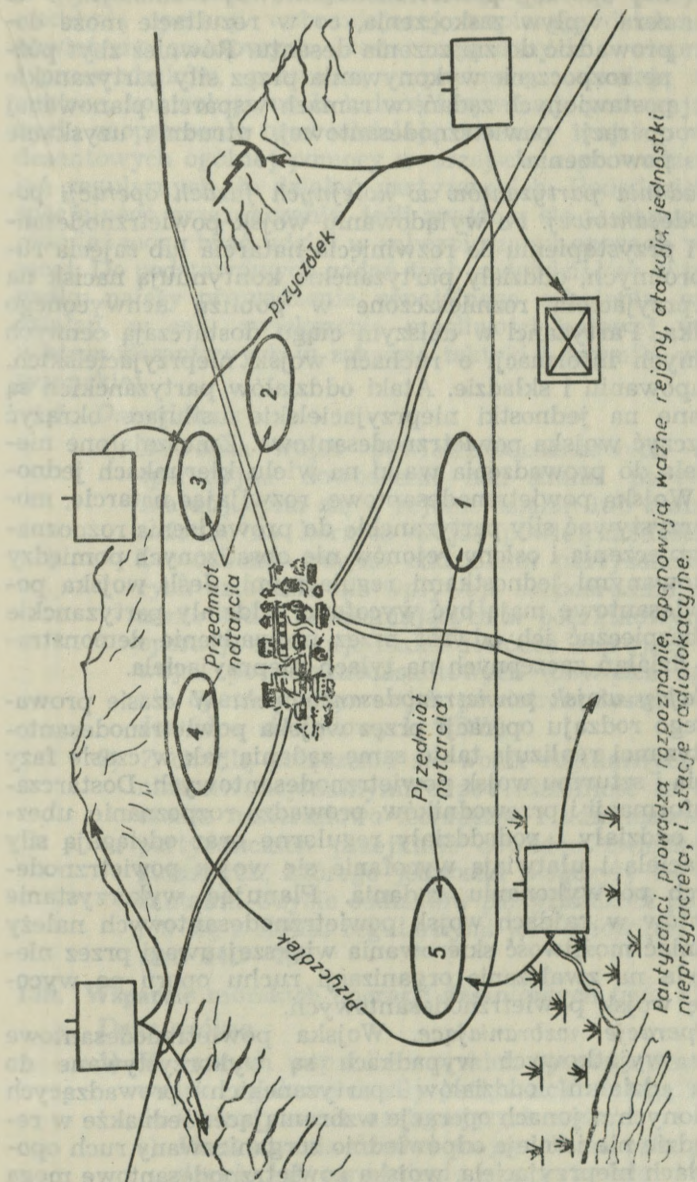
137. Wsparcie operacji powietrznodesantowych

a. Dane ogólne

- 1) Dzięki swojej obecności w rejonie rozmieszczenia wojsk nieprzyjaciela, siły partyzanckie mogą skutecznie wspierać działania regularnych wojsk powietrznodesantowych w czasie lądowania desantu i w następnych etapach walki. Oddziały partyzanckie mogą być użyte do wsparcia rajdów wojsk powietrznodesantowych oraz prowadzenia operacji wzbraniających w określonych rejonach.
- 2) Zadania partyzantów realizowane po połączeniu się z wojskami powietrznodesantowymi są omówione w punkcie 139.

b. Działania partyzantów w czasie ataku wojsk powietrznodesantowych (rys. 24)

- 1) W okresie przygotowawczym do operacji, wojska niekonwencjonalne mogą dostarczać ważnych informacji o planach i ugrupowaniu nieprzyjaciela w rejonie planowanej operacji powietrznodesantowej. Bezpośrednio przed wykonaniem ataku, oddziały partyzanckie mogą ubezpieczać rejony zrzutów i lądowania, opanowywać obiekty natarcia położone w rejonie przyczółka, prowadzić rozpoznanie i obsadzać ważniejsze rubieże obronne. W czasie lądowania fali szturmowej, partyzanci wykonują zadania rozpoznawcze i ubezpieczeniowe, dostarczają ważnych informacji o siłach i ugrupowaniu nieprzyjaciela, zamykają podejścia do rejonów lądowania, osłaniają rejony pomiędzy poszczególnymi przyczółkami i rozśrodkowanymi jednostkami, atakują nieprzyjacielskie odwoły i obiekty wojskowe, wykonują uderzenia demonstracyjne w ramach ogólnego planu maskowania operacji i wprowadzania nieprzyjaciela w błąd. Ponadto siły partyzanckie mogą sprawować nadzór nad ludnością cywilną w rejonie obiektu natarcia wojsk powietrznodesantowych.
- 2) Dokładnie zgrane w czasie działania sił partyzanckich ze szturmem wojsk powietrznodesantowych mają decydujące znaczenie na powodzenie operacji. Za wczesne przystąpienie partyzantów do działań może spowodować wykrycie przez nieprzyjaciela planowa-

Partyzanci prowadzą rozpoznanie, opracowują ważne rejonny, atakują jednostki nieprzyjaciela, i stacje radiolokacyjne.

Rys. 24. Działanie partyzantów w czasie ataku wojsk powietrznodesantowych

nej operacji powietrznodesantowej i zmniejszyć do zera wpływ zaskoczenia, co w rezultacie może doprowadzić do zniszczenia desantu. Również zbyt późne rozpoczęcie wykonywania przez siły partyzanckie postawionych zadań, w ramach wsparcia planowanej operacji powietrznodesantowej, utrudnia uzyskanie powodzenia.

c. *Zadania partyzantów w kolejnych fazach operacji powietrznodesantowej.* Po wylądowaniu wojsk powietrznodesantowych i przystąpieniu do rozwinięcia natarcia lub zajęcia rubieży obronnych, oddziały partyzanckie kontynuują nacisk na siły nieprzyjaciela rozmieszczone w pobliżu uchwyconego przyczółka. Partyzanci w dalszym ciągu dostarczają cennych i aktualnych informacji o ruchach wojsk nieprzyjacielskich, ich ugrupowaniu i składzie. Ataki oddziałów partyzanckich są skierowane na jednostki nieprzyjacielskie usiłujące okrążyć lub zniszczyć wojska powietrznodesantowe. Zmuszają one nieprzyjaciela do prowadzenia walki na wielu kierunkach jednocześnie. Wojska powietrznodesantowe, rozwijając natarcie, mogą wykorzystywać siły partyzanckie do prowadzenia rozpoznania, ubezpieczenia i osłony rejonów nie obsadzonych pomiędzy rozróżkowanymi jednostkami regularnymi. Jeśli wojska powietrznodesantowe mają być wycofane, oddziały partyzanckie mogą ubezpieczać ich odwrót przez prowadzenie demonstracyjnych działań zaczepnych na tyłach nieprzyjaciela.

d. *Rajdy wojsk powietrznodesantowych.* W czasie prowadzenia tego rodzaju operacji przez wojska powietrznodesantowe, partyzanci realizują takie same zadania jak w czasie fazy lądowania i szturm wojsk powietrznodesantowych. Dostarczają oni informacji i przewodników, prowadzą rozpoznanie, ubezpieczają oddziały i pododdziały regularne oraz odciągają siły nieprzyjaciela i ułatwiają wycofanie się wojsk powietrznodesantowych po wykonaniu zadania. Planując wykorzystanie partyzantów w rajdach wojsk powietrznodesantowych należy uwzględniać możliwość skierowania większej uwagi przez nieprzyjaciela na zwalczanie organizacji ruchu oporu po wycofaniu się wojsk powietrznodesantowych.

e. *Operacje wzbraniające.* Wojska powietrznodesantowe tylko w wyjątkowych wypadkach są wykorzystywane do wsparcia działań oddziałów partyzanckich prowadzących w określonych rejonach operacje wzbraniające. Jednakże w rejonach gdzie nie istnieje odpowiednio zorganizowany ruch oporu na tyłach nieprzyjaciela, wojska powietrznodesantowe mogą być użyte do wykonywania zadań wzbraniających. W każdym

przypadku oddziały partyzanckie znajdujące się w rejonie prowadzenia operacji wzbraniającej, wspierają działania wojsk powietrznodesantowych. Dostarczają danych o nieprzyjacielu i przewodników, prowadzą rozpoznanie, osłaniają określone rubieże, kontrolują ruch ludności cywilnej, pomagają w zdobyciu zaopatrzenia oraz udzielają dowódcy wojsk powietrznodesantowych ogólnej pomocy w przejściu z prowadzenia działań regularnych do działań partyzanckich. Pododdziały wojsk specjalnego przeznaczenia, jeśli znajdują się w danym rejonie, również mogą brać udział w zabezpieczaniu operacji wzbraniającej. Do podstawowych zadań tych pododdziałów w tym przypadku należy prowadzenie specjalnego szkolenia w rejonie działań, w celu zwiększenia możliwości bojowej wojsk powietrznodesantowych w zakresie taktyki i techniki walki partyzanckiej.

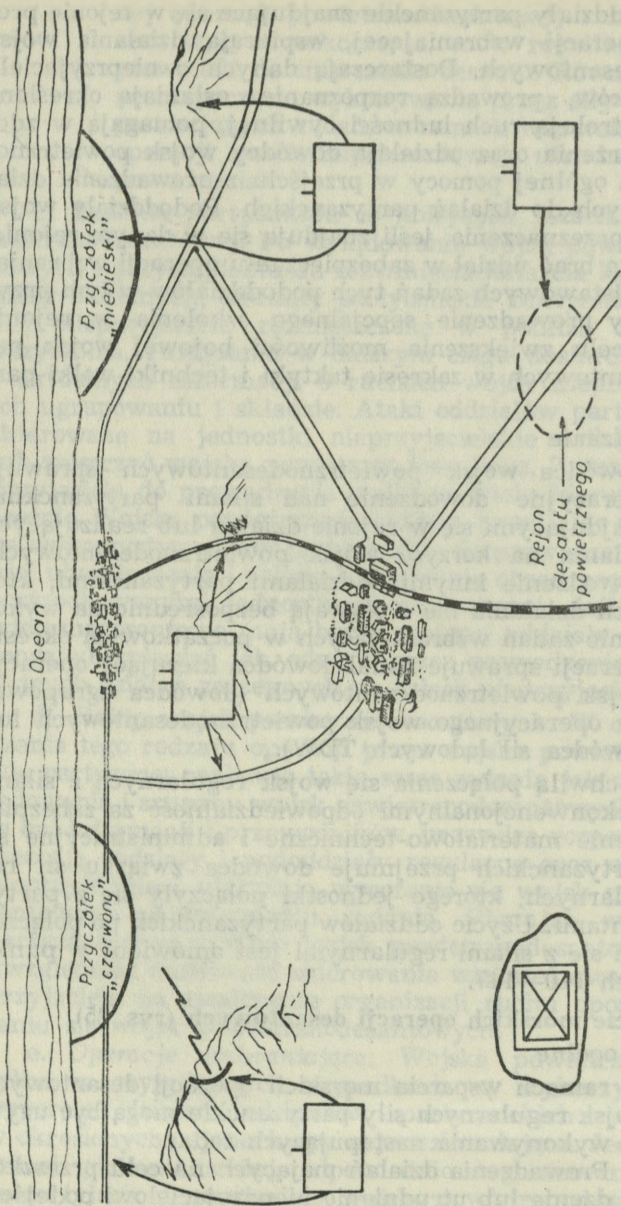
f. *Dowodzenie*

- 1) Dowódca wojsk powietrznodesantowych sprawuje operacyjne dowodzenie nad siłami partyzanckimi znajdującymi się w rejonie działań lub realizujących zadania na korzyść wojsk powietrznodesantowych. Dowodzenie innymi oddziałami partyzanckimi, których działania nie wpływają bezpośrednio na wykonanie zadań wzbraniających w początkowym okresie operacji sprawuje nadal dowódca kierujący operacją wojsk powietrznodesantowych (dowódca zgrupowania operacyjnego wojsk powietrznodesantowych lub dowódca sił lądowych TDW).
- 2) Z chwilą połączenia się wojsk regularnych z siłami niekonwencjonalnymi odpowiedzialność za zabezpieczenie materiałowo-techniczne i administracyjne sił partyzanckich przejmuje dowódca związku sił regularnych, którego jednostki połączyły się z partyzantami. Użycie oddziałów partyzanckich po połączeniu się z siłami regularnymi jest omówione w punktach 140—147.

138. Wsparcie morskich operacji desantowych (rys. 25)

a. *Dane ogólne*

- 1) W ramach wsparcia morskich operacji desantowych wojsk regularnych siły partyzanckie mogą być użyte do wykonywania następujących zadań:
  - a) Prowadzenia działań mających na celu przeszkodzenie lub utrudnienie nieprzyjacielowi podejście do przyczółka.

Partyzanci blokują drogi podejścia, atakują stacje radiolokacyjne, zdobywają ważne rejon, wspierają działania desantu powietrznego.

Rys. 25. Działania partyzantów w czasie lądowania desantu

- b) Zdobycia i utrzymanie całego lub części przyczółka.
  - c) Udzielania wsparcia wojskom powietrznodesantowym działającym w składzie sił desantu morskiego jako części fali szturmowej, lub na pomocniczym kierunku.
  - d) Prowadzenia operacji osłaniających lub mających na celu wprowadzenie w błąd nieprzyjaciela co do położenia zasadniczego przyczółka.
- 2) W początkowym okresie morskiej operacji desantowej dowództwo nad siłami partyzanckimi działającymi w rejonie przedmiotu natarcia sprawuje dowódca zgrupowania desantowego. Po wylądowaniu desantu, dowodzenie siłami partyzanckimi przejmuje dowódca wojsk działających na lądzie. W normalnych warunkach dowodzenie operacyjne siłami partyzanckimi wspierającymi operację desantową nie jest przekazywane poniżej szczebla dywizji. Po połączeniu się sił regularnych z partyzantami dowódca związku, którego wojska nawiązały styczność z nimi, przejmuje odpowiedzialność za ich zabezpieczenie administracyjne i materiałowo-techniczne.

b. *Działania partyzantów w okresie lądowania desantu*

- 1) Jeśli wybrany przyczółek jest rejonem silnie umocnionym, działania partyzanckie są nakierowane na blokowanie i dezorganizowanie ruchu wojsk nieprzyjaciela po drogach prowadzących do przyczółka. Zgodnie z zawczasu przygotowanym planem użycia oddziałów partyzanckich zamykają one i blokują drogi podejścia do rejonu walki, atakują odwody, niszczą stanowiska dowodzenia i obiekty łączności, składy i magazyny, lotniska oraz inne instalacje, które mogą ułatwić nieprzyjacielowi obronę przyczółka lub zorganizować nowe rubieże obrony w jego pobliżu. Stanowiska ogniowe nieprzyjaciela znajdujące się w rejonie przyczółka są podstawowymi obiektami napałów partyzantów.
- 2) Jeśli wybrany przyczółek jest słabo lub wcale niebroniony, jednostki partyzanckie mogą zdobyć i utrzymać część przyczółka. Partyzanci opanowują wyznaczone obiekty bezpośrednio przed wylądowaniem desantu morskiego. W razie potrzeby, wojska desantujące natychmiast po wylądowaniu na przyczółku mogą wydzielić odpowiednie siły do zwolnie-

nia oddziałów partyzanckich. Plan wsparcia ogniowego artylerii okrętowej działań oddziałów partyzanckich musi zapewnić możliwość prowadzenia ognia na najbardziej zagrożone kierunki oraz korygowanie go przez partyzantów. W tym celu do oddziałów partyzantów mogą być wysłani oficerowie łącznikowi z sił morskich, grupy kierowania ogniem z przyczółka oraz grupy naprowadzania lotnictwa taktycznego na cele naziemne. Wielkość przyczółka, położenie nieprzyjaciela i wielkość sił partyzanckich warunkują jaką część danego przyczółku mogą one zdobyć i utrzymać. Problemy użycia sił partyzanckich po połączeniu się z wojskami desantującymi są szczegółowo omówione w punktach 140—147.

- 3) Jeśli w morskiej operacji desantowej przewidziano użycie wojsk powietrznodesantowych na głównym lub pomocniczym kierunku, wówczas zasady wykorzystania oddziałów partyzanckich są takie same, jak podano w punkcie 137.
- 4) Siły partyzanckie mogą być wykorzystane do osłony operacji desantowej i wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd odnośnie do głównego kierunku operacji. W tym przypadku oddziały partyzanckie natężają swoje działania w określonych rejonach w celu wprowadzenia w błąd nieprzyjaciela co do miejsca lądowania głównych sił desantu morskiego. Podstawowymi obiektami napadów partyzantów są stanowiska stacji radiolokacyjnych i posterunków obserwacyjnych wybrzeża. Działania partyzantów mają na celu przeszkodzenie nieprzyjacielowi w szybkim wykryciu zbliżającego się desantu. Do zadań partyzantów należy również rozpowszechnianie wśród miejscowego społeczeństwa błędnych informacji o czasie i miejscu lądowania desantu. Nagłe natężenie działań partyzanckich lub przerywanie walki ma na celu utrzymywanie nieprzyjaciela w ciągłej niepewności oraz zmusza go do stałego przegrupowywania sił. Użycie oddziałów partyzanckich do wykonywania zadań osłony oraz wprowadzenia w błąd nieprzyjaciela ujmuje się w ogólnym planie morskiej operacji desantowej.
- 5) Działania sił partyzanckich wspierających morski desant w okresie szturmowania oraz rozwijania powodzenia są omówione w punkcie 136 oraz w punktach 140—147.

- 6) Podobnie jak w operacjach powietrznodesantowych, tak i w morskich operacjach desantowych, należyte zgranie w czasie akcji partyzanckich z działaniami sił regularnych ma bardzo duże znaczenie. Za wcześnie wprowadzenie do walki partyzantów stawia w stan pogotowia siły nieprzyjaciela, co może w konsekwencji doprowadzić do rozbitcia oddziałów partyzanckich. Z drugiej strony spóźnione działania mogą zmniejszyć ich wpływ na obronę nieprzyjaciela na przyczółku.

139. Operacje na połączenie

a. Dane ogólne

- 1) W niektórych operacjach zaczepnych, wspieranych przez siły partyzanckie, następuje połączenie sił regularnych z partyzantami. Najczęściej w czasie prowadzenia operacji na połączenie, oddziały partyzanckie spełniają rolę sił stacjonarnych, podczas gdy siły regularne są stroną nacierającą i dążącą do połączenia się.
- 2) Nie wszystkie oddziały partyzanckie w rejonie działań biorą udział w operacji na połączenie z wojskami regularnymi. Niektóre oddziały partyzanckie mogą być wyznaczone do wykonywania zadań, które uniemożliwiają w danej sytuacji operacyjno-taktycznej połączenie się obu rodzajów sił. Taka sytuacja może zaistnieć na przykład w czasie rajdu lub prowadzenia operacji wzbraniających przez wojska powietrznodesantowe. Nie jest także wskazane połączenie się wszystkich oddziałów partyzanckich z siłami regularnymi w czasie prowadzenia operacji maskujących i wprowadzających w błąd nieprzyjaciela.
- 3) Z chwilą połączenia się sił partyzanckich z siłami regularnymi, te ostatnie przejmują od bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia odpowiedzialność za zabezpieczenie materiałowo-techniczne i administracyjne oddziałów partyzanckich.
- 4) Bez względu na warunki, w których następuje połączenie się wojsk regularnych z niekonwencjonalnymi, w planie operacji winny być wzięte pod uwagę następujące czynniki:
  - a) Dowodzenie.
  - b) System łącznikowy.
  - c) Współdziałanie i koordynacja działań w czasie prowadzenia operacji.

- d) Koordynacja środków ogniowych.
- e) Łączność współdziałania.
- f) Możliwości wykorzystania partyzantów po połączeniu się.

b. *Dowodzenie.* Do czasu połączenia się wojsk regularnych z siłami niekonwencjonalnymi, dowodzenie operacyjne nad siłami partyzanckimi sprawuje z zasady dowódca najwyższego związku lub oddziału wykonującego operację. Na przykład, dowódca dywizji wykonującej desant powietrzny jest odpowiedzialny za dowodzenie operacyjne nad oddziałami wspierającymi jego działania bojowe. Po połączeniu się dywizji powietrznodesantowej z oddziałami partyzanckimi, mogą one być podporządkowane dywizji lub podległym jej oddziałom — brygadam, wykonującym samodzielne lub półsamodzielne zadania. Organizacja dowodzenia w różnych warunkach operacyjnych została omówiona w punktach 136, 137 i 138.

c. *System łącznikowy*

- 1) W przypadku przekazania dowodzenia operacyjnego nad siłami partyzanckimi ze szczebla teatru działań do związku taktycznego, wówczas pomiędzy zainteresowanym sztabem i bazą operacyjną wojsk specjalnego przeznaczenia wymienia się odpowiednie grupy łącznikowe. Z bazy operacyjnej wojsk specjalnego przeznaczenia wyznacza się do tego sztabu pododdział łącznikowy wojsk specjalnego przeznaczenia. Skład i zadania tego pododdziału zostały omówione w punkcie 135.
- 2) W miarę zmniejszania się odległości pomiędzy siłami partyzanckimi a wojskami regularnymi, dowodzenie operacyjne nad partyzantami może być przekazywane przez wyższe szczeble dowodzenia podległym sztabom lub jednostkom. Pododdział łącznikowy wojsk specjalnego przeznaczenia jest odpowiedzialny za zabezpieczenie łączności i wydzielenie personelu łącznikowego do podległych sztabów. W przypadku kiedy siły partyzanckie działają tylko w jednym rejonie operacyjnym, cały pododdział łącznikowy jest przydzielony do podległego sztabu.
- 3) W okresie planowania operacji na połączenie należy przewidzieć możliwość wymiany personelu łącznikowego pomiędzy wojskami regularnymi a dowództwem partyzanckim działającym w danym rejonie. Grupa łącznikowa z oddziałów partyzanckich przenika przez ugrupowanie nieprzyjaciela do wojsk

własnych. Zadaniem tej grupy, składającej się z żołnierzy wojsk specjalnego przeznaczenia oraz najbardziej wyróżniających się lub zasłużonych partyzantów, jest udzielanie rad dowódcy związku taktycznego odpowiedzialnego za kierowanie działalnością sił partyzanckich w sprawach dotyczących wykorzystania sił niekonwencjonalnych. Personel łącznikowy sił partyzanckich powinien być w stanie dostarczyć najbardziej aktualnych informacji o położeniu wojsk nieprzyjaciela, oraz zalecać odpowiednie przedsięwzięcia i stawiać właściwe zadania oddziałom partyzantów w celu zapewnienia należytego współdziałania w czasie prowadzenia operacji na połączenie.

- 4) Wkrótce po przybyciu grupy łącznikowej partyzantów do właściwego sztabu wojsk regularnych, dowódca związku taktycznego zarządza przerwienie swojej grupy łącznikowej na tyły wroga, do dowództwa partyzantów. Składa się ona z przedstawicieli wydziału operacyjnego sztabu, grupy naprowadzania lotnictwa taktycznego, grupy wysuniętych obserwatorów, personelu łączności wraz ze sprzętem oraz pododdziału łącznikowego wojsk specjalnego przeznaczenia. Grupa łącznikowa wojsk regularnych zapoznaje dowódcę partyzantów z planem operacji oraz stawia odpowiednie zadania oddziałom partyzanckim.
- 5) Do przerzutu grupy łącznikowej w rejon operacyjny działań sił partyzanckich z zasady wykorzystuje się lotnictwo sił lądowych.

d. *Współdziałanie i koordynacja działań w czasie prowadzenia operacji.* Dla zabezpieczenia operacji na połączenie podejmuje się odpowiednie przedsięwzięcia z zakresu łączności. Problemy te są omówione szczegółowo w regulaminach polowych: FM 57—30, FM 7—100 i FM-100. Oddziały partyzanckie są zwykle rozproszone i działają na dużym terenie, w związku z tym łączenie się ich z wojskami regularnymi następuje zwykle w wielu odległych od siebie miejscach, co wymaga wyznaczenia większej liczby punktów nawiązywania styczności z wojskami regularnymi niż normalnie w innego rodzaju operacjach.

e. *Przedsięwzięcia z zakresu koordynacji ognia.* Linie prowadzenia ognia artyleryjskiego i bombardowania muszą być z góry wyznaczone, aby zabezpieczyć wojska regularne i siły partyzanckie przed wzajemnym rażeniem ze środków og-

niowych. Również ze względu na szerokie rozśrodkowanie partyzantów oraz fakt, że ludność cywilna wspierająca działalność ruchu oporu może być uważana za część sił niekonwencjonalnych, należy przewidzieć dodatkowe ograniczenia w prowadzeniu ognia i bombardowaniu lotniczym. W szczególności użycie broni jądrowej, broni chemicznej i biologicznej w rejonach działania partyzantów musi być bardzo starannie planowane i realizowane.

f. *Łączność współdziałania.* Siły partyzanckie nie dysponują z zasady wystarczającą ilością środków łączności radiowej. Z tego względu dowódca wojsk regularnych musi dostarczyć odpowiednią ilość sprzętu łączności radiowej niezbędnego do utrzymania stałej i nieprzerwanej łączności pomiędzy oddziałami partyzanckimi i sztabami wojsk regularnych. Sprzęt ten jest zwykle dostarczany partyzantom razem z przetrzudem pododdziału łącznikowego. Dla ułatwienia łączenia się z siłami regularnymi partyzanci posługują się ustalonymi rozpoznawczymi sygnałami wzrokowymi. W przypadku, gdy zachodzi potrzeba dysponowania rakietami lub innymi pirotechnicznymi środkami sygnalizacyjnymi, za zaopatrzenie partyzantów w tego rodzaju sprzęt jest odpowiedzialny również dowódca wojsk regularnych.

g. *Użycie partyzantów po połączeniu się.* Warunki i czas wykorzystania partyzantów po połączeniu się z siłami regularnymi zasadniczo określa dowódca teatru działań wojennych. Dowódcy związków taktycznych mogą natomiast planować użycie oddziałów, które połączyły się z wojskami regularnymi, w ramach ogólnych wytycznych ustalonych przez dowódcę TDW. Zasady użycia partyzantów po połączeniu się są omówione w punktach 140—147.

6. Użycie sił niekonwencjonalnych po połączeniu się z wojskami regularnymi

140. Dane ogólne

W przypadku gdy dowództwo nad siłami partyzanckimi sprawują siły zbrojne Stanów Zjednoczonych, oddziały partyzanckie po połączeniu się z wojskami regularnymi mogą otrzymywać kolejne zadania do wykonania. Po połączeniu się, dowodzenie operacyjne nad siłami partyzanckimi może być przekazane dowódcy tyłów sił lądowych TDW (theater army logistical command — TALOG), szefowi dowództwa administracji cywilnej sił lądowych TDW (theater army civil affairs

command — TACA-Comd) lub zatrzymane na szczeblu związku taktycznego lub operacyjnego. W tym okresie pododdział łącznikowy wojsk specjalnego przeznaczenia z zasady powinien znajdować się przy oddziałach partyzanckich.

141. Zadania

a. W ramach realizowania zadań rozpoznawczych i osłony, oddziały partyzanckie mogą być użyte do osłony skrzydeł, patrolowania rejonów pomiędzy rozśrodkowanymi jednostkami lub dostarczać przewodników.

b. Jeśli oddziały partyzanckie są dobrze wyszkolone, zorganizowane i zaopatrzone, to niektóre z nich mogą być nawet wykorzystane jako regularne pododdziały do walki z nieprzyjacielem. W tym przypadku powinny one otrzymać dodatkowe wsparcie ze strony jednostek artylerii i pancernych związku taktycznego, któremu zostały podporządkowane. Na przykład, oddziały partyzanckie mogą otrzymać zadanie zatrzymania lub niszczenia wojsk nieprzyjacielskich wymykających się przez luki między własnymi siłami regularnymi.

c. Siły partyzanckie mogą otrzymać zadanie ochrony ważnych składów zaopatrzeniowych, linii komunikacyjnych, obiektów wojskowych, obozów jeńców wojennych itp.

d. Oddziały partyzanckie mogą być użyte do prowadzenia operacji przeciwpartyzanckich przeciwko siłom ruchu oporu nieprzyjaciela działających na tyłach wojsk własnych.

e. Siły partyzanckie mogą być wykorzystywane do wsparcia jednostek administracji cywilnej i wykonywać zadania policyjne w ośrodkach miejskich, zbierać, kontrolować i przeprowadzać zbiórkę uchodźców oraz udzielać pomocy władzom cywilnym przy organizacji administracji itp.

142. Dowodzenie

a. Dowódca teatru określa zasady użycia i czasokres podporządkowania sił partyzanckich wojskom regularnym po połączeniu się. Oddziały partyzanckie mogą podlegać w dalszym ciągu odpowiedniemu dowódcy związku taktycznego lub mogą być przydzielane do poszczególnych rodzajów służb teatru lub dowództw.

b. Za zabezpieczenie materiałowo-techniczne i administracyjne oddziałów partyzanckich przydzielanych do wojsk regularnych przyjmują odpowiedzialność właściwe związki lub sztaby sił regularnych.

c. W większości przypadków po zakończeniu operacji na połączenie, pododdziały wojsk specjalnego przeznaczenia powinny znajdować się przy siłach partyzanckich. Konieczność wykorzystania partyzantów w dalszych działaniach, zgodnie

z ich możliwościami i charakterem postawionych zadań, są tymi czynnikami, które warunkują potrzebę współdziałania z wojskami specjalnego przeznaczenia.

d. Po wykonaniu zadań przez partyzantów, lub na podstawie rozkazu dowódcy TDW, oddziały partyzanckie są rozwiązywane i przekazywane pod kontrolę właściwych rządów narodowych.

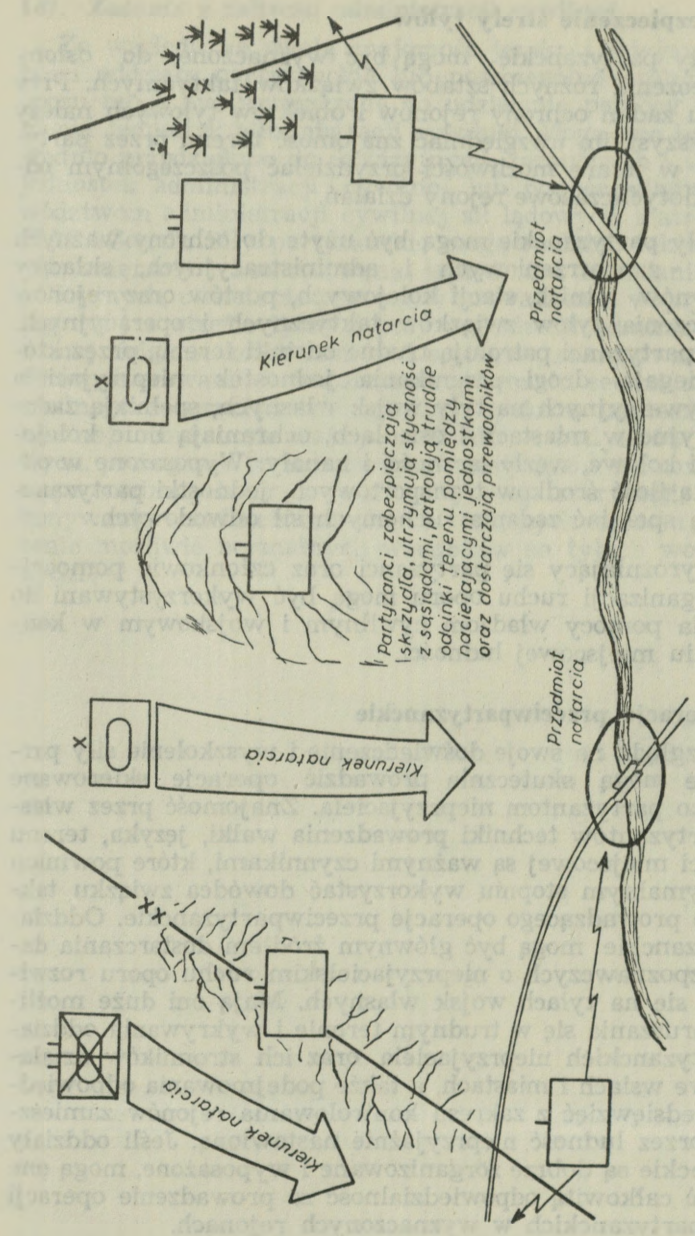
143. Konwencjonalne działania bojowe

Należycie wyszkolone i zorganizowane oddziały partyzanckie mogą być wykorzystywane w walce jako regularne jednostki bojowe. Z zasady wymagają one jednak dodatkowego uzbrojenia oraz wsparcia bojowego i tyłowego — artylerii, broni pancernej i środków transportowych. Przed wprowadzeniem oddziałów partyzanckich do walki wskazane jest, aby przeszły one odpowiednie przeszkolenie i zostały wyposażone w niezbędny sprzęt. W czasie prowadzenia regularnych działań oddziały partyzanckie powinny pozostawać pod bezpośrednim dowództwem dotychczasowych swoich oficerów. Pododdziały specjalnego przeznaczenia pozostają z zasady z siłami partyzanckimi w celu udzielenia im pomocy w przystosowaniu się do statusu jednostek bojowych działających w zmienionych warunkach operacyjno-taktycznych i dowodzonych przez nieznanych wyższych dowódców wojskowych.

144. Zadania rozpoznawcze i ubezpieczenia

a. Ze względu na znajomość terenu i ludności miejscowej w rejonie swoich działań, oddziały partyzanckie mają duże możliwości w zakresie prowadzenia rozpoznania i ubezpieczenia wojsk własnych. Jednakże niedostateczne wyposażenie w środki transportowe i sprzęt łączności radiowej oddziałów niekonwencjonalnych ogranicza i utrudnia ich wykorzystanie jako sił ruchomych. W wypadku użycia partyzantów razem z wojskami szybkimi dowódca właściwego związku taktycznego winien uzbroić i wyposażyć wyznaczone do tego celu oddziały partyzanckie w niezbędny sprzęt i uzbrojenie.

b. Podstawową metodą użycia sił partyzanckich przy wykonywaniu zadań rozpoznawczych i ubezpieczenia jest wyznaczenie im odpowiednich rejonów odpowiedzialności (rys. 26). W rejonach tych partyzanci patrolują trudne odcinki terenu i luki między poszczególnymi związkami i oddziałami, wykonują zasadzki na drogach, organizują punkty obserwacyjne, ubezpieczają skrzydła, wyznaczają przewodników dla wojsk regularnych oraz wykrywają i wyłapują agentów i dywersantów nieprzyjaciela.

Rys. 26. Użycie partyzantów do prowadzenia rozpoznania i ubezpieczenia

145. Ubezpieczenie strefy tyłów

a. Siły partyzanckie mogą być wyznaczone do osłony i ubezpieczenia różnych sztabów związków taktycznych. Przy stawianiu zadań ochrony rejonów i obiektów tyłowych należy przede wszystkim uwzględniać znajomość terenu przez partyzantów i w miarę możliwości przydzielać poszczególnym oddziałom dotychczasowe rejonory działań.

b. Siły partyzanckie mogą być użyte do ochrony ważnych obiektów zaopatrzeniowych i administracyjnych, składów i magazynów, lotnisk, stacji kolejowych, portów oraz rejonów rozmieszczenia tyłów związków taktycznych i operacyjnych. Ponadto partyzanci patrolują trudne odcinki terenu, przez które przebiegają drogi przenikania jednostek nieprzyjaciela i grup dywersyjnych na tyły wojsk własnych, spełniają zadania policyjne w miastach i osiedlach, ochraniają linie kolejowe, drogi kołowe, węzły łączności i kanały. Wyposażone w odpowiednią ilość środków transportowych, jednostki partyzanckie mogą spełniać zadania ruchomych sił odwodowych.

c. Wyróżniający się partyzanci oraz członkowie pomocniczych organizacji ruchu oporu mogą być wykorzystywani do udzielania pomocy władzom cywilnym i wojskowym w kontrolowaniu miejscowej ludności.

146. Operacje przeciwpartyzanckie

Ze względu na swoje doświadczenie i wyszkolenie siły partyzanckie mogą skutecznie prowadzić operacje skierowane przeciwko partyzantom nieprzyjaciela. Znajomość przez własnych partyzantów techniki prowadzenia walki, języka, terenu i ludności miejscowej są ważnymi czynnikami, które powinien w maksymalnym stopniu wykorzystać dowódca związku taktycznego prowadzącego operacje przeciwpartyzanckie. Oddziały partyzanckie mogą być głównym źródłem dostarczania danych rozpoznawczych o nieprzyjacielskim ruchu oporu rozwijającym się na tyłach wojsk własnych. Mają oni duże możliwości poruszania się w trudnym terenie i wykrywania oddziałów partyzanckich nieprzyjaciela oraz ich stronników działających we wsiach i miastach, a także podejmowania odpowiednich przedsięwzięć z zakresu kontrolowania rejonów zamieszkałych przez ludność nieprzyjaźnie nastawioną. Jeśli oddziały partyzanckie są dobrze zorganizowane i wyposażone, mogą one otrzymać całkowitą odpowiedzialność za prowadzenie operacji przeciwpartyzanckich w wyznaczonych rejonach.

147. Zadania z zakresu administracji cywilnej

Ze względu na swoją znajomość języka i miejscowej ludności oddziały partyzanckie lub poszczególne osoby z ruchu oporu mogą być wyznaczone do udzielania pomocy i wzmocnienia jednostek administracji cywilnej. Mogą one być bezpośrednio przydzielone do dywizyjnych, korpusnych i armijnych jednostek administracji cywilnej lub podporządkowane dowództwom administracji cywilnej sił lądowych teatru działań (TACAComd). Siły partyzanckie mogą spełniać takie zadania, jak: zbieranie i kontrolowanie uchodźców, spełnianie funkcji policyjnych, udzielanie pomocy w prowadzeniu wojny psychologicznej w strefie tyłów i przy organizacji administracji cywilnej, ściganie kolaborantów i szpiegów, rekrutowanie robotników, kierowanie i dostarczanie personelu technicznego niezbędnego do uruchomienia obsługi obiektów użyteczności publicznej, ochranianie ważnych obiektów i budynków państwowych, pomaganie w cenzurowaniu materiałów informacyjnych rozprowadzanych przez środki masowej informacji oraz wykonywanie wszelkich innych prac mających na celu przywrócenie możliwie normalnych warunków na tyłach wojsk własnych.

Rozdział IX

DZIAŁANIA PSYCHOLOGICZNE W RAMACH WOJNY NIEKONWENCJONALNEJ

148. Dane ogólne

a. Wojna niekonwencjonalna obejmuje problemy ideologiczne, religijne, polityczne i socjalne, które wzbudzają głęboką emocjonalną stronnicość i rozdrażnienie. Organizacje ruchu oporu dążą do przeciągnięcia na swoją stronę tę część ludności, która akceptuje dokonywanie gwałtownych akcji w ramach zachodzących przemian socjalnych. Społeczeństwu temu przedstawia się cele i perspektywy walki. Stale zmieniający się charakter działalności ruchu oporu, prowadzenie życia w bezczynności lub w walce, w tajemnicy przed otoczeniem czyni członków ruchu oporu szczególnie podatnymi na oddziaływanie propagandy.

b. Czynniki ideologiczne i polityczne, w połączeniu z działalnością ruchu oporu stwarzają bardzo dogodny grunt do prowadzenia propagandy. Członkowie ruchu oporu są czynnymi agitatorami. Z tego względu istnieje ścisła zależność pomiędzy działalnością militarną i propagandową prowadzoną przez cały ruch oporu nakierowany na zdobycie poparcia miejscowego społeczeństwa dla swoich celów. Względna izolacja i atmosfera tajemniczości towarzyszące ruchowi oporu stwarza stałą potrzebę prowadzenia akcji propagandowej w ramach wsparcia działalności sił niekonwencjonalnych.

c. W okresie pokoju lub wojny, jednostki wojsk specjalnego przeznaczenia przez samą swoją obecność w określonym rejonie jakiegoś kraju, wywierają pewien wpływ psychologiczny na niektóre organizacje wojskowe i paramilitarne oraz poinformowaną część społeczeństwa o obecności sił amerykańskich.

skich. Wpływ psychologiczny wywierany przez żołnierzy wojsk specjalnego przeznaczenia jest uwielokrotniony przez czynniki, które wpływają decydująco na prowadzenie działań niekonwencjonalnych. Do tych czynników między innymi można zaliczyć: rzeczywiste dowody zainteresowania Stanów Zjednoczonych działalnością ruchu oporu, udzielanie wsparcia przez żołnierzy wojsk specjalnego przeznaczenia, rezultaty codziennych osobistych spotkań oraz dokładne zrozumienie celów i problemów miejscowych sił partyzanckich. Operacje psychologiczne dają największe korzyści wtedy, kiedy są prowadzone przez cały czas organizowania oddziałów partyzanckich, a zwłaszcza w okresie początkowym i w czasie przygotowywania sił partyzanckich i pomocniczych do przyjęcia wojsk amerykańskich i podjęcia wraz z nimi wzmocnionych wysiłków dla zrealizowania wspólnych celów politycznych i militarnych. Zwrócenie większej uwagi na zagadnienia wojny psychologicznej nakłada dodatkowe obowiązki na dowódcę pododdziału łącznikowego wojsk specjalnego przeznaczenia. Obowiązki te zmuszają go do dokładnego poznania metod prowadzenia operacji psychologicznych dostosowanych do konkretnych warunków operacyjno-taktycznych. Psychologiczne implikacje wojny niekonwencjonalnej zwiększają znaczenie i rolę operacji psychologicznych. Stwierdzenie to jest szczególnie prawdziwe w odniesieniu do początkowego okresu formowania jednostek partyzanckich, kiedy działania wojsk specjalnego przeznaczenia, nakierowane na zdobycie poparcia miejscowego społeczeństwa, noszą charakter bardziej psychologiczny niż militarny.

d. W rozdziale tym podkreśla się w jaki sposób operacje psychologiczne pomagają oddziałom wojsk specjalnego przeznaczenia przy wykonywaniu ich zadań, zwiększają szanse odniesienia zwycięstwa i tym samym wpływają na skrócenie czasu trwania konfliktu zbrojnego.

149. Zagadnienia organizacyjne

Planowe operacje psychologiczne pomagają w prowadzeniu wojny niekonwencjonalnej zarówno przed wybuchem, jak i w czasie trwania działań bojowych. Są one również prowadzone w okresie zimnej wojny. Do realizacji przedsięwzięć z zakresu wojny psychologicznej w tym okresie mogą być użyte siły i środki wojsk lądowych Stanów Zjednoczonych. Operacje psychologiczne są nakierowane na stworzenie, wzmocnienie lub utrzymanie takiej postawy danego społeczeństwa, która będzie wpływać korzystnie na zrealizowanie ich własnych celów polityczno-społecznych i celów Stanów Zjednoczonych.

a. *Programy narodowe.* Agencja Informacyjna Stanów Zjednoczonych (United States Information Agency — USIA) prowadzi szeroko zakrojone ogólne operacje psychologiczne, określające zasady i cele polityczne Stanów Zjednoczonych oraz wyjaśnia stosunek Stanów Zjednoczonych i narodu amerykańskiego do innych państw. W ramach prowadzonych akcji psychologicznych Agencja Informacyjna wyraża poparcie dla prawa do wyboru własnej formy rządu przez wszystkie narody świata. Programy tej agencji mogą być wykorzystywane do psychologicznego przygotowania społeczeństw lub narodów, zamieszkujących potencjalnie lub konkretnie wyznaczone rejonny działań wojsk specjalnego przeznaczenia, na przyjęcie amerykańskiego personelu wojskowego.

b. *Dowództwo TDW i służby specjalne.* Jednostki wojny psychologicznej sił lądowych znajdują się w składzie sił rozmieszczonych na terytoriach zamorskich lub wyższych dowództw. Jednostki te mają zadanie udzielania pomocy siłom przeznaczonym do prowadzenia wojny niekonwencjonalnej w zakresie wyjaśniania polityki i koncepcji amerykańskich w rejonach swego działania. W okresie wojny, oficerowie odpowiedzialni za prowadzenie operacji psychologicznych, ściśle współdziałają z Dowództwem Działań Niekonwencjonalnych (Joint Unconventional Warfare Task Force — JUWTF) w zakresie kierowania i udzielania wszechstronnej pomocy pododdziałom łącznikowym wojsk specjalnego przeznaczenia w odpowiednich rejonach operacyjnych. Plany działania sił specjalnego przeznaczenia obejmują prowadzenie operacji psychologicznych we wszystkich fazach wojny niekonwencjonalnej, od momentu przygotowania operacji do demobilizacji sił niekonwencjonalnych.

150. Obiekty propagandy

a. *Nieprzyjacielskie obiekty propagandy.* Obiektami propagandy własnych operacji psychologicznych mogą być siły zbrojne i ludność cywilna nieprzyjaciela oraz siły niekonwencjonalne.

1) *Siły zbrojne nieprzyjaciela*

a) Siły zbrojne nieprzyjaciela mogą być tej samej narodowości co ludność miejscowa, lub innej i działać na danym terenie jako siły okupacyjne obcego państwa. W obu przypadkach siły partyzanckie i sprzyjająca im ludność cywilna, przez stałe podkreślanie wszystkich słabych stron nieprzyjaciela w zaopatrzeniu i uzbrojeniu oraz wskazywanie na grożącą śmierć poszczególnym

jego żołnierzom, dążą do wywołania w wojskach uczucia strachu, wyizolowania i osamotnienia. Prowadzone w ten sposób operacje psychologiczne mogą obniżyć w znacznym stopniu morale nieprzyjaciela i zmniejszyć jego możliwości bojowe. Szczególnie duży wpływ na obniżenie morale wojsk mają operacje psychologiczne, jeśli są prowadzone równoległe z bardzo aktywnymi i śmiałymi działaniami bojowymi. Wykonywanie zasadzek na kolumny zaopatrzeniowe, prowadzenie ognia przez strzelców wyborowych, napady w ograniczonej skali na odosobnione jednostki, przecinanie linii komunikacyjnych, niszczenie ważnych obiektów w nocy wywołuje w żołnierzu nieprzyjaciela uczucie słabości. Uczucie słabości i strachu umożliwia z kolei prowadzenie operacji psychologicznych skierowanych bezpośrednio na rozprężenie dyscypliny w poszczególnych pododdziałach i oddziałach. Żołnierz odpowiednio urobiony psychicznie jest podatny na wezwanie do poddania się, symulowania lub dezercji. Pogłębianie uczucia izolacji oraz wrażliwości na oddziaływanie operacji psychologicznej u poszczególnych żołnierzy nieprzyjaciela można uzyskać przez stosowanie w szerokim zakresie ulotek i audycji radiowych, w których podkreśla się popularność celów walki partyzanckiej wśród miejscowego społeczeństwa.

- b) Operacje psychologiczne nakierowane na „izolowanie” mogą być uzupełniane przez bardziej aktywne metody oddziaływania na psychikę wojsk nieprzyjacielskich, które dają w krótszym czasie większe efekty. Jeśli dowódca wojsk specjalnego przeznaczenia dąży w drodze nacisku psychologicznego do spowodowania większej liczby wypadków, uciezek lub dezercji z jednostek nieprzyjaciela, winien on przedstawić odpowiednio atrakcyjny i realny do spełnienia cel, który byłby zachętą dla wojsk nieprzyjaciela. Żołnierz nieprzyjacielski musi być dokładnie poinformowany dlaczego i w jaki sposób powinien uciec oraz otrzymać odpowiednie gwarancje odnośnie do jego bezpieczeństwa osobistego i należytego przyjęcia przez siły partyzanckie. W wypadku wię-

cia do niewoli żołnierzy nieprzyjaciela przez partyzantów, w wyniku prowadzenia operacji psychologicznych, należy przestrzegać danych obietnic w sprawie bezpieczeństwa i dobrego traktowania. Dowodem należytego traktowania jeńców wojennych przez partyzantów mogą być fotografie rozprowadzane w jednostkach nieprzyjacielskich podpisane przez żołnierzy znajdujących się w niewoli. Dezerterów i jeńców można również wykorzystywać do wygłaszania przemówień do swoich byłych towarzyszy broni za pomocą głośników. Jeśli metody te są niewykonalne w określonych względów, pomocniczy personel ruchu oporu może za pośrednictwem partyzantów informować oddziały nieprzyjacielskie ustnie o dobrym traktowaniu jeńców wojennych lub dezerterów. Oczywiście, przekazanie informacji do jednostek nieprzyjaciela o właściwym postępowaniu z dezerterami ma duże znaczenie dla ich byłych kolegów, ponieważ stanowi to dowód dotrzymywania obietnic przez partyzantów w sprawie bezpieczeństwa uciekinierów. Fakt ten może mieć duży wpływ psychologiczny na wojska nieprzyjaciela, jak i samych partyzantów. Nieprzyjaciel zaczyna zdawać sobie sprawę z tego, że jego żołnierze nie popierają celów walki, natomiast partyzanci przekonują się o obniżeniu się morale nieprzyjaciela i wzroście własnych szans na odniesienie zwycięstwa.

2) *Cywilni kolaboracjoniści*. Ludność cywilna w rejonie działań partyzantów może popierać marionetkowe formy rządu lub w inny sposób współpracować z wojskami okupacyjnymi. Tematy rozmów, przemówienia i apele rozpowszechniane wśród tej grupy, różnią się w zależności od konkretnych potrzeb i osobowości danych kolaboracjonistów, lecz ogólny cel psychologiczny jest taki sam, jak w odniesieniu do personelu wojskowego. Program izolowania kolaboracjonistów z otoczenia winien być nakierowany na podtrzymywanie niepewności i strachu. Równoległe należy realizować odpowiedni program polityczny w celu pozyskania aktywnego poparcia ze strony miejscowego społeczeństwa dla walki partyzanckiej. Jeśli realizacja tych programów nie przyniesie spo-

dziewanych rezultatów, może się okazać konieczne podjęcie bardziej drastycznych środków np.: w postaci surowego traktowania kolaborantów, co może osłabić w nich przekonanie w siłę i niezwykłość sił zbrojnych z którymi współdziałają. Tego rodzaju stosunek do kolaborantów, w połączeniu z propagandą zastraszania, może być zajęty tylko w ostateczności, gdy inne metody nie dały żadnych wyników. W wypadku konieczności podjęcia drastycznych środków, należy dążyć, aby inicjatywa w tym względzie wyszła od partyzantów w celu ograniczenia podjęcia w jakimś stopniu akcji odwetowych przeciwko ludności cywilnej przez siły nieprzyjaciela.

b. *Ludność cywilna*

- 1) Żaden ruch partyzancki nie może osiągnąć powodzenia jeśli nie będzie miał poparcia większej części społeczeństwa przychylnie nastawionego do działań sił niekonwencjonalnych. Często jednak, w początkowym okresie prowadzenia wojny, ludność cywilna ze względu na obawę przed represjami, niepewność sytuacji wojskowo-politycznej oraz niezajomość celów ruchu podziemnego może zachować neutralną postawę lub przyjąć wrogi stosunek wobec partyzantów. Jest to zrozumiałe, ponieważ ludność cywilna znajduje się z jednej strony pod naciskiem sił zbrojnych nieprzyjaciela, a z drugiej — oddziaływania akcji i propagandy partyzanckiej. Dlatego głównym zadaniem operacji psychologicznej w wojnie niekonwencjonalnej jest przekonywanie odpowiednio wybranej grupy ludności o wspólnych celach polityczno-społecznych miejscowej ludności, organizującego się ruchu oporu oraz Stanów Zjednoczonych, które udzielają pełnego poparcia dla walki partyzanckiej. W czasie realizowania programu wojny psychologicznej należy kłaść stale nacisk na wyjaśnianie wspólnych celów walki oraz apelowanie do społeczeństwa o pełne poparcie i podporządkowanie się kierownictwu partyzantów dla dobra sprawy.
- 2) W związku z przebywaniem w rejonie działań partyzantów, żołnierze wojsk specjalnego przeznaczenia mają możliwość zdobycia dokładnych informacji dotyczących aktualnej sytuacji, postawy i zachowania się miejscowej ludności. Siły partyzanckie i wspie-

rające je miejscowe społeczeństwo są cennym źródłem informacji, które mogą być wykorzystane do urzeczywistnienia planów operacji psychologicznych skierowanych przeciwko ludności cywilnej i obiektem propagandy nieprzyjaciela. Posiadając dokładne, wiarygodne i aktualne informacje o obiekcie propagandy, dowódca wojsk specjalnego przeznaczenia może wówczas zwracać się do oficera do spraw operacji wojny psychologicznej teatru działań z żądaniem udzielenia jak najdalej idącej pomocy w prowadzeniu wspólnego, przemyślanego i skoordynowanego programu działania. Organy wojny psychologicznej TDW mogą udzielać pomocy w formie zrztutu czasopism i innych półoficjalnych wydawnictw dla ludności, niezbędnego sprzętu dla partyzantów, materiałów do reprodukcji informacji, a także udzielać dowódcy wojsk specjalnego przeznaczenia wytycznych w zakresie metod i sposobów prowadzenia zintegrowanego programu wojny psychologicznej, stanowiącego uzupełnienie bojowej działalności partyzanckiej.

c. *Partyzanci i siły pomocnicze.* Trzecim ważnym obiektem propagandy, który winien być uwzględniony przez dowódcę wojsk specjalnego przeznaczenia, są same siły partyzanckie i pomocnicze oraz wszystkie inne elementy ruchu oporu działające w tajemnicy i wspierające działania partyzantów. Siły partyzanckie muszą być w pełni przekonane, że Stany Zjednoczone w całej rozciągłości popierają ich walkę. Dowódca wojsk specjalnego przeznaczenia, jako przedstawiciel dowódcy sił zbrojnych TDW Stanów Zjednoczonych, w okresie prowadzenia wojny musi stale wyjaśniać i podkreślać jedność celów partyzantów i współdziałającego z nimi społeczeństwa.

151. Rodzaje operacji wojny psychologicznej w rejonie działań sił partyzanckich

a. *Operacje bojowe.* Operacje bojowe są to takie operacje, które zostały zainicjowane przez dowódcę wojsk specjalnego przeznaczenia w celu wywarcia odpowiedniego wpływu psychologicznego na wszystkie trzy wyżej wymienione obiekty propagandy wojny psychologicznej. Jak powiedziano powyżej, niektóre akcje bojowe mogą być zainicjowane przez dowódcę wojsk specjalnego przeznaczenia wyłącznie ze względów psychologicznych. Mają one głównie na celu podniesienie morale partyzantów lub zmanifestowanie udzielenia wsparcia ludności cywilnej przez partyzantów. Celem tych operacji jest

umocnienie wiary partyzantów we własne siły i słuszność sprawy, o którą walczą. Jeśli ludność miejscowa nabierze zaufania również do działalności ruchu oporu wówczas partyzanci mają szerszy i łatwiejszy dostęp do źródła zaopatrzenia w żywność i mogą zdobywać informacje niezbędne do prowadzenia walki. Natomiast wzbudzenie w wojskach nieprzyjaciela przekonania o sile oddziałów partyzanckich powoduje osłabienie morale jego wojsk, co zmniejsza skuteczność operacji przeciwpartyzanckich prowadzonych przez niego. Dowódca wojsk specjalnego przeznaczenia może prowadzić następujące operacje mające na celu głównie względy psychologiczne:

- 1) Udzielanie pomocy miejscowej ludności przez rozprawianie i kierowanie rozdziałem środków medycznych;
- 2) Ratowanie i ewakuacja czołowych osobistości wspierających działalność partyzantów;
- 3) Ostrzeganie ludności cywilnej o niebezpieczeństwie uderzeń lotniczych lub broni raketowej w rejonie działań partyzantów. W wyniku przekazywania tego rodzaju ostrzeżeń, ludność cywilna nabiera przekonania o kierowniczej roli partyzantów w danej operacji, co w jeszcze większym stopniu wzmacnia jej wiarę w siłę wojsk niekonwencjonalnych;
- 4) Po zdobyciu przez partyzantów pełnej przewagi w danym rejonie — ośmielanie i udzielanie pomocy ludności cywilnej w podjęciu normalnego życia. W ramach wykonywania tego zadania partyzanci lub siły pomocnicze udzielają pomocy miejscowej ludności w odbudowie domów, wznoszeniu niezbędnych obiektów, zbiorach plonów, otwarciu szkół i kościołów, organizowaniu stowarzyszeń społecznych itp.;
- 5) Ustanowienie sprawiedliwych i sprawnych władz państwowych w rejonie działań partyzantów. Przy analizowaniu tego programu należy brać pod uwagę prestiż i ustawy konstytucyjne Stanów Zjednoczonych i państw sojuszniczych. Program ten realizuje się na podstawie odpowiednich dyrektyw kierownictwa teatru działań wojennych Stanów Zjednoczonych lub dowództw wyższych szczebli. Dyrektywy wydane wspólnie przez władze Stanów Zjednoczonych i czołowych przywódców partyzantów lub autorytatywnych przywódców rządu na wygnaniu, nadaje przedsięwzięciom wojny psychologicznej szczególne znaczenie;

6) *Bezpośrednie kontakty z ludnością cywilną.* W tych fazach prowadzenia operacji, kiedy dowódca wojsk specjalnego przeznaczenia nie może jeszcze udzielać wydatnej pomocy ludności cywilnej w podjęciu przez nią względnie normalnego życia, równoległe z wydawanymi pisemnymi deklaracjami, musi prowadzić bezpośrednie rozmowy i dyskusje z miejscową ludnością. Tego rodzaju działalność dowódcy wojsk specjalnego przeznaczenia naocznie przekonuje ludność miejscową, że partyzanci są popierani przez Stany Zjednoczone i że obie strony pracują w interesie danego społeczeństwa. Personel pododdziału wojsk specjalnego przeznaczenia również uczestniczy w takich spotkaniach w celu nawiązania bezpośrednich i bliskich kontaktów, aby w ten sposób przeciwdziałać szerzeniu poglądu o obcości wojsk specjalnego przeznaczenia. Tego rodzaju spotkania pomagają w utożsamianiu partyzantów i żołnierzy sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych z lokalną ludnością.

b. *Materiały drukowane.* Ulotki, plakaty i biuletyny są najbardziej popularnymi i skutecznymi materiałami propagandowymi stosowanymi przez dowódcę wojsk specjalnego przeznaczenia i partyzantów w swoim rejonie działań. Do drukowania ulotek i komunikatów informacyjnych mogą być stosowane małe przenośne drukarnie lub inne urządzenia do szybkiej reprodukcji. Techniczne problemy związane z drukowaniem mogą być niekiedy trudne do rozwiązania a rozprowadzanie materiałów propagandowych w rejonach gdzie nieprzyjacieli utrzymuje silnie władzę w swoim ręku jest bardzo niebezpieczne. W początkowym okresie wojny, kiedy wpływ operacji psychologicznych jest najbardziej istotny, siły partyzantkie mogą nie mieć odpowiednich urządzeń do drukowania dużej ilości materiałów propagandowych.

Technika pisania ulotek dla celów wojny niekonwencjonalnej jest taka sama, jak przy realizacji programu wojny psychologicznej w działaniach konwencjonalnych. Partyzanci, kierowani przez dowódcę wojsk specjalnego przeznaczenia, mogą w zasadzie wybierać tematykę i problemy, które są najbardziej aktualne, ważne i zgodne z prawdą. Takich możliwości natomiast nie mają organa wojny psychologicznej rozmieszczone poza rejonem działań partyzantów. Dowódca wojsk specjalnego przeznaczenia może rozszerzyć program oddziaływania psychologicznego realizowanego przez lokalne siły po-

przez rozprowadzanie małych gazetek będących uzupełnieniem do biuletynów i materiałów rozprowadzanych przez kanały pomocnicze. Materiały drukowane powinny podkreślać i wykorzystywać sprzyjające aspekty realizowanego już programu pomocy dla ludności cywilnej. Cele wojenne powinny być omówione w aspekcie celów politycznych danego narodu i w oficjalnych ulotkach. Ulotki zawierające oficjalne teksty komunikatów podpisanych przez dowódcę teatru i autorytatywnych przywódców ruchu oporu, rozprowadzane wśród ludności cywilnej stanowiącej obiekt propagandy, powinny mieć wygląd oficjalny i odpowiednią szatę graficzną.

c. *Pogłoski*. Pogłoski mogą być bardzo skutecznym środkiem propagandy jeśli są rozprowadzane w postaci tzw. szepowanej propagandy. Dowódca wojsk specjalnego przeznaczenia, jeśli sytuacja tego wymaga, może inicjować rozszerzanie pogłosek w swoim rejonie działań poprzez partyzantów i pomocnicze kanały przekazywania informacji. Tematem szepowanej propagandy są najczęściej informacje, których z zasadniczych względów nie można rozpowszechniać jako wiadomości oficjalnych. Chociaż rozpowszechnianie pogłosek jest trudne do kontrolowania i do nieprzyjaciela nie dochodzą one w postaci wyjściowej, mają jednak tę zaletę, że praktycznie nie można ustalić dokładnie źródła rozprowadzania. Ponieważ z tego środka propagandy korzysta również nieprzyjaciel, rozpowszechniane ulotki przez niego, które mogą ujemnie wpływać na działalność partyzantów muszą być energicznie zwalczane za pomocą specjalnych ulotek oraz prostowane i wyjaśniane w czasie bezpośrednich spotkań i osobistych rozmów z miejscową ludnością.

152. Operacje psychologiczne w okresie demobilizacji

Operacje psychologiczne są również prowadzone w okresie demobilizacji sił partyzanckich w celu zapewnienia jej sprawnego przebiegu. Program działań psychologicznych wykorzystuje wszystkie dostępne środki mające na celu wyjaśnienie partyzantom poszczególnych przedsięwzięć w czasie przeprowadzania demobilizacji. Realizując program przystosowywania partyzantów do życia cywilnego, opracowany przez władze Stanów Zjednoczonych lub zainteresowany rząd sojuszniczego państwa, należy ponadto wyjaśniać dokładnie partyzantom rolę i zadania działalności sił niekonwencjonalnych dla kraju w ewentualnych przyszłych planach obronnych. Operacje psychologiczne pomagają siłom partyzanckim w przystosowaniu się do pracy w życiu cywilnym oraz przygotowują ludność miejscową do przyjęcia oddziałów partyzanckich.

Rozdział X

DEMOBILIZACJA

153. Dane ogólne

Po zakończeniu procesu łączenia się sił partyzanckich z wojskami regularnymi, możliwości użycia oddziałów partyzanckich w ramach regularnych działań bojowych stopniowo się zmniejszają. Jednostki pozostające w służbie liniowej dłużej niż wymagają tego rzeczywiste potrzeby mogą być źródłem niepotrzebnych kłopotów. Z tego względu, w rejonach zajętych przez wojska Stanów Zjednoczonych, problem demobilizacji winien być wnikliwie przeanalizowany. Decyzja w sprawie podporządkowania sił partyzanckich i współpracujących z nimi organizacji pomocniczych zainteresowanemu rządowi narodowemu jest podejmowana na szczeblu dowództwa teatru działań wojennych. Przy podejmowaniu takiej decyzji należy rozważyć dokładnie wiele problemów a przede wszystkim zagadnienie międzynarodowej współpracy, postawę społeczeństwa wobec tych sił i odwrotnie, aspekty polityczne, ekonomiczne, socjalne itp. W przypadku kiedy jeszcze nie ukonstytuował się rząd narodowy, uznany oficjalnie przez państwa sojusznicze, decyzja o całkowitym lub częściowym rozwiązaniu oddziałów partyzantów również powinna być poprzedzona głęboką analizą. Rozwiązane oddziały partyzanckie składające się z obywateli obcej narodowości mogą w stosunku do ludności zamieszkałej dany rejon stwarzać szczególnie duże niebezpieczeństwo. W każdym przypadku, pododdziały specjalnego przeznaczenia muszą być wykorzystywane w procesie demobilizacji. W tym celu należy przedsięwziąć odpowiednie środki dla zapewnienia należytej koordynacji pomiędzy wojskami specjalnego przeznaczenia, jednostkami do spraw administracji cywilnej oraz innymi właściwymi władzami wojskowymi i politycznymi

w czasie procesu demobilizacji oddziałów partyzanckich, zgodnie z zawczasu opracowanymi długofalowymi planami politycznymi Stanów Zjednoczonych odnoszącymi się do danego regionu.

154. Rola państw sojuszniczych

a. Po zakończeniu działań bojowych, dowódca TDW, któremu podlegały określone siły partyzanckie, może przekazać kierownictwo nad nimi tymczasowemu rządowi narodowemu uznanemu przez Stany Zjednoczone.

b. Chociaż za przeprowadzenie demobilizacji oddziałów i następnie wykorzystanie byłych partyzantów jest odpowiedzialny bezpośrednio tymczasowy rząd narodowy, Stany Zjednoczone w dalszym ciągu są zobowiązane dbać o przywrócenie i utrzymanie porządku publicznego do czasu zorganizowania sprawnej administracji lokalnej w możliwie najszerszym zakresie.

155. Planowanie

a. *Planowanie.* Sporządzanie długofalowych planów demobilizacji i rozmieszczenia sił partyzanckich po zakończeniu przez nich działań bojowych rozpoczyna się na szczeblu teatru działań wojennych z chwilą przystąpienia do organizowania tych sił. Opracowywane plany demobilizacji są stale i sukcesywnie uaktualniane i dostosowywane do konkretnej sytuacji operacyjno-taktycznej i politycznej. Odpowiednie przedsięwzięcia w tym względzie są także ujmowane w planach użycia jednostek administracji cywilnej TDW. Decyzje dotyczące ewentualnego rozmieszczenia partyzantów i pomocniczych organizacji, sformowanych z inicjatywy Stanów Zjednoczonych, są podejmowane na najwyższym szczeblu wojskowym i politycznym teatru działań wojennych.

b. *Rola administracji cywilnej.* Odpowiednie instrukcje w sprawie demobilizacji sił partyzanckich są ujęte w załączniku organów administracji cywilnej do planu operacji TDW. Również zespoły administracji cywilnej mogą udzielać dużej pomocy w przeprowadzeniu demobilizacji oddziałów partyzanckich, szczególnie wtedy, kiedy nie działa jeszcze żaden tymczasowy rząd narodowy, który mógłby przyjąć tego rodzaju zadanie. W celu utrzymania należytego współdziałania pomiędzy pododdziałami wojsk specjalnego przeznaczenia i administracji cywilnej w okresie przejmowania odpowiedzialności za przeprowadzenie demobilizacji sił partyzanckich a następnie kierowanie rozmieszczeniem byłych członków ruchu oporu, personel administracji cywilnej może być przydzielo-

ny do wojsk specjalnego przeznaczenia jeszcze przed przystąpieniem do właściwej demobilizacji.

c. *Rola wojsk specjalnego przeznaczenia.* Dowódcy wojsk specjalnego przeznaczenia, którzy organizowali oddziały partyzanckie, oraz dowódcy jednostek administracji przyjmujący odpowiedzialność za przeprowadzenie demobilizacji, nawiązują pomiędzy sobą współdziałanie w celu zapewnienia należytej kontroli nad siłami partyzanckimi przez cały czas trwania demobilizacji oraz utrzymania swego autorytetu wśród partyzantów. Przy podporządkowaniu oddziałów partyzanckich dowódcom jednostek administracji cywilnej, dowódcy wojsk specjalnego przeznaczenia przekazują jednocześnie:

- 1) Wszystkie posiadane spisy partyzantów, współpracowników, działaczy ruchu oporu i innych wyróżniających się mieszkańców danego rejonu wraz z charakterystyką ich postawy politycznej, możliwości i zdolności dowódczych i organizacyjnych oraz inne informacje, które mogą być przydatne w podejmowanych przedsięwzięciach po zakończeniu wojny.
- 2) Materiały dotyczące przygotowania operacyjnego danego terenu oraz informacje niedostępne dotychczas dla jednostek administracji cywilnej z innych źródeł.

156. Przeprowadzanie demobilizacji

a. Stany Zjednoczone mogą przeprowadzić demobilizację sił partyzanckich stosując jeden z następujących sposobów:

- 1) Rząd uznany przez Stany Zjednoczone przejmuje siły partyzanckie z pełnym uzbrojeniem i wyposażeniem.
- 2) Rząd uznany przez Stany Zjednoczone przejmuje siły partyzanckie bez uzbrojenia i sprzętu.
- 3) Siły partyzanckie mogą być zdemobilizowane i rozmieszczone przez odpowiednie organa Stanów Zjednoczonych.

b. W czasie planowania i przeprowadzania demobilizacji należy przewidzieć następujące przedsięwzięcia:

- 1) zbiórkę sił partyzanckich;
- 2) ukompletowanie kartotek administracyjnych;
- 3) wypłacenie żołdu i dodatków do wynagrodzenia oraz załatwienie innych spraw finansowych;
- 4) załatwienie odszkodowań i reklamacji finansowych;
- 5) nadanie odznaczeń;
- 6) zbiórkę uzbrojenia i sprzętu;
- 7) opiekę nad chorymi i rannymi;

- 8) zwolnienie;
- 9) zapewnienie zwolnionym partyzantom warunków umożliwiających im przystosowanie się do życia w cywilu i podjęcie pracy. Zapobieżenie tworzeniu się z byłych partyzantów band antyrządowych lub grup bandyckich.

157. Zbiórka sił partyzanckich

a. Siły partyzanckie przybywają oddziałami na wyznaczone miejsca zbiórki. Wszystkie kartoteki i sprzęt powinny znajdować się przy oddziałach. W pobliżu rejonów zbiórki rozmieszcza się szpitale i obozy rekonwalescencyjne. Prowadzi się szkolenie w zakresie przygotowania partyzantów do życia w cywilu, a także w celu wypełnienia wolnego czasu.

b. W okresie demobilizacji siły partyzanckie mogą reprezentować sobą dużą siłę polityczną w wyzwolonym rejonie. Pomoc bardziej zaangażowanych i wyróżniających się partyzantów może być wykorzystana do różnorodnych celów w ramach programów realizowanych wewnątrz lub poza obozami partyzanckimi. W celu zapewnienia sprawnego przebiegu procesu demobilizacji wszelka działalność polityczna prowadzona przez partyzantów lub wśród partyzantów musi być kontrolowana. Również poruszanie się partyzantów w terenie musi być kontrolowane w celu zapobieżenia dezercjom lub opuszczeniu obozów bez przepustek.

158. Ukompletowanie kartotek administracyjnych

Wszystkie jednostki partyzanckie kompletują posiadane kartoteki. Przygotowuje się odpowiednie zaświadczenia w sprawie zagubionych lub zniszczonych dokumentów. Sporządza się listy płac i uzgadnia się je z zatwierdzonymi stanami liczebnymi danych jednostek. Inwentaryzuje się uzbrojenie i sprzęt oraz wprowadza się zasady ścisłego rozliczania z posiadanej broni i wyposażenia przez poszczególnych partyzantów.

159. Wypłacanie żołdu i dodatków do wynagrodzeń oraz załatwienie innych spraw finansowych

Partyzanci i uczestnicy ruchu oporu otrzymują żołd po uprzednim potrąceniu wypłaconych ewentualnie zaliczek. Również prawnym spadkobiercom partyzantów poległych w czasie wojny wypłaca się zasiłki w ustalonej ustawowo wysokości.

160. Załatwienie odszkodowań i reklamacji finansowych

Opóźnienia w załatwieniu spraw odszkodowań i reklamacji związanych z działalnością partyzantów w okresie wojny mo-

gą powodować niezdrową atmosferę i wyrządzanie krzywdy miejscowej ludności i partyzantom. Sposób załatwiania tych spraw przedstawiony poniżej, nie wymaga szczegółowego rozpatrywania odszkodowań przez specjalnie organizowane komisje odwoławcze przy sztabach dowództw wyższych szczebli, które najczęściej muszą podejmować decyzje nie mając wystarczająco dokładnych danych o przedmiocie sprawy. Dobrze przygotowane instrukcje i zarządzenia wykonawcze umożliwiają sprawne i szybkie wypłacenie odszkodowań oraz zmniejszają do minimum prawdopodobieństwo defraudacji.

a. Przed przystąpieniem do demobilizacji sił partyzanckich Stany Zjednoczone przyznają jednorazowo odpowiednią sumę pieniędzy oficjalnie uznanemu przez siebie rządowi narodowemu, którą przeznaczają na spłacanie różnego rodzaju odszkodowań prawnie należnych członkom ruchu oporu. W ramach tej sumy, wszelkie odszkodowania winny być zatwierdzone i poświadczone przez organa administracji cywilnej przed ogłoszeniem terminu wypłaty. Szef służby administracji po sprawdzeniu dostępnych kartotek i innych materiałów zezwala na dokonywanie wypłat. Powyższy sposób postępowania nie ma zastosowania w odniesieniu do odszkodowań i reklamacji roszczonych bezpośrednio do rządu Stanów Zjednoczonych.

b. Zespoły rozpatrujące odszkodowania i reklamacje działają we wszystkich jednostkach partyzanckich i są upoważnione do podejmowania decyzji w sprawie likwidacji wszelkich uzasadnionych roszczeń finansowych. Oficerowie-płatnicy są przydzielani do każdego zespołu rozpatrującego sprawy odszkodowań. W rejonie działań partyzantów ogłasza się publicznie czas, miejsce i sposoby załatwiania spraw związanych z wypłacaniem odszkodowań.

c. Zespoły rozpatrujące sprawy odszkodowań organizują w danym rejonie działań partyzantów specjalne biuro oraz przywożą z sobą wszystkie dostępne kartoteki finansowe i kasowe, które były prowadzone przez siły partyzanckie. Rachunki są weryfikowane i poświadczone przez byłych partyzantów, którzy również wchodzi w skład zespołów, a następnie przedstawiane płatnikowi. Na podstawie przedłożonych dokumentów finansowych oficer-płatnik wypłaca niezwłocznie należne sumy pieniędzy osobom roszczęującym sobie prawo do odszkodowania, z funduszy przydzielonych na ten cel danemu oddziałowi partyzanckiemu. Roszczenia finansowe z tytułu wykonanych akcji na rzecz partyzantów lub poniesionych szkód, na które brak jest odpowiednich dokumentów, są likwidowane

przez zespoły rozpatrujące sprawy odszkodowań w oparciu o dostępne informacje, jeśli nie przekraczają górnej granicy sumy pieniędzy określonej przez odpowiednie przepisy. Roszczenia w większej wysokości są przekazywane do rozpatrzenia na wyższym szczeblu.

161. Nagrody i odznaczenia

Podaje się odpowiednie przedsięwzięcia w celu nagrodzenia i odznaczenia partyzantów oraz innych aktywnych członków ruchu oporu za zasługi położone przez nich w okresie prowadzenia działań partyzanckich. Samo nagradzanie z zasady odbywa się w ramach specjalnie organizowanych lokalnych uroczystości. Wskazane jest, aby w uroczystościach tych brali udział partyzanci, ludność cywilna, wyżsi dowódcy wojsk regularnych i przedstawiciele rządu tymczasowego. Nadanie nagród winno być przeprowadzone możliwie w jak najkrótszym czasie po zakończeniu działań wojennych.

162. Zbiórka uzbrojenia i sprzętu

a. Jeśli przewiduje się zbiórkę uzbrojenia i sprzętu, należy ją przeprowadzić przed przystąpieniem do załatwiania spraw żołdu, specjalnych dodatków i odszkodowań. Nie wolno dopuścić, aby broń była chowana przez partyzantów a następnie wykorzystywana przez nich do dokonywania napadów rabunkowych i innych bezprawnych aktów. O czasie zbiórki broni i sprzętu powiadamia się partyzantów oficjalnie. Jednocześnie ostrzega się ich, że po upływie wyznaczonego terminu posiadanie broni i wyposażenia wojskowego bez zezwolenia będzie surowo karane.

b. W przypadku kiedy siły partyzanckie mają być podporządkowane wraz z uzbrojeniem i sprzętem władzom wojskowym rządu narodowego, uznanego przez Stany Zjednoczone, należy przeprowadzić dokładną inwentaryzację techniki wojennej. W tym celu wyznacza się specjalną komisję składającą się z przedstawicieli sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych i rządu danego kraju.

163. Opieka nad chorymi i rannymi

Szpitala partyzanckie kontynuują swoją działalność do czasu przejęcia znajdujących się w nich rannych i chorych przez szpitale wojskowe lub cywilne zakłady lecznicze. Należy dołożyć wszelkich starań w celu zapewnienia należytej opieki nad chorymi i rannymi partyzantami. Całkowicie niezdolni do pracy partyzanci powinni otrzymać renty inwalidzkie od rządu danego kraju.

164. Zwolnienie

Osoby, które znajdowały się pod bezpośrednim kierownictwem pododdziału specjalnego przeznaczenia i składały przysięgę jako żołnierze sił partyzanckich, otrzymują formalne zwolnienia z sił zbrojnych i zaświadczenie o pełnieniu służby wojskowej. Wysokość odprawy demobilizacyjnej ustala się ogólnie na tych samych zasadach jak dla żołnierzy wojsk amerykańskich. Do tego celu mogą być nawet wykorzystywane, po dokonaniu odpowiednich zmian, specjalne kwestionariusze stosowane aktualnie w siłach lądowych Stanów Zjednoczonych.

165. Przystosowywanie do życia w cywilu i zatrudnienie partyzantów

a. Należy podjąć odpowiednie kroki w celu udzielenia pomocy zwolnionym partyzantom w przystosowaniu się do nowych warunków życia w cywilu. Niektórych partyzantów można zatrudnić w regularnych siłach zbrojnych lub w administracji nowo ukonstytuowanego rządu. Poszczególni partyzanci a niekiedy i całe jednostki partyzanckie mogą być włączone w skład policji lub regularnych sił zbrojnych nowego rządu. W miarę możliwości należy udzielać pomocy partyzantom w odbudowie zniszczonych ich domów lub gospodarstw rolnych. Należy podkreślić, że siły zbrojne Stanów Zjednoczonych nie powinny bezpośrednio angażować się w realizację programu przystosowania do życia w zmienionych warunkach i zatrudniać byłych partyzantów, jeśli ukonstytuowany tymczasowy rząd narodowy posiada odpowiednie siły i środki w tym zakresie.

b. W czasie przeprowadzania demobilizacji, prawdopodobnie największe niebezpieczeństwo stanowi możliwość podjęcia przez byłych partyzantów akcji rozłamowych, kłótni pomiędzy poszczególnymi grupami lub nawet aktów bandytyzmu. Inni partyzanci wykorzystując nieustabilizowaną sytuację polityczno-wojskową mogą próbować organizować na wespół militarne lub polityczne ugrupowania, które będą przeciwstawiać się czynnie tymczasowemu rządowi lub władzom Stanów Zjednoczonych. Z tego względu należy dążyć, aby proces demobilizacji był przeprowadzony szybko i mądrze. Sposób przeprowadzania demobilizacji jest określony przez wyższe władze wojskowe i polityczne. Wprowadzając w życie dyrektywy i zarządzenia dotyczące demobilizacji należy zapewnić ścisłe współdziałanie pomiędzy wojskami specjalnego przeznaczenia, organami administracji cywilnej oraz w razie potrzeby z innymi właściwymi organami wojskowymi i cywilnymi. W celu niedopuszczenia do zaistnienia niebezpiecznych sytuacji, które

mogą wyniknąć na przykład z ewentualnych buntów partyzantów, należy przedsięwziąć odpowiednie środki dla ustalenia osób podejrzanych o sprzyjanie wrogim siłom i wprowadzenia nad nimi ścisłej kontroli i nadzoru. Jednocześnie powinno się prowadzić pracę polityczno-wychowawczą za pomocą dostępnych środków, której głównym celem byłoby ułatwienie procesu asymilacji w społeczeństwie i dostosowaniu się byłych partyzantów do życia w warunkach pokojowych oraz zdobycie ich poparcia dla sprawy odbudowy nowej struktury administracyjnej i rządu narodowego.

166. Oddziały pomocnicze i podziemie

Proces demobilizacji zazwyczaj ma niewielki wpływ na siły pomocnicze i podziemie. W miarę możliwości, dowództwo regionu działań partyzanckich podaje właściwym organom władzy nowego rządu nazwiska znanych z aktywności członków oddziałów i ruchu oporu. Należy przewidywać, że personel ten w mniejszym stopniu zostanie wynagrodzony finansowo niż partyzanci, lecz powinien otrzymać publiczne uznanie za swoją działalność w ruchu oporu.

WYTYCZNE DO STUDIOWANIA TERENU DZIAŁAŃ

Rozdział I

1. Dane ogólne

Załącznik I obejmuje w ogólnym zarysie wytyczne do studiowania terenu, przeznaczone dla składu osobowego grup specjalnego przeznaczenia. Rozdziały II i III tego załącznika zawierają bardziej szczegółowe dane, potrzebne do przeprowadzenia analizy rejonu przyszłych działań określonego kraju. Wytyczne te uwzględniają kolejno podstawowe czynniki, które wywierają decydujący wpływ na planowanie działań grup specjalnego przeznaczenia.

2. Cel

Celem przedstawionych poniżej wytycznych do studiowania terenu jest dostarczenie czytelnikowi podstawowych wiadomości z tego zakresu. Wytyczne te obejmują podstawowe zagadnienia, wystarczające do przeprowadzenia analizy terenu, kiedy czas jest ograniczony. W przeciwnym wypadku każde zagadnienie powinno być rozbite na punkty, a następnie na podpunkty, celem otrzymania więcej szczegółów przy przeprowadzaniu tego rodzaju analizy.

3. Technika przygotowania

Przy sporządzaniu analizy terenu zaleca się wykorzystać do maksimum grafiki i oleaty. Większość przedstawionych poniżej zagadnień może być z powodzeniem przedstawiona w formie graficznej lub na oleacie.

Rozdział II

Ogólne dane do studiowania terenu

4. Dane ogólne

a. *Polityczne.*

- 1) Ustrój, orientacja w polityce międzynarodowej i stopień popierania jej przez społeczeństwo.
- 2) Stosunek poszczególnych grup społecznych do polityki Stanów Zjednoczonych; ich sojusznicy i wrogowie.
- 3) Tło polityczne.
- 4) Zależność polityczna i sojusze.
- 5) Stolica kraju i ważniejsze ośrodki polityczne, wojskowe i ekonomiczne.

b. *Położenie geograficzne.*

- 1) Powierzchnia kraju i jego wymiary.
- 2) Szerokość i długość geograficzna oraz klimat.
- 3) Fizjografia w ogólnych zarysach.
- 4) Zmiany w krajobrazie w ogólnych zarysach.
- 5) Położenie strategiczne:
  - a) granice kraju i jego sąsiedzi;
  - b) przeszkody naturalne, włączając granice;
  - c) punkty przejść i drogi strategiczne.

c. *Ludność.*

- 1) Stan ludności i gęstość zaludnienia.
- 2) Ważniejsze grupy etniczne i religijne.
- 3) Ludność miejska, wiejska i koczownicza:
  - a) duże miasta i skupiska ludnościowe;
  - b) struktura wsi;
  - c) rejon i sposób poruszania się ludności koczowniczej.

d. *Ekonomika kraju.*

- 1) Poziom technologiczny.
- 2) Surowce naturalne i ich zasoby.

- 3) Struktura finansów i stopień zależności od pomocy z zagranicy.
  - 4) Rolnictwo i stopień zaopatrzenia w produkty żywnościowe.
  - 5) Przemysł i poziom produkcji.
  - 6) Produkcja i zapotrzebowanie ludności na produkty konsumpcyjne.
  - 7) Handel wewnętrzny i zagraniczny oraz ułatwienia prowadzenia go.
  - 8) Paliwo i elektrownie.
  - 9) System telekomunikacyjny i radiowy.
  - 10) Transport (standard amerykański lub jemu odpowiedni):
    - a) koleje;
    - b) drogi bite;
    - c) drogi wodne;
    - d) porty lotnicze.
- e. *Obrona kraju.*
- 1) Ośrodki polityczne i struktura obrony kraju.
  - 2) Siły zbrojne (siły lądowe, powietrzne i morskie); ważniejsze dane z biuletynu wywiadowczego.
  - 3) Aparat bezpieczeństwa wewnętrznego; jego stan liczebny i organizacja.
  - 4) Organizacje paramilitarne; ich stan liczebny i organizacja.

5. Dane geograficzne

a. *Klimat.* Ogólna klasyfikacja kraju jako całości, pod względem panujących temperatur, opadów itp., oraz przeciętne wahania temperatury w poszczególnych porach roku.

b. *Teren.* Ogólna klasyfikacja kraju pod względem rzeźby terenu, to jest linii brzegowej, równin, pustyni, gór, wyżyn, rzek, jezior itp.

c. *Podział geograficzny.* Podział kraju na charakterystyczne krainy i ich ważniejsza charakterystyka, z uwzględnieniem płaskich wybrzeży, płaskowyżów, falistości terenu, wzniesień porośniętych gęstym lasem itp. Dla szczegółowego rozpracowania danego kraju pod względem geograficznym, zaleca się wykorzystać następujące zagadnienia:

- 1) Temperatura. Odchylenia od normalnej temperatury, z wyszczególnieniem miesięcy, w których odchylenia te występują i mogą ujemnie wpływać na przebieg planowanych działań.
- 2) Opady deszczu i śniegu.*
- 3) Wiatry i widoczność.*
- 4) Rzeźba terenu:
  - a) rozpiętość gór i przełęczy;
  - b) stopień nachylenia stoków górskich;

---

* Opracować według zagadnień przedstawionych w pkt. C-1.

- c) charakterystyka dolin i płaskowyżów;
  - d) naturalne drogi i przeszkody.
- 5) Zmiany w krajobrazie. Uwzględnić wszystkie zmiany w krajobrazie danego kraju, a szczególnie:
- a) obszary wyciętych lasów lub lasy poprzecinane przesiekami lub nowo wybudowanymi drogami i odwrotnie — zalesione pastwiska i nieużytki;
  - b) zasiedlone i zagospodarowane pastwiska i nieużytki, względnie odwrotnie — obszary uprzednio zagospodarowane, przekształcone na pastwiska i nieużytki;
  - c) osuszone bagna lub tereny podmokłe, nawodnione obszary pustynne lub nieużytki oraz utworzone po 1945 roku sztuczne jeziora;
  - d) jeżeli w pkt. a), b) i c) nie zostały ujęte istotne zmiany w krajobrazie wiejskim danego kraju, które dokonano po 1945 roku, wówczas zmiany te należy bezwzględnie odnotować.
- 6) System wodny. Wzór ogólny:
- a) główne rzeki i kierunek ich spływu;
  - b) charakterystyka rzek i strumieni z uwzględnieniem kierunku prądu, brzegów, głębokości, rodzaju dna, przeszkód itp.;
  - c) stan rzek i strumieni w poszczególnych porach roku (wysychanie rzek i strumieni lub nadmiar wody);
  - d) duże jeziora lub obszary obfitujące w stawy lub bagna (potencjalne strefy lądowania hydroplanów).
- 7) Wybrzeże. Analizować głównie pod względem możliwości przenikania i wycofania grup specjalnego przeznaczenia, a także ustalenia punktów ich zaopatrywania:
- a) przyływ i odpływ morza oraz stopień falowania, wiatry i prądy;
  - b) podłoże plaży i nawierzchnia istniejących dróg;
  - c) zaciszne zatoczki i płytkie odnogi lub ujścia dużych rzek podlegających przyplwowi morza.
- 8) Podstawowe dane geologiczne. Struktura geologiczna ziemi i formacji skalnych (z uwzględnieniem rejonów stanowiących potencjalną strefę lądowania lekkich samolotów).
- 9) Pokrycie terenu. Naturalne lub sztuczne:
- a) rodzaj pokrycia, charakterystyka i ważniejsze zmiany odbiegające od ustalonych norm na różnych poziomach w stosunku do morza;
  - b) zawartość pokrycia, które może być wykorzystane jako schronienie lub kryjówka; sezonowe zmiany pokrycia terenu.

- 10) Woda. Gruntowa, źródłana, sezonowa; przydatność jej do picia.
- 11) Możliwość egzystencji. Określić czas wegetacji płodów rolnych, runa leśnego (sezonowa — okrągły rok):
  - a) uprawianych — warzyw, zbóż, owoców, orzechów itp.;
  - b) runa leśnego — jagody, owoce, orzechy, korzenie jadalne itp.;
  - c) fauny — dzikie zwierzęta, ptactwo jadalne i ryby.

6. Społeczeństwo

Przedstawione poniżej zagadnienia należy wykorzystać do przeprowadzenia analizy społeczeństwa danego rejonu lub kraju. Jako podstawę do opracowania tego rodzaju analizy, zaleca się wykorzystać dane zawarte w pkt. 4—c — Ludność. We wszystkich przypadkach szczególną uwagę należy zwrócić na te rejonu kraju, gdzie miejscowa ludność posiada szczególne cechy narodowe, wyróżniające ją z ogółu społeczeństwa.

a. *Podstawowy przekrój rasowy i narodowościowy oraz charakterystyka psychiki ludności.*

- 1) Typy ludzi, rysy twarzy, ubiór, zwyczaje i obyczaje.
- 2) Znamienne odchylenia od normy.

b. *Warunki bytowe i poziom kulturalny (wykształcenie) ludności.*

- 1) Określić główne zasadnicze różnice odbiegające od przeciętnych.
- 2) Struktura klasowa społeczeństwa. Stosunki pomiędzy poszczególnymi warstwami społeczeństwa i procent ludności należącej do poszczególnych klas.

c. *Zdrowotność społeczeństwa i poziom medycyny.*

- 1) Charakterystyczne choroby dla całości społeczeństwa.
- 2) Poziom zdrowotny społeczeństwa.
- 3) Urządzenia medyczne i stan zatrudnionego personelu.
- 4) Zaopatrzenie społeczeństwa w wodę do picia.
- 5) Zasoby środków i sprzętu medycznego.

d. *Skład etniczny.* Zagadnienie to zaleca się przeanalizować tylko w wypadku, jeśli dostateczna część ludności tworzy zwartą i silną grupę mniejszości, zdecydowaną ponosić odpowiednie konsekwencje.

- 1) Miejsce zamieszkania lub skoncentrowania grupy.
- 2) Baza i przyczyna wywołania niezadowolenia.
- 3) Opozycja w stosunku do większości społeczeństwa lub panującego ustroju.
- 4) Wszelkie, posiadające jakieś znaczenie, powiązania z siłami z zewnątrz lub z zagranicą.

e. *Religia.*

- 1) Określić wyraźną działalność kościoła narodowego i jego stosunek do panującej rzeczywistości.

- 2) Podział wyznaniowy społeczeństwa. Konsekwencje podziału społeczeństwa na grupy wyznaniowe większości i mniejszości (patrz powyżej — pkt. d—1), 2, 3) i 4).

f. *Tradycje i zwyczaje* (głównie wierzenia). Określić, w jakich rejonach kraju są one szczególnie zakorzenione, co może mieć wpływ na przeprowadzanie akcji przez pojedyncze osoby lub nawet postawę ludności w czasie wojny.

g. *Cechy wsi*.

- 1) Charakterystyczne lub zróżnicowane zwyczaje, ubiór i nawyki.
- 2) Budynki mieszkalne i gospodarcze — materiał budowlany.

h. *Partie polityczne lub frakcje*.

- 1) Ugrupowane wokół indywidualnych przywódców, czy też opierają się o zorganizowaną organizację.
- 2) Jeśli istnieje jedna dominująca partia, to czy jest ona partią nacjonalistyczną i czy posiada powiązania z zagranicą.
- 3) Główne partie legalne, ich program polityczny i kierunek działania.
- 4) Partie nielegalne lub znajdujące się w podziemiu i przyczyny tego.
- 5) Frakcje opozycyjne wewnątrz głównych organizacji politycznych.

i. *Rozłam w społeczeństwie*. Określić, czy rozłam ten przybiera cechy aktywne czy pasywne, oraz czy jest on lokalny, czy też spowodowany odpowiednimi ruchami z zewnątrz.

j. *Ruch oporu* (rozpoznany ruch oporu). Rejony i sposób działania, siły, przyczyny wywołania, kierownictwo, trwałość, możliwości utrzymywania kontaktów i kierowania lub popierania z zewnątrz.

k. *Ruch partyzancki*. Rejony i charakter prowadzonych działań, stan liczebny, uzbrojenie, pewność dowództwa, możliwości kontaktowania się, kierowania lub popierania z zewnątrz.

7. Nieprzyjaciel

a. *Sytuacja polityczna*.

- 1) Siły obce (stan liczebny i status obcego elementu politycznego, jego wpływ na politykę danego kraju, organizacja i mechanizm kontroli).
- 2) Partia znajdująca się u władzy. Zależność partii i powiązanie z siłami zewnętrznymi; liczebność, organizacja aparatu partyjnego; oznaki rozbitcia w partii bez względu na szczebel; rejony wewnątrz kraju znajdujące się pod ścisłą lub słabą kontrolą obcą.

b. *Konwencjonalne siły zbrojne* (siły lądowe, powietrzne i morskie).

- 1) Stacjonowanie obcych lub okupacyjnych sił zbrojnych:
  - a) morale, dyscyplina i zapatrywawania polityczne składu osobowego;

- b) stan liczebny;
  - c) organizacja i zasady użycia;
  - d) umundurowanie i oznaczenia jednostek;
  - e) zwykłe i specjalne oznaki stopni i rodzaju broni;
  - f) dowództwo (korpus oficerski);
  - g) zasady szkolenia i poglądy doktrynalne;
  - h) uzbrojenie, sprzęt i obiekty wojskowe;
  - i) logistyka;
  - j) możliwości bojowe tych sił (strony dodatnie i ujemne).
- 2) Siły zbrojne danego kraju (siły lądowe, powietrzne i morskie).
Jak wyżej.

c. *Aparat bezpieczeństwa wewnętrznego* (włączając wojska ochrony pogranicza).

- 1) Stan liczebny, ogólna organizacja, stosunki panujące pomiędzy stacjonującymi w danym kraju wojskami obcymi a aparatem bezpieczeństwa wewnętrznego:
  - a) ogólny mechanizm kontroli;
  - b) jednostki specjalne i oznaki ich rozpoznania;
  - c) morale, dyscyplina i stosunek lojalności aparatu bezpieczeństwa do panującego ustroju i wojsk okupacyjnych;
  - d) obcy nadzór policyjny oraz jego zakres kontroli aparatu bezpieczeństwa wewnętrznego danego kraju;
  - e) słabe strony w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego.
- 2) Rozmieszczenie i przewidywane rejonny rozwinięcia wojsk bezpieczeństwa wewnętrznego:
  - a) dokładne miejsce dyslokacji — od najmniejszych placówek i pododdziałów wzwyż;
  - b) system dowodzenia i łączności;
  - c) uzbrojenie, środki transportu i stopień ruchliwości;
  - d) taktyka działania (w terenie, w zależności od pory roku);
  - e) sposób patrolowania terenu, zaopatrywania jednostek i uzupełniania ich.
- 3) Rozmieszczenie wszystkich znanych posterunków oraz przewidywane sposoby ochrony różnego rodzaju urządzeń na wypadek wojny, a szczególnie linii komunikacyjnych, systemu łączności, linii wysokiego napięcia i rurociągów paliw płynnych i smarów.
- 4) Dokładne rozmieszczenie oraz opis psychicznego i dyscyplinarnego zaangażowania się załóg ochrony wszystkich znajdujących się na danym terenie obozów pracy, obozów koncentracyjnych i obozów jeńców wojennych.
- 5) Wszystkie możliwe detale powiadamiania przez mieszkańców władz bezpieczeństwa oraz sposoby i skuteczność kontroli dokumentów osobistych. Rozmieszczenie punktów kontrolnych.

8. Cele do zniszczenia

Przy wyborze celu do zniszczenia należy kierować się zasadą, aby przy minimalnym zaangażowaniu ludzi i zużyciu materiału wybuchowego zadać nieprzyjacielowi jak największe straty. W początkowym okresie wojny działania oddziałów partyzanckich w zakresie dokonywania zniszczeń mogą być zakazane. Organizowanie napadu na wybrane cele musi być dokładnie przeanalizowane i szczegółowo zaplanowane, według ich ważności. Z zasady wykaz kolejności celów przeznaczonych do zniszczenia jest zestawiony w komunikacie rozpoznawczym celów.

a. Koleje.

1) Wybór określonej linii kolejowej:

- a) znaczenie linii pod względem ogólnym i lokalnym;
- b) możliwości przepustowe;
- c) ilość lokomotyw o trakcji spalinowej i elektrycznej.

2) Rozmieszczenie warsztatów naprawczych, magazynów z częściami zapasowymi i sprzętem.

3) Rodzaj sygnalizacji i zwrotnic.

4) Wrażliwe punkty:

- a) niestrzeżone małe mosty i przepusty wodne;
- b) przejazdy, nasypy, wiadukty i szlabany;
- c) rozmieszczenie głównych rozjazdów i zwrotnic;
- d) tunele.

5) System ochrony.

b. Linie telekomunikacyjne.

c. Rurociągi paliw płynnych.

d. Elektrownie.

e. Składy i magazyny wojskowe.

f. Sztaby wojskowe i urzędnia.

g. Stacje radiolokacyjne i urządzenia elektronowe.

h. Sieć dróg.

i. Rzeki żeglowne i kanały.

j. Porty morskie.

k. Rurociągi gazu ziemnego i otrzymywanego sposobem przemysłowym.

l. Zakłady przemysłowe.

Uwaga: Cele wymienione od pkt. b. do l. z zasady są rozbite na podpunkty jak wyżej. Zmiany w podpunktach zostały uwzględnione zgodnie ze szczegółowym wykazem celów.

Rozdział III

Rejon prowadzenia rozpoznania

9. Dane ogólne

Rozdział ten zawiera wytyczne odnośnie prowadzenia rozpoznania w określonym rejonie. Zamieszczone poniżej zagadnienia stanowią podstawę do rozwinięcia niezbędnej bazy, potrzebnej do prowadzenia rozpoznania. Zagadnienia te zostały opracowane na podstawie danych zawartych w rozdziale II — „Ogólne dane do studiowania terenu”, lecz w węższym zakresie, ponieważ odnoszą się one do stosunkowo małego i specyficznego rejonu. Ponadto zwracają one uwagę na niebezpieczne elementy z perspektywy konkretnego działania w danym czasie.

10. Cel

Celem prowadzenia rozpoznania rejonu przyszłych działań partyzanckich jest zebranie danych, potrzebnych do rozwinięcia aktywności wyznaczonego pododdziału specjalnego przeznaczenia.

11. Wskazówki

a. Wybrać wszystkie zagadnienia z rozdziału II pkt. 5—8, które znajdują zastosowanie przy rozpracowywaniu warunków klimatycznych wyznaczonego rejonu działań partyzanckich.

b. Wybrać wszystkie mniej ważne zagadnienia i przygotować rzeczowe podsumowanie podstawowych faktów.

c. Sprawdzić aktualność posiadanych danych, a w przypadku ich niezgodności postąpić zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w pkt. „b” i natychmiast uzupełnić nowymi i bardziej pewnymi wiadomościami.

d. Przygotować potrzebne grafiki; duże arkusze papieru i specjalne mapy wyznaczonego rejonu; ostatnie wydania zdjęć i ilustracji oraz opisy znajdujących się tam celów, plany miast, szkice urządzeń oraz wykresy cyrkulacji powietrza i wykresy hydrograficzne.

e. Jeśli czas pozwala, zebrać materiał potwierdzający uzyskane dane, należy je nanieść na mapy lub oleaty w następującej kolejności:

- 1) Przypuszczalne bazy wypadowe partyzantów.
- 2) Główne i zapasowe strefy wyładunku lub lądowania, względnie punkty przydatne dla innych sposobów przenikania.
- 3) Możliwe kierunki i punkty orientacyjne dla przenikania samolotów i łodzi; słupy i kamienie graniczne itp.
- 4) Sieć dróg od punktów przenikania do przypuszczalnych baz wypadowych partyzantów, z uwzględnieniem miejsc zatrzymania się na odpoczynek.
- 5) Punkty nawiązania kontaktu z sympatyzującym elementem.
- 6) Znane lub przewidywane miejsca spotkania się z nieprzyjacielem; jego rozmieszczenie, stan liczebny i możliwości.
- 7) Przypuszczalne działania lub przerzuty jednostek nieprzyjaciela w czasie przenikania.
- 8) Osady i rozproszone gospodarstwa, znajdujące się w rejonie punktu przenikania i przypuszczalnych baz wypadowych partyzantów.
- 9) Linie kolejowe, drogi, linie telekomunikacyjne itp. znajdujące się w przewidywanym rejonie działań partyzanckich.
- 10) Ważniejsze urządzenia i obiekty.
- 11) Ważniejsza rzeźba terenu.
- 12) Sieć dróg i zasady ruchu we wszystkich kierunkach.
- 13) Odległości pomiędzy kluczowymi punktami.
- 14) Przypuszczalne obiekty napadów.

f. Jeśli czas pozwala, należy systematycznie zbierać i uzupełniać na bieżąco dane wywiadowcze. Należy dążyć do rozwinięcia pkt. od 1) do 14), przedstawionych powyżej, celem szczegółowego ich rozpracowania. Przy rozpracowywaniu tych zagadnień należy uwzględnić następujące dane:

- 1) Ludność miejscowa:
  - a) grupy etniczne i religia;
  - b) miejscowe tradycje, zwyczaje i ubiór;
  - c) zasady żywienia ludności (przydziały, sprzedaż wolnorynkowa za pieniądze itp.);
  - d) stosunek ludności do istniejącego ustroju, założeń ideologicznych i stosunek do Stanów Zjednoczonych;
  - e) wszelkie oznaki różnic w poglądach, występujące zarówno u pojedynczych osób, jak i małych grup.
- 2) Nieprzyjacieli; siły zbrojne i instalacje wojskowe.

- 3) Aparat bezpieczeństwa wewnętrznego i policji:
  - a) organizacja, rozmieszczenie i stan liczebny;
  - b) przeznaczenie oddziałów i pododdziałów, ich znaki rozpoznawcze i forma umundurowania;
  - c) wyznaczone rejony działania oddziałów i pododdziałów;
  - d) punkty kontrolne, sposób kontroli aktualnych dokumentów osobistych;
  - e) działanie patroli i oddziałów (pododdziałów) wyposażonych w środki transportu.
- 4) Rzeźba terenu (opracować bardziej szczegółowo).
- 5) Zbliżająca się pora roku, ewentualna zmiana klimatu, pogody i wyglądu terenu.
- 6) Rodzaje celów i rejony, w których dane cele są rozmieszczone (opracować bardziej szczegółowo).

ANALIZA REJONU DZIAŁAŃ ODDZIAŁÓW PARTYZANCKICH

Rozdział I

1. Dane ogólne

a. Obowiązkiem dowódcy pododdziału specjalnego przeznaczenia jest posiadanie niezbędnych danych dotyczących wyznaczonego rejonu działań oddziałów partyzanckich. Zebrane, potwierdzone i odpowiednio opracowane dane stanowią analizę rejonu przyszłych działań pododdziału specjalnego przeznaczenia.

b. Do zbierania danych potrzebnych do analizy rejonu przyszłych działań należy przystąpić natychmiast po przedostaniu się do tego rejonu i stale je uaktualniać. Zadanie to charakteryzują następujące wymogi:

- 1) Potwierdzać, przeprowadzać korektę i uzupełniać posiadane dane wywiadowcze, opracowane na podstawie przeprowadzonej analizy terenu lub uzyskanych z innych źródeł przed przeniknięciem pododdziału specjalnego przeznaczenia do wyznaczonego mu rejonu.
- 2) Zachować ciągłość procesu zbierania danych.
- 3) Zdobywać dane potrzebne do planowania działań i organizacji zaopatrywania.
- 4) Uzyskać dodatkowe dane dotyczące miejscowej ludności zamieszkującej rejon planowanych działań partyzanckich.

c. Rozpracowane dane w wyniku przeprowadzonej analizy rejonu działań partyzanckich powinny być przesłane do bazy operacyjnej grupy specjalnego przeznaczenia. Dane te przesyła się tylko w wypadku, kiedy są poważne rozbieżności w porównaniu z poprzednio otrzymanymi danymi wywiadowczymi, które to dane mogą mieć zasadniczy wpływ

na planowanie wyższego dowództwa. Do bazy operacyjnej grupy specjalnego przeznaczenia należy meldować tylko te dane, które zostaną wniesione do stałej instrukcji lub jej załączników.

d. Przedstawione poniżej wytyczne, zawierające najważniejsze zagadnienia, interesują dowództwo rejonu działań specjalnych i stanowią wzór przeprowadzenia analizy tego rejonu.

e. Określenie i kolejność sprecyzowanych zagadnień może być zmieniona, w zależności od sytuacji.

f. Przedstawione w tym załączniku wytyczne są przeznaczone dla ułatwienia przeprowadzenia analizy w wyjątkowych warunkach i przy posiadaniu skąpych danych. W związku z tym, przy przeprowadzaniu analizy należy rozważyć dwa rodzaje pilności, a mianowicie:

- 1) Natychmiast. Wstępna analiza z rozpracowaniem tych zagadnień, które będą potrzebne pododdziałowi specjalnego przeznaczenia natychmiast po przeniknięciu do wyznaczonego mu rejonu działań partyzanckich.
- 2) Drugiej kolejności. Analiza zasadnicza rozpracowywana w trakcie prowadzonych działań. Rozpracowanie jej wymaga skupienia wysiłku na zebranie danych potrzebnych do planowania i prowadzenia działań partyzanckich. Tego rodzaju analiza jest podstawą do rozwinięcia przez pododdział aktywności w nakazanym rejonie działania.

2. Analiza wstępna

a. Miejsce rozmieszczenia pododdziału specjalnego przeznaczenia i zorientowanie jego w terenie.

b. Warunki fizyczne pododdziału specjalnego przeznaczenia.

c. Stopień bezpieczeństwa.

1) W rejonie bezpośredniego przebywania pododdziału.

2) Stosunek miejscowej ludności.

3) Dane o nieprzyjacielu w tym rejonie.

d. Znaczenie miejscowego elementu podziemnego.

Rozdział II

Analiza zasadnicza

3. Dane o nieprzyjacielu

- a. Rozmieszczenie.
- b. Skład, znaki rozpoznawcze i stan liczebny.
- c. Organizacja, uzbrojenie i sprzęt.
- d. Stopień wykształcenia, morale i możliwości bojowe.
- e. Zasady działania.
  - 1) Obecna aktywność oddziałów i pododdziałów.
  - 2) Stopień zaangażowania do zwalczania oddziałów partyzanckich oraz możliwości zaangażowanych jednostek, ze szczególnym uwzględnieniem oddziałów (pododdziałów) rozpoznawczych, specjalnych (powietrznodesantowych, górskich, komandosów), oddziałów (pododdziałów) posiadających na wyposażeniu samoloty lub śmigłowce przeznaczone do przerzutu ich drogą powietrzną, oddziałów (pododdziałów) kontrwywiadu oraz pododdziałów wyposażonych w broń bakteriologiczno-chemiczną.
- f. Rejony działania oddziałów i pododdziałów.
- g. Codzienne ich trasy marszu, lotów.
- h. Zabezpieczenie logistyczne, z uwzględnieniem:
  - 1) Rozmieszczenia magazynów i składów zaopatrzeniowych.
  - 2) Dróg zaopatrywania.
  - 3) Sposobów przerzutu wojsk.
- i. Metody stosowania represji (dawne i obecne).

4. Oddziały (pododdziały) bezpieczeństwa wewnętrznego i policji

- a. Zależność i stosunek do panującego ustroju i (lub) władz okupacyjnych.
- b. Rozmieszczenie.
- c. Skład, znaki rozpoznawcze i stan liczebny.
- d. Organizacja, uzbrojenie i sprzęt.
- e. Stopień wykształcenia, morale i sprawność.
- f. Sposób wykorzystywania informatorów i ich działalność.

- g. Wpływ i stosunki z miejscową ludnością.
- h. Środki zabezpieczania obiektów państwowych i publicznych.

5. Władze cywilne

- a. Sposoby kontroli i ograniczeń, takie jak:
  - 1) Sprawdzanie dokumentów osobistych.
  - 2) System kartkowy na produkty żywnościowe i odzież.
  - 3) Ograniczenia poruszania się i podróżowania.
  - 4) Obowiązek zaciemniania i przestrzegania godziny policyjnej.
- b. Bieżąca wartość pieniądza, skala cen.
- c. Zasięg i wpływ czarnego rynku.
- d. Ograniczenia wyrażania poglądów politycznych.
- e. Ograniczenia wyznania.
- f. Kontrola produkcji przemysłowej, rolniczej, urzędów i środków transportowych.

6. Ludność cywilna

- a. Stosunek do ustroju i (lub) władz okupacyjnych.
- b. Stosunek do ruchu podziemnego.
- c. Reakcja odnośnie popierania ruchu podziemnego przez Stany Zjednoczone.
- d. Reakcja na działalność nieprzyjaciela wewnątrz własnego kraju, ze szczególnym uwzględnieniem reakcji ludności zamieszkałej w operacyjnym rejonie działań partyzanckich.
- e. Zdrowotność ludności i jej samopoczucie.

7. Potencjalne cele do zniszczenia

- a. Węzły kolejowe.
- b. Sieć telekomunikacyjna.
- c. Rurociągi paliw płynnych i smarów.
- d. Elektrownie i sieć wysokiego napięcia.
- e. Składy i magazyny wojskowe.
- f. Dowództwa i sztaby oraz instalacje.
- g. Stacje radiolokacyjne i urządzenia elektronowe.
- h. Drogi.
- i. Wewnętrzne drogi żeglowne i kanały.
- j. Porty morskie.
- k. Rurociągi gazu ziemnego i syntetycznego.
- l. Zakłady przemysłowe.
- m. Ważne osobistości.

8. Pogoda

- a. Opady, zachmurzenie, temperatura i widoczność, sezonowe zmiany pogody.
- b. Prędkość i kierunek wiatru.
- c. Pory dnia według czasu lokalnego (wschód i zachód słońca i księżyca).

9. Teren

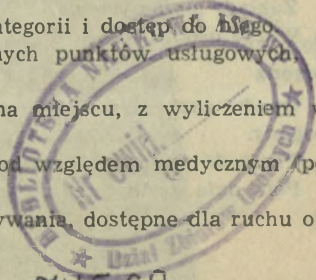
- a. Usytuowanie rejonów odpowiednich na bazy oddziałów partyzanckich, pododdziałów specjalnego przeznaczenia i innych instalacji.
- b. Potencjalne strefy lądowania, rejonu zrzutów i inne punkty przyjęć.
- c. Trasy, które mogą być wykorzystane przez:
  - 1) Oddziały partyzanckie.
  - 2) Nieprzyjaciela.
- d. Przeszkody utrudniające ruch.
- e. Wpływ pogody na teren i widoczność według poszczególnych pór roku.

10. Ruch oporu

- a. Oddziały partyzanckie.
  - 1) Rozmieszczenie, stan liczebny i przekrój społeczny.
  - 2) Organizacja, uzbrojenie i posiadany sprzęt.
  - 3) Poziom wykształcenia, morale i możliwości bojowe.
  - 4) Prowadzone działania.
  - 5) Współpraca i koordynacja działań pomiędzy poszczególnymi zgrupowaniami.
  - 6) Ogólny stosunek do Stanów Zjednoczonych, nieprzyjaciela i różnych środowisk ludności cywilnej.
  - 7) Przyczyny istnienia różnych ugrupowań.
  - 8) Znaczenie starszych i podrzędnych przywódców.
  - 9) Zdrowotność oddziałów partyzanckich.
- b. Element współpracujący z oddziałami partyzanckimi (podziemie).
  - 1) Rozmieszczenie, stan liczebny i organizacja.
  - 2) Morale, ogólny sposób działania i rodzaj współpracy.
  - 3) Przyczyny chęci działania.
  - 4) Odpowiedzialność wobec oddziałów partyzanckich lub wobec przywódców ruchu oporu.
  - 5) Ogólny stosunek do Stanów Zjednoczonych, nieprzyjaciela i różnych ugrupowań politycznych.

10. Możliwości zaopatrzeniowe rejonu działań

- a. Dostęp do magazynów żywnościowych i wody, z uwzględnieniem wszystkich zastrzeżeń, które mogłyby wpłynąć ujemnie na stan zdrowia.
- b. Możliwości rolnictwa.
- c. Rodzaj transportu wszystkich kategorii i dostęp do niego.
- d. Rodzaj i rozmieszczenie cywilnych punktów usługowych, zdolnych do naprawy sprzętu i odzieży.
- e. Możliwości zaopatrywania się na miejscu, z wyliczeniem w co można się zaopatrzyć i w jaką ilość.
- f. Możliwości zabezpieczenia się pod względem medycznym (personel, sprzęt i środki medyczne).
- g. Nieprzyjacielskie źródła zaopatrywania, dostępne dla ruchu oporu.

C. 476. 5

Biblioteka Główna
Akademii Obrony Narodowej

33668

20-077562-000-0

